

T. C.
İSTANBUL SIKİYÖNETİM KOMUTANLIĞI
ASKERİ SAVCILIKI

/Ekim/1971

Sayı : 1971/103,284
436

Esas No. : 1971/ 261

Karar No. : 1971/ 195

İ D D İ A N A M E

SUÇ

- : 1 — Sosyal bir Sınıfın, diğer Sosyal Sınıflar üzerinde tahakkümünü tesis etmeğe, Sosyal bir Sınıfı ortadan kaldırmağa ve Memleket içinde müesses İktisadi, Sosyal Temel Nizamları topyekûn devirmeğe mâtuf Cemiyetleri kurma —bu Cemiyetlerin faaliyetlerini tanzim etme— bu Cemiyet faaliyetlerini sevk ve idare etme — bu hususlarda yol gösterme.
- 2 — Kanunun cürüm saydığı fiili açıkça övme.
- 3 — Cemiyetin muhtelif sınıflarını umumun emniyeti için tehlikeli tarzda kin ve adâvete tahrik etme.

SEVK MADDESİ : T. C. K. 141/1, 173/3, 31, 33

T. C. K. 312/1

T. C. K. 71

T. C. K. 36 ncı maddeleri

SANIKLAR

- : 1 — LÜTFULLAH ŞADİ ALKILIÇ - Hüseyin oğlu 1332'de Fatma Talât'dan doğma, Kadıköy Caferiye Mah. Bahariye sokak H. 80, C. 5, S. 139 da kayıtlı, Kadıköy Moda Caddesi Şükran Sokak 5/4'de oturur, emekli memur-yazar, 14.5. 1971 günündenberi tutuklu.

- 2 — MUSTAFA ÇETİN ÖZEK - Ömer oğlu 1934'de Fatma Leman'dan doğma, Kumkapı Mesihpaşa Sokak, H. 31, C. 107, S. 72'de kayıtlı, Gayrettepe Yıldızposta Caddesi Yeniyol Ak Ap. 16/4'de oturur, Ceza Hukuku Doçenti, 14.5.1971 günündenberi tutuklu.
- 3 — HARUN KARADENİZ - Rıza oğlu 1942'de Ayşe'den doğma, Alucra Armutlu köyü, H. 22, C. 24, S. 289'da kayıtlı, İ. T. Ü. İnş. Fakültesi mezunu, belirli bir adresi yok, 24.6.1971 günündenberi tutuklu.
- 4 — M. SEBAHATTİN EYÜBOĞLU - M. Rahmi oğlu 1325'de Lütfiye'den doğma, Trabzon Camiikebir Mahallesi H. 40/2, C. 1, S. 14'de kayıtlı, Maçka Bronz Sokak 7/1'de oturur, emekli öğretim üyesi-yazar, 19.7.1971 günündenberi tutuklu.
- 5 — A. VEDAT GÜNYOL - Ali oğlu 1327'de Mihri-nisa'dan doğma, İstanbul Fatih, Soğukkuyu, Hacıhasan Mahallesi 10/23'de kayıtlı, Fener-yolu Fuatpaşa Caddesi Fulya Apartmanı Kat. 2'de oturur, Meydan Larus'da çalışır, 21.7.1971 günündenberi tutuklu.
- 6 — A. AZRA ERHAT - Tefik Osman kızı, 1331'de Nasibe'den doğma, Beşiktaş Meşrutiyet Mahallesi Dere Sokak H. 5, C. 2, S. 135'de kayıtlı, Teşvikiye, İhlamur yolu Ahmet Kara Ap. No. 12/7'de oturur, Gümüşsuyu Cad. No. 96'daki Milletlerarası Çalışma Teşkilâtının Yakın ve Ortadoğu Bürosunda Kütüphaneci, 21.7.1971 günündenberi tutuklu.
- 7 — MATİLDA GÖKÇELİ - Salamon kızı, 1339'da Kadın'dan doğma, Adana Kadirli Kazası Reşadiye Mah. H. 65, C. 53, S. 47'de kayıtlı, Küçükçekmece Basıncıköy Cemal Nadir Blok B. 7'de oturur, 19.7.1971 günündenberi tutuklu.
- 8 — B. MASİS KÜRKÇÜGİL - Karabet oğlu, 1947'de Meline'den doğma, Beşiktaş Kaptanibrahimağa Mah. İhlamur Sokak H. 5, C. 2, S. 83'de kayıtlı, Feriköy Şahmerdan Sokak No. 15 kat 3'de oturur, İktisat Fakültesi 5-6 sönestr 5333 No. 1 öğrencisi, Köz Yaynevi sahibi, 16.7.1971 günündenberi tutuklu.

- 9 — NECMİ DEMİR - Menafi Murat oğlu, 1944'de Nadide'den doğma, Ezine Camiikebir Mah. H. 238, C. 1-1, S. 172'de kayıtlı, İktisat Fakültesi 7-8 nci sönestr 2903 No. 11 öörencisi, Taksim Mis sokak Tulon Apt. 19/8'de oturur, bir başka suçü sebebiyle tutuklu.
- 10 — İLKAY DEMİR - Süleyman kızı, 1946'da Meliha'dan doğma, Konya Bozkır Ahırlı Nahiye-sinde kayıtlı iken, izdivacı sebebiyle Ezine Camiikebir Mah. H. 238, C. 1-1, S. 172'ye nakli-hane etmiş, Beyoölu Mis Sokak Tulon apart-manı 19/8'de oturur, Tıp Fakültesi 5 nci sınıf 7018 No. 11 öörencisi, bir başka suçü sebebiyle tutuklu.
- 11 — RAGIP ZARAKOLU - Mustafa Remzi oölu, 1948 de Safiye'den doğma, Niksar, Cedit Mah. H. 62, C. 4, S. 54'de kayıtlı, İ. Ü. İktisat Fakültesi Asistanlarından, Fatih Hasanhalife Mahallesi Mütemet Sokak 39/1'de oturur, 14.8.1971 günündenberi tutuklu.
- 12 — VAHİT TULİS - Salih oölu, 1942'de Resmiye'den doğma, Bursa Kırkinci daire, H. 285, C. 56 S. 67'de kayıtlı, TİP Eminönü İlçesi eski Başkanı, İstanbul Bayrampaşa 500 Evler Yıldırım Mahallesi Ceber Han No. 10'da terlik imalâtçısı, Küçükköy, Hürriyet Mahallesi İskeçe sokak No. 16'da oturur, 27.8.1971 günündenberi tutuklu.
- 13 — TANER KUTLAY - Ali oölu, 1949 doğumlu, Bozdoğan Hisar Mah. H. 34, C. 137, S. 2'de kayıtlı, İstanbul Göztepe Tanzimat Caddesi No. 24/1'de oturur, İktisat Fakültesi 5/6 nci sönestr 5380 No. 11 öörencisi, 23.7.1971 günündenberi tutuklu.
- 14 — O. SAFFET AROLAT - Ali Mümtaz oölu, 1942'de Fitnat'dan doğma, Samatya, Bostancıbaşı Mah. Abdullahğa Sokak H. 18, C. 4, S. 98'de kayıtlı, Kadıköy Caferağa Mah. Hasırcıbaşı Sokak Tan Apt. Kat. 4'de oturur, gazeteci, 16.7.1971 günündenberi tutuklu.
- 15 — O. ŞİAR YALÇIN - Mehmet Cavit oölu, 1340'da Aliye Nazlı'dan doğma, İstanbul Şişli Teşvikiye-Kâğıthane, H. 152, C. 5, S. 96'da kayıtlı, TRT. İdaresinde mütercim, Taksim Topçu Caddesi Uygun Apt. 2/12'de oturur, 18.5.1971 günündenberi tutuklu.

- 16 — İŞİTAN GÜNDÜZ - Ali Osman oğlu, 1945'de Cemile Mubahat'dan doğma, İnebolu Yabancı H. 2/2, C. 1, S. 141'de kayıtlı İktisat Fakültesi 8 nci sönestr 4187 No. 1 öğrencisi, İst. Koca-mustafapaşa Hacıhamza Mahallesi Küçükefen-di Sok. No. 4/1'de oturur, 23.7.1971 gününden-beri tutuklu.

S U Ç

: Sosyal bir Sınıfın; diğer Sosyal Sınıflar üzerinde ta-hakkümünü tesis etmeğe, Sosyal bir Sınıfı ortadan kaldırmağa ve memleket içinde müesses İktisadî, Sosyal temel nizamları topyekûn devirmeğe mâtuf Cemiyetlere girme.

SEVK MADDESİ : T. C. K. 141/5, 173/3, 31, 33, 36 Mad.

SANIKLAR

- 1 — ERDÖL BORATAP - Osman Niyazi oğlu, 1937 de Şükrüye'den doğma, Kumkapı Kâtipkasım Mah. Bostanali Sokak H. 29, C. 17, S. 73'de kayıtlı, Etiler Tepecik yolu No. 6'da oturur, reklâmcılık yapar, 15.5.1971 günündenberi tu-tuklu.
- 2 — A. NİHAT SARGIN - Mustafa Fahri oğlu, 1926 da Aliye'den doğma, Şehremini, Ereğli Mahal-lesi, Koyuncu Sok. H. 7, C. 20, S. 93'de kayıt-lı, Kuzguncuk Paşalimanı Caddesi No. 109'da oturur, Tıp Doktoru, 14.5.1971 günündenberi tutuklu.
- 3 — F. HÜLYA KINALIOĞLU - Şerafettin kızı, 1949 da Habibe Nephân'dan doğma, İstanbul Kadı-köy-Kızıltoprak Lütfüpaşa Mahallesi Reşitpa-şa Sokak H. 38/1 C. 18-1, S. 54'de kayıtlı, İs-tanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi İngiliz - Filolojisi Bölümü 3 ncü sınıf 10009 No. 1 öğrencisi, Suadiye Çamlı sokak No. 1/2 Daire. 7 de oturur, tutuksuz.
- 4 — SÜLEYMAN BALKAN - Yunus oğlu, 1946'da Şefika'dan doğma, İstanbul, Samatya-Davut-paşa Kurusebil Sokak H. 8, C. 52, S. 129'da kayıtlı, İ. T. Ü. Elektrik Fakültesi 9-10 ncu sönestr 40640 No. 1 öğrencisi, Yeşilköy, Kâzım Silivrili Sokak No. 12 D. 7'de oturur, 12.6.1971 günündenberi tutuklu.

- 5 — MAGDALENA RUFER - Alfred kızı, 1924'de Lena'dan doğma, İsviçre uyruğu, Gemindehans Köniz-Be nüfusuna kayıtlı, Maçka Bronz Sokak No. 7/1'de oturur, Piyanist, 20.7.1971 günündenberi tutuklu.

S U Ç : Cürüm sebebiyle aranmakta olan kimsenin saklanması yardım etmek suretiyle yataklık.

SEVK MADDESİ : T. C. K. 296, 71, 36

- SANIKLAR** : 1 — SEÇKİN SELVİ (ÇAĞAN) - Necati kızı, 1939 da Fatma Aliye'den doğma, Kadıköy Rasimpaşa Mahallesi H. 48; C. 35, S. 87'de kayıtlı, Etiler Çamlık mevkii Çamlık Ap. D. 2'de oturur, Taksim Otelcilik A. Ş.'de mütercim-sekreter olarak çalışır, 16.7.1971 günündenberi tutuklu.
- 2 — A. ZEYNEP SAĞNAK - Osman Hadi kızı, 1950 de Samiye'den doğma, Beşiktaş Sinanpaşace-dit Mahallesi Çırağan Sokak H. 65, C. 68, S. 105'de kayıtlı, Bebek Eham yokuşu 8/1'de oturur, İ. T. Ü. Mimarlık Fakültesi 1 nci sınıf 270.21 No. lı öğrencisi, 16.7.1971 günündenberi tutuklu.
- 3 — H. TANJU CILIZOĞLU - Abdurrahman oğlu, 1936'da Mediha'dan doğma, Tokat Dabakhaneyatik Mahallesi H. 98, C. 183, S. 7'de kayıtlı, Karagömrük Zincirlikuyu yanı No. 60'da oturur, gazeteci, 16.7.1971 günündenberi tutuklu.
- 4 — AYDIN ENGİN - Sadıkoğlu, 1941'de Adalet'den doğma, Ödemiş, Meşrutiyet Mahallesi H. 31, C. 7, S. 117'de kayıtlı, İstanbul-Kadıköy Çiftelavuzlar Cemiltopuzlu Caddesi 18 Mart Sokak 5/7 D. 12'de oturur, Ortam dergisi Yazı İşleri Müd., 31 Temmuz 1971 günündenberi tutuklu.
- 5 — DİNÇER YÜCESAN - Abdullah Sami oğlu, 1947'de Ümmühan'dan doğma, Uşak Bozkurt Mahallesi, H. 394, C. 9, S. 21'de kayıtlı, İ. T. Ü. Elektrik Fakültesi 4 ncü Sınıf 40663 No. lı öğrencisi, Kadıköy Acıbadem Caddesi No. 78 de oturur, tutuksuz.

Memleketimizin, iktisaden az gelişmişliği yanında, vatandaşlarımızın büyük bir kısmının fakir ve muhtaç durumda oldukları bir vâkıdır. İnsan tabiatı icabı, aşgari ihtiyaçlarını tatmininden uzak kimselerin, kendi durumları sebebiyle mahzûn ve varlık sahiplerine karşı da gıptadan daha ileri bir ruh hali içinde bulunmaları mümkün ve tabiidir. Dâva konusu Komünizm, işte, Türkiye'deki bu atmosferi ve bu ortamı istismarla sahneye çıkarmaktadır.

Huzurunuzda getirilmiş bulunan işbu dâva sanıklarının, bir taraftan, gerçekleştirilmesine çalıştıkları konu ile ilgili olarak, ne nisbet dahilinde ciddi ve samimi olabileceklerini ve diğer taraftan da, bir mezhep şeklinde taassupla bağlı göründükleri ideolojilerinin, insan haysiyetiyle, demokratik ülkelerle ve nihayet, temeli T. C. Anayasası olan müesses Türk temel nizamlarıyla ne nisbette bağdaşabileceğini teşhis ve tesbit noktasından, komprime halde de olsa, doktrin ve tatbikatından bahsetmek faydalı görülmüştür.

Sovyet Rusya'da dahi, kendine «Sosyalizm» adını veren teori etrafında dökümanter izahatta bulunulurken, 1919 Mart'ında, Moskova'da teşekkül eden Üçüncü Enternasyonal (Komintern)'den bahsetmemeğe imkân yoktur.

Teorisyenleri olarak Marx ve Engels'den bahsedilebilen Bilimsel Sosyalizm; Üçüncü Enternasyonal bünyesinde ihtilâlidir ve 1905 Rus-Japon harbi sonrası Rusya'sında, mevcut sosyal ortam itibatıyla hâkimiyet sağlamış olmasından mütevellit, Sovyet Rusya Emperyalizminin tesis ve kökleşmesi uğruna, özel bir çehreye bürünmüş, çeşitli sebeplerle, hedef ittihaz olunan ülkeler Halkın iltihak ve iltifatları sonucu, kayda değer neticeler istihsaline âmil de olmuştur.

Coğrafi mevkii özellik arzettiği kadar, politik ve ekonomik sebeplerle de, kuzey komşusuna daima cazip görünmüş Türkiye'de, 1908 yılından itibaren, Komünist hareketlerinin mevcut olduğu bilinmekle beraber, 1920 yılında, kendisine, Türkiye Komünist Partisi (T. K. P.) adını vermiş gizli bir kuruluş mevcut olduğunu, bu kuruluşun, Moskova'daki, «Türkiye Seksiyonu»'ndan direktif aldığını, İstiklâl Savaşı sırasında, Ankara'daki, «Gizli Yeşil-Ordu ve Gizli Halk İştirakiyun Fırkası», İstanbul'daki «Türkiye Sosyalist İşçi ve Köylü Partisi» adlı kuruluşların, varolmak-yokolmak kavgası vermekte olan Türkiye'de, Millet Meclisini içten yıkmak ve Komünist idareyi tesis gayreti içinde olduğunu, 1922'de, çok ileri gittikleri bu konuda, ciddi bir operasyon mecburiyeti hissedildiğini, halen, yurt dışında firari Hikmet KIVILCIMLI'nın «Vatan Partisi», ölü Esat Adil Müstecaplı'nın «Türkiye Sosyalist Partisi» adlı kuruluşlarının, legal sahaya çıkmaya mâtuf gayretler göstermekle beraber, bu iki parti arasında gizli amaç birliği protokolü tanzim edildiğini, duygusal nedenlerle, pek yakın tarihlerde de, aynı adlar altında, yayınlanan **Kurtuluş**,

Aydınlık gibi dergilere isim babası olmuş çeşitli yayın organlarının, 1930-1950 döneminde batıp çıktığını, 1938 Harbiye dâvası ve delil kifayetsizliği sebebi ile bu dâvada beraet edenlerin, bihakkın suçsuzlukları tes-cil edilmişcesine, bugünlere kadar böbürlenebildiklerini, daha sonra ki mahkûmiyetleri, yakın zaman tarihini tetkik etmiş olanların bildikleri muhakkak olmakla beraber, 1961 Anayasasının getirmiş olduğu hürriyetleri istismar ederek, bir bakıma, başı boş kalmış bedhahların, örgütlenme fırsat ve imkânlarını hiç kaçırmadan, Memleketi, 12 Mart Muhtırası öncesine, yâni, uçurum kenarına kadar getirebildikleri de unutulmamak gerekir.

Yurttaki geçmişine ve en hassas dönemlerde görülen tahripkâr tatbikatına bir nebze değinilmiş olan Komünizm'in teorisyenleri ve teorisini de tanıtmak, faydadan hâli değildir.

Dinsiz ve ihtilâlcî oluşları itibarıyla birleşebilen, aslında, ayrı vassıftaki toplumlara mensup Karl Marx ve Friedrich Engels'in, 1848 yılında neşrettikleri «Komünist Manifestosu» adlı beyanname ile, Komünizm'in, hayatiyet kazandığı söylenebilir.

Maddecî (Materyalist) bir görüşe sahip olup, yer yüzündeki bütün maddelerin devamlı bir değişiklik içinde olduklarını ve birbirleriyle çelişme halinde bulunduklarını beyaneden Marx, bu değişmeye Dialektik demekte, Dialektiğin, tekâmül fikrini muhtevi olduğunu ileri sürmektedir. Tabiat olaylarının incelenmesi ve insanlar tarafından anlaşılması metodu olarak da târif edilen Dialektik, aynı zamanda, kandırma, aldatma maksadını güden, toplumları yanıltan hertürlü izaha mâkes teşkil etmektedir. Bu ilk fikrine ilâveten Marx, «Dinin, her şey gibi sınıflar arası tezatlardan doğduğuna» ve yeryüzündeki mevcutların, yaşayan canlılardan ibaret olduğuna, Allah'ın mevcut olmadığına değinir ki, bu düşünce Marksizm'in maddecilik (Materyalizm) yönüdür. Bu iki fikrin tevhidî, Dialektik Materyalizm'i doğurmuş, Lenin tarafından, Marx'ın bu fikrine teşkilât ve faaliyet yönünden katkılarda bulunduğu görülmüştür.

Bu fikriyat serisi içinde, Hegel'den adapte edilmiş (Tez-Antitez ve Sentez) üç faktörün mevcudiyetiyle de görülür ki, Tez, Kapitalist Dünya'yı ifade etmekte ve bünyesinde, ileride tekrar temas edilecek olan bir Anti-Tez taşımaktadır. Bu Anti-Tez Proleterya olup, Tez ve Anti-Tez muhassalası, Proletarya Diktatörlüğü, bir başka tâbirle Komünizm'dir.

Enternasyonal kavramı muvaccesinde, Proletarya Diktatörlüğü, yâni Komünizm, «Dünya İşçileri Birleşiniz» sloganının gösterdiği üzere, Enternasyonalist bir görüşü kapsar.

Markсист-Leninist görüşe göre, halk; işçi ve topraksız köylülerden ibaret olarak tanımlanır. Diğer sınıflar ise, küçük burjuva, burjuva, toprak ağaları, kompradorlardır; esas savaş, yani sınıf mücadelesi, bu büyük sınıfa karşı verimli, bu ana görüş içindeki hizbe göre de, tecrit edilmemiş olmak için, geçici bir süre, küçük burjuva ile işbirliği yapılmalıdır.

İçyüzü kesinlikle bilinemediği için kaydihiyatla elde alınmak icabeden Şili'nin Allende misali hariç, Dünya'nın hiçbir yerinde, Komünist Partilerinin serbest seçimlerle işbaşına geldiği görülmemiş olup, Parti, daima, iktidara gelebilme ve iktidafa gelince de, O'nu bırakmama yolunda, «Zor» vasıtası olagelmıştır. Bu hâl Komünizm'in tabiatı icabıdır.

Bilimsel Sosyalizm nâmi altında adlandırılıp, Marksist-Leninist görüş tahtında Enternasyonalist Komünizm tatbikatına mehzaz teşkil etmiş ideolojinin, Maoizm, Milli Demokratik Devrim şeklinde adlandırılan ve aslında, aynı gayeye hâdim bulunan görüşler olarak da ortaya çıktığı görülmektedir.

Yukarda bahsedilen görüşlerin tümü, «Devrim» mefhumuna müteferri olmaları itibarıyla, taşıdıkları isim ve ihtiva ettikleri tâbirlerin birer aldatmaca tezahürü olduğunu belirtmekte, evleviyetle zaruret vardır.

Evvelâ, Devrim tâhiri üzerinde duralım. Devrim, «İstihale» şeklinde mânalandırılması mümkün olan Evrim'le aynı mânada değil, Revolution, yani, kısaca ihtilâl demektir; Zor ve silâh istimalini icabettirir.

Ashında Lenin tarafından uygulanmış ve bu itibarla yeni bir şey olmamakla beraber, Türkiye'de, Mihri Belli tarafından ortaya atılmış olan «**Milli Demokratik Devrim**», Lenin'in, «İki Taktik»'inde belirtildiği üzere, Kapitalizm'den, Sosyalizm'e geçişte katetmeyi zorunlu buldukları bir aşamanın ifadesidir. Stalin, (Burjuva Demokratik Devrimiyle Sosyalist Devrimi, bir tek zincirin iki halkası olarak ve bir tek tablo olarak görmek gerekir) derken, aynı görüşü teyit etmektedir. Bu konuyu teyit eden bir hayli misali, M. D. D. (Milli Demokratik Devrim) görüşüyle ilgili olarak, Mihri Belli'nin, aynı adı taşıyan, 3 No. 11 Aydınlik yayını şeklinde ortaya çıkmış kitabında ve S. S. F. de, bu konuya ilişkin olarak verdiği konferansdaki sözlerinde buluyoruz.

Mezkûr kitabın önsöz kısmı son satırlarındaki (... **Proleter Devrimci çizgimizi bütün yönleriyle, ayrıntılı olarak incelemek ve böylece Devrimci eylemimize katkılarda bulunmak, hepimizin kollektif çabası olmalıdır**) sözleriyle Proletarya ihtilâli'ni gerçekleştirme gayreti içinde olduğu görülen Mihri Belli, aynı kitabın 28 ilâ 34 ncü sahifelerinde, özet olarak şöyle demektedir:

(Çağımız Milli Kurtuluş Devrimleri ve Sosyalist Devrimler çağıdır. Ancak, hiçbir ülke, bağımsız ve feodal kalıntılardan arınmış demokrat bir ülke haline gelmeden, yani Milli Kurtuluş Devrimini gerçekleştirmeden, ikincisini, yani Sosyalist Devrimi gerçekleştirmez.

Bunun için, Türkiye'de ilk slogan, «**Tam ve bağımsız Türkiye**» sloganı olmalıdır. Milli Demokratik Devrim gerçekleşirse, bu husus halledilmiş olur. M. D. D.'in gerçekleşmesi için de, milli hedef olarak:

- a) Emperyalist vesâyetin baş davanağı olan yabancı sermayenin işbirlikçi sermayenin, ekonomi ve dolayısıyla politaka üzerindeki tahakkümüne son verme,
- b) Ülkenin bağımsızlığını gerçekleştirmek için, dış ticaretin, işbirlikçi sermayenin denetimindeki Bankacılığın, Sigortacılığın millileştirilmesi,
- c) Montaj ve ambalaj sanayiinin Millileştirilmesi,
- d) Topraksız veya az topraklı köylüyü toprak sahibi yapıp, kredi kurumlarını onların lehine işletmek, velhâsıl Emperyalizm, işbirlikçi sermaye ve Feodal toprak ağaları; mütegalibe hâkimiyetini kaldırmak, bütün bunların gerçekleşmesinden sonra, Sosyalist Devrim'e geçmek... Zira, Demokratik Devrim ve Sosyalist Devrim aynı şeyler olmayıp, bir arada da gerçekleşemez).

Bu sözleri kitabına alan yazar, bizzat aynı kitabın önsözündeki Proletarya ihtilâlini gerçekleştirmeye mâuf beyanlarını unutmuş görünerek, kastettiği anlamdaki Sosyalizm'i, kansız ve ihtilâlsiz gelecekmış gibi gösterme gayreti içerisinde aşağıdaki ifadeleri kullanmaktadır:

(Türkiye, bâkir, çalı ve dikenlerle kaplı bir toprağa benzetilirse:

- a) Çalı ve dikenlerin temizlenmesi, tarlaların sürülmesi, Milli Demokratik Devrim,
- b) Temizlenmiş ve sürülmüş tarlaların gübrenilmesi, fidelerin dikilmesi, sulanması, Sosyalist Aşama,
- c) Yetişen kütüklerden üzüm alınması veya şarap yapılması da Sosyalizm'dir).

Bu sözlerden sonra, mumailayhın, muârizlarına sesleniş ve Sosyalist Devrim için daha sabırlı olma tavsiyeleri aşağıdaki gibidir:

(«**Milli Bağımsızlık uğruna mücadele, Sosyalizm'e giden yolda mücadeledir**» sözü doğru olmakla beraber, aşama kavramını silerek, «**Hem bağımsızlık ve hem Sosyalizm Mücadelesini birlikte yürüteceğiz**» sözü, içinden çıkılmaz karışıklıklar doğurur).

Kitaptaki, «Devrim, Kime Karşı Kimle Birlikte» başlığı altında, Bilimsel Sosyalizmle aynı paralelde (Devrim Emperyalizm'e, varlığı Emperyalist vesîsete bağlı olup O'nun yerli uşakları, ortakları durumundaki işbirlikçi sermayeye, yani montaj ve ambalaj sanayii, Dışticaret, Sığorta ve Bankacılığı elinde tutmak şüretiyle, Türk Ekonomisinde ağırbaşlı olan Kapitalist ve Kapitalistlerin müttefiki, onlarla işbirliği durumundaki Feodal mütegalibeye karşı, yani köy emekçilerinin Demokratik ve eşit hak sahibi olmalarına engel olan büyük toprak sahibi ve tefeci Bezirganlara karşı ki bunlar, Türkiye'de gayrimillî, ulusal güçler dışında kalan asalak sınıflardır, yapılacaktır) diyen yazar, M. D. D. taktik ve stratejisini büyük bir vuzuha ulaştırmış olmaktadır.

Aynı kitabın 41 nci sahifesinde, M. D. D.'in Türkiye Toplumundaki hangi güçlerle, hangi «Sınıf» ve zümrelere dayanılarak yapılacağı şöylece belirtilmektedir:

(Ulusal Toplumumuz dışında sayılması gereken işbirlikçi sermaye sınıfı ile Feodal mütegalibe dışında Türkiye Halkının tümü olarak:

a) **Türkiye şehir ve köy Proleteryası** büyük sanayi, küçük sanayi ve zenaat kollam, ticaret ve tarımda üretim vasıtasına üretim aracı ve toprakla sahip olmaksızın geçimini sağlayanlar,

b) **Yarı proleterya:** Az bir toprak veya basit bir üretim aracına tâbi olup, bununla yıllık geçimlerini sağlayamayan, bir süre başkalarının yanında çalışmaya mecbur olanlar,

c) **Şehir ve köy küçük burjuvası:** Bir miktar toprak veya üretim aracına sahip olup, başkalarını sömürerek değil, kendi emeği ile geçinen ve sönümü düzeni içinde sömürülenler,

d) **Şehirlerdeki küçük burjuvazi ve orta halli köylü:** Yani bir avuç asalak dışında, Türkiye'nin tüm emekçi halkı).

Demek oluyor ki, vatandaşlararası tefrikalar yaratılacak, sınıf mücadelesi yapılacak, mer'î temel nizamlarla vatandaşlık hukukuna eşit şartlarla sahip bir grup, bir başka grup tarafından alaşağı edilecektir.

Kitabın 47, 48 nci sahifelerinde, ileride bir vesile ile yine temas olacağı üzere, Türkiye'de, Bilimsel Sosyalizm'in yegâne legal örgütü olup, yukarıdaki stratejinin rayına oturtulmak istenen münfesiş TIP'in durumuna değinilmesini müteakip, 64 ncü sahifede de, M.D.D. stratejinin başarıya ulaşması için (Devrimci kadroları eğiteceğiz, bu arada kendi kendimizi de eğiteceğiz, küçük burjuvayı temsil eden dostlarımızın da eğitimine katkıda bulunmaya çalışacak, onlara gerçek Devrimciler olmalarını, tutarlı bir Devrim çizgisi izlemleri gerektiğini söyleyeceğiz) şeklindeki cümlelerin gösterdiği eğitimin, Marksist-Leninist eğitim olduğu dikkatten uzak tutulmamalıdır. Nitekim, Marksist-Leninist kadroların eğitimi konusuna ne nisbette ciddiyetle eğildikleri, ilerideki bölümlerde ayrıca görülecektir.

Millî Demokratik Devrim adının, yukardaki açık izahların gösterdiği üzere, bir kavram teşevvüğü, bir aldatmaca ve sanki, kanuni hudutlar içinde kalınıyormuş gibi bir his verme gayretinin mahsulü olduğu, aşağıdaki misallerle de görülecektir.

M. Belli, mahut konferansında, «Eğer mülkiyet daha ilerici sınıfa eline geçmiye, o toplumda Devrim olmuştur. Mülkiyet hâlâ eski ellerde ise Devrim olmamıştır... Devrim, bir üretim tarzından, daha ileri bir üretim tarzına geçiştir» sözleriyle, Marx'daki üretim şekillerine ilişkin (1 — İlkel Komünal Toplum, 2 — Kölelik düzeni, 3 — Feodalite, 4 — Kapitalizm, 5 — Sosyalizm) 5'li şemayı hatırlamamıza âmil olmaktadır. Bizzat kendi beyanı ile Devrim'den yani ihtilâlden bahsettiğine göre, bu kişinin, Kapitalizmden Sosyalizm'e geçiş için, ihtilâl düşünmekte olduğu da ortaya çıkmış olur.

Yukardaki mânada, yani, dar mânada bir Devrim tarifini, Kemalizm'in derpiş ettiği Demokratik Devrim'le karıştırmak, büyük bir hata olur ve ancak, kavram kargaşalığın yararlanma gayreti içinde olanlara yakışır. Zira Kemalizm; kendilerini, sıkıntıda oldukları her an Atatürk'ü gösterme gayretinden geri kalmamış Marksist ve Leninistlerin ifade ettiklerinden çok farklı olarak, bağımsız, lâik, demokratik; bölücü ideolojilerden Komünizm ve Faşizm'e kapalı... Velhâsıl, daima iyiye, güzele ve mükemmele yönelmiş bir kaideler mecmuasıdır.

Millî Demokratik Devrim'le Sosyalist Devrim'in, kesin sınırlarla ayrılmamış olması, Sosyalist teoriyi benimsemiş kadrolar yetiştirilince, ortam da hazırlanmış olarak, Sosyalist Devrim'e geçileceği öğrenildiğinden, Sosyalist Devrim'i tâcil için, yakın geçmişte görüldüğü üzere, boykot, işgal, miting, yürüyüş, soygun, kaçırma, katl gibi fiillerin ikai, her türlü Millî müesseselere tecavüz ve onlara zaaf iras etme, vatandaşlar arasına nifak sokma, istismar edilecek olaylar ihdas etme, bu stratejinin temel ilkelerinden olarak gün ışığına çıkmaktadır.

Bu kısa izahattan sonra M. D. D. bahsi burada kapatılırsa, sol hareketlerdeki, Marksist-Leninist hareketlere dair sair fraksiyonlara sıra gelmiş olur.

«Maoizm» de denilen, Mao-Tung'un Demokratik Devriminde ise: 1 — Hedef, Emperyalizm, İşbirlikçiler ve Feodalizm'dir. 2 — Bu hedefe karşı çıkan bütün güçlerin, Proleterya önderliğinde birleştirilmesi esastır. 3 — Demokratik Devrim, yalnız Proleterya'nın eseri olmadığından, bütün Devrimci sınıflar, Devrim idaresinde rol oynayacaklardır. 4 — Demokratik Devrim'de, özel sermaye kontrol altına alınacak, genel olarak özel mülkiyete dokunulmamasına dikkat edilecektir. 5 — Bu safhaları hazırlanmış Demokratik Devrim, Sosyalizm'e geçişte bir basamak olacaktır.

Mao, aynı adı taşıyan kitabı itibarıyla, bu Sosyalizm'e, (Yeni Demokrasi) der. Bu görüşte de, sınıf mücadelesi ekonomik yönden ele alınır. Ayrıca, Komünist olmayan Devletlerin yok edilmesi, bütün dinlerin ilgası ve Dünya çapında bir Komünist ihtilâli, güdülen hedefler meyanıdadır.

Dosya 203/2 sırasındaki, Selma Ashworth tarafından D. Özgüden'e yazılmış mektubun gösterdiği üzere, 1969 yılında T. K. P. tarafından basılıp, yurt dışından, Türkiye'deki çeşitli adreslere postalandığı ve biz zat Zeki Baştınar (Yakup Demir) tarafından S. Ashworth'a dikte ettirildiği anlaşılan «MİLLÎ DEMOKRATİK DEVRİM ve İÇYÜZÜ» adını taşıyan, bir nüshası dosyaya ekli broşürde, Maoizm'e (Proleterya'dan ayrılmış Proleter görüşte olduğu, Enternasyonalizm'den uzaklaşıldığı ve üstün millet görüşünün ortaya atıldığı) gibi çeşitli yönleri itibarıyla ve M. D. D. görüşüne de, (sınıf mücadelesi yönünden, temel güç olarak münhasıran Proleterya ve bilhassa işçi sınıfının önderliğine yer verilmediği, milliyetçilik sloganı güttüğü ve bu itibarla bazı noktalarda Marksist-Leninist görüş'e ihanet ettikleri) şeklinde kusurlar izafe edilerek satışmalar yapılması yanında, Marksist-Leninist görüşün en hakiki timsalinin Bilimsel Sosyalizm'de mevcut olduğu ve bu görüşün, Türkiye Komünist Partisince en mükemmel şekilde benimsendiği hususlarına işaret edilerek, Komünist ilkeler ortaya konulmaktadır.

Komünizm'de (sömürülen çoğunluk ve sömüren azınlıklar) yani ilişkiler meselesi, baş taraflarda belirtildiği üzere, en önemli yeri alır ve bu konunun halli, sınıf mücadelesine bağlanır. Yukarıda bahsi geçen broşürün 45 ve 46 ncı sahifelerindeki (Kapitalizm'de bütün milletler, menfaatleri birbiriyle uzlaşmaz iki kısma ayrılmıştır: Sömüren azınlık ve sömürülen çoğunluk) sözleriyle, bu önerinin, Milletlerarası sahaya da döküldüğünü ve (Sosyalist Toplumda, özgür, eşit haklara sahip milletlerin, her yönden gelişmesi, öbür yandan Sosyalizm Kuruluşunun her alanında kardeşçe işbirliği ve yardımlaşma sonucu olarak, milletlerin birbirlerine yaklaşma süreci başlar) sözleriyle de, Milletlerin aynı hukuka sahip olduklarının, Sosyalist Ülkelerin, diğer Milletlerin hukukuna saygı göstermeyi şiar edindiklerinin iddia edildiğini görmekteyiz. Bu ilkeleri, Bilimsel Sosyalizm'in kurucuları meyanında gösterilen Engels'in (Başka Milletleri ezen bir Millet, özgür Millet olmaz), Marx'ın (Başka bir Milleti köleleştiren bir Millet, kendi zincirlerini döğür) şeklindeki, broşürün 30 ncü sahifesine alınmış sözleriyle görmemize mukabil, broşür yazarı ve O'nun mensubu olduğu T. K. P.'nin, bizzat 46 ncı sahifede yer alan tâbirle, «İlk Sosyalist Devlet» tarafından, Estonya, Letonya... Çekoslovakya, Macaristanda ortaya konulan hareketleri unutmuş görünmesi, cidden hazindir.

Aynı broşürün 26 ve 38 ncı sahifelerindeki, (... Milliyetçilik, işçi sınıfının son amacı Sosyalizmle, Komünizmle hiçbir şekilde bağdaşamaz... İşçi sınıfının amacı olan Sosyalizm, bütün milletlerin emekçilerinin birleşmesi, dayanışması ile gerçekleşebilir), (Marksizm-Leninizm, Proleterya olmayan veya yok denecek kadar az ülkelerde, halkların Emperyalizm'e karşı Milli Kurtuluş Mücadelesinin başarısını, gelişmiş ülkeler Proleteryanın desteğine bağlı görür) sözleriyle, bir defa daha teyyüt etmiş Enternasyonal Komünizm ilkeleri meyanında, başka ülkelerdeki Komünist ihtilâllerinin körüklenmesi ve gerektiğinde billiil müdahale suretiyle gerçekleştirilmesi şeklinde, peyk ve sömürgeler tesisine dair bir görüşün mevcudiyetini, «Sosyalist Ülkelerin» de imzalarını taşıyan Birleşmiş Milletler Anayasasıyla muayyen Devletler Hukukunun yazılı şekliyle ve Demokratik İlkelerle bağdaştırmak şüphesiz ki kabil bulunmamakta ve bu yönüyle Komünizm, İlmî veya Sosyal bir görüş değil, Komünist ülkelerin fütühat politikası şeklinde ortaya çıkmaktadır.

Broşürün 27 ve 28 ncı sahifelerindeki görüşler meyanında yer almış (... Her Komünist Partisi, faaliyetinden, kendi işçi sınıfı, halkı önünde ve aynı zamanda Milletlerarası işçi sınıfı önünde sorumludur. Her Komünist ve işçi partisinin Ulusal ve Enternasyonal sorumluluğu, ayrılmaz bir bütündür. Marksistler-Leninistler aynı zamanda hem yurtsever, hem Enternasyonalistler) sözü de, yukarıdaki fıkranın bir başka teyit şekli olmakla beraber, sanıkların, T. K. P. üst kademesine karşı, bu tavsiyenin ışığı altında, hesap verme mükellefiyeti eda ettiklerini gösterme ve yararlı olmaktadır.

Broşürün 4 ncü sahifesinde, T. K. P.'nin, ihtilâli metodla Komünizm'e götüren yolda ilerlerken ortaya attığı slogan (... Türk Halkının kazanılmış Demokratik haklarının korunması, genişletilmesi uğrunda, Sosyal Reformlar için Emperyalizm'e, Amerikan ağalığına, yabancı tekel-lere ve yerli ortaklarına karşı mücadelesine devam ettikçe TİP'i desteklemek, kendisini Sosyalist ve ilerici sayan herkesin, her yurtseverin ödevidir) şeklinde göze çarpar. M. D. D. konusuna değinilirken ele alındığı ve sair kısımlarda da temas edildiği üzere, bu sözlerde, Türkiye'de, Devrimin, yani İhtilâlin, kimlere karşı, kim tarafından yapılacağı, bir defa daha vüzûha ulaşmış olmaktadır. Vüzûha ulaşan hususlardan bir diğeri de, ileride ayrıca temas edileceği üzere, Bilimsel Sosyalizm (Komünizm)'in gerçekleştirilmesine hâdim tek legal örgütün TİP olduğudur.

Bu slogan içinde bulunan Amerikan Ağalığı ve yabancı sermaye tâbirleri, Türkiye'yi sömüren düzenler olarak nitelendiğine göre, bunun ne gibi ekonomik ve tarihi sebeplere dayandığı, Türkiye'deki Amerikan Tesis veya Üs'lerinin, hangi zaruretin ifadesi olduğu, «Barışçı İlk Sosyalist Ülke'nin» Kars, Ardahan üzerindeki iddiaları, ilk denizlere inme si-vasetinin tatbikatı cümlesinden olarak, Boğazların müşterek savunul-ması ve Boğazlar rejiminde tebeddülât icrası yönünden ısrarlı talepleri

ve nihayet bağımsız, Demokratik bir ülke vasfında iken sömürgeleştirilmek istenen Türkiye'nin, savunma paktı niteliğindeki NATO'ya alınma talepleri, aslında, Doğu Blok'unun da, Varşova Paktı gibi bir anlaşmaya gitmiş bulunduğu hatırlanırsa, maksatlı Amerikan düşmanlığının körüklenmesi, rakipsiz Süper Devlet olmak ideolojisinin ifadesi olarak, daha iyi anlaşılabilir. Yabancı sermaye de, Türkiye'nin iktisaden az gelişmişliğinin yanında, tabii kaynaklarını kıymetlendirme zorunluluğunun bir ifadesidir. Aslolan, bu sistemlerin tatbikinde, yurt menfaatine aykırı olanların doğru şekilde teşhis ve tashihi olup, bu kabil ıslâhat için «Sosyalist Düzen»'in ihdası zarûretine dair iddiaların gayrılımi bulunduğu Marksizm'e, bir Din taassubu ile bağlı kimseler dışında kalan bilim adamlarının da belirttikleri gibi, Marksist-Leninist'lerin istismar etmekte oldukları konuların, yâni sömürülme imkânının ortadan kaldırılması, vatandaşlara, insanlık haysiyetine yakışır bir yaşantı düzeyi sağlama hedefine, hür ve Demokratik düzen içinde, Sosyal Adâlet ve Sosyal Güvenlik tedbirleriyle gidilebileceği, Sosyalist sloganların, Türkiye'yi mezkûr hedefe yaklaştırmak yerine, Ekonomik ve Sosyal gelişmesini yavaşlatarak yoksulluğu ve müşterek ıstırapları arttıracak da gayrikabiliinkâr bir hakikattir. Nitekim, «Sosyalizm'e» gitmeden, her türlü dâvalarını halletmiş ülkeler olarak, Dünyada çok sayıda hakikî demokratik nümüne mevcuttur.

Marksist-Leninist görüşe sahip kimselerin istismar vesilesi yaptıkları hususlardan başta gelenlerinden biri Sosyal Adalet kavramıdır. Sosyal Adalet kavramı arkasında, Anayasada mevcut «Sosyal Devlet» ilkesini, Anayasanın Sosyalizm'e açık olduğunu iddiaya vesile yaptıkları da çok görülmüştür. Bu konuya ileride temas edileceğine göre, şu anda, sadece, Sosyal Devlet kavramı ve bu kavramın-istinat ettiği ilkeleri ele almak kâfi gelecektir.

Uzman bir Hukukçunun dediği gibi: Sosyal Devlet, fertlere, yalnız klâsik hürriyetleri sağlamakla yetinmeyip, aynı zamanda, onların insan gibi yaşamaları için zarûri olan maddi ihtiyaçlarını karşılamalarını da kendisine vazife edinen Devlettir. Sosyal Devlet anlayışı, aşağıda belirtilen 3 temel ilkeye istinat eder:

1 — Devlet, (Millî gelirin ve hizmetlerin, toplum içinde, dengeli ve adil bir biçimde dağıtılması, Millî gelirden, herkesin adil bir pay alabilmesi) demek olan Sosyal Adâleti gerçekleştirmekle mükelleftir.

Bu hususun gerçekleştirilmesi, hızlı bir kalkınma temposuna önem verilmesini gerektirir,

2 — Devlet, bireyin ve toplumun refahını gerçekleştirmekle görevlidir.

3 — Devlet, yukardakilerle beraber, (Anayasaya göre kişinin Sosyal ve Fizyolojik risklere karşı imkânlarla donatılması ve korunması) demek olan Sosyal Güvenlik tedbirleri almakla da mükelleftir.

Sosyal Güvenlik, Sosyal Sigortalar ve Sosyal Yardım Kollarıyla kişilerin güvenliklerinin sağlanması gereğini ortaya koyar.

Demek oluyor ki, T. C. Anayasası da, istismar olunan bu konuyu bertaraf edecek, müsbet hâl çarelerine bağlayacak esasları zaten ihtiva etmekte ve mevzuun halli, hüsnüniyetle yapılacak tatbikatla, demokratik usul ve yollarla mümkün bulunmaktadır.

T. C. K.'nın 142 nci maddesinin gördüğü bir tâdil münasebetiyle verilmiş gerekcede belirtildiği ve daha evvel de misalle ifade edildiği üzere, Marksizm-Leninizm'in, sadece bir İktisadî Doktrini değil, aynı zamanda Siyasî bir Doktrini de vardır. Keza, Marksizm'de, Hürriyet ve Demokrasiyi inkâr etmeyen, aksine, bu tâbirleri çok sık ve bol bol kullanan, ancak, bunları, hakikî şekilleriyle ve anlaşılacak icabeden tarzdan başka türlü anlayan, gayeye varmak için her türlü imkân ve vesaiti, Makyaevist bir inanışla mübah ve meşru gören özel bir Demokrasi telâkkisi mevcuttur. Marksist siyasî doktrinin aslı ve esası tahakkümde yani, Diktatorya'da temerküz eder. Tahakküm ve Hürriyet bir arada mütalâa edilemeyeceğine göre, Marksist-Leninist siyasî akidenin de, gerçek Demokrasi ile alakası bile olmadığı neticesine varılır. Aksine, Marksist-Leninist tatbikatın her türünde, gerçek Demokrasinin zıddı mevcuttur.

Marx'a göre Devlet, geçici bir örgüt olup, Hiyerarşisi yoktur. Oysa ki, Marksist-Leninist olduklarını söyleyen ülkelerde, Devlet, geçici olmayıp, kapitalist olduğunu söylediklerinden çok daha ileri bir nisbette Totaliter, Bürokrat ve Kalıcı'dır. Bu tip ülkelerde, üretim, kültür, haberleşme araçları, hücum ettikleri kapitalist ülkelere benzer şekilde Asilzâde, Burjuvazi gibi yeni bir sınıfın tekelindedir. Yani, Komünist doktrin ve tatbikat birbirini tekzip eder evsafıta görülür.

Herkesin çalışma mecburiyetinde olduğu Komünist rejimde; ücret, üretimden, ihtiyaca göre pay alınması esasına istinad etmekte, üretimin miktar ve mahiyetine göre bir tefrike, üretimde, Özel Teşebbüse, uzmanlığa rüçhaniyet tanınmamaktadır. Bu husus ücret eşitliği ilkesi yönünden ele alınırsa, refahın değil, sefaletin eşit olarak paylaşılması şeklinde tecelli ettiği görülür. Miras ve mülkiyet haklarını selbeden şekilde ortaya atılmış slogan da, bilâsebep servet düşmanlığı, servet erbabına düşmanlık şeklinde, kin ve hüsûmet-grupları doğmasına âmil olmaktadır.

Demokratik Seçim Kanunu olan ülkelere, Diktatorya diye bahsedilen Komünizm'in; bizzat kendi bünyesinde Proleterya Diktatörlüğü varken, yani serbest seçimle iktidara gelmek, aynı s^ötle iktidardan ayrılmak bu görüşle asla bağdaşmamakta iken, kendisine Halk Demokrasisi demesi, meselâ Fransa'da Diktatorya varlığından bahsetmesi, Bilimsel Sosyalizm'in, «Bilim» yönüyle izah edilebilecek gibi değildir.

Marksist-Leninist teoride işçi, üretim gücüne bizzat sahip olduğu, meselâ; çalıştığı fabrikanın sahibi bulunduğu faraziyesi tahtında, (yapacağı grev kendisine karşı olacağından) grev hakkıyla mücehhez bulunmamakta, oysa ki, ücret işi dahil, askıda kalan dâvaları bir hayli fazla olan «halihazır Sosyalist Ülke» işçisine rağmen, sırf anarşik gayelerle Sosyalist olmayan Ülkelerde, Menfaat ve Destek Grevi gibi çeşitli namlar altında grevlerin, Marksist-Leninist'ler tarafından, (grevin, işçinin politik baskı vasıtası olduğu) belirtilerek teşvik ve tahrik edilişi, bu ideoloji için bir başka tenakuz çeşidi olarak ortaya çıkmaktadır.

M. D. D. ve İyüzü adlı broşürün 31 ve 32 nci sayfelerinde, bu teo-
rinin çok özel ve çok ehemmiyetli bir yönü olarak, Lenin'e atfen (... Halk-
ların kendi kaderlerini kendilerinin tayin etmesi) dikkati çekmektedir.
Bununla, ülkelerdeki etnik grupların, özel ve hükümrân birer grup şek-
linde taazzuvu, yani, Türk Halkının Vatan topraklarının bütünlüğünü
ihlâl edecek tatbikata gidilmesi hedef tutulmuştur. Bu sakıncalı hâlin
Türkiye'deki tatbikatını, Cumhuriyetin ilk yıllarında «Doğu İşyanı», ya-
kın komşu olarak da Irak'da müşahade etmemiş olmak imkân dışıdır.
Aslında, yakın geçmişte dahi, bu teori tatbikatından olarak, Kürt Mese-
lesi ile ilgilendikleri ve bu meselede yurt dışından Türkiye Cumhuriyeti
aleyhine bu konunun desteklendiği dosyadaki malûmat icabıdır.

Komünizm'in, Dini reddettiğine daha önce temas edilmişti. Ancak,
Komünizm, gerektiğinde Dinî kaidelerin adaptasyonunu yapmış, Komü-
nist lider ise, güvenilir Din adamı hüviyeti ile, yeteri kadar tenevvür et-
memiş olan halk grupları karşısına çıkmayı bilmiştir. Bunun en yakın
misali, Sudan'dır.

Çeşitli gazete haberleri ve bilhassa Sosyalist görüşü benimsediği bi-
linen T. Cılızoğlu'nun 17 Kasım 1968 ile 26 Kasım 1968 tarihleri arasında
Akşam Gazetesinde (TİP'deki Olayların İyüzü) başlığı ile yayınlanan
yazı serisinden esinlenerek, Türkiye'deki Kanunî sınırlar içinde kaldığı
bir süre mevzubahis olunmuş «Yegâne legal örgüt» TİP'i ve özellikleri-
ni, kısaca ele almakta fayda görülmüştür.

Bahsi geçen parti, 13 Şubat 1961 günü, «Tarih sezişini duyan» 12 sen-
dikacı tarafından kurulmuştur.

Parti kurucusu Sendikacıların, başlangıçta aralarına aydınları al-
mamak şeklindeki kararlarına rağmen, umdukları ilgiyi bulamamış ol-
mak, kurucular için ümit kırıcı olmuş, bu itibarla ilk prensipten vazge-
çilerek, parti saflarına bazı aydınların alınması için Üniversiteye baş-
vurulması düşünülmüş ve bu arada Parti Başkanlığı görevi M. Ali Ay-
bar'a tevcih olunmuştur. Bu kişinin şöhreti, sempatiyan çevrelerdeki
«Bu Parti Polis tarafından kurulmuştur» şeklindeki endişeyi de izaleye
yararlı olmak vâfindadır. Parti içinde, güçlenmeye başlamakla birlikte,
bazı dalgalanmalar, fikir ayrılıkları ve çekişmeler de ortaya çıkmıştır.

Bunlardan en önemli sayılabileni, Partideki, Sendikacılar-aydınlar ara-
sındaki anlaşmazlıktır. Sendikacılar, partinin işçi sınıfı öncülüğüyle doğ-
duğunu beyan ederek, işçi sınıfına öncelik ve işçi sınıfı liderleri olarak
kendilerine de, diğerlerinden farklı bir rüchaniyet dileğinde bulunulan-
ken, Partili Aydınlar, «Sol hareketin, elbette ki işçi sınıfının öncülüğün-
de gelişeceğini» kabul etmekle beraber, «Türkiye'de Sendikacılığın Ame-
rikan Sendikacılığı etkisinde gelişmiş olduğunu, seçimle gelen, oimic
gidilen bir Sendikacılık sistemi kurulduğunu» beyan ederek, Sendikacı-
lara, işçi sınıfının gerçek liderleri nazarıyla bakılamıyacağı mealinde kar-
şı fikirler ortaya atmışlardır. Ancak, 1964 yılı başlarında, Partinin İzmir
kongresinde, bir tüzük uygulaması, emekçilere ait nisbeti % 50'nin üye-
rine çıkaracak, bu sonuca rağmen çekişmeler, daha bir süre devam ede-
rek, «Marksist terminolojide yeri olmayan bir işçi sınıfı öncülüğü» ileri
sürülmüş olacaktır. Bu dönemde, çekişmeler biraz daha serileşip bir ki-
sım üye, Merkez Haysiyet Divanı kararıyla, bir kısım üye de istifacı
Partiden uzaklaşacaktır. Bu uzaklaşanlar arasında, ileride durumuna te-
mas edilecek olan Doğangün Özgüden de vardır.

Partinin büyük merkezlerde nispi güçlenme istidadına rağmen, yur-
dun diğer kısımlarında umdukları gelişmelerin görülememesi, Parti Yö-
neticilerini, Partinin tealisine engel olarak gördükleri T. C. K.'nın 141
ve 142 nci maddelerinin değiştirilerek elverişli bir hale getirilmesine dair
tekliflerin, Genel Başkan nezdinde ifadesine vesile olacak, ilhakika Ge-
nel Başkan, 1963 yılında, bu konuda hazırlık icrası için Genel Merkez
Hukuk Bürosunu göreve davet edecek, aralarında meşhur Hukukçula-
rın bulunduğu bu Büro, «Bu maddelerin tümüne karşı olduklarından»
bahisle tâdil veya revizyon yolundaki bir çalışmayı reddedereklerdir. Ne-
ticede, bahsi geçen maddelerin tâdili değil, Anayasaya aykırılığı iddia-
sıyla iptali için gerekli müracaat yapılacak, ancak Anayasa Mahkemesi
26.9.1961 tarih, 1963/103 Esas, 1965/40 karar sayılı kararıyla, talep red-
dedilecektir.

1965 seçimlerine giriş tekadüm eden dönemde, seçimlerden müsbet
bir sonuç alınması için, Parti içi ve Parti dışı bütün «Devrimci Güçler»,
Partinin zaferine müteallik kesif bir faaliyet içine girmiş ve bu saye-
de, başarılı sayılabilecek bir sonuç istihsal edilmiştir. İşte bu dönem ve
müteakip süreler boyunca, Merkezi Yurt dışında bulunan T. K. Partili-
ler, «Türkiye'deki yegâne legal örgütümüz» dedikleri TİP'i, derüni bütün
çatlaklıklarına, güttükleri gayenin tüm olarak tahassülüne yararlı gör-
memelerine rağmen, destekleme kararı içindedirler. Bu kararın fidesi,
daha evvel görüldüğü gibi ileride de ayrıca incelenecektir.

Parti içi çalkantılar, Malatya Kongresinde de (içlerinde Polis'e men-
sup adamlar, provakatörler bulunduğu) şeklindeki konuşmalarla devam
etmiş, bir aralık, Genel Başkan M. Ali Aybar'ın, «Gülyüzü Sosyalizm»,

«Hürriyetçi Sosyalizm» gibi kavramlar ihdas ve irae ederek ortaya çıkması ve Sovyet Orduları tarafından Çekoslovakya'nın işgaline değinen, ortaya attığı görüşe bu olayı temel alan (Türkiye'ye özgü bir Sosyalizm'i biz kuracağız, Dünya Sosyalizm'ine katkımız olacaktır. Sosyalizm'i bizden öğrenecekler, bunlar benim 60 senelik ömrümün ve ak saçlarımın bir sentezidir) şeklindeki sözleri, diğer bir kısım parti üyesiyle birlikte, sanıklardan A. Nihat Sargın'ın (Marksist Terminolojiye uymayan bir görüş ortaya atıldığı) mealinde bir gerekçe ile, Genel Başkan'a karşı direnme hareketlerini davet edecektir. A. Nihat Sargın'ın, Parti Genel Sekreterlerinden biri sıfatıyla, legal bir örgüt içinde dahi, Marksist-Leninist görüşlerden sapmaya tahammülü olmadığına ve mütaassıp Marksist-Leninist ideolojisinin tahakkuku uğruna, karanlıkta kalmış gizli faaliyetlerinin gün ışığına çıkması pahasına bu harekete tevessül etmesine ciddiye eğilmek lazımdır.

Ankara'da toplanan 1968 TIP Kongresinde, Sivastan gelmiş bir mektubu açıklayarak, A. Nihat Sargın ve aynı saftaki diğer muarızlarını, Marksist-Leninist'likle niteleyen Aybar'ın, bu münasebetle Parti Başkanlığından ayrılışı, ayrıca kıymetli bir bulgudur. Nitekim, Aybar'ı tasfiye eden ekip, sanıklardan L. Ş. Alkılıç tarafından da dile getirildiği üzere, Sosyalizm'in tek türü olan Bilimsel Sosyalizm'e taraftar olup, Marksizm-Leninizm klavuzluğundaki çalışmalarına devamla, «İcazetli», «Göstermelik» dedikleri çeşitlere iltifat etmemişlerdir.

Bütün bu anlatılan hususlar, Marksist-Leninist görüş içindeki kişi ve örgütlerin, gizli eylemleri yanında, legal bir örgütle de, ne denli bir Sosyalizm getirmek gayreti içinde bulunduklarını gösterdiği kadar, sanık A. Nihat Sargın ve o paraleldeki faal üyelerinin de hangi ideolojiye hâdim olduklarını ortaya koyacak yeterlidir.

Ana hatları itibarıyla Marksist-Leninist düzenin tesisini isteyen sanık kişiler ve mensubu oldukları örgütlerin, suç sayılmayan ve bazı ülkelerde başarılı örnekler vermiş Sosyalizmle alakası bulunmamaktadır.

Kısaca bir mukayese yapılmak gerekirse Komünizm ile Sosyalizmi yek diğerine karıştırmak suretiyle zihinleri bulandırmak isteyenlerin hakiki hüviyetleri bir kere daha ortaya çıkmış olur.

Zira Komünistler, aşağıda belirtilen esaslar ile tanımlanması mümkün olan Sosyalist görüşü değil, Marksist-Leninist İlkeleri kendilerine eylem kılavuzu ittihaz edinmişlerdir.

Sosyalizmde:

a) İktidara, cebir ve şiddetle değil, Demokratik yollarla ve Devlet Müessesesinin muhafazası istenen bir görüşle varılması düşünülür.

b) Bocuva sınıfının kaldırılması değil, onların işçilerle bir arada, Sosyal Güvenlik içinde adil bir düzene kavuşması önerilir.

c) Bazı önemli üretim araçlarında Devletleştirme yapmakla beraber sair konularda Özel Mülkiyet tanınır.

d) Fert ve vicdan hürriyetlerinin söz konusu edilmemesi değil, herkesin Hürriyet ve Sosyal Güvenlik içinde yaşadığı bir düzen savunulur.

e) Herkesin çalışması ve kapasitesine göre üretim yapmaya mecbur olması sonucu, üretimden, ihtiyaçlarına göre pay alınması suretiyle değil, yapılan üretimin miktar ve mahiyetine göre değişik ücret alınması mümkün kılınarak, uzmanlığa yer verilir.

f) Materyalist felsefeyle değil, herkese Din ve Vicdan hürriyeti yönünden saygı gösterilir.

Oysa ki, ihtilalcı Sosyalizm, yani, Komünizm; yukarıda belirtilen esasların tümünü reddetmektedir.

Türkiye'nin Tarih ve Coğrafyasından doğmuş zaruretlerin ifadesi olarak, T. C. Anayasasının; sınıf değil, Millet Egemenliğini derpiş ettiği, Milli şuur ve ülküler etrafında bölünmez bir bütün halinde toplanması esasını bünyesine aldığı ve bu itibarla da, sınıf kavgaları, Din, Irk, Mezhep mücadeleleriyle, Milli bütünlüğü yıkmak isteyen tahrikât ve dahili çekişmeleri reddedylediği, sarîh şekilde, sınıf kavgası sonucu, egemenliğin bir sınıf tarafından ele geçirilmesi önerilen Sosyalizm'in her türlüşüne kapalı olduğu aşîkârdır.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası; hür teşebbüsü Kanunî teminat altında bulunduran, herkesi Özel Mülkiyet ve Miras hakkına sahip kabul eden bir sistem olarak, üretim vasıtalarında Kamu Mülkiyetini öneren, Miras Müessesesini reddeden Diktacı Sosyalizm'e tabiatıyla karşıdır.

T. C. Anayasası; Din ve Vicdan hürriyetine büyük kıymet vererek; insan hak ve haysiyetlerine, hürriyetlerine müstenit Lâik ve Demokratik Cumhuriyeti kuran, koruyan hükümleri getirmesi yanında, Sosyal ve Ekonomik gelişme yoluyla, vatandaşların insan hakları ve haysiyeti ile mütenasip yaşantıya ulaşmalarını sağlamayı, Anayasal bir hak ve vazife sayan kaideler koymuş bulunmasıyla da, Din ve Vicdan hürriyetine değer vermeyen, her türlü dâvayı, Materyalist felsefe açısından mütelâa eden Diktacı Sosyalist düzenin tasvipkârı olamaz.

Anayasa Komisyonu Başkanı tarafından, halen Mer'i Anayasa taslağının Temsilciler Meclisine sunulması münasebetiyle yapılan konuşma ve bizzat ikinci maddesi serahatinin göstermekte olduğu üzere, Doktrinci vasıfta olmayıp, her türlü (izm)'den ari karakterde bulunan T. C. Anayasası, Türkiye Cumhuriyetine (Sosyal Devlet) derken, aynı madde bünyesindeki (Millî, Demokratik ve Lâik) mefhumları itibarıyla, kavram teşevvüşlerinden yararlanma gayretine girecekleri ve Hukukçuluğu, kelime oyunculuğu şeklinde anlayıp uygulayanların çıkabileceklerini önceden hesaplanmış gibidir. Nitekim bu kavramlar içinde olan ve (Egemenliğin, Kişi, Zümre ve Sınıflar tarafından, Kişi, Zümre ve Sınıflar yararına kullanılmadığı; iktidara gelmede veya iktidardan ayrılma, yegâne yol olarak serbest ve genel seçimlerin kabul edildiği, iktidarın Millet yararına kullanıldığı) şeklinde tarif edilen «Demokratik

Devlet» İlkesi; tek başına dahi Sosyal Devlet İlkesinin, Anayasamızın Sosyalizm'e açık olduğu yolundaki iddiaları cerhe ve Sosyalizm'in T. C. Anayasasıyla bağdaşmadığını ispatlamaya yeterlidir. Zira, kastedilen mânada Sosyalizm: sınıf tahakkümüne müstenitolup, bu durumda, Millet ve Milliyet mefhumu bulunmadığı kadar, Egemenliğin toplum yararına kullanılması çok uzak bir ihtimalle vârit olsa bile, muhalefet grupları silinmiş olacağı için, gerektiğinde, yâni, Egemenliğin toplum yararı hilâfına kullanılmasından inhiyafı vâki olduğunda. Egemen sınıfı, iktidardan uzaklaştırmanın imkânı kalmamış olacaktır. İktidara gelişin ve hele iktidardan gidişin de serbest seçim mahsulü olabileceği düşünülemediğinden, bu mânadaki Sosyalizm, Anayasa 2 ve 4 ncü maddeleriyle bağdaşmaz.

Yukarıda belirttiği gibi, Anayasanın 2 ve 4 ncü maddeleriyle bağdaşmayan ihtilâlcî Sosyalizmin; Anayasa başlangıç kısmı 3, 4, 5 nci fıkralarıyla, 10 ncü maddesindeki (herkesin kişiliğine bağlı dokunulmaz, devredilemez temel hak ve hürriyetleri...), 12 nci maddenin 2 nci fıkrasındaki (hiçbir Kişiyi, Aileye, Zümreye veya Sınıfa imtiyaz tanınmaz), 19 ve 20 nci maddelerindeki (Din, Vicdan, düşünce ve düşüncesini açığa vurma), 36 ncı maddesindeki (Mülkiyet Hakkı), 37 nci maddesindeki (Çiftçiye toprak sağlamak), 40 ncı maddedeki (herkesin dilediği alanda Çalışma, Sözleşme ve Özel Teşebbüs Kurma Hakkı), 55 ve 56 ncı maddelerindeki (seçme, seçilme, siyasi parti kurma ve partilere girme hakkı) ilkeleriyle ve daha birçok Anayasal esaslarla bağdaşmamakta olduğu bir kerre daha ortaya konulmuş olmaktadır.

Bu konu, hâlihazır Anayasa tâdil taslağındaki hükümlerle kıyaslandığı takdirde dahi durum yine değişmemektedir.

M. D. D. ve İçyüzü adlı broşür münasebetiyle görüldüğü ve bazı sanıklar tarafından ifade edildiği üzere (Sosyalizm tektir), yani, dâva konusu yapılan Sosyalizm, sanıkların anladıkları ve uygulamaya çalıştıkları mânada Komünizm'dir.

İşte kastedilen bu mânada Sosyalizm'in, yani, Komünizm'in ihtilâlcî yollarla tesisi, bir Ülkede hâkimiyeti; O ülkenin, evvelâ peyk (uydu) olmasını, daha önce sayılanlar yanında, İktisadî ve İçtimai nizamlarının da topyekün değişeceğini ifade eder. Çünkü Komünizm, hem Doktrinde ve hem de bugüne kadar görülen tatbikatı itibarıyla, kendi sistemini desteklemeyen bütün hak ve hürriyetleri bütün nizamları reddetmiştir.

Bu hususu vüzûha kavuşturmak üzere, Sosyal ve İktisadî nizam tabirlerini teşrihte fayda vardır:

İktisadî nizam, toplumda servetin istihsal, tedavül ve taksimini, sermaye ve emek sahipleri arasındaki ilişkileri tesis, temin ve tanzim eden usul, esas ve kaideler mecmuası olarak bilinir. Ferdî Mülkiyete mütedair nizamı ve muhtevası iktisadî olup, Kanunlarla tanzim edilmiş Sanayi, Ziraat, Ticaret gibi bütün Hukukî münasebetler nizamını da bünyesine alır.

İçtimai nizamı: Toplumun varlığını, tesisi, esas, usul ve kaidelere denir. Mahiyeti icabı, menşei iktisadî değildir.

Toplumun rıza ve muvafakati haricinde, zor ve silâh istimal edilerek «Sosyalist Düzen»'in kurulduğu bir Ülkedeki manzarayı, yukarıdaki tariflerin ışığı altında tekrar ele alırsak:

Sınıfsal Diktatorya, Toplumun iktisadî ve içtimai temel nizamlarını zorla devirecek, bunların yerine kendi görüşüne uygun bir nizam getirmeyi tek gaye sayacak, bütün faaliyetlerinde Hukukun hâkim olduğu Hukuk Devleti İlkesi sona verecek, bu def'a iktidarın elde tutulması, her türlü cebre başvurmaya tabii görmesi suretiyle, Komünist Partisine intikal edecek, her çeşit Demokratik hak, Özel Mülkiyet, Miras, Düşünce ve Vicdan Hürriyetleri, Dinî ve Ailevî inanışlar, çalışma ve hür teşebbüs ruhu inhidama uğrayacak, velhasıl her sahada insan, bir lokma uğruna, insan haysiyetinin icabettirdiği herşeyini kaybedecek ve bu hâlin devamı binnetice kontrolsüz, mürakabesiz Diktatoryanın devamı; zor, kaba kuvvet, bir başka tâbirle silâh kuvveti ile sağlanacaktır.

Zira, Marksist-Leninist düzenin, tesis edildiği yerden ayrıldığı, rizaen, Demokratik yollarla iktidardan uzaklaştığı, Halk mürakabesi demek olan seçimle iktidardan ayrılma fırsatı verdiği hiç görülmemiştir.

Kin, garez, ihtiras, iğfal gibi hangi sebebe istinad ederse etsin, aşâğıda fiilleri açıklanacak olan sanıklar, köleliği hürriyete, esareti özgürlüğe tercih eden ve Türk Toplumuna da bu zelil durumu reva gören kimseler ve onların yardımcılarıdır.

Enternasyonal Komünizmin Türkiye'deki Marksist-Leninist düzeni kurmak gayretleri cümlesinden olarak, Yurtta ve Yurt dışında çeşitli Örgütlenme nümüneleri verdiği, bunların, Yurttaki çeşitli olayları istismar veya bizzat istismar vesileleri ihdas eyledikleri, gün ışığına çıkmış Örgüt nümüneleri itibarıyla tanınanlar dışında, daha az tanınanların da bulunduğu belirtilmek gerekir. Bu ikinci kategoriye girenlerden olup;

Köln Türk Gençlik Kulübü, Berlin Türk Toplumcular Ocağı, Stockholm Türk Birliği, Münih Türk Kültür Birliği, Londra Kardeş Derneği, Paris Türk Toplumcuları, Braunschweig Toplumcular Birliği, Baden-Wurtemberg Türk İşçileri Kültür ve Sosyal Yardım Derneği adlarını taşıyan, aynı gayeye yönelik olup, Avrupa Türk Toplumcular Federasyonu adındaki bir kuruluş bünyesine giren bu örgütler, Yurt dışındaki Marksist-Leninist ideoloji etrafında toplanmış nümüneler olarak karşımıza çıkmaktadır.

Güvenlik Makamlarının eline geçmiş mektuplar, sorgulamalar vesair delillerle, beher sanığa ayrı bir bölüm tahsis etmek sistemine sâdik kalınarak sanıkların durumlarını izaha geçmezden evvel, zaman zaman ele alınacak mektup vesair delillerin, Anayasa ile muayyen muahberatin gizliliği prensibini kasten ihlâl suretiyle değil, 290/37 sıradaki, 10 Haziran 1971 gün ve 11734 sayılı cevabın gösterdiği üzere:

a) Gizli faaliyet içinde olup da, bilâhare nedametle bu faaliyetten dönen, alâkasını kesen kimseler tarafından teslimi;

b) Yıkıcı faaliyet içinde olan kimseler adına gönderilmekle beraber, aynı apartmanda oturan kimselerin posta kutusuna veya kapı altına atılmış evrakı müsbite kazara açılıp, münderecatının yurt yararı aleyhine olduğu anlaşılmak suretiyle, ihbar mektuplarına bağlanarak alâkalı makamlara gönderilmesi;

c) Gizli faaliyet içindeki kimselerin evlerine ve işyerlerine rahatlıkla girip çıkabilen yakınlarının, buldukları enterasan şeyleri gizlice alıp ilgili makamlara göndermek suretiyle amatörce yardımlarda bulunmaları;

d) Muhtelif yerlerde unutulmuş, düşürülmüş veya çöp sepetlerine atılmış evrakın, bulan taarfindan, döküman vasfında görülerek ilgili yerlere verilmesi veya gönderilmesi;

e) Aile muhiti işyeri gibi çeşitli yerlerde hâsıl olan çeşitli ihtilaflar sonucu, bazı kimselerce evrak veya vesaikin, alâkalı makamlara tevdi veya gönderilmesi;

f) Zıt ideolojiye mensup kimselerin, memlekete hizmet gayesi ile temin ettikleri suç delili ve vesaiki alâkalı makamlara tevdi veya göndermeleri;

g) Aynı ideolojiye sahip olmakla beraber, Komünizm'e giden yolları ayrı bulunan kimselerin, ayrı stratejideki veya klikdeki kimseleri gözden düşürme veya saf dışı kılmak maksadıyla harekete geçmeleri;

h) Herhangi bir sebeple ve yetkili mercilerden verilen ruhsatlar üzerine yapılan aramalardan döküman elde edilmesi;

Gibi şekil ve suretlerden biri veya birkaçından bilistifade, bunların temin edilip, Komutanlık kanalıyla As. Savcılığa gönderildiğinin bilinmesinde ve gerek mülga 3832 Sayılı Örfi Idare Kanunu, gerekse 1402 Sayılı Kanunların, sübüt delilleri yönünden sansürü mübah gördüğünün açıklanmasında, her türlü tereddüdün izalesi bakımından fayda görülmüştür.

SANIKLAR VE OLAYLAR:

Haklarında dava açılmaya tevessül olunan sanıklar meyanında olmakla beraber, Türkiye Gizli Komünist Partisi'nden aldığı direktifleri Türkiye'deki ilgililere, Türkiye'deki Legal ve Illegal faaliyetleri de bu örgüte götürme mevkiinde bulunduğu, Komünist Hiyerarşide, yüksek bir yer ihraz ettiği görülecek olan Selma Ashworth'a, olayların izahında, mevkii ile mütenasip bir öncelik sağlanması düşünülmüş, bu itibarla, adı geçen, ilk plânda ele alınmıştır.

SELMA ASHWORTH (ÇOŞAR):

İngiltere'de ikamet etmekte olan ve Ronald Ashworth adlı bir İngiliz mühendisi ile evli bulunan Selma Ashworth'un Marksist-Leninist düzeni tesis maksadına mâtuf faaliyetlerinin gün ışığına çıkmış çok ve çeşitli nümuneleri vardır:

1967 yılında, Londra'da «Kardeş» adı altında bir dernek kurmuş ve bu derneğin «Avrupa Türk Toplumcular Federasyonu»na üye olmasını sağlamıştır.

Kardeş adını taşıyan Marksist-Leninist ve Londra'da münteşir bir derginin de sahibesidir. Dosya 70 ve 76 sıralarındaki nümuneler, Enternasyonal Marşı, bu derginin hakiki hüviyetini açıklıkla ortaya koyar.

Sanık, dosya 64, 65, 66, 67, 68, 69 sıralardaki 8 No. lu dökümanın gösterdiği üzere, «Beynelmilel Af Teşkilâtı» Teknik Komite Üyesidir.

Dosya 38, 39, 40 sıralarında yer olan 26 Temmuz 1968 tarihinde L. Şadi Alkılıç'a yazdığı, bizzat L. Şadi Alkılıç beyanından anlaşılan ve mühim kısımları aşağıya alınan mektubuyla;

(... Sizin davanın durumu ve Şiar Yalçın'ın vaziyetinin kat'i bir şekil alınmamasından, ben B.B.C.'den tarihi biraz ileri almalarını istedim, İstegim dün kabul olundu... Sizi görmeye gelen arkadaşım, — Takma adı Aydın Conker, diğer bir adıyla Vivian'ın Sevgilisi — Sizi bir başka arkadaşı ile görmeye gelmiş.. Dostum Alkılıç, bu arkadaş benim girttiğim kavgada hiçbir şekilde gizli kapaklı olmayan arkadaşımıdır... Gelelim sizi görmeye gelecek olan diğer arkadaş: Bu arkadaş benimle işbirliği ediyorsa da, henüz «Bona Fide»si tamamlanmadı. Size plâk getirecekse de... O'na dava ile ilgili hiçbir şey anlatmayın... Ben Sosyalist olarak kavgaya yoldaşı olarak elimden ne gelirse yapacağım.) şeklindeki ifadeleriyle, Özel ve Gizli meşgaleleri olduğunu ikrar ve bu konunun kavgasını yapan kimseler olarak, sanıklardan Şiar Yalçın ve Şadi Alkılıç'a, Yurt dışında her türlü imkân ve vasıtadan faydalanılarak yardımcı olacağını ifade etmektedir. Mektupta, gönderildiğinden bahsedilen plâk'ın, Enternasyonal Marşı'nı ihtiva ettiği, bizzat L. Şadi Alkılıç'ın ifadesi serahatindedir.

S. Ashworth'un, mezkûr mektubu ile, «Aydın-Conker», «Vivian'ın Sevgilisi», «Mütemet kişi» olarak bahsettiği, Şadi Alkılıç'a göndermiş olduğu şahıs, ileride tekrar temas edileceği üzere 28 Mart 1966 tarihinde İngiltere'ye gidip, uzun bir süre orada kalan, eşi'nin de teyit ettiği üzere, Londra'da Vivian adında bir kadınla temas tesis etmiş olup, bu yüzden eşi ile boşanma derecesine gelen, hattâ bir aralık Türkiye'ye gelişinde de, Vivian ile tekrar temasa geçmiş Erdöl Boratap'dır. Erdöl'ün, Selma ile aynı ideolojik temas zincirine dahil olduğu, 1968 Eylülünde

Türkiye'ye kısa bir süre için gelen Selma tarafından aranılması, İstanbul'da. Onunla beraber oluşuyla da bellidir. İleride tekrar temas edileceği gibi Selma Ashworth, T. K. P.'ye mensup, mütemet vasıfta olduklarına inandığı ve muhtelif denemelerden geçirdiği kimselere özel görevler vermekte, özel ehemmiyette ve pek ciddi konularda, haberleşme makatlarıyla bu kabil kimseleri istihdam etmektedir. İşte Erdöl Boratap, bu kabil kimselerden biridir.

Keza yukarıda yazılı bulunan mektup, «Türkiye'nin yegâne kurtuluş yolu Sosyalizm» başlığını taşıyan yazısından ötürü mahkûm olan Şadi Alkılıç'ın, Dünya Kamu oyu baskısıyla işbu mahkûmiyetten kurtarılması konusunun tedviri ve Şiar Yalçın aleyhine mevcut tatbikatı sebebiyle durumunun düzeltilmesi maksadına mâtufl faaliyetlerin yürütülmesi etrafındadır. Selma Ashworth'un, Yurt dışındaki bu konuya ilişkin kesif faaliyetlerinin dökümü, dosya 48 ilâ 52 sıralarında yer almış, bu faaliyetlerin «ANT» dergisinde dile getirilmesi gayesine mâtufl olarak yazıldığı mektupta da görülür:

Mektupta, özet olarak (Alkılıç'ın ismiyle İngiltere çalkalandı) denilmekte, bu konuda daha neler yapıldığının bir portresi şöylece çizilmiş olmaktadır:

1. 30 Kasım 1968 tarihli Times Gazetesi'nde «Kardaş» üyeleri, Alkılıç dâvasını İngiliz kamu oyna aksettirmiştir.
2. 17 Aralık 1968 tarihli Times Gazetesi'nde, Keith Kyle'nin, «Prisoner in Turkey» başlıklı bir yazısı çıkmıştır.
3. Bu arada B. B. C. televizyonunda Kenneth Alisop'un bir konuşması yayınlanmış ve program banda alınmıştır.
4. 22 Aralık 1968 tarihinde, Özel Ticaret Televizyonunda, «Beynelmilcl af Teşkilâtı» Genel Müdürü konuşmuştur.
5. 23 Aralık 1968 tarihinde, «The Guardian» Gazetesi'nde Keith Kyle'nin, yine bu konuda uzun bir yazı yazmasından ayrı olarak, Af Teşkilâtı tarafından hazırlanmış «Yeni Yıla Hapiste girenler» başlıklı uzun bir yazının «Times»'de neşri sağlanmıştır.
6. Kardaş Derneği üyeleri, Londra'daki T. C. Büyükelçiliği önünde Alkılıç lehine beyanname dağıtmışlardır.
7. 27 Aralık 1968 günü, Berlin'den gelen üyelerle birlikte, pek çok Büyükelçiliğin bulunduğu Kensington Place Gardens'de, Büyükelçiliklere beyanname dağıtılmıştır.
8. İsveç'teki Türkler'de Alkılıç lehine kampanya açacaklarından, benzer şekilde, Fransa'da da, bu maksat etrafında bir kampanya açılması amaç edinilmiştir).

İleride daha etraflıca izah edilecekse de, Selma Ashworth'un, L. Şadi Alkılıç nef'ine yapmış olduğu, gerçekleştirdiği bu kesif ve ısrarlı destek işlemlerinin, ideolojik beraberlik mahsülü ve ideolojik tesanüdün bir nümunesi bulunduğu, fazla izaha muhtaç değildir.

Selma tarafından yukarıdaki hususları muhtevi olarak Doğançün Özgüden'e yazılmış işbu mektup, dosya 17 sırasındaki 14.1.1969 gün ve 107 sayılı «ANT» Dergisi'nin 12 nci sahifesinde, resimli bir şekilde, Selma Ashworth'un imzası tahtında yayınlandığı kadar, yabancı basından bir kupür alınması suretiyle, olayın daha sansasyonel bir hava içerisinde verildiği görülmüş olmakla, Selma — Şadi ve D. Özgüden aralarındaki ideolojik yakınlık zâhire çıkmıştır.

Selma tarafından, Şadi Alkılıç lehine ihtiyar edilen zahmetler bu kadarla da kalmamakta, Ant Dergisi'nin 25.11.1969 tarihli ve 152 No. lu nüshası ikinci sahifesinde (Alkılıç İngiliz ve İsveç Basınında) başlığıyla yayınlanmış yazı, adı geçenin, ideolojik beraberliği hâric, başka türden herhangi bir yakınlığı olmayan bu kimseye gösterdiği her şeyin üstündeki ilgisi, ideolojik beraberliğinin tipik nümunesi olarak ortaya çıkmaktadır. 105/3 sıradaki Ş. Alkılıç ifadesinin gösterdiği üzere, Selma Ashworth, mahkûm Ş. Alkılıç adına İş Bankasında hesap açtırırken de bu aşırı tesanüdü bir başka nümunesini vermiş olmaktadır.

Başlangıç kısmında bahsedildiği üzere, Etnik Gruplara muhtariyet tanınması suretiyle, ülkelerde bölücülük cereyanlarını körükleme durumunda olduğu bilinen Komünizm'in, meşhur tatbiklerinden birini, S. Ashworth da görmek kabildir. Nitekim dosya 199 ve 200 sıralarda yer alan, 25 Mart 1969 tarihinde D. Özgüden'e yazdığı mektup ve mazrulta gönderdiği «İhtilâlcî Kürtler ve Kürt İhtilâli Tesanüt Komitesi C. S. R. K.» imzalı beyannameye bakılırsa, bu yargı, herhangi bir zorlamaya lüzum olmadan kendiliğinden ortaya çıkmış olacaktır:

(... Kürdistanın muhtariyeti ve Kürt Milletinin kendi mukaddarına hâkim olması için, Milli Kurtuluş, İstiklâl ve Kürdistanın 4 parçasının birleştirilmesi için ve her çeşit Emperyalizm'e karşı...) bu ifadeler, Kürtlerin bağımsızlık mücadelesinin açıklıkla dile getirilmesi mahiyetinde olup, 174 ve sonraki numaraları taşıyan «ANT» Dergilerinde yayınlanan «Halklar Meselesi» ve «Orta Doğu Devrimci Çemberi» üzerine yazılarla mukayese ve taktir konusu yapıldıkta, ANT çevresinin, Selma Ashworth'un, hangi ideolojinin kavgası içinde oldukları açıklığa kavuşmuş olur.

Şadi Alkılıç tarafından, Selma Ashworth'a 18 Nisan 1969 tarihinde, Paşakapısı Ceza Evinden yazılmış mektuba, Bozkır'ın Çat Köyünden Mehmet Yılandıcı adlı bir şahsa ait mektubun eklenerek gönderildiği ve ekli bu mektubun, «Türk Köylüsünün Sosyalist Sezgi ve aşamaya geldiğine» nümune olarak gösterildiği, aşağıdaki satırların serahati icabıdır:

(Bu fevkalâde enteresan mektubun Kardaş'da yayınlanması çok yerinde olacak, tarihi bir belgedir. Türk Köylüsü'nün Sosyalist sezgi ve aşamaya geldiğini, Türkiye-Sosyal Mücadeleleri tarihine bu belge ile aktarabilirsiniz).

Selma'ya gönderilen bu mektup ve ekinin, D. Özgüden'e ait ANT Dergisi 4 Mart 1969 tarih ve 114 sayılı nüshasında basılmış olması, bu mektuptan bir nüshanın D. Özgüden'e de gönderildiğini gösterir. Bu demektir ki, Selma, Doğan'ın Özgüden ve Şadi Alkılıç, çalışmalarında asla koordinasyonu ihmal etmemişlerdir.

Başlangıç kısmında ele alınıp kısmi bazı izahlara tabi tutulan, bir süre TIP Genel Sekreterliği görevini tedvir eyleyip son zamanlara kadar aynı Parti Yönetim Kurulu Üyelğinde bulunan, 1951-1952 Türkiye Gizli Komünist Partisi tevkifatına dahil olmuş, Moskova'da toplanan Komünist Parti Kongrelerinde TKP Temsilcisi sıfatıyla görülmüş Zeki Baştımar (Yakup Demir)'in yeğeni olup, kendisi gibi, 1951-1952 tevkifatına girmiş Yıldız Baştımar ile evli Dr. A. Nihat Sargın da, yukarıda belirtilen S. Ashworth, D. Özgüden, Ş. Alkılıç zincirinin bir halkası olarak, Selma ile irtibatla bulunan kimselerdendir. A. Nihat Sargın'ın, 2 Temmuz 1969 tarihinde S. Ashworth'a yazdığı, dosya 14 ilâ 17 sıralarındaki mektupta mevcut enteresan ifadeleri aşağıya alalım:

«..... Partinin Bilim Kurulu toplantısı dolayısıyla Ankara'yım. Şimdi Emek'in çevresinde toplandılar. Bu bilimsel ve ciddi tutum, kanımca, şimdilerde çıkan dergilerin en ciddi ve yeni bir şeyler vereni okuyucusuna. Siz bu konuda nasıl düşünüyorsunuz acaba? Almanya'daki durum hakkında yazdıklarınızı aşağı yukarı tahmin ediyorum. Memlekete gelen bildiri, yayın ve bu gibilerden durum seziliyordu... Oradan da özenen hava, erişilebilmesi herşeyden önce Memleketteki durumla özellikle Partinin kendisini toplamasına bağlı... Gerçekten Sosyalist bir Partinin hüviyetine yaraşır şekilde tecelli etmesi için çalışılmaktadır... Özellikle, pratiği üzerinde çalışan... Benden başka kimse pek yok. Bu konuda yardımınız çok makbule geçecek).

Mektupta bahsedilen çalışma, «TIP'deki olayların İçyüzü» başlıklı yazı serisi münasebetiyle görüldüğü gibi, TIP içerisindeki, A. Nihat Sargın ve omuzdaşlarının Marksist-Leninst çalışmaları olup, A. Nihat Sargın, filhakika bu kounun pratiği üzerinde çalışan nâdir kimselerden biridir. Ancak, Marksist-Leninst hareketlerde oldukça eski bir mâziye sahip ve TIP içerisinde ehemmiyetli bir mevki bulunan mektup yazarının, S. Ashworth'a tekmil vermekte oluşu, noktai nazarını ihtiramla soruşu, direktif alma isteminin bir ifadesi olmakta ve bilhassa bu husus, Selma vasıtasıyla muayyen bir örgüte bağlı bulunduğunu, örgüt disiplin ve direktifleri tahtında çalıştığını göstermektedir. Nitekim, ileride çok daha vazih delillerle ortaya konulacağı üzere, Selma Ashworth, bir «Baş»'a bağlı ve o Baş'tan ve bazı yetkili kurullardan direktif almakta, O'na danışanlar da, bilvâsıta bu direktiflere muhatap olmaktadır. İrtibatla bulunduğu kimselerin, kendisine karşı âzami ihtiramla hitapları, bilfarz L. Ş. Alkılıç'ın, Selma'ya (Jandark'ımız) demesi, bu görüşte yanılmamış olduğumuz delillerinden biri olarak mütalâa olunabilir.

S. Ashworth, özel hayatında hiç tanımadığı, aralarında herhangi bir suretle münasebet teessüsü mevzubahis olmamış, fakat Marksist-Leninst ideolojinin birleştirdiği kimselere, en ileri derecede destek olduğunun misalini, Harun Karadeniz'de vermektedir. Nitekim, kolunda meydana gelmiş «Libo Sarkuma» hastalığı nedeniyle Yurt dışında tedavi görmesi gerekmiş olan Harun Karadeniz için, Doğan'ın Özgüden ve S. Ashworth, kesif bir faaliyet göstermişler ve gerekeni yapmışlardır. Hattâ bu konuda, aşağıda ehemmiyetli kısımları mevcut, dosya 10 sırasındaki Selma tarafından D. Özgüden'e yazılmış mektup, adı geçenlerin bazı sahte belgeler tanzim etmekten de kaçınmadıklarını göstermektedir. Bu hususları, mektubun aşağıdaki satırlarında görelim:

(... Hasta dostumuz için gereken pusula hazır. Son olarak, bizim pusulalarda resimlerine soğuk dalgası geçirdiklerinden, o faslı atlamak çetin olacak. Ama şimdi hazır. Bu çıkışı işlenmiş olduğundan, arkadaşın pusulasız çıkması gerekiyor. Ondan sonrası çok kolay). Demek oluyor ki, aynı kavganın yoldaşları, konu ne olursa olsun, sahipsiz, meşru-gayrimeşru yolların hepsini deniyerek, birbirlerini desteklemekten fâriğ olmamaktadırlar.

Muhtelif sanıkların beyanları ile ortaya konulduğu ve Marksist-Leninst görüşe sahip kimselerle kesif temaslarının gösterdiği üzere Selma Ashworth'un, Yurt dışında devamlı hareket halinde bulunan, Komünist faaliyetlerin muayyen bir istikamette yürütülmesi için sık sık seyahatler yapan, Komünist teşekküllerin her türlü faaliyetlerine bilfiil katılan, Türkiye Gizli Komünist Partisi'nin Doğu Almanya'da bulunan lideri Zeki Baştımar (Yakup Demir) ile daimi irtibat halinde ve T. K. P.'nin koordinatör üyelerinden biri olarak sahnede bulunduğu aşikârdır. Nitekim, dosyanın 54 ilâ 57 sıralarındaki, 31 Ağustos 1969 tarihinde D. Özgüden'e yazdığı mektuptaki:

(Doğan Kardeşim... Avrupa Türk Toplumcular Federasyonu Berlin toplantısında alınan kararlardan sonra, Federasyon adına sana bir dileğimizi ulaştırmak için yazıyorum... Federasyon TIP'i destekliyen ve Milli Demokratik Devrimcilere ve çeşitli anarşistlere karşı cephe almış... Onlarla savaşıcak bir güç hâline gelmiştir. ANT Dergisi'nin, Türkiye'de en kahraman ve nâmuslu yolu tuttuğuna inanıyoruz. Ve ANT'ı ortak kavgamızın tek olumlu sesi diye görüyoruz... Anarşist... örgüt düşmanı... imzaların ANT'ta yer alması Federasyonu şaşırtmıştır... Stockholm'dan Aslan Mengüç'ten gayri gelen şeylerin yayınlanmaması Federasyonun dileğidir). şeklindeki ifadeler, orta-kavga olarak Marksist-Leninst açıdan yaptıkları müşterek mücadeleyi, bu müşterek mücadelenin örgütlenmek suretiyle yürütülmesi gerektiğini, örgüt düşmanı diye nitelediği kimselerin yazılarına, ANT Dergisi'nde verilmemesini örgütlediğini, ismen Doğan'ın Özgüden'e ait görülmekte ise de, bu dergide çıkacak yazıların, derginin resmi kadrosu dışındaki kişi ve örgütlerce verilen direktiflerle tesbit edilmekte olduğunu göstermektedir. Yani, Selma, Marksist-Leninst hareketlerin, bir örgüt içinde nâzımı olup, bu örgüte katılmış şahısları, yayın organlarını fiilen sevk ve idare etmektedir.

Dosya 58. 62, 63 sıralarındaki evrakın gösterdiği üzere, «Marie Noir» takma adıyla İspanya Af Teşkilâtında çalışan sanık S. Ashworth, içinde gizli evrak ve dökümanın bulunduğu anlaşılan bir bavulu PORT BOU'dan geçirememiş ve iki ay sonra Perthus'dan geçirebilmiş bir kimse olarak da, mezkûr konuda, karanlık faaliyetlerin içinde bulunmaktadır.

Dosya 41 ilâ 43 sıralarında yer alan Ekim 1969 tarihli, D. Özgüden'e yazdığı mektubu ile:

(... Alkılıç için dış basında yeni bir kampanya başlatma sırası gelmişti. Bir mektup yazdım ve mektup dünkü TIMES'de çıktı. Ayrıca O Times'i yolluyorum. Bundan gayri Moskova'ya New Times'a yazdık. İspanya'da yayınlanan, Lâtin Amerika'da yayınlanan ikinci dergi ve gazetelere yazdık. Yalnız bir veya iki yerde değil her tarafta basacağız... Şadî Alkılıç'a yazacağım, derhal hapiste açlık grevine başlasın diye... NÂZİM'da da, GANDİ'de de en effectif olan hareketlerden biri de mahpusun, hele hasta ve yaşlı ise, açlık grevine başlaması... Gelelim Harun Karadeniz işine. Rapor geldi. Dr. bana dedi ki, «Bu, teşhisi son derece güç ve kendisi son derece belâli olan Libo Sarcoma'dır.»... Olsa imkân, insan kendi ömründen ömür katacak bu oğlana... Dün telefonla Çetin'le —Bu şahsın Çetin' Özek olduğu, o tarihlerde Londra'da olmasıyla bellidir— konuştum. Salı günü buluşacağız... Seçimlerden bahsetmeye dilim bile varmıyor. Kan kustum kan! MİHRİ puştunun Milliyete verdiği beyanata bak! Hirbo... Ne olacak TIP'in hâli? Doğan, senin paçaları sıvayıp Partiye el atma sıran gelmedi mi?) şeklindeki ifadeler kullanan Selma'nın, Ş. Alkılıç'ı, kavga yoldaşı olarak, ne yapıp yapıp hapisneden çıkarmak gayretlerine devam ettiğini, İ. T. Ü. Öğrenci Birliği Başkanlığı görevine gelmezden evvel dahi Marksist-Leninist yapısı icabı çeşitli olaylara-karışıp meşhur olmuş Harun Karadeniz'i, keza kavga yoldaşı olarak çok beğendiğini, O'nun için hayatının bir kısmını vermek durumunda olduğunu dile getirdiği konferans ve yazılarıyla meşhur olmuş, aynı kavganın adamlarından Çetin Özek ile de sık sık temasta bulunduğunu, T. K. P. görüşünden kısmi sapmalar göstermiş M. D. D. görüşü temsilcisi Mihri Belli'ye ateş püskürdüğü, hele, «yegâne legal örgüt» olan TIP'in, seçimlerde aldığı neti celere hakikaten çok üzüldüğünü, baş tarafta bahsedilen gibi bu partiden resmen ayrılmış ve artık resmen kabulü mümkün bulunmayan D. Özgüden'in Partiye gizlice ve el altından istikamet verme faaliyetlerine geçme direktifi verdiğini görmekteyiz. Parti üyesi olmayan bir kimsenin, hem de, paçaları sıvayarak Partiye el atması, herhalde, normal ve meşru yollardan değil, en azından, T. K. P. direktifi ile yürütüldüğü artık belli olan dergisindeki yazılarla olacaktır.

T. K. P. Lideri Zeki Baştimar (Yakup D. ...)'in, Türkiye'deki çeşitli şahıs ve örgütlerle, S. Ashworth'u aracı kılarak, irtibat uzvu şeklinde kullanarak temasta bulunduğuna, direktifler verdiğine, 203/2 sıradaki, S. Ashworth'un, D. Özgüden'e yazdığı 10 Kasım 1960 tarihli mektupta sık sık rastlanır:

(... Ben, Mustafa Demir, Ömer Tulga, Muğaffar Erdoğan, hiç şaşmadan şu prensibe bağlı kalacağız. «TIP'in içindeki gruplara karşı sempati veya antipatimizi hesaba katmadan, ilerici bir Parti olarak kaldığı müddetçe, O'nu tutmak bizim ödevimiz.» Bu benim seçimlerden sonra aldığım en son talimattır ve ben buna sadık kalacağım. Mantığım da bana bunu emrediyor.

• Senin de Berlin Toplantısından önce bu konuda ne düşündüğünü, yani Federasyon olarak ANT'a ve TIP'e ne gibi destek olabileceğimizi bana yazmanı rica edeceğim.

Eylem şart.

Doğan Kardeşim. «Millî Demokratik Devrimcilerin İçyüzü» gibilerden çok ilginç bir broşür hazırlanıyor. Baskıdan çıkar çıkmaz her tarafa postalanacak 5000, belkide daha fazla basılacak.

Senden ricam, bana hemen adres yolla. Gençlerin, Üniversitelerinin, M. D. D. cilerin ve TIP'lilerin, yazarların... Ne bileyim ben, herkesin adresini... Bu broşürler, Avrupa'nın çeşitli yerlerinden, çeşitli yollarla adreslere postalanacak. Bilhassa, samimi namuslu olan fakat «Gençler» Türk Solcuların, Devrimcilerin yoluna sürüklenmiş olanların ellerine birer adet bu broşürün geçmemesi çok ama çok yazık olacaktır.

Harun'a da yazacağım. Bana elinden geldiği kadar adres yollasın. Meselâ; Deniz Gezmiş, Atıl Ant, Yusuf Küpeli gibi gençlerin adreslerini istiyorum).

Mektup serahatinin gösterdiği üzere, Selma, Komünist Partisi içindeki özel hiyerarşi icabı bağlı olduğu «Baş»'tan, «İlerici bir parti olarak kaldığı müddetçe», Türkiye İşçi Partisini desteklemek gerektiği şeklinde kesin bir emir almış ve bunu aynı örgütün Türkiye'deki mensuplarına bildirmek, iletmek cümlesinden olarak, bunlar meyanındaki D. Özgüden'i, bu hususta vazifelendirmiştir. Keza Selma, hal ve gidişinden pek memnun olamadığı TIP'i, daha kesin ve daha belirli bir yola sokabilmek için, D. Özgüden'den teklif beklemekte, «Ortak kavgaların sesi» yani, Komünist Partisi'nin nâşiri çıkışı vasfındaki ANT Dergisi'nin de T. K. P. imkânlarıyla destekleneceğini dile getirmektedir. Sanığın, Marksist-Leninist düzen tesisi için Türkiye'de eylem görmek istediği açıktır. Mektup bünyesinde yer alan broşür, filhakika MİLLÎ DEMOKRATİK DEVRİM ve İÇYÜZÜ adı altında çok sayıda basılmış, Türkiye'deki çeşitli kişilere gönderilmiş ve Basım Yayın Genel Müdürlüğü «Bizim Radyo Bülteni» ile sâbit olduğu üzere, 14 Kasım 1969 tarihinde, T. K. P. görüşlerini açıklayan ve merkezi yurt dışında bulunan mezkûr Radyo yayınları arasına da girmiştir. Dosya 7 ilâ 11 sıralarındaki D. Özgüden'e gönderdiği, ancak taşımakta olduğu «Sevdiğilerim» başlığı itibarıyla, ANT Grubuna müştereken hitaba yarayan ve bir kısmı daha evvel tezekkür edilmiş olan 3 Ağustos 1969 tarihli

mektuptaki ifadeler, tüm itibariyle, Sovyet Rusya'ya hayranlığını, Sovyet düzeni kurmak gayesiyle, fikri ortamı olgunlaştırmak sadedinde, Avrupa'da yayınlanan Gerillâ Savaşlarını ele almış kitaplardan ve Sosyal Hareketlerden bilgi verdiği görülen sanık 59 ile 63 sıralardaki 1 Ağustos 1968 tarihli keza Devrimcilere yazılmış mektup, fotoğraf ile, Sol'un karşısındaki hareketlerden de bilgi vererek onları yermekte, 31 Ağustos 1969 tarihli olup, biraz evvel muayyen bir kısımdan bahsedilen mektubun altındaki 14 imzanın da gösterdiği üzere; A. T. T. F. (Avrupa Türk Toplumcular Federasyonu)'nun da faal bir üyesi bulunmaktadır. T. K. P.'nin tâli kuruluşlarından biri olan mezkûr örgütün Kuzey Bölgesi Sekreterliği imzası tahtında Türkiye'ye gönderilmiş ve Selma Ashworth'un malûmatı haricinde olmasına tabiatıyla imkân bulunmayan, 53 sıradaki 29.4.1971 tarihli «Kamu Oyuna» başlıklı bildiri de, aşağıdaki satırlarıyla:

Hükümetin Sıkıyönetimi ilân etmesini çok acı bir lisanla yermekle kalmayıp, (İşçi sınıfının gelişen Devrimci Savaşına ve köylülerin Demokratik hareketine gem vurmak, bu sınıfların yandaşları olan diğer ilerici, Yurtsever ve Demokratik güçlerin eylemlerini birbirinden ayırmak ve bunları dağıtmak, giderek sömürücü hegemonyalarını kuvvetlendirmek) için Sıkıyönetim ilân olunduğunu iddiaaya yönelerek, Sosyalist İhtilâl ortamını Demokratik hareketlermiş gibi göstermeye çalışan, (Otoriter bir Diktâ rejirhine gidilerek Cumhuriyet bütünlüğünün zedelenmesi) misalinin verildiğini iddia eden ve Türkiye'de Faşist baskı varmış gibi bu baskılara karşı ve Emperyalizmi kapı dışarı etmek üzere bütün İlerici ve Devrimci kuruluşlar olarak (başta İşçi sınıfı ve Köylüler, Devrimci Sendikalar,... Gençlik teşkilleri, İşbirlikçi Paşalara karşı olan Yurtsever Ordu Mensupları ve diğer Yurtsever kuruluşların,... eylem birliği komiteleri kurarak derhal harekete geçmeleri) kaydıyla, eylem birliğinden doğacak kuvvetlerle, NATO, CENTO AĞA... olarak halkımıza yapılan işkencelerin (!) sona erdirilmesine dair, halkı topyekûn ihtilâle teşvik ve tahrik eden bir sürü beyanlarıyla S. Ashworth ve omuzdaşlarının neler yapmak istedikleri ve Sıkıyönetim Döneminde dahi Marksist-Leninist İlkeler, üzerine, Komünizm'in Türkiye'de tesisi için kesif ve ciddi çalışmalarını sürdürdükleri şüpheden ve tereddüitten uzak olarak, kendiliğinden ortaya çıkmaktadır. Memleketin 12 Mart Muhtırası öncesi dönemine gelmesine âmil olan çeşitli olaylarda, silâhlı faaliyetlerin vukuunda payı olmadığı düşünilemeyecek kadar açık ve ısrarlı çalışmalar yaptığı aşikâre çıkmış Selma Ashworth'un, alâkalı kısımda ayrıca işaret edileceği üzere, Çetin Özek ile tesis ettiği ideolojik temaslar cümlesinden bulunan «Londra Halkevinde yapılmış konuşma» konusunda, Kardeş Dergisi ile, kendisini T. K. P.'li değilmiş gibi göstermeye çalışması hayret verici olmaktadır.

Zira, şu anda aleyhindeki dökümanların sadece bir kısmı ortaya konulmuş, ileride yerl geldikçe durumuna tekrar temas edilecek işbu sanık, bizzat T. K. P.'lidir; T. K. P.'nin Türkiye'de Komünist düzeni tesis etmek gayretlerine ilişkin her türlü faaliyetinde koordinatör olarak ismi ve imzası vardır.

DÖĞANGÜN ÖZGÜDEN:

Hakkında dava açılabilen sanıklar meyanında olmamakla beraber, durumunun özelliği itibariyle, birçok sanıkla irtibatla olduğu noktadan, işbu sanığa da özel bir bölüm açılması zarurî görülmüştür.

ANT Yayınları ve ANT Dergisi sahiplerinden biri olarak dikkati çeken D. Özgüden'in, daha evvel badesedildiği üzere, ihracına rağmen, TIP ile direkt ve endirekt irtibatı söz götürmeyecek kadar açıktır.

3 Ocak 1967'den itibaren yayınlanmasına geçilmiş ANT Dergisi'yle, Komünizm'in Türkiye'deki teorik gelişim ve yayılmasına, yakın geçmişte yurt bütünlüğünü zedelemesine ramak kalmış olayların vukuuna zemin hazırlamış kişilerin başta sayılması gerekenlerinden biridir.

Dergisinde yer olan yazılar, bu yazılarla okuyucusuna ve Marksist-Leninist görüşe sahip kimselere intikal ettirdiği bilgi ve direktiflere paralel olarak, ANT Yayınları nâmı altında piyasaya sürülen, gerillâ savaşını, Halk Savaşını öğretici broşür ve kitaplarla dikkati çekecek kadar katı bir Komünisttir.

Sanığın, ve ANT Yayınlarının aşırı sol faaliyetleri içerisindeki rolünü ve maksadını, «Sosyalizm'in mutlak zaferi için kesintisiz Devrim, ANT Haberleşme ve Eylem Bülteni» başlıklı, 201/2 sırada yer almış yazıdan açıklıkla çıkarmak mümkündür.

Mezkûr yazıda, özellikle gerçekleştirilmek istenen ikili görev olarak aşağıdaki satırlar dikkati çeker:

1 — Sosyalist Ajitasyon ve propagandayı yönetmek, Proleteryanın siyasi bilinç düzenini yükseltmek, işçi sınıfının örgütlenmesini sağlamak, İşçi sınıfının partisini oluşturmak.

2 — Devrimci Halk Cephesini toplamak, bu cephe içinde, İşçi sınıfının ideolojik, politik, örgütsel ve donanmış gücünün önderliğini sağlamak. Diyalektik bütünlüğü bulunan bu ikili görevde birincisi olarak örgütlenme, âcil görev olarak çözüm beklemektedir.

Görevimiz işçi sınıfının ideolojik, politik, örgütsel ve donanmış gücünün önderliğinde Halk Düşmanlarına karşı savaş, Türkiye Halklarının gerçek kurtuluşu yolunda Devrimci İşçi-Köylü iktidarını kurmak, kesintisiz Devrim süreci içinde durmaksızın, bunu işçi sınıfının mutlak iktidarına dönüştürmek ve Sosyalizm'in mutlak zaferini gerçekleştirmek.

... Siz Devrimci arkadaşlarla sürekli Devrimci dayanışmayı sağlayacağız. Devrimci mücadele, sizlerin ona aktif katılımınıza. O'na sahip çıkmanızla gelişecektir.

... Devrimcinin görevi Devrim yapmaktır.

Kesintisiz Devrim

Haberleşme ve Eylem Kurulu)

Ehemiyyetli kısımları yukarıya dercedilmiş yazı, aslında, Sosyalist Hareket için bir grup teşkil eden ANT çevresinin, haber ve yayın organı olmaktan çok daha ileri bir grup hüviyeti bulunan, «Kesintisiz Devrim ve Haberleşme» Organı vasfında bir dergi çıkarmakta olduklarını göstermektedir.

ANT Dergisi, D. Özgüden yönetiminde ve bilhassa Mayıs 1970 ilâ Mayıs 1971 tarihleri arasında yayınlanmış nüshalarında, Marksist-Leninist eğitim icra ederek, Marksist-Leninist düzenin kurulması çalışmalarında, çok cür'etli adımlar atmış olarak göze çarpar. Bu cümleden olarak «Kesintisiz Devrim, Devrimci Halk Cephesi, Devrimci İşçi-Köylü İktidarı, İşçi Sınıfı Partisi, Orta Doğu Devrimci Çemberi, Proleter Enternasyonalizm'i» gibi konularda, eğitici ve tatbikata sokucu çalışmalar yapıldığı görülmektedir.

Örnek olmak kaydıyla bir kısmının başlıkları yukarıya alınmış yazılar, D. Özgüden'in:

1 — Marksist-Leninist Eğitim ve çalışmalarda yönetici, yol gösterici bir role sahip olduğunu,

2 — Proletarya Diktatoryasının, ancak silâhlı bir mücadele ile kurulabileceğinden açıkça ortaya konulmasına hâdim olduğunu,

3 — Orta Doğu Devrimci Çemberi sloganı ortaya atılarak, Komünizm'in «Halklar» meselesi konusundaki görüşlerini, Türkiye'de bir Kürt Halkı varlığının ortaya konulması suretiyle etnik grupları bölücü bir faaliyete itmeye çalıştığını,

Göstermektedir. 3 ncü paragrafta gösterilen hususun, daha evvel bahsedildiği üzere, Selma Ashworth'dan alınmış direktif mahsûlü bulunduğunda tereddüt olmamak gerekir.

Sanığın T. K. P. ve mensuplarıyla irtibatı, daha evvel bahsedildiği gibi, S. Ashworth vasıtasıyla sağlanmaktaydı. 10 Kasım 1969 tarihli ve daha evvel bahsedilmiş olan kayda değer mektup hatırlanırsa, bu konuda herhangi bir tereddüde yer olmadığı anlaşılır.

Sahibi bulunduğu ANT Dergisi vasıtasıyla yaptığı aşırı sol propaganda, ajitasyon ve eylemleri tahrik faaliyeti bizzat şahsi ideolojisinin muktezasından olarak görünür. Bu hususta misal vermek gerekirse, ANT Dergisi 11 nci sayısındaki, «Devrimcinin görevi Devrim Yapmaktır», başlıklı yazıyla:

(Bu yayın mücadelesi, gerçek Devrimci sınıfın, yani, İşçi sınıfının, mevcut üretim biçimini değiştirmeyi amaçlayan iktidar mücadelesinin bir parçasıdır... Marksist-Leninist kesintisiz Devrim teorisinin bütün Sosyalistlere yüklediği ikli görevi yerine getirmek için savaşmak zorundayız), (... İşçi sınıfının politik, ideolojik ve örgütsel gücünün filli öncülüğünü gerçekleştirmek,... İşçi sınıfı ve işçi sınıfının dostları olan yarı işçiler, yoksul köylüler ve toplumda çıkarları Emperyalizm ve O'nun yerli işbirlikçileri ile çelişen bütün sınıf ve tabakaları Devrimel Halk Cephesinde toplamak,

Bu bakımdan daha önce yaptığımız çağrımızı tekrarlıyoruz: Bütün Türkiye Sosyalistlerini Bilimsel Sosyalist teorisinin ışığında ideoloji ve örgüt birliğine çağırıyoruz) bu sözler, ANT'in neşir hayatına atılması sebeplerinin de ifadesi demek olmaktadır.

ANT Dergisi'nin Temmuz 1970 tarih ve 3 numaralı sayısında «İşçi sınıfını yenemeyeceklerdir» başlığı ile yayınlanmış yazı, suça müteferri olduğu açılmış davalarla belli olan 15-16 Haziran olaylarının ele alındığı ve işçilerin, mezkûr toplum hareketlerinde haklı olduklarının savunulduğu, mer'i nizamın bekçileri olarak Güvenlik Kuvvetlerinin kınanmakta bulunduğu, üzerinde hassasiyetle durulmaya lâyık bir yazıdır.

Aynı Derginin 1971 Ocak 9 numaralı sayısının 4 ncü sahifesinde «Türkiye Halklarının 24 ncü şehidi Aslantaş'ın silâhı yerde kalmıyacak» başlığıyla yayınlanmış yazı ise, hem halklar meselesi ve hem de silâhlı mücadelenin devamını dilemesi bakımından bir başka nümunedir. Aynı nüshanın 19 ncü sahifesinde «İşçi sınıfı bakımından Emperyalizm'e ve Faşizm'e karşı mücadele kesintisiz Devrim süreci içinde gerçekleştirilecektir», denirken, «Kesintisiz Devrim»'den neyin kastedildiği de izaha muhtaç görülmüştür. Bu kavram, Troçki'nin, Dünya ihtilâlinin gerçekleştirmek için özünü Marx'tan alan, şiddete başvuru olarak yürütülmesi gereken fâsılasız hareketler olarak kısaca tanımlanabilir. Kavramın aslı ve esası silâhlı mücadeleye müstenid oluşundadır.

Yukarıdaki paragrafta bahsi geçen yazının son kısımlarında (Devrimci İşçi-Köylü iktidarını kurmak, giderek Kesintisiz Devrim süreci içinde, Sosyalizm'in mutlak zaferini sağlamak, tüm mücadeleyi Proleter Enternasyonalizmin ilkeleri çevresinde sürdürmektir) denilirken, Beynelmîlel Komünist hareket içindeki mücadelede ANT'in, belli bir yer sahibi olduğu bir kere daha ortaya çıkmış bulunmaktadır.

Derginin 1970 Aralık 8 numaralı nüshasında, Marx-Engels'in «Merkez Komitesinin Komünist Ligasına Hitabı» başlıklı yazısı ele alınırken, (Savaş Naraları sürekli Devrim olmalıdır) denilmekte, bu nüshanın yorum kısmında, (Türkiye İşçi sınıfı genel grev için hazırlanmalıdır... 1971 Genel Grev yılı olmalıdır... Genel Grevi gerçekleştirme yolunda ileri) ifadeleriyle de, kanunen yasak eylemler, ideolojinin gerçekleştirilmesi için tahrik ve teşvik olunmaktadır. Aynı nüshanın 11 ncü sahifesinde (Dev-Genç bugün döğüşken, mücadelecı Sosyalist Gençlik Örgütü olmak niteliğini sürdürmektedir. Bu nitelikle birlikte, Marksist-Leninist Kesintisiz Devrim Teorisinin Türkiye koşullarına uygulanması, Türkiye'deki Devrimci Mücadelenin özel olarak Ortadoğu koşulları içerisinde değerlendirilmesi gereğinin ortaya atılması, Ordu üzerine yer yer doğru tahlillerin getirilmesi, Dev-Genç Kongresinde Türkiye Sosyalist hareketi hesabına sevindirici gelişmeler olarak göze çarpmıştır), şeklindeki ifadeler kısaca incelenirse, bu örgütün tertip ve tanzim ettiği her türlü eylemin tasvip edilmekte olduğu, Orta Doğu'da mevcut Süper Devletler arası çekişmelerin gözden uzak tutulmadan, destekten mahrum olma dışında yani, itifaklar temin edilerek yürütülmesi gerektiği, T. C. Ordusunun dahi, mutasavver Sosyalist harekete katılmasının önerildiği neticesine varılır.

1971 Şubat 10 No. lu nüshasının 3 ncü sahifesinde «Soyguncular İktidarının tertipleri iflâs edecektir» başlıklı yazıyla, Banka soygunu yapan kimselerin, yalnız Carlos Marighella veya Tupamaros icadı olmayıp 1900'lerde posta arabası soyan Stalin ve Milli Mücadele sırasında İzmir Valisi Rahmi Bey'in oğlunu kaçıracak onlardan fide-i Necat alan Çerkez Ethem ve kardeşleri ile kıyaslanması yapılarak (... Banka soygunu, öyle burjuva ahlâk ölçülerinde yapılan iktidârlı değerlendirmelere göre değil, gerçekçi olarak yerine konmak lâzımdır. Bir Kurtuluş Mücadelesinde, ya da, Devrimci Kavgada çeşitli yöntemler kullanılabilir. ... Özellikle, Oportünistlerin ve de dönüklerin bunu kafalarına iyice yerleştirmeleri gerekir. Şeklinde sözlerle, bu olayları ihdas etmiş kimselerle aynı safta olduğunu açıkça beyan ettikten ve onları bir ihtilâl hareketi içerisinde gösterdikten sonra, Çerkez Ethem'in fiili bakımından Atatürk ve Milli Kurtuluş Mücadelesinin başındaki diğer kimselerin hesap sormadıklarını, aynen bu şekilde, (Sıcak mücadelenin kanunları serttir. günü gelince kimseden icazet almadan uygulanır... Devrimciler bu sert mücadele yöntemlerinden birini uygulamışlarsa, o mücadele biçiminden dolayı, değil, olsa olsa o mücadele biçimini yerinde ve zamanında uygulayıp uygulamadıklarından, taktik olarak olumlu sonuca gidip gitmediklerinden dolayı ve ancak Devrimciler tarafından eleştirilebilirler... O eleştiri de, Devrimci Kavgayı en keskin noktalarına kadar katılmış, Devrimci yürekliliğini hayatı bahasına ispat etmiş olanların hakkıdır) sözleriyle, Devrimciler dışında, işbu cebri hareketin zamanında ihtiyâr ediliyor edilmediğine maksur olmak kaydıyla (... Genç yaşlarında Devrimciliklerini ispatlamış Sosyalist) Deniz Gezmiş, Yusuf Arslan ve arkadaşlarından, hiçbir kimsenin bu eylem etrafında hesap sorma hakkına sahip olmadığını iddia etmektedir. Sayfanın sonlarına doğru (Deniz Gezmiş ve ezilen Arap Halklarının kurtuluşuna bir nefer olarak katılmak için El-Fetih'e giderek, Orta Doğu Devrimci Çemberi içinde Devrimci sorumluluk taşıdığını ispatlayan Yusuf Arslan ve arkadaşları, kişisel çıkarları için soygun yapacak insanlar değillerdir. Onlar soyguncular iktidarına ve soygun düzenine karşı savaşan halk çocuklarıdır.) ibarelerini kullanan sanığın, Sosyalist düzeni tesis için silâhlanan, silâhlı eylemlerin çeşitlisini ortaya koyan ve kendilerine «Devrimci» diyen şâkilerle aynı safta, aynı görüşü paylaşmakta olan bir kimse hüviyetini gizlemeye lüzum duymamaktadır. Böyle bir kimsenin yandaşları da aynı görüşü paylaşan ve aynı davanın tahakkukuna çalışan kimseler olarak nitelenirse, hatalı bir yargıya varılmamış olur. Burada söylenmek gereken bir husus daha varsa, Orta Doğu Devrimci Çemberi ile, Orta Doğuyu Komünistleştirme plânının anlaşılması gerektiğidir.

Aynı derginin 5 nci sahifesindeki «Türkiye Proleteryası Faşist teröre karşı eyleme geçiyor» başlıklı bölümde işçi hareketleri, teşvik ve

tahrîk edildiği gibi, mevcut nizamın yıkılmasına mütedair köylü hareketlerinin kıskırtılmasına geçilen. 6 ncı sahifedeki «Yoksul Köylü, Demokratik kavgasında iki şehit daha verdi» başlıklı bölüm de dikkatleri çekmekte, 12 ncı sahifede «Silâh bırak-ihaneti sırasında gençlik üç şehit daha verdi» başlıklı bölümde, (... Doçent Çetin ve Üniversite Asistanları Sendikasının, silâhı bırak kampanyası etrafında yaptıkları açıklamalarda, bunun Devrimci Gençliğe karşı bir komplo olduğunu bildirdikleri) beyanında bulunarak, ihtilâlcî mücadeleleri kan ve ateş ile körüklemekte, hele 16 ncı sahifede, Mihri Belli'ye karşı halklar meselesini ve bu mesele üzerindeki eski görüşlerini tekrar ederek (... Türkiye'de Türk ve Kürt haklarının gerçek kurtuluşu ancak Emperyalizme ve ona bağlı bütün unsurlara karşı oluşturulan Demokratik Halk cephesi ile gerçekleştirilecektir. Bu kavgada Türk ve Kürt Sosyalistlerinin birliği esastır. Hakların kardeşliği ve eşitliği üzerinde Türk ve Kürt Sosyalistleri Emperyalizme ve ona bağlı unsurlara karşı Devrimci Halk Cephesini gerçekleştirip en geniş yığınları harekete sokmalıdır.) derken ve başka bazı kısımları itibariyle, Doğu'nun arazi durumu, halkın kültür yönünden istismara müsait bir ortam içinde bulunması gözetilip etnik durumu istismara konu yapılmış, kır gerillâ hareketlerinin Doğu Bölgesinde uygulanması uygun görülmüş, Komünizm gerçekleşinceye, yani Türkiye'de Komünist düzen gerçekleştirilinceye kadar Kürt halkı ile birlikte mücadele edilmesi ve âhiren de onların isteklerinin yerine getirilceği bildirilerek, Türkiye'nin toprak bütünlüğünün ortadan kaldırılacağı hususu da vüzuha ulaşmıştır.

Aynı derginin 21 nci sahifesindeki «Yaşasın Türkiye Proleteryasının, Türkiye Halklarının Devrimci Mücadelesi» şeklindeki cümle, bir evvelki sahifede mevcut «Baskı ve ihanetlere rağmen devrimci cephe güçlenecektir.» bölümünün en sonuncu cümlesi olarak, daha evvelki fikriyatının tabii bir sonucudur ve Komünizmin tesisinde temel gücün ifadesi bulunmaktadır.

Başlangıç kısmında bir nebze temas edildiği üzere Devrim ve Evrim konuları, mezkûr nüshanın 28 ncı sahifesinde «Devrim Nedir?» başlığı altında şöylece açıklanmakta ve Devrimin reformculuk olmadığı anlatılmaktadır:

(Devrim bir nitelik sıçramasıdır. Ve nicel değişiklik olan Evrimin kaçınılmaz sonucudur. Yalnız nicel değişiklik olan Evrimle yetinmek, reformizmdir.

Tarihi Materyalist tanıma göre, Devrim, belli bir üretim biçimi içinde, yeni üretim güçlerinin ortaya çıkışı ile, mevcut üretim ilişkilerinin geri dönülmez biçimde yıkılması ve yeni üretim ilişkilerinin kurulması demek olan üretim biçimi değişikliğidir).

Yukarıdaki deyimleri dikkatle inceleyen herkes, sanık ve aynı görüşü paylaşan kimselerin, Atatürk reformlarının kendileri için tatmin-kâr olmadığını, üretim ilişkilerinin geri dönülmez biçimde yıkılmasını sağlamak için ihtilâl yapmak karar ve çalışması içinde bulunduklarını, binnetice, bu yönüyle bakılmış olsa dahi, bu görüştekilerin, Yurtta Sosyalizmi hâkim kılmak lâflarının ardında hakiki gayelerinin Komünizm bulunduğunu görecektir, «Sosyalizm» sözüyle, sırf kavram kargaşalığından yararlandıkları, keza herkesin malûmu olacaktır.

Derginin 1971 Nisan 12 No. lu sayısında:

«Teoride ve Dünya Devrimci pratiğinde, ajitasyon ve propaganda» başlıklı yazıda;

Marksist-Leninist teori ve pratiği, bu alanda Devrimcilere düşen görev, aşağıdaki satırlarla, gayet açık bir şekilde ortaya konulmaktadır. (Emperyalizmin ve yerli uşaklarının Türkiye Halkları üzerindeki baskılarının en alçakça yöntemlerle sürdürüldüğü günümüzde, Türkiye Proleter Sosyalistlerin, Bilimsel Sosyalizmin önerdiği, Marksist-Leninist kesintisiz devrim teorisinin bütün Sosyalistlere yüklediği şu ikili görev yerine getirmek için savaşmak zorundadırlar:

1 — Proleteryanın, Siyasi Bilinç düzenini arttırmak, İşçi sınıfı içinde, Proleter ideolojisinin kesin egemenliğini sağlamak, işçi sınıfının örgütlenmesini gerçekleştirmek,

2 — İşçi sınıfını ve işçi sınıfının dostları olan yarı işçileri, yoksul köylüleri, toplumda çıkarları Emperyalizm ve onun yerli işbirlikçileri ile çelişen bütün sınıf ve tabanları Devrimci Halk Cephesinde toplamak,

Öncelik taşıyan ve aralarında çok sıkı bir diyelektik bağ bulunan bu ikili görev yerine getirildikten sonradır ki, Emperyalizm ve yerli uşaklarını alt ederek, Devrimci İşçi-Köylü iktidarını kurmak, Kesintisiz Devrim süreci içerisinde, işçi sınıfının mutlak iktidarını gerçekleştirmek ve sosyalizmin kesin zaferini sağlamak mümkün olabilecektir... Kitleler le bağ kurulmak, mitingler, yürüyüşler, grev ve genel grevler, gazete, radyo, televizyon, broşür, afiş, bildiri, slogan, film, tiyatro, sosyalist savunmalar gibi çeşitli imkânlardan yararlanarak yürütülen ajitasyon ve propaganda çalışmaları, Dünya Devrimci pratiğinde «Silahlı Propaganda» ile, en vurucu ve etkin biçimini bulmuştur).

Yukarıdaki satırlarda görüldüğü gibi, silahlı mücadele, etkin bir propaganda şekli olarak teşvik ve tahrik edilmekte, propaganda ve ajitasyon faaliyeti olarak baş vurulması gereken çeşitli usul ve yollar tavsiye edilmekte, öğütlenmektedir. Nitekim, yukarıda belirtilmiş bulunan bütün propaganda ve ajitasyon faaliyetleri yakın geçmişte, Türkiye'de uygulanmıştır. Her sanık için ayrılan özel bölümlerde izahı yapılacaktır.

Aynı nüshanın 29 ncu sahifesinde:

(Devrimci İşçi-Köylü iktidarının kurulmasından sonraki, Sosyalizm'in maddi temellerini hazırlamak, Sosyalizm'in üst aşamasını gerçekleştirmek ve insan yaratma döneminde ise, ajitasyon ve propagandanın hedefi, Sosyalizm'in mutlak zaferini sağlamak, Emperyalistlerin ve karşı devrimcilerin propagandalarını etkisiz hâle getirmektir.) denirken, Devrimci İşçi-Köylü iktidarı kavramının, Komünist bir düzen olduğundan şüphe edilmemek gerekir.

Aynı nüshanın 45 nci sahifesinde, geçmişten örnek verilerek açık bir tavsiye yoluna daha gidilmektedir:

(Silahlı mücadelenin her türlü biçiminin işçi sınıfı tarafından kullanılışı, açık olarak, işçi sınıfının burjuva Demokratik Devrimine önderlik ettiği 1905 Rus Devriminde görülmüştür. Kitle gösterileri, ülke çapındaki Genel Grevler, barikat kavgaları. Orduda ve Donanmada isyanlar, Köylü ayaklanmaları, birçok Kent ve kasabalarda, İşçi-Köylü ittifakı tarafından yürütülen birleşik isyancı eylemler gibi ajitasyonlar, giderek Lenin tarafından da diğer Bolşevik Yöneticilerin müdahalelerine rağmen desteklenen gerillâ savaşlarına kadar varmıştır. Marx ve Engels'in, gerillâ savaşını ulusal direniş mücadelesi olarak değerlendirmesine, Lenin, bu hareketin iç savaşın ve baş kaldırmanın da bir yolu olabileceğini göstererek katkıda bulunmuştur).

Keza aynı nüshanın 46 ncı sahifesinde, yakın geçmişte, Türkiye'de çeşitli misallerini verdikleri, tatbikatını yaptıkları «Şehir Gerillâsı» hareketleri tasvip ve öğütlenir tarzda, aşağıdaki satırlarla dile getirilmektedir:

(Bolşeviklerin silâhlanma faaliyetleri öyle bir düzeye ulaşmıştı ki, Finlandiya'da Tommersfors'da yapılan parti kongresi sırasında delegeler, Lenin'in Başkanlığı altında Ormana gidip atış talimleri yaparlardı. Kongreden sonra, başta Stalin olmak üzere, Bolşevik militanlar, Bankalara, hazine postalarına ve Hükümet Askeri Kuvvetlerine karşı sürekli baskınlar düzenlediler.

1906 Yılında Stockholm'de yapılan parti kongresinde, Menşeviklerin önyak olması ile, bu silahlı propaganda eylemlerine karşı bir tavır alınması, hattâ bu eylemleri kınayan bir karar çıkartılması karşısında, Lenin, partizan baskınlarının, beklenen genel ayaklanma için savaş birliklerini eğitmek ve tecrübe sahibi kılmak bakımından çok iyi bir yol olduğunu belirterek, Stalin'e sahip çıkıyor ve kongre kararına rağmen, Savaş Birliklerinin baskınları sürdürülüyordu. Çin devriminde de, Halk Savaşı süresinde, silahlı propaganda tâyin edici faktör olmuştur). Dikkat edilirse, yazının bu kısımları, başarıya ulaşmış iki Komünist ihtilâlinin gerçekleşmesine âmil olan icra hazırlıklarını, icra şeklini bünyesine almakta, Türkiye'de de, aynı taktik ve stratejinin uygulanması hâlinde sonucun, evvelkiler gibi başarılı olacağını peşinen müjdelemektedir.

ANT Grubu, yukarıdaki misallerle iktifa etmediğini açığa vurarak, aynı nüshanın 57 nci sahifesinde, Küba ve Vietnam'daki durumlara da değinerek, aşağıdaki satırlarla gerekeni yapmaktan farîğ olmaktadır:

Yaygın iddiaların aksine, silâhlı propaganda son On yılda Lâtin Amerika'da meydana çıkmış ve daha sonra diğer kütalara yayılmış, âkîbeti meçhul bir avantürizm değil, tâ 19 ncu Yüzyıldan buyana, Marx ve Engels'te ilk teorik açılımları getirilen daha sonra Lenin ve Bolşevikler tarafından pratiğe geçirilen, Çin'de ve Vietnam'da başarı ile uygulanan etkin bir propaganda biçimidir. Silâhlı propagandanın şehir gerillâsındaki uygulaması ise, adını, son yıllarda Brezilya ve Uruguay Devrimcilerinin, kentlerde giriştikleri terörist eylemlerden sonra bulmuşsa da, bütün yöntemleriyle 100 yıla yakın bir zamandan beri uygulanmaktadır.

Kaldığı, silâhlı propagandayı, hiçbir şekilde Sosyalist ajitasyon ve propaganda çalışmalarından soyutlamamak gerekir.

Ancak, Silâhlı propagandayı, Devrimin objektif koşullarının var olup olmadığını iyi değerlendirmeden, her eline silâh alanın sorumsuzca girişebileceği bir eylem türü olarak almak, Devrimci hareketi büyük hatalara, tehlikelere sürükleyebilir. Hemen belirtelim ki, silâhlı propaganda, üstün vuruluculuğunu ve etkinliğini ancak bir örgüt elinde kazanır. Çin ve Vietnam Devrimleri, bu gerçeği inkâr kabul etmez şekilde kanıtlamıştır).

Bu satırlarla, daha evvelkiler gibi, Marksist-Leninist düzene geçilmesi, Komünizm'in Türkiye'de hâkim olması bakımından, Dünya'da görülmüş başarılı hareketler örnek olarak verilmekte, başarılı bir netice alınması için aynı yöntemlerin uygulanması istenilmekte, ancak, eline silâh almış kişilerden müteşekkil hücreler halinde değil, İhtilâlin objektif şartları gözden uzak tutulmaksızın, muntazam ve örgütlü şekilde faaliyette bulunulması tavsiye edilmektedir.

İstanbul Sıkıyönetim As. Savcılığı 971/164 Esas No. lu dosyası ile özel bir tahkik konusu yapılmakta olan ANT Dergisi 1971 Mayıs 13 numaralı nüshasında, ANT Grubunun, dolayısıyla sanığın eski görüş ve faaliyetlerini aynen devam ettirdiği, aşağıdaki, 12 nci sayıda yazılmış yazının devamı vasfında bulunan «Dünya'da ve Türkiye'de karşı propaganda» başlıklı yazıyla görülür:

Yazı, evvel emirde, karşı propagandayı tarihçesi itibarıyla ele almakta, 1848-1871 işçi ayaklanmaları ve Hitler Almanyasındaki incelemelere yer vermekte ve nihayet sözü Türkiye'ye getirerek (Nitekim Türkiye'de de, ister tek partili, ister çok partili dönemde, isterse Askeri Diktâ Döneminde olsun, tâ 19 ncu yüzyılın başlarından beri, ideolojik, politik, ekonomik ve Askeri nüfuzunu kabul ettiren ve kitleleri, kendi çıkarları doğrultusunda şartlandıran Emperyalizm, bütün Devrimci gelişimleri engelliyerek, açık ya da kapalı Faşizm'i daima iktidarda tutmaya muvaffak olmuştur.

Çünkü Dini Kurumlar, Eğitim Kurumları ve Kitle haberleşme araçları başta olmak üzere, kitlelere yön veren bilecümle propaganda araçları, daima Finans Kapital'in kontrolünde olmuştur.) ifadeleriyle, ilerde tekrar temas edileceği üzere, Komünist Rejim dışındaki her türlü Siyasi İktidarlara Faşizm'e itham ettiklerinin ve sanki Faşizm'e karşı mücadele ediyorlarmışcasına kendilerini mâzur göstermeye çalıştıklarının ve Türkiye'de de Faşizm'e karşı çıktıklarının nümuneleri olarak ortaya çıkar. İşbu yazının devamında, gazeteler, Basın İlân Kurumu, TRT, Reklamcılık gibi çeşitli teşekküller dahi, Faşizm'in ve Karşı Propagandanın kaleleri olarak gösterilirken, bunların da hedef edinilmesine, bu kalelerin Komünizm adına fethedilmesi gerektiğine ısrarla temas edilmesi, ideolojinin tabii özelliğidir.

Aynı nüshada, «Yenilmez görünen bütün karşı propaganda kaleleri birer birer çökerilecektir.» başlığını taşıyan 76 ncı sahifedeki ifadelerle bakılırsa:

(Aslâ gözden uzak tutulmamalıdır ki, böylesine körleştiren ve sağır laştıran bir ortamda, bütün imkânsızlıklara rağmen, bütün engelleri yarak, Devrimci ajitasyon ve propagandayı kitlelere ulaştırabilmek için, feragatını, yürekliliğini, bilinçliliğini ispatlamış militanlar gerekmektedir. Bu militanlar ise, hiçbir zaman Türkiye dışından gelmeyecek, yine kendi kitlelerimizden kazanılacaktır. Ve öncelikle bugün çeşitli gruplara bölünmüş olan militanlar, bu tarihi göreve adaydırlar. Hattâ o görevin uygulaması içindedirler.

Karşı propaganda engelini aşabilmiş tüm Proleter Sosyalistler, Marksist-Leninist teori ile, Dünya Devrimci Pratiğinin tecrübesi ile donanarak, Türkiye koşullarına uygun ajitasyon ve propaganda yöntemleriyle kitlelere gitmelidirler. Karşı propagandanın kaleleri, birer birer çöktürülmelidir. Emperyalizm'in ve Faşizm'in gerici saldırısının şiddetlendiği, hareketlerimizin Merkezi otoriteden yoksun ve dağınık bulunduğu bir dönemde bu Devrimci görevdir.) şeklinde kullanılmış olan ifadelerin, Türkiye'de aşırı sol faaliyetlerin birleştirilmesi, Marksist-Leninist görüş sahibi olanların ve bunun kavgasını verenlerin teşkil ettikleri çeşitli fraksiyonların bertaraf edilmesi, plânlı, organize gerillâ faaliyetlerinin, örgütlü ve bir parti kontrolünde yürütülmesi gayesini önerdiği, bu kayıt ve şartlar tahtında Türkiye'de Komünist rejim yani Proleterya Diktatörlüğünün tesis kılınacağı, bütün bunlar için de, eğitim, kitleleri bilinçlendirme şeklinde çeşitli (silâhlı olan dahil) propaganda usul ve yollarının uygulanmasının zarurî olduğu şeklindeki, artık, üstü kapalı olmaktan uzak mânalar taşıdığı görülmektedir.

Bu yazılar, bir gazeteci tarafından, Sosyalizm'in Akademik izahlarına veya öğretilmesine değil, Bilimsel Sosyalizm'in tahakkuk, şekil, usul ve yollarını öğütleyen, eylemin tâ kendisi demek olan, muayyen bir merkezden idare edilme sonucu, verilmiş direktiflerin tatbiki cümlesinden bulunan yazılar olarak, ANT çevresinin ve bu çevrede lider durumunda görevli D. Özgüden'in, hakikî hüviyetlerini ortaya çıkarmaya vesile olmaktadır.

Hülâsa etmek gerekirse, ANT çevresi ve bu çevreye mensup Doğan-
gün Özgüden, daha evvel de ifade edildiği üzere, Türkiye'de Komünizmi
hâkim kılmak, mevcut ve mer'i nizamları devirmek şeklindeki müş-
terek amacın kavgasını ve mücadelesini yapmakta, örgütlenme, yani,
cemiyet halinde çalışmayı gerekli bulmakta, bizzat, S. Ashworth kanalı-
yla, Türkiye Gizli Komünist Partisinin faal bir üyesi olduğunu kanıtla-
makta, böylece, bu ideolojinin örgütsel faaliyetlerinde yol gösterici vas-
fına sahip bir sanık olarak sahnede bulunmaktadır.

Şu kadarki, suçluluk halini bilmesinden ötürü, Sıkıyönetim ilânın-
dan buyana ortadan kaybolmuş sanık hakkında usuli icaplar ifa edile-
memiş, bu yüzden de D. Özgüden hakkında Kamu Dâvası açılama-
mıştır.

LÜTFULLAH ŞADİ ALKILIÇ:

12 Aralık 1962 tarihli Cumhuriyet Gazetesinde, Yunus Nadi Arma-
ğanı yarışması icabı yayınlanmış «Türkiye'nin tek kurtuluş yolu Sos-
yalizm» başlıklı yazısından ötürü, neşir yoluile Komünizm Propagan-
dası yapmış ve bu itibarla 6 Yıl 2 Ay ağır hapis, vesair neviden fer'i
cezalara mahkûm edilmiştir. Hükümün kesinleşmesi sonucu infaza geçil-
miş, ancak sıhhi durumu dikkate alınarak, infaz tehir olunmuştur.

S. Ashworth ile ilgili bölümde zikredilen, Yurt dışındaki lehe açıl-
an kampanyalar, işte yukarıda belirtilmiş mahkûmiyete ilişkindir.

Sanığın, bizzat ifade ve kabul etmekte olduğu üzere, 24 Eylül 1968
tarihinde D. Özgüden'e gönderdiği, dosya 93, 94, 95 sıralarındaki, metni
aşağıya alınan mektubu ve bu mektuba eklediği (91, 92 sıra) «Veda
Mesajı»'na göz atılırsa, bu kişinin, mezkûr mahkûmiyeti itibariyle Ceza
Evine kapatılmasına mukaddem, çok koyu bir inançla bağlı olduğu
Komünizm'e hizmet gayesi güdüşünün ve bu ideolojinin tabiatı icabı
her türlü istismar fırsatından yararlanmakta olduğunun çeşitli misal-
lerine rastlamak kabil olacaktır:

(Bu hapis olayını —Elbirliği ile— etkili bir Sosyalist propaganda
hâline, bir eylem düzeyine yöneltelim. Hapis oluşum bir işe yarasan.)
sadece şu satırlarda dahi, aşağıya dere olunacak Veda Mesajı dikkate
alınması bile, L. Ş. Alkılıç'ın, koyu ve katı bir Marksist-Leninist yapıda
bulunduğu, bunun, yani, Marksist-Leninist düzeni tesis gayretinin her
sahada ve her vesile ile tatbikatına geçme çalışmalarından farîğ olmadığı,
açık bir gerçek olarak mevcuttur.

Sanığın, işbu mektubu ve buna ekli Veda Mesajını, Doğan-
gün Özgüden'e göndermesini, sadece bir tesadüfün eseri değil, daha evvel şah-
siyetinden bahsedilen D. Özgüden ile Ş. Alkılıç'ın aynı kavganın adam-
ları olarak, başka sebeplerde aramak lâzım gelir. Nitekim, 29 Ekim 1968
tarih ve 96 sayılı ANT Dergisinin 8 ve 9 ncu sayfelerinde yayınlan-
mış olan, «Hoşça kalın genç dostlarımız» başlıklı, genç Sosyalistleri, Ko-
münist militanlarını muhatap alan, görünüşte, Veda Tema'sı taşıyan ya-
zıya bakılırsa:

(... 1938'de genç bir Harbiyeli iken tattığım Sosyalist heyecan, Sos-
yalist iman, hâla bütün hızı ile yaşlı yüreğimde çarpmaktadır. En
büyük kederim Dünya'da ve Türkiye'de Sosyalistler arasında çıkan çe-
kişmelerdir. Beni bundan çok hiçbir şey kahredemez. Bütün Dünya'nın
gerçek Sosyalistlerini ayırmadan seviyorum. Hepsine kalbten bağhyım.
Sosyalizm'in temelinde, bağlılık, sevgi, beraberlik ve Enternasyonalizm
vardır. Genç arkadaşlar bunu hiç gözden kaçırmayınız.... Sosyalizm her
şeyden evvel bir Sosyal Disiplindir... Genç Sosyalist arkadaşlarım, Sos-
yalizm'in aşırısı, ortası, ılımlısı, yavaşı, hızlısı olmaz, olamaz. Sosyalizm
bir çeşittir. Türkiye Sosyalistleri birleşmeye, toplanmaya mecburdurlar.
Öbür yollar çıkmak sokaktır. Sosyalist olmanın 5 ana şartı vardır:

- 1 — Sosyalizm'e inanç-iman halinde, korkusuz, ölesiye,
- 2 — Sosyalist özet bilgi,
- 3 — Örgütlenme istek ve kabiliyeti,
- 4 — Dayanışma azim ve iradesi,
- 5 — Eyleme, aksiyona ve iktidara süratle geçme ihtirası.

Sosyalist arkadaşlarımızı bu şartlara göre yetiştirin... Hapis ediliş-
lerinin verdiği Sosyal ve Enternasyonal tepki ile, Sosyalist dâvaya bü-
yük hizmet katmış, hapislikleriyle, hattâ ölümleriyle, başlı başına yay-
gın bir Sosyalist propagandaya vesile olmuş nice Sosyalist arkadaşları-
mız vardır. Yollarımız açık ve güneşlidir. Yürüyelim arkadaşlar). Sos-
yalizm'in bir çeşidi olduğunu ve bunun da ihtilâlcî Sosyalizm bulundu-
ğunu daha ilerideki misallerimizin göstereceği üzere yukardaki satırlar-
da ifade etmiş olan sanık, kendisinden genç Sosyalistleri örgütsel faali-
yete itmekte, Sosyalizm'in 5 şartı olarak belirttiği hususlara riayet et-
me ve riayet ettirme görevi ile baş başa bırakmakta, mâzideki, ihtilâlcî
Sosyalistlerin uğradıkları tehlikelerden yılmamalarını ve bu dâvada so-
nuda kadar yürümelerini tavsiye etmektedir. Bu mealdeki bir yazının
gönderildiği şahsı, ideolojik yapısı itibariyle çok iyi tanımamasına im-
kân olmayan sanık, (D. Özgüden'in Sosyalist olduğunu zannediyorum)
şeklindeki sözlerinde samimi kabul edilemez. Zira, böyle bir mektup ve
yayınlanmak kaydıyla gönderilen böyle bir yazı, bizzat o yazı bünyesinde
Sosyalizm'in 5 şartına inanmamış, bu 5 şartı kendine rehber edin-
memiş bir kimseden tasvip göremez.

Yukardaki Veda Mesajında, genç Sosyalistlere, yani, Sosyalist ihtilâl
yapmak amacıyla bulunanlara didaktik örnekler veren sanığın, 1969 yı-
lında T. K. P. tarafından yayınlanacak broşür ve açıkça ortaya konula-
cak olan T. K. P. görüşüne tamamen mutabık vasıftaki Sol Frankşiyon-
ların bertaraf edilmesini öğütlerken de, ideolojisini ve bu ideolojideki
kavgacı mizacını açıkça bilmeseydi, mektup ve veda mesajını D. Özgü-
den'e yine göndermemek durumunda olacaktı. Bu bir basit mantık ica-
bidir. (Yani, mantık yönü zayıf olmayan bir kimse, böyle bir izaha te-
vessül etmek mevkiinde bulunmamalıdır.) Oysaki sanık, yazılarının ve ifa-

gerçeklerde
çok basit
bir mantık.

de tarzının gösterdiği üzere, mantıklı veya akli bir zaaf hali göstermemektedir. Bu bahiste, böylece Alkılıç ve D. Özgüden'in, aynı ideolojinin müsterek mücadelesini veren kimseler oldukları vüzuha ulaşmış olduğu kadar, mesajdaki (Hapis olayının etkili bir Sosyalist propaganda haline, bir eylem düzeyine sokulması, hapse girişinin, davaları uğruna boşa gitmemesi ve bir işe yaraması) şeklinde, sanığın, açığa çıkmış kasıt ve niyetine müteallik bulunduğunu ve takibat açılınca da, bu sözlerini «Sürçülisan» ile izaha yönelmesinin, samimiyetsizlikten başka mânaya alınmayacağını göstermesi bakımından ehemmiyeti vardır. Veda Mesajında Sosyalizm'e hizmet sebebiyle en ağır cezaların dahi göze alınmasını öğütleyen sanığın, kendi kalemi ile açığa çıkmış bu kanaatle çelişmeye düşer şekilde inkâra yönelmesi ise, ayrı bir ibret vesilesidir.

Türkiye'de «Sosyalizm'in tek çeşidi»ni yani, Komünizm'i başarıya ulaştırmış görmeyi amaç edinen sanığın, hapishanede boş durmamakla beraber, tahliyesini de bu konuda yazı yazmağa, beyanat vermeye vesile saydığı görülmüş, 10.3.1970 tarih ve 167 numaralı ANT Dergesinin 6 ncı sahifesinde ve 17.3.1970 tarih, 168 sayılı aynı dergi 7 nci sahifesinde (Dosya 87, 88 sıra), bu defa «Hapisten çıkan Alkılıç gençlere diyor ki», başlıklı yazı ve bunun ilgili olarak Dergiye yazdığı açıklamada, tahliyesi için yapılan çalışmaların kendi şahsiyeti için değil, inandığı Sosyalizm davası uğruna yapıldığını beyan ederek «... Bu konuda çalışanlara, özellikle Sosyalist kardeşi S. Ashworth'a» şükranlarını bildirmekte, 30 yıldır hayatı pahasına yürüdüğü Sosyalizm davasında «Tek hedefimiz Sosyalist Devrim'dir» diyerek, asıl hasım ve hedeflerinin burjuvazi olduğunu, Demokratik Devrim tezini ortaya atmış kimselerin Sosyalist mücadele yapanlara karşı bir klik meydana getirme şeklinde tecelli ettiğini, ittifaklar namı altında küçük burjuvazinin ardına takılmalarını, işçi sınıfının gerçek müttefikinin yoksul köylüler olduğunu, bazı arkadaşlarında, bazı Sosyalist Ülkelere karşı müşahade ettiği hasmane tavırları, Sosyalizm'deki Enternasyonalist ilkeye göre yanlış bulunduğunu beyan ve Türkiye'deki Sosyalistlerde eksik gördüğü Enternasyonalist iman üzerinde durulmasını öğütlemektedir.

Bu misal dahi, sanık L. Ş. Alkılıç'la D. Özgüden aralarındaki ideolojik müşterekleri ortaya koymakta olduğu kadar, örgütlü ve müttehit bir Sosyalist mücadeleyi «Gençlere» öğütlemekte ve onlara yol gösterici olarak yardım etmekte olduğunu, bu haliyle, bir fert olarak değil, T. K. P. üyesi sıfatıyla çalıştığını gösteren kıymetli tesbitlerden biridir.

Sosyalist Ülkelere karşı hasmane tavırları beğenmediğini açığa vurmuş ve böylece, Enternasyonalist ilkeler icabı, «Sosyalist Ülkelerle» bilâkaydı şart dostluk istediğini anlatmış bir kimsenin, İşçi-Köylü ittifakıyla gerçekleştirileceğinden bahsettiği «Tek hedef Sosyalist Devrim», Proleterya Diktatörlüğünü sağlayacak olan ihtilâlden başka bir şey olabilir mi? Dikkatlerden kaçmayacağı üzere, bu mücadele; örgütlenme

mahsulüdür. Örgütlenme dışında ve tek başına umduğu neticeye gide-miyeceği, bizzat sanığın da malûmu olan işbu dava, sanığı, örgütleri itibariyle de, örgütlenme tavsiyesine sevk etmiş, teşkilâtı çalışmayı öğütlemeye yönelmiştir. Bu, T. C. K. 141 nci maddesinin 1 nci fıkrasındaki Cemiyet kurma konusunun yol göstermeye müteallik özel bir nümesidir.

Selma Ashworth ve aynı paraleldeki kimselerin, sanığın mahkûmiyetten kurtulmasına ilişkin kesif faaliyetleri, H. Karadeniz'in sıhhi durumu ve Şiar Yalçın'ın aleyhindeki tatbikat misillü olaylar karşısında mazhar oldukları yer yer dile getirilen ve ileride de bahsedilecek olan sahabet misalleri, yukardaki Veda Mesajında, L. Ş. Alkılıç'ın hülâsa ettiği, Sosyalist olmanın 5 ana şartından 4 numaralı şart bünyesinde mütalâa edilmek gerekir. Yani, tesanüt, bir başka tâbirle dayanışma azim ve iradesinin tatbikatı, mezkûr olaylar itibariyle sanıkların sahabet görmeleriyle ifadesini bulmuştur.

Selma Asthworth - L. Ş. Alkılıç münasebetlerinin, münhasıran mektuplaşmalarla temastan ibaret bulunmadığı, T. K. P. saflarındaki takma ad taşıyan bazı kimselerin de, aralarındaki haberleşme ve bilgi teatisinde kurye görevi deruhde ettikleri bir vâkıdır. Nitekim Aydın Conker veya Vivian'ın sevgilisi adlarıyla anılan Erdöl Boratap, bunlardan biridir.

T. K. P.'ye mensubiyeti ve bu gizli kuruluş adına, Türkiye'deki gizli Komünist faaliyetleri tanzim ve tedvir edegelmekte olduğu daha evvel tebarüz ettirilmiş Selma Ashworth'a hitaben yazdığı, ekinde M. Yılancı'nın kendisine yazdığı mektubu taşıyan 18.4.1969 tarihli mektup, L. Ş. Alkılıç'ın, hükümlü bulunduğu Paşakapısı Cezaevinde dahi, Komünizm uğruna yaptığı çalışmalara devam ettiğini, en küçük fırsatlardan dahi yararlanarak, Komünizm adına ahkâm çıkartma gayretinde olduğunu, bu mektubun ANT'da yayınlanmasının da gösterdiği üzere, Selma Ashworth-L. Ş. Alkılıç ve D. Özgüden aralarındaki aynı merkeze bağlı, amaçsal beraberliğe delâlet ettiği yönünden zikre değer görülmüş, keza sanığın, gerek bu mektup ve gerekse Selma'ya yazdığı diğer mektupların baş taraflarına, «Sevgili Jandark'ımız aziz Selma hanım» tarzında başlık vaz etmesi, Selma'yı, Fransa'nın efsanevi kahramanı derecesinde mütalâa edişi, —ki bu konuya ileride tekrar avdet edilecektir— aralarında mevcut münasebetin mahiyet ve derecesini belgelemekte yararlı olmaktadır.

Sanığın, Paşakapısı Cezaevinden, S. Ashworth'a yazdığını kabul ettiği, 80, 81, 82 sıralardaki 21 Ocak 1970 tarihli, «Jandark'ımız» başlığını taşıyan mektupta:

(... Bazı hareketler dolayısıyla daha sıkı ağızlı olmayı lüzumlu buluyorsunuz. Haklısınız. Size, siz akıllı, zeki, bilgili, vukufu kurtarıcı meğimize itaat, sözünüzü tutmak vazifemizdir) demekte oluşu, sanığın,

artık meçhul olmayan ideoloji icabı, S. Ashworth ile temasta bulunurken gizliliğe dikkat etmek gerektiğine ilişkin olarak verilmiş bir direktife hak verdiğini ve mektubundaki bu üslup ile hitap özelliği itibariyle de, T. K. P. bünyesinde, ihtilâlcî Sosyalist hareket mensupları arasında kesin bir hiyerarşi bulunduğunu, bu hiyerarşi sebebiyle, S. Ashworth'un, L. Ş. Alkılıç'tan daha yüksek bir mevki sahibi olduğunu göstermesi bakımından dikkatten uzak tutulmamalıdır.

Yukardaki mektubun diğer bir kısmında, biraz evvel bahsedilen, veda mesajının yayımlanması kaydıyla D. Özgüden'e gönderilmiş mektup ile aynı üslup ve mâna beraberliği gösteren (... Ben, hapisliğimi Türkiye-hayırına bir eylem haline getirmekle mutluyum... Milli Demokratik Devrimcilik, benim gibi Marksizm'e tam bir ömür vermiş insanın yutacağı dolma mıdır?... Şiar Yalçın TİP'e mebusluk için baş vurdu. Orası refüze edince, Mihri Belli'ye kapılandı... İşçi-Köylü Gazetesini kimler çıkarıyor bilmiyordum... Lütfen Avrupa'daki asıl dostlarımıza durumu böylece aydınlatın. Benim rehberim 35 yılını verdiği Marksizm ve O'nun yüce diyalektikidir) şeklindeki ifadeleriyle de, direktif alma, Türkiye'deki Sosyalist hareketler üzerine arz-ı malûmat etme ve gerektiği zaman kendisini savunup T. K. P. üst kademesine hesap verme mecburiyetini ifa ettiğini, Marksist-Leninist fikri yapıda bulunduğunu, T. K. P. görüşlerini aynen kabul eylediğini, hele M. D. D. stratejisini benimsiyenlerle fikri yönden bağdaşmamakta olduğunu açıklıkla ortaya koymaktadır.

Sanık, Jandark (!) şeklinde hitap ettiğini kabul eylediği, 97, 98, 99 sıralardaki 5 Mayıs 1970 tarihli mektubuyla, Selma Ashworth'a (... Sosyalist heyecanımız, Marksist-Leninist imanınız, Enternasyonal yüce vcdanızın dolayısıyla... Sizi tebrik ederim) dedikten sonra, huzurdaki bütün inkârlarını bir çırpıda silecek kadar açık ifadeler kullanmak suretiyle (Sizinle, fikren ve ruhen aynı paralelde, aynı şerefli rüzgârlar içindeyim: Ben bir Marksist-Leninist, Ben korkunç imanlı bir Komünistim. Mektuplarınız beni sonsuz Enternasyonal heyecanlarla dolduruyor) diye yazarken, T. K. P.'li ve koordinatör vasıfta olduğunu bildiği muhakkak bulunan Selma ile «aynı fikri ve ruhi paralel, aynı şerefli rüzgâr» tâbirlerinin ortaya koyduğu açık durumda, T. K. P.'li olduğunu kabul eylemiş olarak, T. K. P.'li olmaktan gayri sebebe yorulması imkânsız bir hassasiyetle, aşırı sol akım içinde doğmuş bölünmelere (Fraksiyonlara) değinmekte ve Selma Ashworth'a, Milli Demokratik Devrim görüş ve uygulamasının, Türk Sosyalistlerinin büyük çoğunluğu tarafından benimsenmesinin kendisini çok üzdüğünü, zira bu tutumun (Komünist Enternasyonal ve Leninist birliği dağıtmada Amerika'nın en yararlı kozu olduğu)'na inandığını ifade ederek, Türkiye Sosyalistlerini bu Amerikan oyunundan (!) kurtarmak için, daima temas halinde bulunduğu T. K. P. liderlerinden, Selma vasıtasıyla yardım istediği, gayet açıktır. Selma'nın şahsında, Türkiye Sosyalist hareketinin selâmeti için

L. Ş. Alkılıç tarafından yardım talebine muhatap kılınan kimseler, Doğu Almanya'nın Leipzig şehrinde bulunan Türkiye Gizli Komünist Partisi Lideri Zeki Başımaz (Yakup Demir) olmak gerekir. Sanık, mezkûr mektupta, Komünist hiyerarşinin en üst kademesindeki bu kimselere karşı hürmetkâr ve ihtiyatlı bir lisan kullanmada kusur etmeksizin, konuyu düşündüklerine ve bir çaresini aramakta olduklarına inandığını beyanla birlikte (Türkiye'de, Mao'culuk ve M. D. D.'cilik'i tasfiye ve likidite etmeye çalışmanın gerekliliğine) dair ârizasını ortaya koyarak bu hususların, yüksek kademeî zevata iletilmesini istemekle beraber, tek legal örgüt olan TİP'in, M.D.D.'cilerin eline geçmesine ramak kaldığından ve bunların (... Şeyhleri Mihri Belli'ye tutkunluklarının) bir mürit tutkunluğu olduğundan bahsetmekte, TİP'in, bu «Mikrop»'lardan temizlenmesi gerektiğini lüzumlu bulmaktadır. Bu lüzum üzerine, konuşurken ve mücadele-yi bu yönden şart olarak görüp (Şiar Yalçın bile M. D. D.'cidir) demek suretiyle, T. K. P. katında jurnalciliğe yönelmesi ve nihayet (Sosyalizm uğruna ölüm, şehidliğin en büyük rütbesidir... Bizim Sosyalistler bu cinayetler karşısında ne yazıkki susuyorlar. Ben elimden geldiği kadar, gazetede bu konuyu işliyorum) deyişi ve bu belgelere karşı yapılan «sorgulamalarda verdiği cevaplar» tevhide ele alınır:

Yukarda belirtilen her mektubunda, S. Ashworth'a karşı kullandığı, hürmetten çok ileri, tabasbusa kaçır şekilde hitaplarının, bir hanıma gösterilmesi mütad hürmetten, mahkûmiyetten kurtulması için karşılıksız yardımda bulunan bir kimseye duyulan minnet borcunun ifadesinden ibaret olmadığı, mektuplarından hiçbirinde, cezasının affı yolunda gösterdiği gayretlere değinen bir şükran kelâmının yer almamasıyla da, bu mealdeki beyanlarının, yani, Selma'ya hürmetkâr hitabının borçlu olduğu şükran hissi icabı bulunduğu dair beyanının kavli mücerrette kaldığı, esasen, Selma tarafından bu konuda gösterilen her türlü gayretin de, bizzat işbu sanık tarafından, Sosyalizm'in 5 şartı, Sosyalist olmanın 5 ana şartı içindeki «dayanışma» esası icabı bulunduğu kabul edildiği görülmekte, böylece, sanık beyanları hilâfına, bu konuda, Selma'ya karşı ihtiramatının, aynı örgüt içinde olmaktan ve Selma'nın daha üst bir mevkide bulunmasından ileri geldiği neticesine varılmaktadır.

Sanığın; sorgulamasına âmil olan bu mektupların, Selma tarafından ilgililere ibraz edildiği zehabına kapılarak, S. Ashworth'u, «CIA ve ya MIT ajanı» olarak itham etmekten çekinmeyecek kadar ileri gidişi ve Sosyalizm'de, Selma'yı kendisinden daha aşağı derecede saydığı yolunda konuşmalara yönelişi, kendisinin, Türkiye Gizli Komünist Partisi içinde, nispeten alt kademe üyelerinden bir insan sıfatıyla, mektuplaştığı dönem boyunca, Selma'yı bir otorite hüviyetinde görmekte olduğuna dair birçok misalle çelişmektedir. Bu cümleden olarak, faaliyet ve tutumunun hesabını verirken, bunların, Avrupa'daki lâlettayın kişilere

değil, T. K. P. zımmatdarlarına iletilmesi için Selma'nın tavassutunu isteyiş, bu yöndeki sanık beyanlarının samimiyetten uzak olduğunu, Türkiye Gizli Komünist Partisi gibi aktif bir merkez bünyesinde faal Komünistlerden bulunduğunu, bu hüviyetiyle, mahkûmiyetine âmil olmuş yazısı dâhil, Türkiye'de Marksist- Leninist düzeni kurma amacına ilişkin yazılar, Veda Mesajı, Hapishane Hâtıraları ile, yaşı ve bedenî takatinin elverdiği her türlü fiili işlemekten sakınmadığını göstermektedir. Bu açık görüş ve faaliyet içinde bulunan bir kimsenin, Selma tarafından yapılmış bir tavsiyeye karşılık, 21.1.1970 tarihli mektubunda, O'nu haklı görerek (... Daha sıkı ağızlı) olmayı kabul ile (bu bapta O'na itaati vazife saydığı) şeklindeki beyanlarını, Komünist olduklarını zannedebildiği gibi bir izaha bağlamak, samimi bir izah şekli olarak şüphesiz ki kabul edilemez.

Akşam Gazetesinde «Şadi Alkılıç hapishane hâtıralarını anlatıyor» başlığı altında uzun bir süre tefrika edilen yazı serisinin Önsözü olarak konulmuş aşağıdaki manzume, özlem ve iştiyakını duyduğu «Sosyalist Ülkeler»deki, tecrit kampları ve onbinleri bulan mahkûmiyetleri unuttur görünerek, bu tür ülkelerdeki, istibdat ve zulümleri görmemezlikten gelerek, sanki fakirlik, yalnız ve yalnız Türkiye'de var da, giderilmesi çaresi, sadece Sosyalizm imiş gibi, hakikatleri inkâr ve olayları istismar ederek, sadece Sosyalizm adına görüp düşünebildiğinin ve Türk Anayasası ile tâyin ve tesbit edilmiş «Mer'i Nizam»'a ne denli düşman olduğunun ifadesi olarak ele alınmaya değer:

(Asırlardır baştasınız
Değişt, neyim, nerem?
Milyonlarca aç, sefil... işsiz...
Yediyüzellibin insanın verem.
Yüzbinlerce Dünya'sını kaybetmiş hapis...
Göçebe kuşlar gibi «Gurbetçiler» Vatanı.
En yararlı adamların işçi gâvur elinde...
Eşlerinden, çocuklarından ayrı bir yanda
Onbinlerce trahomlu, binlerce cüzzam...
Bu mu koruduğunuz. «Müesses nizam»?)

İşbu manzumeyi müteakip 11.3.1970 tarihli Akşam Gazetesindeki yazının ilk bölümünde, mahkûmiyetine âmil olmuş makalesinden bahsederek, soruşturma yapılabileceği kanısına varmakla beraber (Blz 30 yıllık Sosyalistler de bu kadarcık cesaret gösteremezsek bu yol açılmaz, bu kalemler hep böyle susar. Sosyalizm'i, gerçek ve tek Sosyalizmi anlatmak için şu vakit tam fırsattır) diyen sanık, fırsatlardan faydalanaarak, Mer'i Nizama karşı hareketleri cesaret şeklinde nitelemek suretiyle aşırı sol fikirli kalem erbabına öncülük ettiğini ifade ile beraber, daha evvel belirtilen, T. K. P. Stratejisine uygun, «tek ve gerçek Sosyalizm'in» hâkimiyeti için, kendi tâbiri ile «Korkunç imanlı bir komünist»'in gayret ve faaliyetlerini dile getirmekte, inkârlarının hiçbir dayanağı olamayacağını, Türkiye'de Komünizm'i gerçekleştirme gayesiyle, sanığın T. K. P. üyesi olduğunu gayet kesin bir şekilde ortaya koymaktadır. Ancak bu üyelik, mücerret ve gayri faal bir üyelik değil, örgütsel, yani, Cemiyet kurarak çalışmayı öğütleyen, yol gösteren özel tip bir üyeliktir.

ERDÖL BORATAP

Alâkalı bölümlerde yapılmış izahlar hatırlanırsa, Selma Ashworth'un, Türkiye Gizli Komünist Partisinin çok faal bir üyesi sıfatıyla, bu parti'nin yurt dışındaki merkezinden aldığı direktifleri, yurttaki Komünistlere intikal ettirdiği, bu örgüt bünyesinde olup ta, Türkiye'de bulunan kimselerin haber ve tekliflerini T. K. P. Merkezine ilettiği, ifa ettiği bu fonksiyonu itibarıyla de T. K. P. bünyesindeki hiyerarşide muayyen bir mevki sahibi olduğu, haberleşmeyi; yalnız üstü kapalı tâbirleri muhtevi mektuplarla değil, çeşitli yollarla da yürüttüğü, zaman zaman, kurye göndermeye de baş vurduğu serahatle ortaya konulmuştur.

Hangi konuda olursa olsun, kurye görevi alan, yazılı veya şifahi şekildeki haber vesaireyi nakle memur edilen kimselerin güvenilir vasıfta bulunmalarına önem verilmesi, çok tabiidir.

Türkiye'de, kanun dışı bir rejim olarak Komünizm'i gerçekleştirme uğruna çalışan Gizli Komünist Partisince de, güvenlik yönüne gereken önemin verilmemesi akıl ve mantıkla bağdaşmayarak, aksine, bu örgütün, kendi mensuplarını ve binnetice kendi geleceğini, her türlü tehlikeden mâsun kılmak üzere, lüzumlu tedbirleri ihtiyar etmekte kusur etmiyeceği, bu kabil görevlerin tevcih edileceği kişileri, kendi görüşünü kabul eden, kendisine her yönden bağlı kimseler arasında seçmesi zarureti ortaya çıkacaktır.

Selma Ashworth'un Şadi Alkılıç'a yazdığı, dosya 38, 39 sıralarında ki, 26 Temmuz 1968 tarihli, alâkalı kısımları aşağıya alınacak olan mektup da, ancak T. K. P. üyesi olması kaydıyla, T. K. P.'li Selma Ashworth'un güvenini kazanmış bulunan Erdöl Boratap'ın, Selma'dan taraf, L. Şadi Alkılıç'a gittiğini, «Müşterek dava»'ları ile ilgili olarak görüş-tüklerini ortaya koyan kesin bir delil niteliğinde satırlar ihtiva etmektedir:

(Sizi görmeye gelen arkadaşım, takma adı —Aydın Conker— diğer bir adıyla —Vivian'ın Sevgilisi—, sizi bir başka arkadaş ile görmeye gelmiş. Size duyduğu hayranlığı kelimeler anlatmaya yetmiyor. İşte bana yazdığı mektuptan birkaç satır: «Yüce Dost Selma, Sana gönderdiğim mektubu yazdığımın ertesi akşamı Şadi Beylerdeydim. Çok güvendiğim bir dostumu da alarak gittik kendisine... Çok müthiş adam. Bu Dünyada böyle kaç tane yürekli insan kaldı ki?»

Dostum Alkılıç, bu arkadaş, benim giriştiğim kavgada hiçbir şekilde gizli kapaklı olmayan arkadaşımıdır. Sevdiniz mi kendisini? Maalesef evliliği bir mecburiyet sonucu oldu... Hiç anlaşıyorlar. İki yaşında tosun gibi bir oğulları var. Londra'da iken, bir İngiliz kıızı ile çok anlaştı. Çok şeker, çok tatlı, hiç bencil olmayan bir kız. Hayat ne kadar belâli. Hele kahrolası gönül işleri. Ama bu dost sağlam ve gövdesi kadar kafası da sıhhatli bir genç. Eminimki, gönül problemini en doğru şekilde çözecektir).

Selma'nın mektubu bu kadarla bitmemekte, (hiçbir politik inanca ve Dünya konuları ile ilgili görüşe sahip olmayan) bir kadınla, Şadi'ye, bir pipo göndereceğini, O'na politik bir şey anlatmamasını, daha sonra gelecek bir diğer arkadaşının da, kendisiyle işbirliği halinde olmakla beraber, «Henüz Bonafida'sı tamamlanmamış» yani, henüz mülâhazat hanesi açık bir kimse olduğuna işaret ederek, O'nun getireceği plâğı almakla iktifa edip, önemli bir şey anlatmamasını, zira, hakkındaki eleştirmelerin henüz bimeddiğini ifade ve bu iki etapta gelecek kimselerin, ilk olarak gönderdiği kimse ile yani, A. Conker ile aynı vasıfta olmadıklarından bahisle, (O'nu dahi gözü tutmamış ise), «Telefon görüşmesi esnasında bildirmek isteyip yazamayacağını söylediği önemli şey dahil, gelecek olanlara hiçbir hususu anlatmamasını» beyan ile, (Bu gibi konularda, insafsız, amansız ve çok dikkatli olmak) gerektiğini hatırlatmaktadır.

1 — As. Savcılık huzurunda verdiği ifade ile, Selma'nın bu mektubunu aldığı ikrar etmiş olan L. Şadi Alkılıç; Aydın Conker veya Vivian'ın Sevgilisi diye tanıtılan şahsın kendisine geldiğini beyan ve ikrar etmiş olduğu kadar, E. Boratap adlı şahsın kendisine gösterilmesi sonucu, As. Cezaevindeki beraberlikleri icabı da, bu konuyu konuştuklarını, Aydın Conker adı ile gelen şahsın, Erdöl Boratap olduğunu kesinlikle beyan etmiştir.

Esasen dosya 105/3 sırasındaki ifade zaptının 4 ncü paragrafında, Aydın Conker'i isim olarak hatırladığından ve görünce belki tanıyacağından bahseden L. Ş. Alkılıç, böylece yapılan teşhis işlemiyle, Erdöl Boratap'ın, hakiki hüviyeti ile değil, «Aydın Conker» takma adını kullanarak geldiğini, artık inkâr kabul etmez şekilde ortaya koymakta, ancak, kendi aleyhine bir delil vermiş olacağı endişesiyle de, O'nunla, bir defadan fazla görüşmediğini ve bu bir görüşmede de, ehemmiyetli şeyler konuşmadığını ifade eylemektedir.

2 — Erdöl Boratap da, 137 sıradaki ifadesinde, L. Ş. Alkılıç'ı bir defa gördüğünü, İngiltere'de, Vivian adlı bir kıza gönül macerası geçirdiklerini, Selma'yı İngiltere'de tanıdığını, Sosyalizm üzerine konuştuklarını ve İngiltere'den eşi ile İstanbul'a gelişlerinde de buluştuklarını kabul eylemektedir. 37 sıradaki fotoğraf da, S. Ashworth ile kocasının, Erdöl Boratap ile İstanbul'da buluştuklarını tesbit eden bir başka sebeptir.

Saniyen, Vivian adlı bir kıza, birkaç etapta devam eden münasebetlerinin, kendilerini boşanacak hale getirdiği, Erdöl'ün eşi tarafından da teyit edilmiş, ancak bu şahit, eşinin, yani Erdöl'ün, Selma'yı tanımakla beraber, O'nunla ideolojik görüşmeleri olduğundan haberdar bulunmadığını bildirmiştir.

3 — Selma ise, evli bir Türk erkeğinin, çevreye ifşa etmeden yürüteceği mütad ve tabii bulunan, ikrarla ortaya konulmuş olan Vivian meselesini, hattâ, Boratap'ların evliliklerinin gerçekleşme şekil ve süretini bilecek kadar ileri derecede Erdöl'ün özelliklerini tanımakta, ideolojik dâvaları yanında, bu işe yer ayrıldığına müteessir olduğunu belirten mektubundaki cümlelerle Erdöl'ü tekzip etmektedir.

T. K. P. gibi gizli bir örgütün, «Kişi özel hayatı» şeklindeki makbul bir araştırma usulüne başvurarak, Erdöl'ü her yonden tanımaya tevessül etmesi, örgütün özelliği icabı olup, çoğu Komünist gibi, Erdöl'e takma bir ad vermesi de tabiidir.

4 — Mektubun bir hayal mahsulü olmadığı, L. Ş. Alkılıç'ın, Erdöl'den sonra kendisine gelen ve adı tesbit edilememiş biri tarafından kendisine «Enternasyonal» plâğının getirildiğine dair ikrarıyla de bellidir.

5 — Mektuptaki açık ifadelere ve Erdöl ile Şadi'nin beyanlarına göre, bu iki şahsın, özel ve masum sayılabilecek bir konuda görüşme yapmalarını gerektiren hiçbir sebep yoktur.

6 — Görüşmelerini gerektiren sebep, L. Ş. Alkılıç'ın, telefon veya mektupla Selma'ya bildirmekte sakınca gördüğü temenni, dilek ve isteklerinin, keza Selma'nın da aynı vasıfta bulduğu ehemmiyetli istek ve direktiflerinin iletilmesi gayesine mâtuf, T. K. P.'nin, Türkiye'de gerçekleştirilmesine çalıştığı Sosyalist ihtilâli öncesi işlemler üzerinedir. Zira, Selma ve Alkılıç, aynı kavganın adamlarıdır.

Bu görüşmeler ve Selma-Şadi irtibatını sağlayan kimselerin gidiş ve gelişleri, Alkılıç'ın affı veya sair şekilde Dünya efkârı umumiyesinin malûmu olmuş, mahremiyet tarafı kalmamış olaylardan birine ilişkin ol- saydı, mektubun sonundaki (Sosyalist Kavga Yoldaşı) tâbirlerine ve müşterek kavganın adamı olduklarına dair kelimelere yer verilmez, muhtelif tetkikler mahsulü olarak güvenilir adam derecesine ve payesine ulaşmış kimselerin dahi, gerektiğinde saf dışı bırakılması mânasına «insafsız, amansız ve çok dikkatli» olma lüzumunun ortaya atılmasına mahal kalmazdı.

7 — Mektup bünyesindeki, E. Boratap tarafından Selma'ya yazılmış mektuptan iktibasın alınmış (... Sana gönderdiğim mektubu yazdığımın ertesi akşamı Şadi Beylerdeyim...) cümlesi, bu cümlelerin geçtiği mektuptan evvel dahi, Erdöl'ün, Selma'ya mektup yazdığını, inkârı hilâfına, aralarında ikiden fazla mektup teati edildiğini göstermektedir.

Yukarda sayılan sebeplerden de çıkarılacak akli ve mantıkî neticeler şöyle olmak gerekir:

a) L. Şadi Alkılıç ve Selma Ashworth, Türkiye Gizli Komünist Partisi bünyesinde, aynı müşterek dâvanın adamları olarak, sistemli ve gizli bir çalışma içinde, muayyen bir plân ve program uygulayan, Proleter ya Diktatörlüğünü sür'atle gerçekleştirmeye çalışan, bir «Baş»'a bağlı daimi haberleşme halinde bulunan kimselerdir.

Haberleşmeleri, mektup, oldukça pahalı telefon temaslariyle yapıldığı kadar, güvendikleri kişilerin aracılıkları da bunda yararlı olmaktadır.

b) Yukarıda bahsi geçenlerin T. K. P. stratejisine ilişkin olan gizli haberleşmelerinde fiili rol oynamış kişilerden Erdöl Boratap, aynı kavganın adamı, S. Ashworth'un mutemedi, yani, O'nunla işbirliği yapan, güvenilir bir kimsedir. Tabiatıyla, T. K. P. üyesi bulunmaktadır. Amaç birliği içinde olduğu söz götürmeyecek kadar açıktır. Ancak, Alkılıç ile

bir def'adan fazla görüşmüş olduğunun veya başka bir eylemde bulunduğunun tesbit dışı kalması, Cemiyet çalışmalarına kurma ve yol gösterme yönünden iştirakinin ispatlanamaması gözönünde tutulursa, Erdöl Boratıp'ın Türkiye Gizli Komünist Partisinin bir üyesi olmaktan, bu örgüte girmekten öteye giden bir suçluluk halinin mevcut olmadığı, fiilinin bundan ibaret kaldığı neticesine varılmıştır.

MUSTAFA ÇETİN ÖZEK

İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Ceza Hukuku Doçenti iken Senato kararı ile bu sıfatı sona ermiş olan sanığın, T. C. K. 141-142 nci maddelerini ihlâl sebebiyle yargılanan kimseler lehlerine düzenlediği bilirkişi raporları ile şöhret yaptığı, bu durumdaki kimselere, bilirkişi olmadığı ahvalde dahi, hukuki yardımlarda bulunduğu görülmüştür. 231 sıradaki N. Akan, F. Ertuğrul ve İ. Türk adlı kimselerle temasları bu hususların teyidi sebeplerinden olduğu kadar, sanığın, As. Cezaevinde tutuklu iken dahi, sanıklara, birbiri aleyhine delil teşkil eden beyanları değiştirmeleri yolunda öğüt verdiği 577/3 sıradaki mektup fotokopisi serahatindendir.

Kalbinin mütattan büyük olduğuna dair Sıhhi Kurul raporu icabı Askerlik hizmetinden muaf tutulmuş sanığın, TÖS Genel Merkezi Mar-mara Bölgesi Hukuk Müşavirliği görevini ifa ettiği ve bu örgütle sıkı irtibat halinde bulunduğu mevzu bahis olup, 28 Nisan 1967 tarihinde, TÖS Aksaray Lokalindeki bir anma toplantısında, Materyalist Diyalektik inancı kimseler sıfatıyla bu Târihi akışın önüne geçmeye imkân bulunmadığını ifade eylediği, bir ay sonra aynı yerde tertiplenmiş bir açık oturumda ise, C. Tanyol tarafından, (Biz Batılı değiliz, Batılı olmaya lüzum yoktur, hiçbir Rus Aydını Batılıyız diye bağırma-dı. Batı sömürücü bir insan türüdür. Marx Batıyı daima bu açıdan ele almış-tır ki, doğrudur. Tek kurtuluş çaresi Sosyalist Devlet türü yaratmak-tır.) denilmesinden sonra söz alan sanığın, (Esasta C. Tanyol'la ay-nıyız. Türkiye'nin kurtuluşu Sosyalist Devlet kurmakla mümkündür. Türkiye Tarihi Determinizme uyacaktır. Birşeyler olacaktır. 1961 Ana-yasası, Sınıfları getirmiştir ve Sosyalizme açıktır) şeklinde konuştuğu dosyadaki bir rapor icabıdır.

16 Ağustos 1967 günü, aynı salonda «Ulusal eğitimin nitelikleri ne olmalıdır? Demokratik ve Faşist Eğitim» konulu konferansında söyle-diği belirtilen aşağıdaki sözler, müteakip devrelerdeki fikirleriyle aynı paraleldedir:

(Türkiye'de eğitim, antiemperyalist ve Sosyalist yönde olduğu za-man Millî olur. Aksi ise sınıfsal eğitimidir. Bu eğitim, Toplum düze-ninin değişmesinde menfaati olanların lehine işler. Faşizm, Kapitalist sınıfın gelişen sol akım karşısında kendisini güçsüz hissetmesi ve hâ-kimiyetini, cebre başvurarak sürdürmesidir.)

Bu konuşma ve benzerlerinde, sanığın aşırı sol görüş içindeki kim-seler misillü Faşizm tarifi yapmaya yöneldiği görülür. Aşırı sol görüş içindeki kimselere göre Faşizm, kısaca, kendi görüşünü benimseyen kimselerin görüşü olarak nitelenmektedir.

1967 Eylülünde TIP'in kurduğu «Bilimsel Araştırma Merkezin»'de görev almış sanığın, 23.10.1967 tarihli Sabah Gazetesi'nde yayınladığı üzere, Maden-İş Kongresinde:

(Sınıf mücadelesinin iktidarı ele geçirmek kastıyla yapılacağı, İşçi hâkimiyetini önlemek için Faşist idareler kurulacağı, kan döküleceği, bunlardan korkmamak gerektiği) mealinde bir konuşma yaptığı, çeşitli faaliyetleri meyânında, 1968 Nisan ayı içinde Köy Enstitüleri kurulması için evvelâ O'nun düzeninin getirilmesi gerektiği, yolunda konuşma yaptığı, NATO'ya hayır haftalarında konuşmacı olarak bulunduğu, İ. T. Ü. Ö. B.'nin «Az gelişmiş Ülkelerde Gençliğin Devrimlerdeki rolü» konusu üzerine düzenlediği açık oturumda, İ. Ü. Öncülüğü ile başlatılan Yurt çapındaki öğrenci boykot ve işgallerinde, TÖS'ün Devrimci Eğitim Şûrasında benzer konuşma ve hareketleriyle aktivitesini devam ettir-diği anlaşılan sanık, dosya 230/1-2-3 sırasında yer alan, Ocak 1969'da yayınlanmış, «Gençliğin Gerçek Yönelişleri» başlıklı broşüründe, Gençlik ve görevlerini Sosyalist açıdan tafsilen açıklamaktadır. İşbu broşürün kendisine ait olmadığını söylemekte ise de, bizzat broşürün ilk sahifesinde, hazırlayanın kendisi olduğu yazılıdır.

Londra'da bulunduğu sırada, Öğretim Görevlisi Ü. Doğanay'a gön-derdiği 229 sıradaki mektupla, hazırlamakta olduğu tezi anlatırken, «Devlet reisi aleyhine suçlar» adını taşıyan bu tezle, (Devlet Reisinin özel olarak korunmasının nedenini ele aldığı ve bunun Lenin'e göre izahını yaparak, bu korumanın Egemen sınıfın temsilcisi olmaktan mütevellit özel bir koruma konusu olduğunu, Sosyalist Ülkelerde özel himaye olmadığını, Sosyalist görüşündeki temel ilkeye dayanarak, Devlet Reislerinin özel himayesi sistemlerinin gelişimi ile Toplum üretim ilişkileri arasındaki temasa değindiğini) beyan etmesi, İlmî araştırmalar nâmı altında dahi «Sosyalist» açıdan hareket ettiğinin güzel bir nümunesi olarak ortaya çıkar.

Öğrenci kuruluşlarına, bilhassa Sol hareket içindeki öğrenci kuruluşlarına maddi ve manevi yardımlarda bulunan sanığın, bu kuruluşlar tarafından geçilen eylemlerde destek olmadığını düşünmeye imkân yoktur. Zâtî ikrarı ile teyyüt eden 228 sıradaki Gazete haberi veçhile, âhiren Dev-Genç adını almış F. K. F. Lokalinin kiralanmasında, bizzat kiracı durumunda görünmekten ve ayda 1500 TL.'lık kira bedeli ödeme mevkîine girmekten sakınmaması ve bu örgütün ödememesi sebebiyle, 9.000 TL.'lık müterakim kira borcunu bizzat ödemesi, bu cümleden sayılabilir.

İlmî araştırmalar için gittiği Londra'dan, arkadaşlarına yazdığı mektuplara göre, çok yüklü bir ilmî araştırma programı uygulamak zorunda olduğunu dile getiren sanığın, 227/1 ve 227/2, 35, 36 sıralar-daki 20.10.1969 tarihli mektubunda, ilmî araştırmaları bir tarafa ite-rek, Türkiye'deki politik gelişmelere ve bilhassa TIP'teki ideolojik çe-kişmeleri takibe zaman ayırabilmesi ve bu çekişmelerden dolayı, Sos-yalizm adına üzüntü duymasını ifade etmesine vesile olan:

(Sosyalizm adına o denli saçmalıklar söyleniyor ki, insan bu nedenle perişan oluyor. TIP'in durumu da içler acısı, bildiğiniz gibi ömrümde idealist ve inanmış Sosyalist olmak istedim.) satırları, ideolojik hüviyetini ortaya koymaya yararlı olmaktadır.

Selma Ashworth tarafından çıkarılan Kardaş Dergisinin dosya 72-77, 222 sıralarındaki 11 ve 12 nci sayıları, İstanbul C. Savcılığı, Hukuk Fakültesi ve Rektörlük Makamlarıyla yapılan muhaberat karşılığı gelmiş rapor ve cevaplar (220, 247 sıra) muvacehesinde sanık, 13 Şubat 1970 tarihinde Londra Halk Evinde «Gençlik ve Gençlik Hareketleri» konusunda verdiği konferansı, Sosyalist fikriyat yönünden yürütmüş ve hiç gereği yok iken, İstanbul Üniversitesindeki Eğitim sistemini eleştirmeye ve İlim Adamlarını tahkire yönelmiş, konferans akabinde de, kendisinin henüz Komünistlik şerefine (!) ulaşmadığını ifade eden, Komünist olmayanları namussuzlukla nitelemiş ve kimse olarak, ideolojisini ve bunun Türkiye'de gerçekleşmesini sağlamak gayreti içinde ne kadar ileri gidebilmiş olduğunun açık bir numunesini vermiştir. Gerçi, bu konu, Askerî Adalet mercileri dışında tahkike alınmış ve tahkikat, alâkalı makamlarca ef'ân yürütülür haldedir. Ancak, bu olayın ele alınması, sanığın ideolojik faaliyetlerini ortaya koymak bakımından lüzumlu bulunmaktadır.

Aslında, İstanbul Üniversitesine mensup Ord. Prof. Sıddık Sâmî Onar, Ord. Prof. Sulhi Dönmezer, Doçent Dr. Ergun Çetingil tarafından, «Bizim Anadolu» Gazetesine ait 25.2.1970 tarihli nüshasının. M. T. T. B. ne ait 26.11.1970 tarihli yazının tetkiki, Londra'da, sanık tarafından yapılan konuşmada hazır bulunan Elçilik Kültür Ateşesi Kâmil Günel, Basın Yayın Genel Müdürlüğünden Resan Taşcıoğlu, Konsolos Aydın Tosun, İktisat Fakültesi Dr. Asistanlarından Özer Sarper, Çetin Özek ve O'nun tarafından gösterilmiş müdafaa şahitleri olarak, İktisat Fakültesine mensup Asaf Savaş ve Edebiyat Fakültesine mensup Murat Belge adlarını taşıyan iki Dr. Asistanın dinlenmeleri mahsulü olup düzenlenmiş bulunan, 247 sıradaki ilk 8 sahifede mevcut 8.6.1971 tarihli Fezlekenin netice hanesinde, (Müdafaa şahitlerinin ifadeleri dikkate alınırsa iddianın vârit bulunmadığı, ilk gruptaki şahadetlere göre ise, Çetin Özek'in, İstanbul Üniversitesi Rektörünü, bazı Profesörlerini tahkir etmekle beraber, Komünizm'i övücü beyanlarda bulunduğu kabulü gerektiği) ifade edilmişse de, İstanbul Adliyesinde ilk tahkikata iktiran etmiş ve Çetin Özek'in Üniversite'den ihracı konusunda vâki Senato Kararına meflaz teşkil eylemiş bu olay etrafında daha fazla ve derinliğine izahata sebep görülmemiş, ancak, T. K. P.'ye mensup, Koordinatör vasıflı, Komünist, Selma Ashworth'un sahibi bulunduğu Kardaş Dergisinin, dosya 77 sırasındaki 11-12 nci sayısına ait mahsus sahifede, Çetin Özek'in, (...Kalkınma için, Türkiye'de, düzenin değişmesi gerektiği) mânasına ifadeler kullandığı belirtildikten sonra, Halk Evinde yaptığı konuşmayı müteakip, Ataşe K. Günel tarafından tevcih edilen bir soru üzerine (...Sayın Ateşe benim Dünya görüşümü sordu imalı bir

biçimde. Buna cevap vermek epey güç. Kişinin, ben Marksist'im demesi öğrenmek gibi olacak. Gerçekten Marksist olmak, hiç de sanıldığı gibi kolay değil. Ben kendi hesabıma, iyi bir Marksist olmaya, olaylara bu açıdan bakmaya gayret ediyorum.) demiş olduğunun kayıtlı bulunması, aynı fikri yapıda, aralarında dayanışmanın çeşitli numüneleri görülmüş, daimi temas halinde bulunduğu S. Ashworth'un Dergisinde, Çetin Özek aleyhine hakikatleri tahrif edecek bir yazının yazılmasına imkân bulunmaması noktasından, Dergideki yazıya olayların vüzûha ulaşmasına yarayan bir belge nazarıyla bakılmasını gerektirmiştir. Böylece, Çetin Özek'in, Marksist olma sıfatını tebcile layık ve büyük bir Şeref pâyesi şeklinde niteliyerek, bu ideale erişmek gayesinde olduğunu ve iyi bir Marksist olmaya çalıştığını beyan etmiş olduğunda, şek ve şüphe kalmamış, daha evvelki fiilleri ve zikredilecek sair eylemleri bakımından, olaylara Marksist açıdan bakmaya gayret etmekte değil, biz-zat ve her olayı bu açıdan kıymetlendirmiş olduğu sonucuna tabiatıyla varılmıştır.

İşbu dava dosyasında yer yer adları geçen ve geçecek olan, eylem ve hüviyetleri belli şahıslardan D. Özgüden ile, ANT'a basılmak üzere gönderdiği yazıların başlığını tâyin etme ve yetkisini O'na terk edecek kadar bir İdeolojik yakınlık içinde ve daimi temas halinde bulunuşu, O. Saffet Arolat, Veysi Sarısözen gibi Sanıklarla daimi irtibatı, keza F. K. F. Lokali olarak kullanılmak üzere kendi adına icar - isticar akdi imzaladığı sırada F. K. F. Sekreteri olup, bu Dâvada adı geçenler meyanında bulunan Sıtkı Coşkun'la sıkı temas halinde oluşu ve nihayet, kendisinin çalıştığı Hukuk Fakültesi ile hiçbir irtibatı olduğundan bahsedilmek kabil olmayan İ. T. Ü. İnşaat Fakültesine mensup, Marksist-Leninist görüşe sahip ve bu konuda bedeni-fikri çok ileri bir çalışma temposu içindeki Harun Karadeniz ile, İngiltere'ye gelişini öğrendiği anda, O'nu, Londra Tren İstasyonundan alıp evinde misafir ediş ve adı geçenin İngiltere'den aldığı bir Film Makinasını Türkiye'ye sokmayı deruhte edişine kadar çok ileri münasebetleri ve gösterilmiş sair misaller, sanık Çetin Özek'in, ideolojisi icabı, dostlarını hep aşırı sol görüşlüler «Sosyalistler» arasından seçtiğini göstermekte, bu durum aslâ ve aslâ bir tesadüfün eseri değil, Londra Halk Evinde verdiği Konferansı müteakip, sual-cevap teatisi esnasında ikrar ettiği Marksist fikriyatına sahip oluşunun ve olaylara hep bu görüş açısından bakışının tatbikatından bulunmaktadır.

Dosya 24, 25, 26 sıralarındaki, ANT Dergisinde de yayınlandığını kabul ettiği yazı bünyesinde yer alan (Türkiye'nin kurtuluşu Reformla değil, Devrimle olacaktır. Önümüzdeki seçimlerde Devrimci bir gücün iş başına gelme olanağı yoktur. Bu nedenden ki, Hârika mutluluklarla dolu bir Türkiye'nin sevinçli bir Dünyası, önümüzdeki seçimlerle değil ve fakat, Devrimci güçlerle Türk Emekçi halkının işbirliği gerçek-

İstediği zaman, Onların elleriyle kurulacaktır.) sözleri, Temel Güç ve ittifak konusuna değinip onların gerçekleştireceklerinden bahsettiği sevinçli ve mutlu düzen, aslâ ve kat'a, Demokratik bir yolu değil, Proleterya Diktatoryasını, yani, bir ihtilâli kapsar iken, bu sözleriyle, seçimi kazanmak durumunda olan AP ve CHP'nin eleştirisini yapmaktâ olduğunu söylediğine dair sanık beyanının, samimi kabul edilmesine tabiatıyla imkân yoktur.

Beri taraftan, Londra'daki ikâmeti sırasında, kendisine ev bulmak konusunda yaptığı yardımdan gayri, S. Ashworth ile aralarında teessüs eden sıkı temas. dosya 20, 31, 219 sıralarındaki, Selma'ya yazdığı, aralarında ileri bir ideolojik beraberlik olduğunu ve ANT'daki yazılarını Selma'ya beğendirmeye gayretini gösteren mektuplar, Ondan, Nâzım Hikmet serisini rûmuzu bir şekilde talep etmesi, Londra'dan dahi, İdeolojinin kitlelere yayılması, «kitlelerin Sosyalist bilinç sahibi kılınması» gayreti içinde, D. Özgüden'e, ANT'da yayınlanması için yazı göndermesine mahsus 27, 28 sıradaki mektubu, Ş. Alkılıç'ın, (Çetin ile bir def'a görüştüm) demesine mukabil, Ç. Özek'in, Onunla 3 def'a görüştüğüne dair polisçe alınan ifadesindeki ikrarı, Selma-Çetin-D. Özgüden ve Alkılıç aralarındaki amaç beraberlik ve işbirliğini ortaya koyan delillerin sadece bir kısmını teşkil eder. (Sosyalizm adına söylenen saçmalıklardan perişan oluşu ve TIP'in durumunu içler acısı görmektedir. lunusu)'nun ifadesi cümlesinden olarak, 32 ilâ 36 sıralardaki mektuplarında yer alan tabirler, TIP'teki görüş ayrılıkları veya Türkiye'deki illegal Sosyalist hareketler içinde beliren fraksiyonlardan hangisi kast edilerek söylenmiş olursa olsun, değişen bir durum yoktur. Zira, bu kabil bölünmeler. T. K. P. tarafından, ne TIP içinde ve ne de TIP dışında aslâ tasvip edilmemiş, tashihi maksadiyle ele alınmıştır. Konu ile ilgilenmeyenlerin, üzerinde hiç durmayacakları nev'iden bulunan bu kabil olaylar. Çetin Özek'in mektuplarında özellikle yer aldığına göre, mumailcyhin, Sosyalist hareketlerle ne derecede ciddi şekilde ilgilediğini ve bu konudaki alâkasının, kendi beyanı hilâfına, «Sadece sempatî»den ibaret olmadığını bir kerre daha göstermektedir.

Türkiye'de, sair olaylara ilişkin olan çeşitli Adli tâkip ve tahkikler mevcut iken ve bir hukukçu olarak, aktüel olaylarla ilgilenmeyi lüzumlu buluyor idi ise, ele alacak çok çeşitli materyale rağmen, L. Ş. Alkılıç'ın mahkûmiyeti konusunda, 29 Ekim 1968 tarih ve 96 No. lu ANT'da yayınlanmış «Adalet mi, Engizisyon mu?» Başlıklı yazısı, Ş. Alkılıç ile sair sûretlerle de ilgilenmesi, bir Hukuki etüd değil, aynı amacın birleştirdiği kimselerin, Sosyalist olmanın 5 ana şartı içerisindeki dayanışma esasıyla ve dayanışma mecburiyetleriyle kabili izah bulunmaktadır.

M. Çetin Özek, fırsat bulduğu her zaman, ideolojisine uygun yazılarına devam etmiştir. Nitekim, 24 Şubat 1970 tarih ve 165 sayılı ANT Dergisinin 7 nci sahifesinde. (Dosya 224) yayınlanan «Bicimsel Grevden Siyasal Grev» başlıklı yazısında, Grev nev'ilerini ele alarak, bunlardan en önemlisinin Politik Grev veya diğer adıyla Destek Grevi olduğunu beyan etmek suretiyle, yazısına aşağıdaki şekilde devam eylemektedir:

(Politik Grev, İşçilerin kendi dışlarında işleyen siyasî iktidarı etkileyebilmek, siyasî iktidarı kendilerinden yana bir tutuma iteliyebilmek, istemedikleri bir tutumu engelliyebilmek için sahip oldukları bir sınıfsal silâhtir.

Sosyal Demokratilerde, Sosyalist Sistemin aksine olarak, düzen kendilerinden yana işlemediğinden işçi sınıfına, bu düzen içinde etkinliğini sağlayacak bazı silâhlar tanınmanın zorunluluğu vardır.

İşçi sınıfının Egemen sınıf durumunda bulunduğu Sosyalist düzenlerde, düzen kendiliğinden işçi sınıfından yana işlediği, siyasî iktidar zaten işçi sınıfının elinde bulunduğu için, bu düzenlerde, grev gibi bir sisteme gereklilik yoktur. Ve Sosyalist Düzenlerde, örneğin, Grev gibi bir sistemin kabûlü, uygulaması, bu sınıfın, kendi sınıfına karşı kullanacağı bir silâhla donatılması anlamına gelmektedir... Grev iş veren değil, ... Bütün Egemen sınıfları ve Onların Devletini de hedef almaktadır.

Çünkü Anayasayı yapan işçi sınıfı değildir. Anayasa işçi sınıfının Anayasası değildir). Bu sözlerden çıkarılacak gayet açık bir netice vardır. O da, Proleterya diktatörlüğü tesis edilinceye kadar, İşçilerin, Siyasî iktidarı, işvereni, Egemen Sınıflar olarak gösterdiği işçi sınıfı dışındaki bütün Hasım Sınıfları tesir altında tutmak üzere Genel Grev ilişkini her türlü faaliyetin öğütlenmesi olarak görülmüştür. Aslında bu görüş Bilimsel Sosyalizm ve T. K. P. görüşünün tıpa tıp aynıdır. Bu suretle, sanığın, elindeki kalemle kime hizmet etmekte olduğunu, kimin borusunu çalıştığını görmektedir.

Sanığın, bu görüşünün bir devamını, dosya 21 sırasındaki, 3 Mart 1970 tarihli ANT Dergisinde yayınlanmış «Genel Grev Suç değildir» başlıklı makalesinde mevcut, alâkalı kısımları aşağıya alınmış satırlarda da müşahade etmek kabildir:

(... Politik Grev ile Destek Grevinin kabul edilmemesi, işçi sınıfının sınıfsal hareket ve mücadele olanaklarını elinden almak, işçi sınıfına Siyasal iktidar yolunu kapatmak amacını taşımaktadır... Kişi, Anayasaya göre nasıl çalışma hakkına sahip ise, çalışmamak, çalıştığı işi istediği zaman bırakmak hürriyetinde de sâhip bulunmaktadır. Şu halde İşçilerimiz... Siyasî iktidara yönelen eylemlerini gerçekleştirmeli, grevin sadece ücret arttırmak amacı taşımadığını bilerek, Sınıfsal eylem aracı Genel Grev hakkına sâhip çıkmalıdır...)

Marksist-Leninist düzende herkesin çalışma mecburiyetinde olmasına, sanığın da bu doktrini bütün ayrıntıları ile bilmesine rağmen, T. C. Anayasası bünyesindeki bazı hükümlerden yararlanarak, çalışmama hürriyetini mesnet almak suretiyle ve sırf Türkiye'de Bilimsel Sosyalizmi, Sosyalist İhtilâli gerçekleştirmek amacı cümlesinden olarak, kanunen yasak olan Genel Grev'in suç teşkil etmeyeceğine dair demagojik izahlara yöneliş. to. m hareketlerini böylece teşvik ediş, işbu makalenin ilmi bir araştırma niteliğinden çok uzak olduğunu ve Marksist-Leninist görüş içindeki kimseleri Cemiyet ve Örgüt faaliyetlerine sevk ediş bakımından yol gösteren bir kimse hüviyeti içinde olduğunu göstermeye kâfidir.

T. K. P.'li koordinatör S. Ashworth ile, Londra'da çok sıkı bir temas tesis etmiş, sempatisi icabı, bazı «Sosyalist Ülke»lerin Büyükelçiliklerindeki davetlere katılmış, 220 sıradaki belgenin gösterdiği üzere Yurt dışında mahkûm Komünistlerle temasta bulunmuş, Türkiye'ye avdetinde de, İ. Ü. Hukuk Fakültesi Öğrenci Derneğinin aşırı sol görüşlü öğrencileri müdafaa sadedinde kurduğu «Hukuk Bürosu»nda görev almış sanığın, 15-16 Haziran Olayları münasebetiyle ilân edilmiş Anayasal bir sistem olan Örfi İdare'yi Anayasaya aykırılıkla nitelediği ve bunu bir ilmi görüş imiş gibi savunmaya yöneldiği de görülmektedir. Selma Ashworth ile münasebeti, dosya 219/1-2 sıradaki belgenin gösterdiği üzere, Yurda avdetini müteakip de devam etmiştir.

ANT Dergisinin 1970 Ağustos nüshasında (dosya 223 sıra) «Faşizme karşı devrimci Halk Cephesini gerçekleştirelim.» başlığını taşıyan yazısında da, Marksist-Leninist görüşlerini dile getiren önemli hususlar vardır.

10 Kasım 1970 günü tertiplenen anma törenlerinden birinde, (...Bağımsızlık isteyen öğrenciler öldürülmekte, öğretmenler mesleklerinden atılmakta, 16 Hazirandaki işçi hareketlerine karşı terör kullanılmaktadır. Bunlardan kurtulmak için de, Devrimci Kuruluşların birleşerek öz partilerini kurmaları gerekir. Böylece bütün Burjuva yokedilip Sosyalizm kurulacaktır.) dediği mevzuubahis olan sanığın, dosya 218 sıradaki, Hukuk Fakültesi Öğrenci Derneğinin programı olan Dergide mevcut yazısıyla, Hukuk Fakültesine henüz girmiş öğrencilere vermekte olduğu Marksist-Leninist öğütleri de ciddi ehemmiyet taşımaktadır.

Yukarıdan beri tâdat ve izaholunagelen çeşitli delil ve nümunelerle Maksist-Leninist görüşü ve bu görüşün tahakkukunu sağlamaya, Türkiye'de ihtilâlle Sosyalizmin tesisini temine mâtuf gayretleri belirtilmiş olan sanığın, özellik arzeden bir başka fiilini zikretmekte de yarar vardır:

Çeşitli sebeplerle gençliğin gruplara bölünmüş olması ve silâhlı hareketlerin sokağa da taşması, halkı bizar etmesi yüzünden, Yurt aleyhine tecelli edeceği muhakkak görülmüş bu fiili durum sona erdirilmek üzere, Sosyal Demokrasi Dernekleri Federasyonu tarafından, «Silâhı bırak» nâmı ile bir kampanya açılmış ve bunun akisleri devam etmekte iken, 22.12.1970 günü, İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi yeni binasında, M. Çetin Özek, «Faşizm ve Sosyal Demokratların ihanetleri» konusu üzerine bir konferans vermiş ve kendi beyanına göre, bu konferans, «Faşizm ve Devrimci Halk Cephesi» adlı kitabının bir özeti şeklinde tecelli etmiştir.

Aslında zikri geçen Kitap, T. C. K. 142 nci maddesine muhalefet vâki olduğu yönünden İstanbul C. Savcılığınca başlanan bir Adli Kovuşturmaya konu teşkil etmiş, sanığın fikriyatını kesinlikle ortaya koyan çeşitli misallerle dolu olmakla beraber, konferansın sual-cevap bölümünde, tevcih edilen bir sual üzerine, Konferansı sanığın, «Kanunun

suç saydığı nev'iden silâhlı hareketleri metheder bir yola girip mezkûr kampanyaya karşı çıktığına dair» Milliyet Gazetesi 23.12.1970 tarihli nüshasında, bir haberin yer alması sonucu, keyfiyet, aynı C. Savcılığınca ayrı bir tahkikat konusu olarak ele alınmışsa da, Öğretim Görevlisi sıfatıyla bu fiili işlediği mülâhaza edilerek, olayın Üniversitede tahkiki önerilmiş ve iki Profesör tarafından yapılan Tetkik-Tahkiklere istinatla düzenlenen 24.5.1971 tarihli Fezleke, İ. Ü. Rektörlüğü 2.6.1971 tarih, Zat İşleri 4107-119-14364 sayılı yazısının gösterdiği üzere, Danıştayca, lüzum veya Men'i Mahkeme kararı alınmak üzere Milli Eğitim Bakanlığına gönderilmiştir.

Böylece Adli Takibat konusunun Askeri kaza dışında yürütülmekte olduğu belirtilmiş olan durumla ilgilimiz, sanığın ideolojisi ve bu ideoloji icabatından bulunan Sosyalist Düzen'in tesisine ilişkin çalışmalarını tebarüz ettirmeye inhisar edecektir.

Sanığın, Silâhı Bırak Kampanyasına karşı çıkışı ve konferansında özetlediğinden bahsettiği kitap, bir arada mütalâaya muhtaçtır:

247 sıradaki Fezlekeye iktibas etmiş Çetin Özek ifadesinin bir kısmında (... Silâhlanan Devrimci Gençlerin bir açıdan meşru müdafaa durumunda oldukları... Silâhlanmaya yol açan Siyasî İktidarın tutumu değişmedikçe bu kampanyanın başarıya ulaşamayacağını) beyan ettiğine dair kabul ve ikrar mevcut olmakla beraber, sanığın ifadesinin diğer kısımlarında, bu konuda T. C. K. 342 nci maddesini ihlâl etmiş olamayacağını savunarak bazı gerekçeler vermeye yönelip, gerçekte, silâhlanmaya karşı olduğundan bahsettiği görülmektedir.

Ancak, aynı Fezleke'de yer almış bulunan, Milliyet Gazetesi'nde bu haberin yayınlanmasına âmil olmuş Tufan Tüğreç'in, C. Savcılığında alınmış ifadesinde ise, (Çetin Özek'in, silâhsızlanma kampanyasına karşı çıktığını anladım. Ancak bunları açıkça söylemedi. Gazetede çıkan haber ve ona mâtuf olarak gösterilen sözler, konferansta not alınmanın mahsûlüdür.) demektedir. Gazete haberinde ise, Çetin Özek'in (... Türkiye'de Faşist kuruluşlar ve Faşist güçler silâhlı iken, bunlara karşı kendilerini koruma durumunda olan Devrimciler gerçeği varken, soyut bir silâhı bırak kampanyasından söz etmek, ihanetten ileri gidemez) şeklinde konuştuğu yazılıdır.

Şahadetle çelişme durumunda olup, kişisel yapısı itibarıyla kan dökülmesini istemiyen bir kimse olduğunu beyan eden M. Çetin Özek'in, (Konferansta özetlediği ve ehemmiyetli kısımları 242 sıradaki 7 sahifelik özete derc edilmiş kitabın çeşitli bölümlerine eğilmezden evvel) kendisi ile aynı ideolojik paraleldeki, suç durumu ilerideki bölümlerden birinde ayrıca ele alınacak İştian Gündüz'e ait dosya 481 sırasındaki, bu konuya büyük bir açıklık veren ifadesine bakmakta fayda görülmektedir.

Zira İştian Gündüz, sanık M. Çetin Özek'in mezkûr konuşmasında hazır bulunmuş bir kimse olarak, mumalleyhin (Silâhsızlanma için, Devletin Güvenlik Kuvvetlerinin de silâhsızlanması gerektiğini söylediğine) şahit olmuştur.

Bitaraf bir şahidin böylece anlattığı olay etrafında başka bir izah artık gereksiz görülebilirse de, bu kabil konuşmaları mizacı itibariyle yapamayacağını iddia etmiş bulunan sanığın, Faşizm ve Demokratik Halk Cephesi adlı kitabına, sırf bu yönden de olsa eğilmenin faydası vardır:

1 — (Proleter Sosyalistlerin, proletaryanın birliğini sağlamak ve işçi sınıfının gerçek sınıfsal partisini kurmak) şeklindeki 500 ncü sahife mevcut ifade ile temel davayı,

2 — 501 nci sahifede, (Organları, Devrimci Sendikalar, Millî Devrimci Gruplar parti dışı Faşizme karşı çok sayıda kişileri de eğiteceklerdir.), 503 ncü sahifede (Gerçekte Proletaryanın bilinçlendirilmesi ve Devrimci eyleme katılmasını sağlayacak olan partidir) sözleriyle, 500 ncü sahifede bahsettiği «Parti»nin örgütlenmedeki görevini,

3 — 502 nci sahifede (Popülizme, Pasifizme, Parlamentarizme sürüklenmiş ve Parlamentarizmi amaç olarak benimsemiş) diye nitelediği TİP'in, yukarıda belirttiği mânada işçi sınıfının partisi olamayacağı kanısını ortaya koymazdan evvel, 1970 Kasım tarih ve 7 No. lu ANT'nin 82 nci sahifesinde, Anayasaya karşı hiçbir saygı duymaksızın (Anayasa, elbetteki, Sosyalistler açısından bir amaç değildir. Buna karşılık Sosyalistler, Anayasal sistemin, kendi gelişimleri, örgütlenmeleri, eylem kotarmaları açısından bir araç olarak ve Parlamentarizm sapmasına düşmeksizin savunmak durumundadırlar.) demek suretiyle, Anayasayı sosyalist menfaat uğruna araç saydıklarını,

4 — Kitabın 487 nci sahifesinden itibaren, «İhanet çemberi, Geriller Koalisyonu, CHP'nin reformist işbirlikçileri, Devrimci Halk Cephesini gerçekleştirelim, Acil görev örgütlenme Kavgamız tüm sapmalara da karşıdır, Meşruiyet sınırları zorlanmalıdır» şeklinde, özel fasıllar tahtında izahlar yapılarak, Parlâmentarizmin red ve inkârı, kendi ideolojilerine karşı olup, Faşist dediği grupları hedef alan, çok sayıda eğitilen kimselerle, militan devrimci grupların bilfiil çarpışmaları yani, kan ve ateşle Proletaryanın Diktası sağlanıncaya, «zafer» dediği bu nihai sonuç ortaya çıkıncaya kadar savaşın devamını,

Dile getiren satırlarla, kitap yazarı olarak Sanığın, hele, bu kitabın bir özetini teşkil eden konferansının devamı süresince, silâhsızlanmayı değil, silâhlılanmayı teşvik, silâhlı olanları taktir ettiği; müdafaa ve bu bapta inkâra tevessül eylediği hususlar hilâfına, Gazetede çıkan haber ve İşitan Gündüz tarafından da şahadet edilen sözün doğru olduğu, sanığın, binnetice Sosyalist ihtilâle yönelmiş Marksist-Leninist kişilerin silâhı bırakmalarına razı olmadığını dile getirerek mezkûr kampanyaya karşı çıktığı gayeye varıncaya, yani, Sosyalist ihtilâli başarıya ulaşıncaya kadar, silâhın bırakılmaması gerektiğini söylerken, mensup olduğu ideolojiye uygun konuşmuş bulunduğu neticesine varılır:

Şimdiye kadar hakkındaki deliller yönünden dökümanter izahlar yapılmış sanıkla ilgili mühim e'âl tevhit edilirse:

1 — İnkârına rağmen, Marksist olmayı büyük bir şeref vesilesi sayan ve Marksist olmayı, kendisi yönünden, varılması, ideal mesebesinde bir merteye addeden;

2 — Malûm ideolojik yapısı itibariyle, aynı ideoloji mensuplarıyla dostluk, sıkı münasebet ve dayanışma sağlayan,

3 — Konferans, makale, kitap ve konuşmalarının da ortaya koyduğu gibi:

a) Türkiye'de Faşist bir rejimin mevcut olduğu kanaatini serdederek, bu noktadan hareketle, işçi sınıfını, «Faşist rejim ve yandaşlarına karşı» kıyasıya kavgaya çağırarak ve iten;

b) Bu kavga ve mücadelenin, «kesintisiz devrim» süreci içinde, işçi sınıfı tarafından iktidarın alınışına kadar sürmesini isteyen;

c) Proletarya ve onun dostları olarak «Devrimci Gençler» dışında herkese karşı düşman olan ve «Türk Milleti» diye bir kavram tanımayan, Anayasayı, gayelerine varmaya elverişli bir araç sayan;

d) Devrim kelimesini «İhtilâl» olarak anlamının şuuru içinde, iktidar düzenlerinin silinmesine mâtufl eylemlerdeki meşruiyet ölçüsünün Yasa olmadığını ve nasıl davranmaları gerekiyorsa öyle davranmaları, İşçi Sınıfının iktidara gelmesi için her vasıtaya başvurmaya tabii gören ve gösteren;

Bir kimse olduğu, Marksist-Leninist düzen tesisi için ilk plânda örgütlenmeyi meşrut gördüğü dikkate alınır, bizzat kendisinin de, bu gayeyi tahakkuk ettireceğine inandığı bir örgüt olarak Türkiye Gizli Komünist Partisi Üyesi bulunduğu, bu konuda Türkiye dahilinde, Proletarya diktatörlüğü yani sınıf tahakkümünün tesisi için gizli Cemiyet kurma konusunda yol gösteren hüviyetini de taşıdığı, tâbir caizse, S. Ashworth, D. Özgüden, L. Ş. Alkılıç gibi, T. K. P.'nin «Beyin Takımına» mensubiyetinin, bu yoldaki hareketlerine âmil olduğu neticesine varılmıştır.

A. NİHAT SARGIN:

İddianamenin başlangıç kısmında «TİP'teki Olayların İçyüzü» başlıklı yazı serisi münasebetiyle yapılan açıklamalarda ve Selma Ashworth ile ilgili bölümde durumundan bahsedilmiş olan işbu sanık, 1 Kasım 1949 tarihinden itibaren İst. Yüksek Tahsil Gençlik Derneği Yayın Organı vasfında «Hür Gençlik» Dergisini çıkararak bu dernekdeki faaliyetleri dolayısıyla, 1951 yılında Komünizm ve Millî menfaatlere zararlı neşriyatından mütevellit, 3 Sene 9 Ay hapis ve bir süre Emniyeti Umumiye nezaretinde tutulmaya mahkûm edilmiş, TİP Yönetim Kurulu Üyeliği yapmış ve Aren-Boran-Sargin Grubu olarak bağımsız Sosyalizme karşı çıkmış, Sosyalizmin «Tek»liğini ve Bilimsel Sosyalizmin yanlışlanamayacağını savunmuş bir k

Halen Doğu Almanya'da, Leipzig'de olduğu bilinen, Türkiye Gizli Komünist Partisi Lideri Zeki Baştınar (Yakup Demir)'in yeğeni Yıldız Baştınar ile evlidir.

Dosya 122 sırasındaki zarf içinde bulunan 10 Şubat 1958 tarihli, Komünist ideolojiyi benimsemiş olmasına müstenit, Yedek Subay olma hakkının kaldırılmasına ilişkin ve şüphesiz ki, Sadece Komünist lidere olan akrabalığı mahsülü değil, ciddi incelemeler sonucu bulunan, M. S. Bakanı, Başbakan ve Cumhurbaşkanı imzalarını hâvi kararname icabı, sanığın, Marksist-Leninist ideolojiyi çok eski tarihlerden beri benimsemiş olduğu ve bunun, Türkiye'de başarıya ulaşmasını temine matûf gayret göstermekten sakınmadığı görülür.

Nitekim, bu amacının tatbiki cümlesinden olarak, T. K. P. üye ve koordinatörlerinden olduğu artık her türlü şüphenin dışında ortaya konulmuş bulunan S. Ashworth'a, O'nun bu yönünü çok iyi bilen bir kimse sıfatıyla yazdığı, dosya 14 ilâ 17 sıralarındaki 2 Temmuz 1969 tarihli, aşağıdaki mektubunda, Selma'nın T. K. P. bünyesindeki Hiyerarşik mevkiini de dikkate alıp, ihtiramda kusur etmeksizin:

(Sizin de önerinizle, Yıldız'ın oraya gelip bir süre kurslara devamı, bizim ev gündeminin birinci konusu haline geldi şu sıralarda...

Partinin «Bilim Kurulu Toplantısı» dolayısıyla Ankara'daydım. Bu vesile ile diğer arkadaşlarla buluşmak fırsatı oldu. Şimdi «Emek»'in çevresinde toplandılar. Ciddi ve ağır başlı olarak bütün meselelerin, Sosyal-Ekonomik-Politik durumun üzerine eğilip yeniden değerlendirmesini yapıyorlar... Bu Bilimsel ve ciddi tutumları, —Bu konuda kendimi tarafsız addetmesem de— Dergiye yansıyor sanırım. Herhalde Emek'i izliyorsunuzdur. Kahımcı, şimdilerde çıkan Dergilerin en ciddi ve yeni birşeyler verebileni, okuyucusuna. Siz bu konuda nasıl düşünüyorsunuz acaba?

Almanya'daki durum hakkında yazdıklarınızı, aşağı yukarı tahmin ediyorum. Memlekete gelen bildiri, yayın v.b.'lerden durum seziliyordu.

Orada da özlenen havaya erişilebilmesi, herşeyden önce Memleketteki duruma ve özellikle Partinin kendisini toplamasına bağlı. Kanımca bugünkü geçici durum. seçimlerden sonraki sürede, ister istemez bir açıklık kazanacak ve bir sonuca varacaktır. Bu sonucun en uygun ve gerçekten Sosyalist bir Partinin hüviyetine yaraşır şekilde tecessül etmesi için çalışılmaktadır.

Muhtelif Partilerin statüleri, üye-yönetici ilişkileri, Bürokratlaşma eğilimleri, iç seçimler v.b... gibi konular uzun süredir kafamı kurcalıyor. Muhtelif eğilimlerin tüzüklere nasıl aksettığını merak ediyorum. Bu konuda, buradakilerde ve tecrübelerimden başka elimde hemen hiçbir döküman da yok. Geçirilen durumun bir daha doğmaması için, için bu yanında da kafa yormak gerekiyor ki, bildiğim kadarıyla bunun özellikle pratiği üzerinde çalışan herhangi bir grupta benden başka kimse pek yok... Bu konuda yardımınız çok makbule geçecek ifadelerini ortaya koymakta iken, bu sözleriyle, TİP içindeki kendi faaliyetlerinin muhasebesi etrafında tecmiller vermekte, Marksist-Leninist

açından yapılan Emek Yayınları etrafında Selma'dan fikirlerini sormakta, hatırlanırsa, o tarihlerden evvel TİP bünyesinde vâki teşebbüslerden ileri gelen sonuçlara telmihen, kendi Marksist-Leninist görüşü icabı, TİP'in Sosyalist bir Parti hüviyetine yaraşır bir seviyeye ulaştırılmasına çalışıldığı mealindeki sözleriyle, T. K. P.'nin görüşüne ve stratejisine mütenâzır bir gayretin bizzat kendisinden sâdır olduğunu mütevazî bir lisanla anlatmakta, işin pratik yönü, yani TİP ile, «Hakiki Sosyalizme» gidış imkânı sağlanmak üzere, kendisi gibi eski Marksist-Leninist'lerle takviye veya uygun görülecek sair usul ve yollarla TİP'e yön verme bâbında, muhatabı Selma'nın şahsında, T. K. P.'den yardım talep etmektedir. Aynı mektup bünyesinde «Muhtelif eğilimlerin Parti tüzüklerine nasıl aksettğini merak ettiği» yolundaki tâbirler, TİP Tüzüğü'nün, hakiki mânâda ihtilâli Sosyalist bir Parti Tüzüğü şekline nasıl sokulabileceği ve bu yapılsa ne gibi akisleri olacağı, böyle bir işi T. K. P.'nin nasıl karşılayacağı şeklindeki bir başka yönden danışma olarak kabul ve mütalâa etmek mecburiyeti vardır. Zira, faaliyetlerinin muhasebesini yapan, tekmiil veren, üyesi bulunduğu partinin, kendi aralarında müşterek ve özel anlamı mevcut Sosyalist bir Parti, yani Sosyalist İhtilâli gerçekleştirecek bir parti hüviyetine ve kıfâyetine ulaştırılması için, buna kâdir gördüğü muhatabından istianede bulunan sanık, TİP'in mektup tarihindeki durumundan memnun olmayan ve O'nu özel ve amacına uygun bir duruma getirmek, inuayyen bir istikamete tevcih etmek arzusunda olan bir kimse olarak, bu konuyu ele aldığı mektubunda, bir başka kasıt gütmüş olamaz.

Sanık, 14.5.1971 tarihli ifadesinde, S. Ashworth'dan mektup almakla beraber O'na mektup yazmamış olduğunu ve tanışmamış olduklarını beyan etmekte, tetkik edilen işbu mektubu, tek başına dahi, kendisini tekzibe yeterli bulunmaktadır. Yâni, bu mektup, ilk plânda, kendisinin de Selma'ya yazdığını ispat etmekte olduğu kadar, daha evvel de mektuplaştıklarını ortaya koyan kısımlar ihtiva etmektedir. Bir kimse, cevap almadığı muhatabına ilânihaye mektup yazmakta devam edemez. Hele, bu kimse, S. Ashworth gibi T. K. P. bünyesinde özel bir statüye sahip olursa...

Sanık, S. Ashworth'u tanımadığından bahsederken, O'na, İstanbul'daki adresini verdiğini ifade etmekle, ayrı bir çelişkilğe düşmektedir. Oysaki, tanışmayan, yekdiğeri ile tanışıklık ve temas tesis etmek istemiyen kimselerin, birbirleriyle adres teatisinde bulunmaları mutâd dışı bir davranış olur. Bu itibarla, sanık, S. Ashworth'a, kendi adresini verirken, O'nunla, bilhassa görüşmek, bir süre temasta bulunmak amacıyla bulunan bir kimse hüviyetindedir.

Dosya 125 sırasında bulunan yukarıda müzkür ifadesinin 4 ncü sahife, 4 ncü fıkrasındaki kısımlar, Avrupa'daki A. T. T. F. gibi aşırı sol yâni, Marksist-Leninist teşekküllerden haberdar olduğunu, bu teşekküllerdeki müşterek «Dost»larıyla, Selma aracılığıyla selâm gönderme ve tabiatıyla haberleşme yaptıklarını göstermekte, yukarıdaki mektup

muhteviyatı dahi, Türkiye'deki Sosyalist hareketlerin gelişim ve başarı imkânları sağlanmak üzere, Avrupa'da faaliyet hâlinde bulunan ve bir kısmının isimleri başlangıç bölümünde verilen teşekküllerden ve bunlar arasında da çeşitli fraksiyonlardan sanığın haberdar olduğunu ve bundan memnuniyetini beyan ettiğini kabule kâfi gelmektedir. Bu husus dahi, sanığın, Selma ile, Türkiye'de Marksist-Leninist düzenin tesisi maksadı etrafında sıkı ve devamlı temas halinde olduğunu, Sosyalist safların sıkışması ve Sosyalist örgütlerin ittifadından zevk ve inşirah duyduğunu, aksine bu örgütlerde bazı teşevvüşat vâki olunca da, ye'se düştüğünü, bunun, müteassıp ve katı bir Komünist oluşundan ileri geldiğini, geçmiş yıllar boyunca eski amaçlarından vazgeçmek şöyle dursun, bu husustaki ideolojisinin gün ışığına çıkmasından çekinmediğini göstermektedir.

İfade zaptı ilk sahifesinin son kısımlarında (Ben bir Sosyalistim, TIP'li olmak da aynı şeydir) diyen sanığın, aynı zaptın ikinci sahifesinde, (Sosyalizm aittir. Başka şekli olmaz. Sosyalizme varmak için muhtelif stratejiler vardır) dedikten sonra Bilimsel Sosyalizmden bahsetmesi hususu da, ideolojisini bir kere daha ortaya koyarak, S. Ashworth ile olan temaslarının, T. K. P. Bünyesindeki üyeliğinin ifadesi olduğunda her türlü şüpheyi bertaraf etmektedir.

Geçmiş ve ideolojisi. TIP içindeki, Aybar'a, muarız gruba mensubiyeti, gizlemesine rağmen Selma Ashworth ile tesisi ettiği sabit irtibat, sanığın, yukarıdaki kabuller veçhiyle, T. K. P.'nin yani, Türkiye Gizli Komünist Partisinin bir üyesi olduğu, şu kadarki, T. K. P.'yi ve ona bağlı yan örgütleri kurmak, kurmaya tevessül, bu hususlarda Cemiyet faaliyetlerini sevk ve idare, Cemiyet teşkili işlemlerinde yol gösterme fiillerinin sübutuna dair yeterli delil elde edilemediği anlaşılmıştır.

Sanık bu hâliyle, S. Ashworth'un, Komünist düzen tesisi konusundaki amaç arkadaşısıdır, T. K. P.'lidir. T. K. P.'nin mücerret bir üyesi vasfındadır.

O. ŞİAR YALÇIN

1926 yılında, Atatürk aleyhine tertiplenmiş «İzmir suikastı» sanıklarından bulunan ve İstiklâl Mahkemesi hükmü icabı, idam edilmiş olan bir babanın evlâdıdır. High School ve Amerikan Kolejinde orta tahsilini ikmal ettikten sonra, İ. Ü. Hukuk Fakültesinden mezun olmuştur.

Çeşitli sebeplerle senelerce yurt dışında kalmış ve aralarında mahkûm Komünistlerden Abidin Dino dahil, aşırı solculukları müsellem kimselerle arkadaşlık etmiş olduğunu ikrar eden sanık, çeşitli yerlerde Hâkim ve Savcı sıfatıyla görev yapmış, «Koyulhisar Savcısı» sıfatıyla meşhur olmuştur. Kemah C. Savcılığına nakledilmiş, «Devrim», «Ant», «Türk Solu» ve «Aydınlık» gibi, aşırı solun Nâşirîkârı vasfındaki dergilerde çıkan yazılarıyla, aleyhine yapılan kovuşturmalarda dikkati çeken sanık, 1970 Nisanında, C. Savcılığı görevinden uzaklaştırılmış, bu idari tasarrufun iptali sadedinde başvurduğu Danıştay ilgili dairesince yürütmenin durdurulmasına dair karar verilmeyle beraber, göreve başlatılmamış, neticede, iptal istemi reddolunmuş bir kimsedir.

Sanık, tutuklandığı tarihe kadar devam eden TRT mütercimliği görevine tâyin olunurken, tanzim ve ita ettiği, dosya 192 sırasındaki matbu beyannamede mevcut, «İhtisasımız?» sualine «Marksist» ve «Hangi Dindensiniz?» sualine de «Sorulamaz» şeklinde cevap vermiş bulunmaktadır. İfadesiyle de Dinsiz olduğu malûm bulunan mumaileyh, bahsi geçen beyannamede yer alan cevabıyla, kanunen şüphesizki sorumluluk altında değildir. Ancak, «Marksizm»den bir ihtisas olarak bahsetmesi ve hele Marksizm mütehasısı olduğunu ileri sürmesi, tipik bir pervasızlık ve ileride tekrar temas edilecek olan ideolojisinin ikrarı vasfında olduğu kadar, bu yapıda bir kimsenin, özerk de olsa TRT gibi Milli bir kurumda görev alabilmesinin, ibret verici bir husus olarak da dikkati çeker tarafı vardır.

164 sıradaki ifade zaptında, (Bilimsel Sosyalizm yani Marksizm ve Leninizme inandığı, bu yolda savaştığı, Türkiye'de Bilimsel Sosyalizmin yerleşmesi için Milli Demokratik Devrim stratejisini benimsediği... Sol'daki bölünmelere rağmen ideolojideki kökenler ve asgari rüşetlerde bir olan noktaların var olduğu, Felsefelerinin temel olarak dialektik Materyalizme dayandığı, er-göç, Dünya'nın, tarihi gelişimi içinde Sosyalizme kavuşacağı, Sosyalizm terminolojisinde, Sosyalizmin bir aşama, Komünizmin nihai aşama kabul edildiği) şeklindeki müteaddit ifah ve ikrarlarının yer almasına mukabil, sanığın (Türkiye'de T. C. K. 141 ve 142 nci maddeleri var olduğu sürece Milli Demokratik Devrim Stratejisinin en geçerli yol olduğunu) beyan etmek suretiyle, aslında aynı kökenden olup, birleştiği noktaların varlığını kabul ettiği M.D.D. Stratejisini, Sosyalist ihtilâlden soyutlayarak, sanki, Türkiye'deki kamınların himayesinde bulunan bir strateji imiş gibi göstermeye çalıştığı, binnetice çelişkiye düştüğü görülür.

Sanığın, yukarıda belirtilen ifadesinin sair kısımlarındaki açık ikrarlarıyla ve ileride verilecek diğer nümunelerle ortaya konulan açık ve kesin inancı, Türkiye'deki düzene mutlak ve mutlak karşı oluşu, bunun Sosyalist Düzene tahvili gerektiği noktasında temerküz etmektedir. Bu inancında mutaassıp ve kindar olduğu, mektuplarındaki zati ifadeleriyle (162 sıra) açıkça ortaya çıkar.

İfade zaptında, (Babamı astırmasına rağmen Atatürk'ü severim. Bütün ilerici güçler... Atatürk'çüler, Türkiye'de Sosyalizmin yerleşebilmesi için güç birliği etmelidirler) diyen sanığın, Türkiye Cumhuriyetindeki müesses temel nizamlar bizzat Atatürk'ün eseri olduğu halde, bu nizama, yani, kendi tâbirıyla Türkiye'deki Düzene topyekûn karşı olduğunu ifade ederek ve hele Atatürk'çülerin de ittifakıyla düzen değişikliğinin sağlanması gerektiğini söylerken, «Atatürk Sevgisi»nin samimiyetten uzak olduğu, aksine, bunun düşmanlık şeklinde tecelli ettiği ve bu düşmanlığın, babasının idamına müstenit olduğunun kabulü bir kehanet olmasa gerektir.

Bunun dışında, dosya 160/1-2 sırasındaki, 25 Temmuz 1968 tarihinde L. Ş. Alkalıç'a yazdığı mektuba bakılırsa:

(Biz gerçek Sosyalistler, yek diğere akseyleyen âyineler misali, bir birimizin derterleriyle dertnâk neş'eleriyle neşeyâp oluruz) 'sözleriyle, aynı vasıf ve kıvamda Sosyalist olduklarını tebaruz ettirdikten sonra, aleyhine alınmış meslekten ihraç kararının iptali konusunda açtığı dâva bünyesinde, Danıştayın, «Tehiri icra» kararı verdiğini müjdelemekte, bu kararın uygulanması, yani, C. Savcılığı görevine avdet etmesi için yaptığı müracaatın kabul edilmemesi halinde kıyameti koparacağını beyan ve (ve birgün herşey gibi bunun hesabı muhakkak sorulacak, hem nâmevcut rûzumalşerde değil, yevmübeşerde) sözleriyle, Materyalist görüşüne uygun olarak, İstikbalde, yâni, özlemini duyduğu Sosyalist ihtilâl gerçekleşince, kendisini mağdur ettiklerine inandığı idarecilerden, en ağır şekilde hesap soracağını ve o zamana kadar beklemeyip, Bakan aleyhine hemen tazminat dâvası açacağını ifade etmekte, ifadelerindeki ikrar veçhiyle ve yakınlıkları belli olan Selma Ashworth'dan bahsederek, (Selma Hanım beni Ankara'da telefonla aramış. Müşterek ahpabımız R. Hanım vasıtasıyla fakat konuşmak mümkün olmadı. Bugün de, kısa bir mektup ve gazeteler aldım. Bu kadının enerjisine, imanına, fedakârlığına ve arkadaşlığına cidden hayranım) sözleriyle, Sosyalizme iman etmiş olduğunu kabul ettiği S. Ashworth'la, mektup, telefon, gazete gibi çeşitli vasıtalarla gizli ve mühim konular etrafında haberleştiklerinden, aynı konunun içindeki bir kimse sıfatıyla, L. Ş. Alkılıç'a bilgi vermektedir. Uzun uzadıya o mektubu yazabilmiş olan sanığın, kendilerine aracılık yapmış kimsenin adından bahsetmeyip, «R» şeklinde rûmüz kullanması, üşenme değil, gizli bir faaliyet içerisinde, bir ismi gizleme gayretinde olduğunun mahsulüdür. Keza, mektubun taşıdığı tarihte, Selma Ashworth'un Londra'da olduğu dikkate alınır. Londra-Ankara telefon ücretinin, mühim ve âcil bir konu dışında göze alınmayacağı, binnetice, Selma ile Şiar Yalçın aralarında, L. Ş. Alkılıç'ın hiç de yabancı olmadığı gizli ve mühim bir işbirliği bulunduğu ortaya çıkar. Bahsi geçen mektubun son satırlarındaki, (... Samimiyetimize güvenirsek birkaç sağlam dostu telefon numaranızı verdim belki aramışlardır... Gönlünüzü ferah, başınızı dik, kafanızı dinç tutmanızı diler...) şeklindeki sözler de, O. Şiar Yalçın ile L. Ş. Alkılıç'ın müşterek ve gizli dâvanın adamları olduklarını, artık malûm olan usulleri icabı, birbirlerine, bazı kimseleri göndererek haberleştiklerini gösteren bir başka sebeptir.

Sanığın, 10 Ağustos 1968 tarihinde, keza L. Ş. Alkılıç'a yazdığı, dosya 162 sırasında yer almış mektubu ve mektupla aynı zarf içerisinde gönderip matbuatta basılmasını arzu etmekte olduğu, devrin Adalet Bakanına çekilmiş ültimatom vasfındaki telgrafın süreti de, menfaatine dokunulmuş olmaktan mütevellit, İdare Amirlerine ve onların şahıslarında müesses nizama karşı kin ve intikam hisleriyle dolu olduğunu, aşağıdaki satırlarla çok bâriz şekilde ortaya koymakta olduğu kadar, bir evvelki mektupta dile getirildiği gibi, sevinçte ve kederde müşterek olduklarını, yekdiğerinin derdine deva olmak gayretinde bulunduklarını, birbirleriyle sık sık mektuplaşıp haberleştiklerini, her birinin, Selma Ashworth ile de sık sık mektuplaştığını, şu satırlarda açıkça bulmak kabildir:

(5 Ağustos tarihli mektubunuzu aldım... Durumunuz hepimizi dilim ediyor. Fakat bir taraftan da kinimizi, hıncımızı biliyor. —Kabrinde müsterih uyu ey namdar Atam, evlâdının bugünkü adı zede intikam— Emekçi kitlelerin ve onlardan yana olanların çektiği elbette onların yanına kâr kalmıyacak, mazlûmların âhı, âheste âheste çıkacaktır. Selma'dan, ben de sık sık mektup alıyorum. Eylülde baki İstanbul'da gelecek, tabii size de yazmıştım. —Haberiniz ola efendiler— başkântes bir yazı yazmış, ANT'a yollamış, bana da sûretini gönderdi. Bilmen basarlar mı?).

Sanığın, ifade zaptındaki (ideolojik paralelde olan şahıs ve örgütlerle işbirliği yaptığım doğrudur) şeklindeki ikrarı, yukarıdaki satırlarla birlikte ele alınırsa, varılacak netice, tekrarlanmaya lüzum hâsıl olmayacak kadar açıklıkla ortaya çıkmış olacaktır.

Erdöl Boratop'a mahsus bölümde belirtildiği üzere, Selma'nın, 1968 mevsiminde İstanbul'a gelişi, O. Şiar Yalçın'ın, mektup tarihinde «Tehiri icra kararı»nın uygulanmaması münasebetiyle, bir an evvel karar uygulanmazsa, durumu «yerli-yabancı ilerici teşekküllere duyuracağı» şeklindeki Ültimatom vasıflı 161 sırada mevcut telgraf ve Alkılıç'ın mahkûmiyetinin infaz durumunda oluşu dikkate alınır. Bu mektubun, daha rahat bir şekilde kıymetlendirilmesi kabil olur.

Görüldüğü gibi, O. Şiar Yalçın, bu dönemde, kin, hırs ve babadan kalma düşmanlığının ifadesi olarak, T. K. P.'li Selma Ashworth ve Onun Türkiye'deki sağ kolu mesabesinde olan Alkılıç ile, hiçbir tereddide yer vermeyecek kadar kesin bir ideoloji ve strateji mabitası içindeyken, Milletvekili olmak ümit ve hevesiyle, aday adaylığına kabulü için TİP'e başvuracak, sırasıyla, Antalya, İstanbul veya İçişleri tercih ettiğini bildirecek, teklifi reddedilince de, intilâci Sosyalizmin görüşü güden T. K. P.'nin, «Türkiye'de yegâne legal örgüt» nazariyle baktığı kenden disince de malûm olan bu Parti tarafından reddedilişini, bazı sebeplerle T. K. P.'nin eseri sayarak, T. K. P. saflarından ayrılmış Mihri Belli'nin lideri bulunduğu M. D. D. görüşünü benimsemiş hüviyetle sahneye çıkacaktır. Bunu, yukarıdaki mektupların teati olunduğu âvrelerde, kâder ve görüş birliği içinde olduğu L. Ş. Alkılıç'ın, O'nun ait bölümde metni açıklanmış (dosya 80, 81, 82 sıra) 21 Ocak 1970 tarihli ve Patron S. Ashworth'a, Türkiye'deki durum hakkında rapor vermekte olduğu mektubundaki, (... Şiar Yalçın, TİP'e mebusluk için bış vurdu, orası refüze edince, Mihri Belli'ye kaplandı...) şeklinde mevcut ifadelerde bulmak da kabildir. ....

Asli sebepleri kesinlikle ortaya konulamıyan, fakat yukarıdaki şekilde gün ışığına çıkan bu çözüls, O. Şiar Yalçın'ın, T. K. P. stratejisinden ve bu Stratejiyi benimseyen S. Ashworth ile L. Ş. Alkılıç'dan uzaklaşması demek olur. Nitekim O. Şiar Yalçın, adı geçenlerden kısken uzaklaşmış bir durum gösterecek ve kendine biraz daha yakın gördüğü sair kişilerle temasa geçecektir. O dönemde, O. Şiar Yalçın,

D. Özgüden'i bu vasıfta görmüş olduğunu ortaya koyar şekilde, 163 sıradaki mektubunu yazmış bulunmaktadır. Zira, D. Özgüden, 105/3 sıradaki zabıtname serahati icabı, L. Ş. Alkılıç tarafından, odasında, Mao'nun bir resmini bulundurur halde görülmüş ve bu şahsa, kendi saflarından ayrıldığı hissini vermiş bir kimsedir.

O. Şiar Yalçın tarafından D. Özgüden'e yazılmış 28.8.1969 tarihli aşağıdaki mektup, adı geçenin, belirtilen kişilerden ve onların temsil ettikleri Stratejiden ayrıldığı tarihin başlangıcına rastlamış olmak gerektiği kadar, D. Özgüden'i de, tam mânasıyla tasvip etmediğini, (Çizgisini tasvip etmemekle beraber, genellikle iyi niyetle hareket ettiğine inandığını, Sosyalist bilinci ve birikimi artırma ve birliği koruma yolundaki samimi çabalarını takdirde izlediğim Derginizin, TİP'in başına çöreklenmiş olan oportünist klike zaman zaman yönelttiği eleştirilerin çok yetersiz kaldığını söylemek ve bunun somut bir örneğini vermek için bu satırları yazıyorum) şeklindeki yazılarıyla ifade etmiş olmaktadır. Mektubunda verdiği örnek, (Milletvekili olmak arzusunda bulunmamakla beraber, bir C. Savcısının TİP'i desteklemekte olduğunu tebarüz ettirmek şeklindeki düşünüşten dolayı, aday adaylığı için istek yapmasına rağmen vukua gelmiş red) olayı olup, bu sözlerindeki samimiyete inanmak güçtür. Zira, sanık, C. Savcısı sıfatına rağmen, yazdığı çeşitli yazılarıyla bu hareketin içinde olduğunu, bir başka misale ihtiyaç hissettirmeyecek kadar açık şekilde, efkârı umumiyeyle fazlasıyla ispatlamış bir kimse hüviyetindedir. Bu itibarla da, TİP'e yaptığı müracaat, başka bir gerekçeyle değil, Sanığın Milletvekili olmak maksadına taallük eder. İşte bu maksadı tahakkuk etmeyen sanık, Ş. Alkılıç'ın belirttiği gibi, reddedilmiş bir kimsenin burukluğu ve kırıklığı sonucu, M. D. D.'e yanaşmış olmakta, D. Özgüden'e yazdığı mektup, kendi onurunu koruma maksadıyla hareket ettiğinin nümunesi olarak ortaya çıkmaktadır. Lâkin, bu mektuptaki, TİP Genel Merkezince reddedilen müracaatı münasebetiyle yazdığı (Bunun anlamı ne olabilir. Ben şöyle yorumluyorum. Adı Komüniste çıkmış, —Ben henüz bu şerefli sığata kendimi lâyık görmüyorum— ve Milli Emniyet fişlerine geçmiş bir kimsenin, icazetli Sosyalizmin saflarında yeri olamazdı) şeklinde cümlelerden sonra, (Ben oportünist olanları değil, ama şimdilik daha iyisi olmadıkları için TİP'i desteklemeye devam edeceğim) diye devam eden yazılar, sanığın Komünist olmayı büyük bir şeref kabul ettiğine, bu şerefe ulaşmaya mahsus çalışmalar yaptığına, bu cümleden olarak, Türkiye'de, legal bir Komünist Partisi bulunmadığı için, illegal faaliyetleri yanında, TİP'i desteklemeyi zarûri gördüğüne delâlet etmesi itibariyle dikkatten uzak kalmamalıdır.

Kendisine ve aynı ideolojideki diğer kişilere zulmedildiğini belirtmek ve istismar imkânı sağlamak maksadıyla kesif bir çalışma içinde olup, şahsının ve L. Ş. Alkılıç'ın durumu ile ilgili olarak bizzat kaleme aldığını kabul eylediği, 156, 157, 159 sıralardaki 9.2.1969 tarih ve 110 No. 11 ANT, 11.2.1969 tarih, 65 No. 11 Türk Solu ve Londra'daki Ocak 1969 tarihli Kardeş Dergilerinde yayınlanmış, «Savcı Şiar Yalçın Vatanseverlere sesleniyor Çağrı» adını taşıyan yazısında, yazı özeti olarak (Bu ülkede Cumhuriyet Savcılarının Egemen sınıfların uşağı olmadıklarını, sadece Millet'in ve Anayasa ile insan haklarına aykırı olmayan kanunların hizmetinde ve emrinde olduklarını göstermeye kararlıyım) deyişinden sonraki ifadelerinin özeti ele alınırsa:

(Ben Koyulhisar Savcısı Şiar Yalçın;

Nâzım Hikmet'in nâmuslu bir insan ve büyük bir Vatan Şairi olduğunu yazmaya cüret ettiğim için;

Zenginlerden alınan varlık vergisini övmeye ve Sosyal Adaleten övmeye cüret ettiğim için;

Ali Faik Cihan'ın «Sosyalist Türkiye» adlı eserini övmeye ve bütün okurlarımıza sağlık vermeye cüret ettiğim için,

Yaptığı bir konuşmada ileri sürdüğü fikirlerden dolayı 5 sene ağır hapis cezasına mahkûm olan Mihri Belli'ye mektup yazarak, mahkeme kararını değil, sadece ona mesnet teşkil eden Antidemokratik Kanun hükümlerini yermeye ve kendisine sempatiyerimi bildirmeye cüret ettiğim için;

Nâzım Hikmet'in eserlerini yayınladı diye tutuklanan Nezihe Melek'e, ütöpik Sosyalizmi övdü diye 6 sene 3 ay ağır hapis cezasına mahkûm edilen Şadi Alkılıç'a ve Şadi Alkılıç'ın mahkûmiyetini protesto etti diye, İstanbul Emniyet Müdürlüğünde Gestapo bozuntusu Polisler tarafından kıyasıya dövülen, hayasızca sövülen ve arkasından da tutuklanan yiğit şoför Yalçın Özerden'e sempati mesajları göndermeye cüret ettiğim için;

Devlet memur ve Cumhuriyet Savcısı olmayı egemen sınıfların ve onların siyasal temsilcilerinin emir kulu ve maşası olmak anlamında elakki etmediğim ve aydın bir vatandaş sıfatıyla yurdumun sorunlarına eğilmekten, inandığım bir davayı savunmaktan ve doğruları söyleyip yazmaktan çekinmediğim, Atatürk'ün izinde, Cumhuriyet, Milli Bağımsızlık, Halkçılık, Devletçilik, Lâiklik ve Devrimcilik ilkelerine bağlılığımı, Emperyalizme, soygun ve sömürü düzenine, taassup ve irticaa düşmanlığımı, Anayasanın tanıdığı hakların çerçevesi içinde, faal bir şekilde ifade ederek, insanlık görevimi yerine getirmeye cüret ettiğim için;

Demokratik olduğu, hergün kürsü ve meydanlardan avaz avaz tekrar edilen bir ülkede, Cumhuriyet Savcılarının, egemen sınıfların uşağı olmadıklarını, sadece Millet'in ve Anayasa ile insan haklarına aykırı olmayan Kanunların hizmetinde ve emrinde olduklarını ve her konudaki fikirlerini serbestçe açıklayabileceklerini göstermeye kararlıyım.

Ancak, kurulu düzene karşı çıkmak cesaretini gösteren, Atatürk'ü, Toplumcu ve Devrimci, bütün zinde kuvvetlere meydan okumak iste-diklerine inandığım için;

Bütün bu zinde kuvvetleri, emekçileri, öğrencileri, öğretmenleri, bü-tün namuslu aydın, yazar ve düşünürleri, iktidarlara dahilinde bulunan her türlü vasıtalarla, beni desteklemeye, emekten ve halktan yana fi-kir, tutum ve davranışların yüzünden uğradığım kahırlara, haksızlığa ve baskılara karşı seslerini yükseltmeye, ileri fikirlerden korkan gafil ve ahlâksız Halk düşmanlarına hadlerini bildirmeye çağırıyorum... Mutlu ve aydınlık yarınlar mutlaka bizim olacaktır. Kahrolsun Emper-yalizm! Kahrolsun soygun ve sömürü düzeni! Kahrolsun insanın insa-na kulluğu! Yaşasın bağımsız, Demokratik, Lâik ve Devrimci Türkiye Cumhuriyeti!) şeklinde ifadeler kullanarak, C. Savcısı sıfatıyla, bazı ha-reketleri kanunla sınırlandırılmış bir kimse sıfatıyla dahi, Marksist-Leni-nist inancının tahakkuku etrafında, ne gibi fiiller yapabildiğini öğü-nerek anlatmakta, bu uğurda daha neler yapılması gerektiğini öğüt-le-mekte, müesses nizam ve onu korumakla görevli olanlara da meydan okumaktadır.

Sanığın, iftiharla anlattığı hususlar arasından, neler yaptığını bu-lup çıkarmaya çalışırsak;

Oğlunu, Türkiye Komünist Partisine emanet edecek kadar muta-as-sıp bir Komünist olup, Türkiye'den kaçarak, «Komünizmin Vatanı»'nı kendine Vatan eyleyen, Türkiye'ye, Sovyet Sosyalizmini, Sovyet peyki olmayı reva/görecektik kadar Vatan hıyaneti içinde bulunan, kuvvetli bir şair olmaktan ileri meziyetlerden yoksun Nâzım Hikmet Ran'ı, «Vatan Şairi» olarak nitelemek;

İsimleri bizzat yazı bünyesinde olup, kendisiyle aynı fikri köken içinde bulunan, Türkiye'de ihtilâli Sosyalizmi hâkim kılmayı ideal edinmiş kimselerle irtibatla bulunmak ve onların eserlerini tavsiye et-mek, onların mazlûm olduklarını iddia etmek;

C. Savcısı sıfatıyla, Türk Milletinin iradesi demek olan, Türkiye Cumhuriyeti Kanunlarını uygulama görevi ile mükellef iken, bunları kendine göre sınıflandırarak, yetkili mercilerce Anayasaya aykırılıkları tescil edilmemiş olsa bile, Anayasaya ve insan haklarına aykırı bulduk-larının, yani Sosyalist düzenin tesisine mâni olanlarının kale alınma-masını savunarak, Sosyalist ihtilâle müsait bir ortam yaratmak üzere nev'ama bir anarşi nümûnesi vermek;

Sosyalizmin zaferi ve mer'i nizamın inhidamı için, Marksist-Leni-nist açıdan Milleti düşman gruplara ayrılacak şekilde sınıflandırarak, Emekçiler ve Emekçilerden yana olanları, diğerleri aleyhine hareteke geçmeye teşvik etmek;

Şeklinde özetlenebilecek olan eylemlerini iftiharla anlatan sanığın, bu yazının tümü itibarıyla de, «Sosyalizm»'i başarıya ulaştırmak mak-sadına matuf ve uygun bir ortam hazırlamaya yönelmiş olduğu, bu amacı icabı çalıştığı görülür.

Bu vâdide, dolmuş yapmakta olduğu aracına «Proleter» şeklinde yazması itibarıyla, aşırı sola yakınlığını ortaya koymuş, bu iti-barla da, aşırı sol çevrelerde bir hayli destek bulduğu malûm bulunan Yalçın Özerdem ile sanığın, çok sıkı temas tesis ettiğine ve Ş. Alkılıç'ın mahkûmiyetine âmil olan yazıyı tekrar yayınlamak için açtığı, adı geçenin salıverilmesi üzerine vazgeçtiği 500 imzalı kampanyaya dair ikrarı dikkate alınırsa, «Çağrı» başlıklı yazının mahsus bölümleri daha iyi anlaşılabilir olur.

Böylece hülasa edilen görüş ve faaliyet içinde bulunan ve içyüzü daha evvel açıklanmış Milli Demokratik Devrim Stratejisi ve Kesinti-siz Devrim süreciyle Proleterya Diktatörlüğü peşinde olan bir kimsenin, Demokratik, Lâik ve Atatürk'ü Cumhuriyet, Sosyal Adalet şeklindeki sözlerini ise, kitleleri aldatmaya yarayacağı noktasından ele aldığını görmeye imkân yoktur.

Daha evvel bir nebze temas edildiği üzere, sanık, halihazırda, Pro-leterya Diktatörlüğüne varmaya mahsus yol olarak, Milli Demokratik Devrim Stratejisini benimsemektedir.

Bu hususu, ifade zaprındaki açık ikrarlarında ve müteaddit vesile-lerle verdiği dosyadaki dilekçelerinde görmekteyiz. İfade zaprında, Türkiye'de Bilimsel Sosyalizmin uygulanmasında ilk aşama olarak Asker-Sivil-Aydın zümresinin öncülüğünde yapılacak hareket diye tav-sif ettiği M. D. D. Stratejisi, hatırlanırsa, Sınıf Kavgası konusundaki Sosyalist görüşün «Temel Güç» meselesinde, bu stratejinin özelliği ola-rak bir defa daha karşımıza çıkmaktadır.

Hazırlık tahkikatındaki ifadesine bakılırsa, sanık, 1955 yılında Fransa'ya gidişinden itibaren, Komünizm üzerine bir hayli kitap oku-mus, tetkikler yapmış 1967 yılı içinde, Aksaray TOS Salonunda, M. Bel-linin «Türkiye'de Devrim Stratejisi ne olmalıdır» konusundaki konfe-ransını dinlediğinden itibaren, M. Belli'ye fikirleri yönünden sempati duymaya başlamış, bu cümleden olarak, adı geçenle bazı görüşmeler yapmıştır. Ancak bu ikrarı, sanığın M. D. D.'i oluşunun mabdeini 1967'lere kadar götürmeye ve sanığı o yıldan itibaren M. D. C.'ci olarak ka-bule şüphesizki yetmez. Esasen sanık 1968 yılında, mektuplarla orta-ya konulduğu üzere, M. D. D. stratejisinin muâzırı bulunan S. Ashworth ve Ş. Alkılıç ile çok kesif işbirliği yapmakta olan bir kimsedir. Bu sıkı münasebet ve amaç birliği, «Çağrı» yazısının Kardeş Dergisinde yayın-lanmış olduğu 1969 Şubat ayında da mevcut olup, M. D. D. Stratejisine yönelisi için bir mabde' tayin etmek gerekirse, bahsi geçen yılın ikinci yarısından bahsedilebilir.

T. C. K. 141 ve 142 nci maddeleri vârid olduğu sürece, M. D. D. divan-daki bir görüşün Türkiye için tehlikeli ve geçersiz olduğunu beyan et-mek durumunda olusıyla, bu Stratejiye mensup bulunuşunu Kanuni si-rarlar içerisindeymiş gibi göstermeye çalışan sanık, daha evvel verilen izahat içerisindeki kampanya hakkı sayılamaz. Zira, bu strateji de kesinti-siz Devrim esasları altında Marksist-Leninist bir düzeni, Proleterya

Diktatoryasını istihdaf etmekte, tatbikatçıları tarafından, Sosyalist Devrimin təcili için, Kesintisiz Devrim uygulamasının aslâ ihmal edilmediği görülmektedir.

Bilindiği gibi, Kesintisiz Devrim Tatbikatı 3 safhada mütalâa edilebilir:

1 — Grevler, gösteriler, işgaller ve boykotlar kabilinden geçiş dönemi;

2 — Öncü veya Temel Güc'ün halk kitlelerine önderlik ederek, ayaklanma taktik ve usullerini öğrettiği, hedef cepheyi dağıttığı, yığınlık ve panik yarattığı taktik taarruz dönemi;

3 — Düzenli ordu kuruluşuna geçiş sûretiyle, ayaklanmayı kapsayan stratejik taarruz dönemi.

Sıkıyönetim As. Mahkemelerine intikal eden müteaddit dava sanıklarının malûm tatbikatı itibariyle, M. D. D.'ciler, Türkiye'de, bu ilk dönemi çoktan aşmış, ikinci dönemde de, önemli aşamalar sayılabilecek fiiller işlemişlerdir.

Nitekim sanık, 265/1 sıradaki, 13.3.1971 tarihinde Gazeteci Bedii Faik'e yazdığı mektuptaki:

(Kendim, yaşı, fizikim ve mizacım itibariyle o şerefe nail olmamakla beraber, «Bir avuç solcu piç» arasında bulunmayı, bazıları gibi, Türk Gençliğinin bugüne kadar 20'ye yakın şehit vermiş olan bilinçli, en yurtsever ve en yiğit kesimine Tanrı'nın günü ağız dolusu küfürler savurmaya, bu suretle Emperyalizme ve işbirlikçilerine yaltaklayıp onların köpekliğini yapmaya bin kere, yüz bin kere tercih ederdim. Çünkü Devrim Ordusunun o kahraman öncüleri Millet sinesinde ve Tarih içinde yücelecekler, ölümsüzleşecekler, köpeklere ise, sadece «Hoşt» denecek ve çok azınlıkta Atatürk'çü ve Devrimci geleneklerine sadık Kahraman Silâhlı Kuvvetlerimizin yardımı ile gebertileceklerdir) sözleriyle, «Sosyalizmin» Türkiye'deki hâkimiyeti için ilân ettikleri savaş icabı boykot, işgal, soygun, kaçırma, katl gibi kanunsuz olayları yaratanları, Türk Gençliğinin en Yurtsever, en bilinçli ve en yiğit kesimi olarak niteleyip, Sosyalist görüşü benimsemişleri, o ulvi hasletlerden yoksun göstermiş, Sosyalist Militanlarına, «İhtilâli gerçekleştirecek Ordunun kahramanları» şeklinde şeref pâyesi vermiş, yaşı, fiziki durumu ve belki de mânevî cephesinin yeterli olmaması yüzünden, onlarla birlikte silâhlı hareketlere girememesinden müteessir olduğunu, yapabildiği hareketleri yeterli bulmadığını ortaya koymuş ve böylece kendi hüviyetini, bir kere daha ifşa etmiştir.

Tümü itibariyle T. C. K. 312 nci maddesini ihlâl ettiği aşikâr bulunan bu sözler, ihtilâlin gerçekleştirilmesi yolundaki kesin karar ve direnişin çok açık bir ifadesi olmakla beraber, sanığın, aynı görüşün tatbikatını yapan gizli örgüte mensubiyetini, hiç değilse mânen bu örgütle beraber olduğunu, amaç birliği içinde bulunduğunu âlemlikle dökme de yararlı olmaktadır.

Hele mektubun son satırlarındaki, (T. C. Ordusunun da Militan Gruplarına yardımcı olacağına dair) örgüt adına belirttiği hususlar, çok daha enteresan bir şekilde, M. D. D. Stratejisinin, sınıf kavgasına, Ordu da itmesinin tipik bir ifadesidir. Bu suretle de, malûm Stratejiyi uygulayan örgüt adına ve onları koruma, tebcil etme yönünden kendisi yetkili bulmuş olan sanık, gizli örgütte, mesul bir makam sahibi bulunduğunu sarahatle ortaya koymuş olmakta değil midir?

Sanığın işbu mektubu, mensup oldukları örgütlerin stratejileri, abı, kaçırma, soygun ve benzeri eylemleri ortaya koymuş kişi ve grupların acı bir lisanla tenkid ve yerildiği yazılar sebebiyle kaleme alınmıştır.

Mezkûr örgütlerin ve mensuplarının hedef alındığı Dünya Gazetesi'nde çıkmış yazılar sebebiyle, sanığın yazdığı mektupta görülen vüs'at-ki infial, o örgütlere ve örgüt mensuplarına sadece sempati duyan insanların hareketi değil, hakareti (yazılarda hakaret varsa) örgüte değil, kendisine tevcih edilmiş sayan bir insanın tepki ve infialidir. Bu ise, ne kadar ileri bir birlik ve yakınlık ile izah edilebilir... Malûm olduğu in fazla izahat lüzumsuz olur.

Yukardanberi açıklanagelen sebeplerle, ideolojisi icabı, ideolojik maksatlarla hareket etmekte olan kişi ve örgütlerle temasta bulunduğu andi ikrarı serahatinden olan sanığın, Marksist-Leninist görüşün mânevî ve ilk şartı muktezası, gizli bir örgüt dışında mütalâa edilmesinin düşünülemeyeceğidir.

Kaldı ki, M.D.D. Stratejisi icabatından olarak, gizli bir örgüte mensubiyet hâli varit görülmese bile, sanık, Alkılıç ve Ashworth'la her yönüden ittifak halinde bulunduğu, onlarla aynı paralelde aynı amaç içinde bulunduğu dönem boyunca, T. K. P. üyesi olduğu, aşikâr çıkmış bir kimdir.

Bütün bu izahlarla, ihtilâlcî Sosyalizmi hâkim kılma maksadına mâtuflar olarak çalışan, gizli örgüt üyesi bir sanık daha ortaya çıkmakta, ancak bu sanığın, müteaddit yazıları ve fiillerinin gösterdiği üzere, örgütte sadece bir üye değil, Cemiyet teşkili, örgütsel çalışmalar için yol gösteren bir hüviyete sahip olduğu anlaşılmaktadır.

Sanığa ait, Proleterya Diktatörlüğünü tesis etme maksadına mâtuflar gizli Cemiyet üyesi sıfatını tebarüz ettirmeye yarayan sebeplerden biri olarak ele alınmış 3 Mart 1971 tarihli mektup; «Eylemciler» konusundaki yazıların yayımlandığı Dünya Gazetesinin sahibi ve yazarı Bedii Faik'e yöneltilmiş hakaret elfazı taşımakta olmakla beraber, mektup bünyesinde görülen, «Kendim... O şerefe nail olmamakla beraber... En bilinçli, en yurtsever, en yiğit... Devrim Ordusunun o kahraman öncüleri Millet sinesinde ve Tarih içinde yücelecekler, ölümsüzleşecekler» sözleriyle; T. C. Kanunlarına karşı gelmiş, T. C. Kanunlarına göre cürüm teşkil eden eylemleri işlemiş olan Komünist militanlarını, bu eylemlerinden ötürü yermenin hata olduğuna temas ederek, onların övülmekte olduğunu, tebcile lâayk görüldüğünü de kesin bir açıklıkla ortaya koymaktadır.

Bu açık ve seçik ifade, tekrar edilmek lâzım gelirse, kanunun cürüm saydığı birçok fiil ortaya koymuş kişileri, fiillerinden dolayı açıkça ögmektir. Yani, Kanunlarla yasaklanmış fiiller, işbu mektupla ögmektedir. Nitekim sanık da, bu konuda alınan sorgusunda, aynı kabulü doğrulayan nitelikte konuşmuş, ancak, yazılmış bir mektupla, Kanundaki mahsus suçun işlenmiş olamayacağını beyan etmiştir.

Mektuptaki, şahsi şikâyete bağlı, şikâyetname verilmemiş, aslında Askerî Kaza ile yetki irtibatı da bulunmayan hakaret konusu, şüphesiz ki tetkik konumuz dışında kalır. Lâkin, sanık tarafından beyan ve bir kısım müelliflerin değinmekte olduklarının aksine, T. C. K. 312 nci maddesindeki «Kanunun cürüm saydığı bir fiili açıkça ögmek» suçunun teşekkülü için, «Aleniyet» unsurunun vücuduna ihtiyaç yoktur.

Zira; aleniyet unsurunun, 312 nci maddedeki diğer iki suç gibi, bu suç için de meşrut bulunduğunu mehzar kanunda bulunan metne istinad ederek beyan eden müelliflere karşı, suça vücut veren maddeyi özel şekilde tedvin etmiş Türk Vâzın Kanununun iradesi, bizzat yukardaki fıkra gösterilen açık ifade ile her türlü tereddüdü bertaraf edecek şekilde ortaya konulmuştur.

Türk Vâzın Kanunu, yukardaki fıkra belirtilen işbu görüşümü zün aksine, «Açıkça» kavramını, suçun, sarîh şekilde, yani, tereddütsüzce anlaşılabilir şekilde işlenmesi mânasına değil de, «Alenen» mânasına kullanmış olsaydı; basit bir gramer kaidesini uygulamak cümlesinden olarak, «açıkça» kelimesinin hemen önüne virgül işareti konularak, konuyu, aksi görüşü savunanları teyit edecek şekilde halletmiş olurdu.

Bu itibarla, aleniyet unsurunun şart olduğunu beyan ederek, bu mektubun, Kanunda yazılı suç teşkil edebilmesi için, kendisi tarafından gazetelere verilmiş olması gerektiğini beyan eden sanığa, T. C. K. 312 nci maddesinin 2 nci fıkrasındaki, bu hallerde cezanın arttırılacağına dair hükmü hatırlatmak gerekecektir. Zira, bilindiği gibi, bu kabil suçların neşir yolu ile işlenmesi, tekevvün şartlarını etkilemekten uzak olup, suça, özel bir ağırlık vermekte ve müeyyideyi arttırma sebebi bulunmaktadır.

Sonuç olarak, sanığın bu mektubu, yukarda bahsedilen diğer suçundan ayrı olarak, T. C. K. 312 nci maddesinin 1 nci fıkrasına uyan, «kanunun cürüm saydığı fiilleri açıkça ögmek» suçunu da işlediğini göstermektedir.

Her yönden suçsuzluğunu savunan sanığın, dava dosyası 597/1-2-3 sıralarında yer alan, 3 Eylül 1971 tarihinde E. Galip Sandaıcı'ya, el yazısı ile yazdığı mektubundaki (... Bizler hadi neyse, ama sizin ne suçunuz olabilir) şeklindeki cümle, bir vicdan muhasebesi ve suçluluk halini bir başkasıyla kıyaslama durumunun ifadesi olarak anlaşılmalıdır.

ÇEKİRDEK GRUBU VE BU GRUBA MENSUP SANIKLAR

Türkiye'de «Sosyalist Düzen»'in tesisi için çalışan müteaddit gruplar olduğu ve bunların, kökende beraber olmakla beraber Strateji ayrı-likları gösterdikleri, zaman zaman karşı grupları eleştirmeye de yöneldikleri daha evvel de açıklanmıştı.

Bu fraksiyonlar, talebe teşekküllerinde de kendini göstermiş, bilâhare Dev-Genç adını alacak olan Fikir Klüpleri Federasyonuna bağlı talebe örgütleri, Milli Demokratik Devrim Stratejisini benimsiyenlerin ellerine geçince, bir bakıma açıkta kalmış olan Marksist-Leninist görüşe sahip olan kimseler, takip edecekleri stratejiyi tayin etmek üzere «Çekirdek» adlı bir grup teşkil ederek, muntazam bir çalışma düzenine girmiştir.

İlk toplantısını 4 Mayıs 1969 tarihinde O. Saffet Arolat'a ait Fındıklı'daki evde yapan bu grubun kurulması, Harun Karadeniz tarafından sağlanmış, gruba mensup kimselerin işgalindeki Arnavutköy, Dereboyu Caddesi 52/2, Ziverbey, Ziverbey Caddesi, Temizel Apartmanı 98/1 No. 11 evlerde, 21 Haziran 1969, 28 Haziran 1969, 16 Ağustos 1969, 29 Ağustos 1969, 6 Eylül 1969, 6 Ekim 1969, 28-29 Ekim 1969 tarihlerinde Grup Mensuplarının toplantılar yaptıkları, dosya 290 sıradaki rapor ve açık ikrarlar ile ortaya konulmuştur.

Toplantılara katılanlar yönünden bir hayli isim verilmekte ise de, bunlardan katılışları sabit olanlar, Harun Karadeniz, nişanlısı Hülya Kınalıoğlu, Osman Saffet Arolat, İlkey Demir, Necmi Demir, Süleyman Balkan, İştan Gündüz, Taner Kutlay, Nâbi Yağcıoğlu, Atilla Coşkun, Veysi Sarisözen, İvrem Keskinioğlu, Ragıp Zarakolu, Cihan Şenoğuz, Alpay Biber, Güray Tekinöz, Faruk Pekin, Şeref Yıldız, Bekir Sıtkı Coşkun ve Masis Kürkçügil'den ibarettir.

Toplantıların, Harun Karadeniz tarafından organize edilişi ve bu grubun adı geçen tarafından teşkil olunduğu; tedavi için İngiltere'ye gidişinden ötürü, grup çalışmalarına, Türkiye'de olmadığı 28 Haziran ilâ 16 Ağustos tarihleri arasında ara verilmesinden de bellidir.

Çekirdek Grubu; H. Karadeniz tarafından tevil yoluna gidilmekle beraber, İlkey ve Necmi Demir ile R. Zarakolu tarafından açıklıkla kabul edilen şekli ile dahi, Marksist-Leninist ve illegal bir kuruluştur. Nitekim, Grubun ilk toplantısında Harun Karadeniz tarafından, mezkûr grubun bu yönü açıkça dile getirildiği gibi, toplantıya katılanlar, Marksist-Leninist görüş icabı, gelecekteki Sosyalist harekette belirli bir strateji uygulanmasına esas olacak müşterek hareket tarzında mutabakata varmayı öngörmekte, belirli gündemler tahtında cereyan eden toplantılara, grup mensupları, bazı istisnalarla, sırayla Başkanlık etmiş bulunmaktadır.

Grup, belirli gündemler tahtında faaliyetlerine devam ederken Sosyalist Eğitim ilk planda dikkate alınmış, yapılan seçimlerle araştırma ve eylem sekreterlikleri tayin ve teşkil edilmiştir. Bu cümleden olarak, kavramlar üzerinde açıklamalar, her birinin Sosyalizm üzerine yazılan bütün kitapları okumaya yeter vakit sahibi olmadıkları noktasından, seçilen eserlerin, işbölümü icabı, muhtelif kimseler tarafından okunup izah olunması planlanmış ve aynen uygulanmıştır.

Muhtelif toplantılarda yapılan görüşmelerle, «Çekirdek»'in, «geleceğin Sosyalist hareketine» tek başına mihrak olup olmayacağı, Arın-Boran-Sargın, ANT ve Milli Demokratik Devrim hareketi olarak bilinen gruplardan hangisi ile birleşileceği veya hangisine katılmaları gerektiği etüd ve münakaşa olunmuş, «Halklarla beraber Devrimci mücadele» içerisinde yerlerini almaları gerektiği tebarüz ettirilmiş, Çekirdek'in, ANT Hareketi, Parti Hareketi, Talebe Hareketi, kendi hareketi ve sendikalarla çalışma hareketi olarak niteledikleri 5 bölümde mütalâası kabil yığın hareketlerinde başarıya varmasının, örgütlenme ile kabil olacağı dile getirilmiştir. Bu vâdide, Grup mensuplarından İlkey Demir'in, (Proleteryanın asgari programının zaferi sağlanabilmek üzere 1 — Emperyalizmin tasfiyesi, 2 — Kapitalizmin tasfiyesi, 3 — Proleteryanın müttefikleri hegemonyasının sağlanması şeklinde 3 sonucun getirilmesi gerektiği lâzimesine değinerek, bilhassa üçüncü şart ve sonucun getirilmemesi halinde, işin politik yönünün ihmal edilmiş olacağı, yığın hareketleri yapmak ve bunda öncülüğü almanın stratejik ve taktik bir mücadele konusu olduğu, birbirine bağlı aşamaları, yığın hareketlerinde öncülüğü alarak sağladıkları takdirde, stratejik hedefe yaklaşma durumunda olacakları, şu anda, kitle olarak, Sendika olarak örgütlenme, işçilerin parti programlarına hazırlanmaları, parti saflarına katılmaları, bir takım köylü birlikleri ve köylü hareketlerini destekleme mecburiyetinde oldukları) şeklinde özetlenebilen uzun konuşmalar yaptığı, bu konuşmalar üzerine çeşitli eleştirilere varıldığı, bunlardan neticeler çıkarılmasına çalışıldığı görülmüştür.

Grupa, konferans tarzında yapılan konuşmalar ve karşılıklı olarak vâki görüşmelerle, Marksist-Leninist düzenin tesisine hazırlık olmak üzere, tavsiye edilen komisyon çalışması ise, «1 — İlişkiler, 2 — Örgütlenme ve eylem, 3 — Görüş belirleme ve Yayın» olmak üzere 3 kategoride mütalâa edilmiş, bu komisyonlarda, ANT hareketiyle ilişkilerin sürdürülmesi, parti içerisindeki ilişkilerin düzenlenmesi, Ankara ile kurulacak ilişkilerin biçim ve taktikini tesbit, bitişikteki öğrenci kuruluşları ve F. K. F. ile ilişkilerin tayin ve tesbiti önerilerek, ortaya çıkacak plânın tanzim ve tatbikinin lüzumuna değinildiği de, faaliyetler cümlesinden olarak ortaya çıkar.

Bu grupta, Türkiye'de «Sosyalizmin yerleşmesine» mâtufluk fiili bir hareket yapıldığı, ortaya silâhlı bir eylem konduğu şüphesizki söylenemez. İşte bu noktadan hareketle, bazı sanıkların, soygun, kaçırma ve öldürme olaylarına ilişkin eylemleri görülmüş diğer bazı hücrelerle yapılmış sonuçları olacak, bu örgütü, mâsum bir kuruluş olarak niteledikleri görülmektedir.

Ancak, toplantılardan bir kısmındaki konuşmaların tesbitine ilişkin ve sanıkların teyit merkezindeki beyanları ile de ayrıca kuvvet kazanmış teyp bantları ve tapeleri, İlkey Demir'in, (Bu toplantılarda büyük laflar edildiği) yolundaki kabulünün birlikte gösterdiği üzere, belirli gündemler tahtında, plânlı ve programlı konuşmalara sahne olmuş bu grup çalışmaları, aslâ ve aslâ sohbet veya Dünya meselelerinin mâsum bir şekilde incelenmesi yapılan veya tesadüfen bir araya gelmiş insanlar topluluğunun konuşmaları olarak nitelendirilemez. Toplantıların kısa aralıklarla, sık sık tekrarlanması da bunu gösteren bir başka sebeptir.

Yukarda belirtildiği üzere, bu grup, Türkiye'de «Sosyalizmin» tahakkukunu sağlamak isteyen Marksist-Leninist kimselerin bir araya gelip, «Sosyalist teorik yönünü görüştükleri, «geleceğin Sosyalist hareketinde» takip edecekleri stratejinin tetkik ve tayinine çalıştıkları, Sol Fraksiyonlardan hangisine katılmak veya hangisini bünyelerine almak gerektiğini inceledikleri illegal bir cemiyet vâfindadır. Özel dokümanlar dosyasındaki 24 No. 11 doküman, bu cümleden olarak, eğitim programları icabı 22.6. 1969 ilâ 28.9.1969 tarihleri arasında, tercüme, yabancı dil üzerinden yüzürlü bulan kitap ve bildirilerin okunup açıklandığını, eleştirildiğini ve böylece Marksist Eğitime verdikleri ehemmiyeti gösterir.

Muayyen bir görüş üzerinde birleşmek arzu etmelerine rağmen, aralarında bazı görüş ayrılıklarının belirmesi veya Fakültelerin açılmasına çok az bir zaman kalışı yüzünden Grupun dağılması ve mensuplarının, ayrı birer hizibe yönelmesi, işbu Cemiyetin illegal ve Marksist-Leninist Düzen tesisi amacı etrafında birleşmiş kimseleri sinesinde toplamaya yetmeyeceği kadar, Grup mensuplarını azai mesuliyetten tebriye'ye de şüphesiz kâfi gelmez.

Ashında bu Cemiyet veya Gruba mensup B. Sıtkı Coşkun, Nâbi Yağcıoğlu, Atilla Coşkun, Veysi Sarısözen, İvrem Keskinoglu, Cihan Şenoğuz, Alpay Biber, Güray Tekinöz, Şeref Yıldız, bu yoldaki çalışmalarını, Eminönü TIP İlçe İdare Kuruluna mensup olan bir kısım kimseler ile birlikte sürdürecektir, bu dela «Partizan» Grubu olarak çalışma nümüneleri ortaya koyacak, İlkey ve Necmi Demir, M. D. D. Stratejisini benimsemiş olarak Dev-Genç'e katılacak, Harun Karadeniz ise, ANT hareketine kendini verecektir.

Böylece, Ceza Kanunu tatbikatında «Cemiyet» olarak nitelemeğe mecbur olduğumuz bu illegal örgüt bünyesindeki çalışmalara katılmış olan sanıkların, muhtelif yönleri ve fiilleriyle ele almak zamanı gelmiş bulunmaktadır.

HARUN KARADENİZ

İ. T. Ü. İnşaat Fakültesi mezunu bulunan sanık, İngiliz Filolojisi öğrencilerinden Hülya Kınalıoğlu ile nişanlıdır. Nişanlısının O. Saffet Arolat'ın eşi ile kardeş bulunması, ileride görülecek Harun O. Saffet aralarındaki ideolojik birlik ve beraberliğin, müsterek hareketlerin bir ifadesi olarak ortaya çıkar.

16 Şubat 1969 günü cereyan eden ve Kanlı Pazar olarak adlandırılan olayları müteakip, 18 Şubat 1969 günü, Aksaray TÖS Salonunda bir araya gelen 42 kişilik topluluk huzurunda (Cop'a sopa, bombaya molotok kokteyli ile cevap vereceğiz) şeklinde konuştuğu mevzuubahis edilen, Çekirdek Grubunun kuruluşuna önayak olmuş bir kimse sıfatıyla, 4 Mayıs 1969 günü, O. Saffet Arolat'ın evinde yapılmış ilk toplantıda, Grubun özelliklerini belirten bir konuşması ile, (yapılan bu çalışmaya girilecek olan faaliyetler illegaldır. Siyasi polis haber alır almaz bizimize düşecektir. Gergi bir suç unsuru bulamayacak ama, bizi açığa çıkaracaktır) demiş olmasının dışında, Marksist-Leninist görüşe sahip olduğunu kabul etmektedir. Bu görüşün ifadesini, dosya 298 sırasında zarf içinde bulunan, diktilo yazısı mahsülü, 13 sahifelik, «Propaganda başlıklı ihtilâli Sosyalizm propagandasının mahiyet şekil ve suretleri» ögütleyen broşürde, kendi el yazısı eseri 26 sahifelik, «Partilerin Propagandası» başlıklı etüdün 10, 24, 25 nci sahifelerindeki (sömürücü çarlığın örgütleri durumundaki partiler, Devrimci kitlelerden destek bulmamalıdır... Propagandada, Halkın Devlete değil, Devletin Halka açılması esastır. Başta bir deyimle Devletin ve Aydınların değil, Yığınların harekete geçmesi... Türkiye'de Halk, kendine yabancı hissettiği üst yapı kurumlarına karşıdır. Karşı olduğu Kurumların başında, Devlet, Bürokrasi ve bunların savunucusu CHP gelmektedir) şeklindeki cümlelerinde, aynı etüdün 26 nci sahifesine dercettiği (Ben artık türk dınlemek değil, türk söylemek istiyorum) şeklindeki değişim hem de arkasından (Halk artık bir baskı ve sömürü makinasından başka bir şey olmayan mevcut Devletten kurtulmak ve kendi egemenliğini kurmak istiyor) sözlerinde ve yine, kendi el yazısı mahsülü olup, 33 sahifetutarındaki «İşçi sınıfı arasında örgütlenme başta gelen görevdir» başlıklı bir diğer etüdünün, özellikle 9 ve 10 ncu sahifelerinde, (Sosyalist mücadelenin varolma şartları olarak, işçi sınıfının, ideolojik, politik örgütsel ve fiili alanlarda öncülüğünün sağlanması, Sosyalist mücadelenin başarı şartının da, işçi sınıfının, ittifaklar sağlayarak yalnız bira kılınması... İşçi sınıfının öncülüğünün 3 kademede, parti, fiili alanda ise, militanlarca yürütüleceği, bir parti merkez bürosu kurulup Proleter yığınlar bu örgüte bağlanmaya kadar, küçük, fakat uzun mücadele içinde olmayı kararlaştırmış çekirdekler kurmanın mümkün olduğu) 11 nci sahifede ise, (Temel ittifak yani sanayi işçisi, topraksız ve ar topraklı köylü arasındaki ittifakın sıcak ve soğuk savaşta geçerli ve güvenilir bir ittifak olması itibariyle ihmal edilmemesi), 13 ncu sahifede, (Lenin'den esinlenerek, yığınlar arasında, yığınlar nerede ise, orada çalışmak; sol çevre değil, Devrimci olmanın biricik şartıdır) sözlerinde açık ve seçik olarak bulmak kabil olmakta, böylece, sanığın ihtilâl, yani sıcak harble sınıf kavgası yoluyla ihtilâli öngördüğü, buna çalışması içinde olduğu ortaya çıkmakta, «Bu ihtilâlin proleter Devrimcilere görev olduğu» ifade edilmekte, mumâileyhin, M. D. D. görüşüne karşı olduğu da sezilmektedir.

T. K. P. paralelinde Marksist-Leninist görüşü hâkim kılmak ve ta birliklerini ele geçirenlerin karşısına kuvvetli bir şekilde çıkmak niyetiyle çekirdek grubunu oluşturmuş sanığın, oldukça kuvvetli bir sanık olarak, bu gruptaki faaliyetleri çok ileri seviyededir.

Nitekim, grupta hazır bulunan, Marksist-Leninist olduklarını beyan ve bu amaç etrafında toplanmış olmakla beraber belki de Marksist-Leninist nazariyatı lâyiki veçhiyle bilmeyen kimselerin eğitimine bilhassa önem verip bu işi kısmen üzerine alan sanığın, idealizm, materyalizm, dialektik, fenomen kavramları üzerine izahlarda bulunarak, Haziran 1969 günü yapılan Çekirdek toplantısında, programa konan kitapların okunmasını ve açıklamalar yapılırken tartışmalar icra etmesini bildirmesi, yadırganacak bir husus değildir.

Bu cümleden olarak, mezkûr grup eylem sekreteri üyesi sıfatıyla, toplantıda verdiği mevzuubahis edilen bilgiler aşağıdaki şekilde ifade edilebilir:

1. Üniversite içinde faaliyet; (Bu faaliyete Eylül ayı içinde başlan-

tır. Köylü organizesi ve İBİB'le (İstanbul Bölgesi İşçiler Birliği) ve bu temaslar neticesinde İşçi Lideri olabilecek nitelikteki kişilerin eğitimi ve bunların eğitimi; —Bu hususta gereken işlemlerin yapılması ve birlikte çalıştıkları Süleyman Balkan ifadesiyle sabittir—.

2. T. U. İnşaat Fakültesi Talebe Cemiyeti Başkanı Y. Yılmaz tarafından başlatılmış olan Zap suyu kampanyasını ele geçirmek ve bu işin yapılmasını Çekirdek Grubuna intikal ettirmek;

3. Zonguldak-Kastamonu ve Bartın'da eylemlere teşebbüs;»

Grubun 28 Haziran 1969 günü vâki toplantısına katılan sanık, bu toplantıdan haberdar olan Ankara'daki arkadaşlarının da benzer çalışmalarını yaptığını, İstanbul Grubu ile müştereken bir Dergi çıkarmak istediklerini hazır bulunanlara ifade etmiş ise de, bu konuda kuvvetle çıkmış bir husus yoktur.

29 Haziran 1969 günü, TÖS Salonunda, sanığa, «Kahraman Öğrenciler» verilmesi bir tesadüfün eseri değildir.

Sanığın, Tütün Politikasını istismar ve müstahsili tahrik amacıyla, bir ekiple Karadeniz Bölgesine giderek, «Tütün Ekiciler Cemiyetinin» önayak olmasıyla tertiple ettiği bir mitingde, (Sömürü yalnız köylünün yetiştirdiği bütün ürünler için bahis konusu değildir, 1 No. 11 Öz. Dök. Dos.'nın 25 No. 11 dokümanı serahatinde)

Sanığın 7 ilâ 11 nci sıralarındaki, S. Ashworth'un, ANT Dergisi 10. D. Örgüden'e yazdığı aşağıda belirtilen mektup, aynı ideolojiyi savunan ve bu ideolojinin Türkiye'de hâkimiyetini görmek üzere fikri olarak olgunlaştırma ile işe başlayıp, bildiri, yayın, miting ve öğrenci

hareketleri ile sürdürülen, kanlı olaylarla konuya düğüm atma gö-
tünde olan işbu samıkların, H. Karadeniz'in şahsında birbirlerine ne-
dar mütesanit bir irtibat serisi içinde bulunduklarını açıklıkla gös-
tirmeye yeterlidir:

(... Hasta dostumuz için gereken pusula hazır. Son olarak bu
pusulalarda resim üzerine soğuk dalgası geçirdiklerinden, o tash-
mak çetin olacak. Ama şimdi hazır. Bu çıkışı işlenmiş olduğundan
kadaşın pusulasız çıkması gerekiyor. Ondan sonrası çok kolay)

Yurt dışına çıkabilmesi için plânlı, programlı kesif bir faaliyet
konu teşkil etmiş ve hattâ, uğruna, sahte bir işlem yapılması dahi
alınmış Harun Karadeniz'e gösterilen sehabet, «Sosyalist Dayanışma»
nın bir tezahürü olarak —Selma Ashworth bölümünde belirtildiği gibi—
bir defa daha zikre değer görülmüştür.

29 Ağustos 1969 günü, bir evvelki toplantının icra edildiği Ziya
Mevkindeki evde, ANT'cılarla yapılacak birleşmenin (kaynaşma mı
tıyla mı, dışarıdan birleşilerek mi) nasıl olacağı konusu etrafında
tutulmuş, bu tartışmalar esnasında, N. Demir'in, (Yeni ANT'cılarla bir-
leşmek sakıncalıdır. Çekirdek kurulurken kendimizi sol içinde bulma-
yı görüyorduk. Halbuki olaylar bizi aştı. Birleşeceğimiz kimseler adan-
plânda bizden ayırdır. O bakımdan birleşmemiz sakıncalıdır) şeklin-
de yapmış olduğu konuşmaya, H. Karadeniz'in, (Ben, D. Özgüden'e her
hangi bir tâviz vermedim. Türkiye'de solun son durumu ile, birleşme-
miz insanların durumunu iyice etüd edelim. O zaman birleşmeye karar
verirsek birleşiriz. Birleştikten sonra anlaşılmazsak ayrılırız. Bu
Çekirdek nasıl olsa dağılmıyacak ve normal eğitim programına devam
edecek) şeklinde cevap vermiş olduğu ve eğitim programı üzerine
durarak, bu programı uyusuk bulduğunu, programa yeni bir hayat
verilmesi gerektiğini, bundan böyle, yurtdışı ve dünyada cereyan eden
aktüel konuların Çekirdek'te eleştirilmesi gerektiğini ifade etmiş
sonuncu ifadeler, mevcut kimselerin tasvipleriyle, «teori ile pratiğin
birleştirilmesi» sonucunu doğuracağı noktasından, müştereken kar-
ar altına alınmıştır.

Daha evvel bahsedilen ve dosya 41, 42, 43 sıralarında yer al-
mayan, S. Ashworth tarafından D. Özgüden'e yazılmış 1969 Ekim tarihli
mektupla, bu kişilerin, kavga yoldaşları bulunan Harun Karadeniz'in
yaptıkları müşterek çalışma ve Sosyalist tesianüdün bir başka numu-
sidir.

Dâva dosyası 12, 13 sıralarında, bir sûreti keza dosya 196/7 sı-
ra da bulunan, 8 Aralık 1969 tarihinde H. Karadeniz tarafından Selma
Ashworth'a gönderilmiş, baş kısmında evvelâ «Yoldaş» tabiri mevzu-
iken bu kısmı çizilmiş:

(Durum herşeye rağmen iyi gidiyor. Ancak henüz bir çıkış yolu
sağlanmış değil.

ANT Dergisi etrafında, yeni atılımlarla kamu oyuna açılmağa ha-
talanıyoruz. Kısa dönem sonra bu çalışmalarımız bitecek ve o konuda
sizlerle yardımlaşacağız. Daha doğrusu yardımınızı isteyeceğiz.

Hülya'ya gönderdiklerinizi, Masis'e de, arada bir Süleyman'a da
görebilirsiniz.

Gerekli olduğu anda size yeni adresler bildirebilirim... Geçenlerde
beni bu söylemişti. —Bugünlerde gelecek— demişsiniz... İfadelerini
tevi mektup bünyesinde yer alan Hülya, samimin nişanlısı Fatma
Kınalıoğlu; Masis, Masis Kürkçügil; Süleyman ise, Süleyman Bal-
adlı kimselerdir.

Baş tarafında, Komünistçe bir hitap şekli olarak «Yoldaş» tabiri
iken, bu tabirin çizilmiş olması sebebi üzerinde durularak, key-
en sorulduğu samik, samimi arkadaşlar arasında, şakalaşırken bu
zaman zaman kullanmış olmasına temasta, Selma'ya bu şekilde
etmiş bulunsa dahi, böyle bir hitabın mühimsenemeyeceğini ifa-
etmiştir.

Oysaki aynı samik, S. Ashworth'u İngiltere'de tanıdığını, samimi bir
adamlar bulunmadığını beyan ve resmi sayılabilecek münasebetlerine
olmak üzere, Londra'da bulunduğu sırada, Kardeş Derneğinin
kapı toplantıya katılmak yolundaki isteğinin, Selma tarafından red-
etmiş olduğunu göstermektedir.

Çetkinlik gösteren bu iki ifadeyi, sair olayların ışığında inceleme-
ye çalışalım:

1 — Selma, yurtdışına çıkışından evvelki dönemde dahi Harun'la
halindedir; ideolojik yönden, O'nu büyük çapta takdir ve tasvip
etmektedir.

2 — Selma, Harun'a karşı, ideolojik beraberlikleri itibarıyla T.K.P.
adamlarının büyük bir kısmını göndermiş bulunmaktadır.

3 — Selma, Londra'dan Türkiye'ye dönmekte olan Harun'a, Avru-
pa'daki sol teşekküllerle temasta bulunması için çeşitli adresler
Harun'ın, illhakika bu adresler üzerinden, alâkalı örgüt men-
etmiş görüp, onlarla temasta kusur etmemiştir.

4 — Çetin Özek'le aynı ideolojik beraberlik içinde bulunan Harun,
dâva vardığı gün, Tren istasyonundan verdiği bir telefon haberi
Çetin Özek tarafından arabayla alınıp götürülerek evinde misa-
etmiştir. Londra gibi büyük bir kentte, ileri derecede yakınlık ha-
etmiş kişilerin katlanamayacakları neviden bu kabil zahinetler,
yakınlıklara delâlet eder. Bu itibarla, önceden veya daha sonra,
Özek'in, Harun hakkında, Selma'ya «garanti» vermemiş olması ve
eterek dâvada «güvenilir vasıfta bir kimse olduğunu söylememesi
bulunmamak gerekir.

5 — Selma, «kabil olsaydı kendi ömründen aktarma yapmayı» is-
etmek kadar ileri bir misalin gösterdiği üzere, Harun'a yakınlık duy-
tu bu yakınlık ideoloji ve amaç beraberliğinden doğmaktadır.

Bütün bu sebepler göstermektedir ki, Selma ve Harun, aynı amaç birleştirdiği, aynı yolun yolcusu bulunanlardan ikisidir.

Amaçları, Sovyet Rusya'dakine benzər bir «Sosyalizm»'in Türkiye'de tesisi olduğuna göre, Rusya'daki gibi, Komünist Rus'lar arasındaki bir hitap şekli olarak «yoldaş» tâbirini benimsemiş bulunmalarını ve Harun'un, Selma'ya «yoldaş» demesini yadırgamamak, fakat mektubundaki bu tâbiri çizmesini de, şahsî tahaffuz endişeleriyle izah etmek, zarûreti hâlini alır.

Baş taraflarda bir vesile ile ele alınıp tetkik edilen, 203 sıradaki mektup münderecatı hatırlanırsa, 8.12.1969 tarihli, H. Karadeniz tarafından, S. Ashworth'a yazılmış mektubu rahatlıkla kıymetlendirmek kabil olacaktır:

1 — 203 sıradaki mektup, T. K. P.'nin, M. D. D. ve İçtüzü adı altında bastırmakta olduğu broşürü Türkiye'deki muhtelif kişi ve örgütlere gönderebilmek üzere, Selma Ashworth tarafından, kendisine adres bildirilmesi isteğinin ifadesine vesile olarak, D. Özgüden'i muhatap almakta ve o mektupta, bu maksatla, Selma'nın, H. Karadeniz'e de mektup yazdığı belirtilmekte idi.

Şu hale göre, Harun'un, Selma'ya yazdığı 8.12.1969 tarihli işbu mektup, D. Özgüden'in mektubundan anlaşıldığı üzere, Selma'nın bu konudaki mektubunun Harun'a ulaştığını ve Harun tarafından da, aldığı mektup icabatından olarak, Selma'ya bazı adresler verildiğini, yani, bir direktifin icabatına uyulduğunu göstermektedir.

2 — Aynı mektup, Harun'un, Çekirdek Grubu Toplantılarında ayrılıp, «ANT Hareketi» denilen teşkilât bünyesinde çalışmaya başladığını ve bu çalışmalarını sürdürdüğünü de, Selma'ya haber vermeye vesile olmaktadır.

3 — Keza, aynı mektup, Selma Ashworth'un, Harun'un nişanlısı F. Hülya Kınalioğlu'na, bir kısım şeyler gönderdiğini ortaya çıkarmaya da yararlı olmuştur. Bu şeyin, Süleyman Balkan ve Masis Kürkcügil'e de gönderilmesi istendiğine göre, T. K. P. tarafından bastırılıp yayınlanan kitap, yayın, vs. olduğundan tereddüt etmemek gerekir.

Mektupta (ANT Dergisi etrafında yeni atılımlarla kamu oyuna açılmaya hazırlanıyoruz. Kısa dönem sonra bu çalışmalarımız bitecek ve o konuda da sizinle yardımlaşacağız daha doğrusu yardımınızı isteyeceğiz) şeklindeki ifadelerle yer verilmiş olması da, H. Karadeniz - S. Ashworth işbirliğini ortaya koyan bir başka nümunedir. Zira, gizli ve mühim bir dava uğruna çalışma mevkiinde olmayan kimselerin, birbirleriyle, üstü kapalı tâbirlerle ifadesini bulmuş şekilde yardımlaşmaları da icaplıdır. Bu bapta, mektup bünyesinde yer almış (o konuda) tâbiri üzerinde durmak zarûreti de vardır. Harun Karadeniz ve Selma Ashworth arasında ne gibi konular tezekkür edilmiş olabilir? Bir iş konusu veya bir aşk konusu mu? Hayır... Tarafları birleştiren Marksist-Leninist görüş ve bu görüşün Türkiye'deki hâkimiyetini sağlayacak

«Sosyalist ihtilâlin gerçekleştirilmesi» şeklindeki müşterek amaçtır. Bu amaç etrafındaki çalışmaları ise, tabiatıyla —mehmâimkân— gizli tutulmalıdır. Nitekim sanık H. Karadeniz de, mektubundaki tâbirleri özelliği itibarıyla, bu prensibi uygulamaktadır.

Mektuptaki (Hülya'ya gönderilen şeylerin Masis ve Süleyman'a da gönderilmesi) şeklindeki ifadelerin müşterek davaları itibarıyla kıymetlendirilmesi, çok kolaylıkla mümkün olmuş, bu şeylerin, Komünizm üzerine yapılan yayınlar olarak anlaşılması gerektiğine temas edilmişti. Şu halde bu tâbirleri, sanık Harun tarafından müdafaaten söylenen (incelemekte olduğum sanayi dalı için doküman ve şahsım için kitap istemekteydim) mecalindeki sözlerle izah etmek imkânsızdır. Çünkü sanık, bu kabil ve gizlenmesine lüzum olmayacak neviden açık bir isteğini dile getirmekte olsaydı, üstü kapalı ve rûmûzlu tâbirlere lüzum görmeyecek ve hele başkalarının ad ve adreslerine değil, kendi ad ve adresine göre talepte bulunmaya yönelecekti.

Netice itibarıyla, bu mektup, Selma tarafından, T. K. P. yayın ve direktiflerinin gönderilmesi maksadıyla istediği adresler karşılığı ve bu istemin ifası cümlesinden olan bir cevap niteliğinde olması bakımından, Selma-Harun arasındaki örgütsel ve gizli faaliyetin bir ifadesi olmaktadır. Keza, bu mektup, Süleyman ve Masis denilmesinin, bunların soyadı ve adreslerinin bildirilmesine lüzum görülmemesinin de gösterdiği üzere, daha evvel, Harun tarafından, Süleyman Balkan ve Masis Kürkcügil'in, müşterek davalarında güvenilir vasıfta kimseler olarak Selma'ya tanıtıldıklarının bir kere daha teyidi vasfındadır.

Böylece, aynı davaya inanmış, yekdiğeri ile samimiyetten çok ileri temas halinde oldukları aşikâr kişilerden olup, S. Ashworth'a (Yoldaş) dedikten sonra, her ihtimale karşı bu tâbiri karalıyan H. Karadeniz'in, Komünistlerarası hitap şekli dâhil, her yönüyle kendini bu kavaya verdiği hususunu kabul etmek zarûreti hâsıl olmaktadır. Nitekim, nişanlısı F. Hülya Kınalioğlu tarafından da, Harun'un Sosyalist Devrim, yani, İhtilâlcî Sosyalizm görüşüne sahip olduğu ve kendisinin dahi bu görüşe sahip olmasında, Harun'un rol oynadığı açıklıkla ifade edilmektedir.

Rahatsızlığı sebebiyle Londra'ya giderken ideolojik yakınlığından ötürü kendisine büyük çapta müzahir olan, dergisinde yazılar yazdığı, Çekirdek Toplantılarını müteakıp birleşme lüzum ve kanaatine vardığı D. Özgüden tarafından Selma'ya yazılmış 29.3.1970 tarihli, 44 - 45 sıralarda yer alan mektupta (Harun'u bizde pek göremiyoruz. Durumu iyi, önemli gelişmeler olursa yazarız) şeklindeki ifadelerle, Harun'un, Selma ve Doğançün Özgüden'le aynı fikri paralelde bulunduğu, onların müşterek alakalarına bu yüzden mazhar olduğu bir defa daha seraha-ta ulaşmıştır.

Sıkıyönetim Komutanlığınca sansür yönünden ele alınıp, 23.8.1971 tarih ve AD. MÜŞ: 1971/3628 numaralı yazıyla gönderilip dosyaya konulmuş mektubundaki varlık sahiplerine karşı kin ve garazla dolu, bu sûretle sınıf kavgasından yana ifadeleri de, ideolojisini belirten nümünelerden sadece bir tanesidir.

Marksist-Leninist görüşün Türkiye'deki zaferini yani, Proleterya Diktatoryasını tesis etme gayreti içinde olanların ortaya attığı «Emperyalizm ve onun yerli uşaklarını bertaraf etme, bu cümleden olarak mak-satlı Amerikan düşmanlığı» ve benzeri istismar faaliyetlerinin tümü, H. Karadeniz'in çeşitli eylemleri meyanında yer alır.

Amerikan 6 ncı Filosunun İstanbul'u ziyaretini protesto eden çeşitli yürüyüşlere katılma, Gerze Tütün Mitingi, Kanlı Pazar, NATO'ya Ha-yır Haftası, 10.3.1969 tarihli beraber eyleme çağrı (298/15,16 sıra) bun-lardan ikrar ve vesailerle sabit olan birkaçıdır.

İşte bütün bu sebeplerle, (Sosyalizmin Demokratik yollarla gelme-sine inanmakla beraber, çoğunluk tarafından istenmesine rağmen, bu istegin tahakkuk etmemesi halinde zor kullanılarak iktidarın alınması gerektiğini) ifade ve önce örgütlenme, ajitasyon çalışmalarıyla kitle desteğinin sağlanması gereğine lüzum gördüğünü söyleyip bu vâdide gereken herşeyi yapan gizli T. K. P. ile de ilişkilerini sürdürdüğü an-laşılan, Türkiye'de Proleterya Diktatoryasını tesis edecek olan, geleceğin Sosyalist hareketini yürütmek gayesiyle Çekirdek örgütünü kurmuş bu-lunan sanık, işbu gizli örgütleri bünyesinde birer üye olduğu kadar, bil-hassa Çekirdek Gizli Örgütünü teşkil ve sevküidare edişinden mütevel-lit, S. Ashworth - D. Özgüden - Çetin Özek - L. Ş. Alkılıç zincirinin bir başka halkası olarak ortaya çıkmış bulunmaktadır.

FATMA HÜLYA KINALIOĞLU:

Harun Karadeniz'in nişanlısı olduğu bilinen ve ilk plânda ele geç-memesinden mütevellit, hakkındaki soruşturma evrakı tefrikanî tabî tutulmuş iken, bizzat teslim olması sonucu 16.9.1971 günü sorgulaması yapılabildiğinden, diğer sanıklar meyanında durumu ele alınan bu sa-nık, Emniyet Müdürlüğünde alınmış ifadesi ile, Kadıköy-Ziverbey mev-kindeki iki toplantıya, nişanlısı Harun Karadeniz refakatinde katıldığı-nı kabul etmekte, solculuğu, Sosyal Adaletin gerçekleştirilmesi ve bazı konularda Millileştirilmeye gidilmesi gibi mâsum şekillerde anladığın-dan bahisle, bu mânada solcu olduğunu, bu konuları etüd etmediğini ve hattâ bu konuların câhili bulunduğunu beyan eylemektedir.

Oysaki, sanık, dosya 290 sırasındaki evrak muvaceshinde, 16 Ağustos 1969 tarihinden sonra Ziverbey Mevkiinde yapılmaya başlanan Çekirdek Grup toplantılarında bulunduğu bildirilmiş bir kimsedir ve katıldığı toplantılardan biri 21 Haziran 1969, diğeri 28 Haziran 1969 tarihlerinde olmak üzere. (Arnavutköyü Dereboyu Caddesindeki) kayı-tıdır. Bu demektir ki, sanık, Güvenlik Makamlarınca tesbit edilen 21 ve 28 Haziran 1969 tarihlerinde yapılmış toplantılara katılmış olmaktan gayri, aynı yılın Ağustos ayında, Çekirdek Grubunun iki ayrı toplan-tısına da katılmış, fakat ilk iki toplantıya katılışını inkâr eyleyen bir kimsedir.

İlk ifadesinde malûm ve muayyen bir Dünya görüşü olmadığını ifade etmesine mukabil, gerek o ifadede, gerekse As. Savcılıkça alınan

ifadesinde, Harun Karadeniz ve arkadaşlarının, M. D. D. görüşünü be-nimsemiş kimselerce Talebe Derneklerinin ele geçirilmesi tehlikesi karşısında tertipleedikleri ve bu hususun gerçekleşmesi, yani, M. D. D. Stratejisindeki kimselerin talebe derneklerinde iktidarı almaları üze-rine, Onlara karşı çıkabilmek üzere bir araya geldikleri toplantılardan haberdar olduğunu beyan eden ve en son safhada da, nişanlısı Harun'un etkisiyle, M. D. D. görüşünü tasvip etmeyip, «Sosyalist Devrim» görüşü-mensubu olduğunu ikrar etmiş bulunan sanık, en azından bu Gru-bun 4 tonlanısına katılmış olmak gerekir.

Sanığın, 4 değil, ikrar ettiği üzere sadece iki tonlantıya katıldığı kabul edilse bile; bu grubun teşkil sebep ve gayesi belli olduğuna, keza, ikrarıyla ortaya konulduğu gibi, beher toplantı en azından üç buçuk saat sürdüğüne göre; toplantılardan ilkinde katılışı bir rastlantı eseri olsa bile, tasvip etmediği bir konuya ilişkin bulsaydı, toplantının bir ikincisine gitmeyebileceği noktasından, bu toplantılara, bilerek, isteye-rek ve ideolojik özelliği itibarıyla katılmış olduğunun kabulü zarureti ortaya çıkar. Nitekim, toplantı akabinde, iki nişanlı olarak bir yere git-mek kararında olsalardı dahi, Ziverbey mevkiindeki bu evden ençok 20 dakikalık mesafedeki Kınahoğlu ailesine ait eve, Harun'un dönüp, nişanlısını alması da mümkün ve hâlin icabına daha uygun düşecek iken, Hülya'nın, Harun'a refakatle, toplantı yapılan mahalle gidişlerinde, bilerek, rızaen, istiyerek toplantıya katılış vâki olduğunun, kabulünü gerektirecek sair yönler olduğu ortaya çıkar. Esasen, H. Karadeniz ifa-desine ait zaptın 4 ncü sahifesinde de, sanığın, kayıtsız şartsız çekirdek üyesi olduğu yazılıdır.

Beri taraftan, sanık F. Hülya, H. Karadeniz ile ilgili bölümde açık-lanan mektubun gösterdiği üzere, S. Ashworth'dan, T. K. P. ve aşırı sol teşekküllerin muhtelif yayımlarını da almış, beyan ettiğinin hilâfına, Selma ile, sadece Harun'a gösterdiği ilgi ve Harun'la kendisine gön-derdiği iki çorap için teşekkür maksadına mâtuf değil, ideoloji bera-berliği yüzünden müteaddit mektuplar da teati etmiştir. Zira, zâti tet-kikleri veya Harun Karadeniz tarafından yapılan tesirlerden hangisi mahsûlü olursa olsun, işbu sanık, «Sosyalist İhtilâl» önerisinde bulu-nan Sosyalist devrimci bir görüşe sahiptir; nişanlısı Harun ve Selma Ashworth ile de bu amaç etrafında birleşmektedir.

Bütün bu sebepler tahtında, F. Hülya Kınahoğlu'nun da, geleceğin sosyalist hareketi içinde tâyin ve tesbit edilecek stratejinin kararlaştırılması, muhtelif görüşlerin kristalleştirilmesi, bilinçlenme ve bilinç-lendirme şeklinde özetlenebilecek gayelerle çalışan çekirdek adlı İllegal Cemiyetin bir üyesi olduğundan şüphe edilmemek lâzımgelir. Ceza kanunu tatbikatına göre özel nitelikteki bir Cemiyette üye olan bu sanık, böylece, çekirdek grubunun diğer üyeleriyle, aynı amacın hâdimi olarak görülür.

Türkiyede sosyalist ihtilâli gerçekleştirme amacının birleştirdiği, Marksist-Leninist görüşe sahip kimselerden mürekkep çekirdek grubu, T. C. K. 141/1 nci maddesi tarifâtına giren bir cemiyet olduğuna göre, sanık F. Hülya Kınahoğlu da, bu cemiyete girme suçunu işlenmiş ol-maktadır.

SÜLEYMAN BALKAN:

Yugoslavya Yenipazar doğumlu olup, göçmen sıfatıyla Anayurda gelmiş sanık, yakalanması sonucu, İst. Emniyet Müdürlüğüne tesbit edilmiş ifadesiyle:

1 — 1968-1969 ders yılında, Harun Karadeniz, Ayhan Özer ve isimlerini hatırlamadığı daha birkaç arkadaşı ile birlikte, İ. T. Ü. Ö. B. Yönetim Kuruluna seçilip 1969 Mayıs ayına kadar bu kurulda çalıştığını;

2 — Yönetim Kurulu olarak ve şahsen destekledikleri, 1967 yılında başlatılmış Özel Yüksek Okullar meselesi icabı, İstanbul'dan Ankara'ya kadar yapılmış yürüyüşe şahsen katıldığını;

3 — Yönetim Kurulu olarak ele aldıkları Sanayi ve Montaj Sanayii konusu icabı, «Montaj Sanayii ve Ortak Pazara hayır» haftası düzenledikleri ve bu amaçla da İzmit'ten İstanbul'a kadar yapılan yürüyüş ile, yürüyüşün sona erdiği Taksim'de, kampanyanın sona erişine ilişkin mitinge de bizzat katıldığını;

4 — «Amerikan emperyalizmine karşı çıkmak için «1968 yılında İ. T. Ü. Ö. B.'nin de içinde bulunduğu solcu örgütler tarafından düzenlenen ve hattâ, sağı olarak mâruf Kıbrıs Türk Talebe Cemiyetinin de katıldığı 6 ncı Filoyu protesto gösterilerine iştirak ettiğini;

5 — 16.2.1969 günü cereyan eden ve «Kanlı Pazar» olarak bilinen yürüyüşe katılmakla beraber, «Gerici»ler tarafından dövüldüğünü;

6 — Üniversite reformu konusundaki, Üniversitenin işgaline ilişkin hareketleri, Yönetim Kurulu olarak desteklediklerini ve şahsen de bu işgal hareketlerine katıldığını;

7 — Bir gün, kardeşleri tarafından, posta müvezzinin getirdiği söylenen bir paketin verildiğini ve üstünde, kendi adresi yazılı, fakat, kim tarafından gönderildiğine dair bir meşruhat bulunmayan, ancak posta pulunda «Surrey» damgası okunabilen işbu ambalajdan, yazarın adı, basıldığı yer anlaşılmıyan, ne matbaa, nede teksir baskısına benzemeyen, «Bilimsel Komünizm» başlıklı, takriben 300 sahife tutarında bir kitap çıkması üzerine, komplo karşısında olduğundan korkarak, kapıldığı panik sebebiyle derhal bu kitabı yaktığını;

8 — Selma Ashworth'a tanımamakla beraber, Harun'un Selma ile temasını bildiğini, ancak, Harun tarafından, kendisi ve Masis'e ait adreslerin Selma'ya verildiğinden haberdar olmadığını;

9 — Harun ile birlikte ve Başkan Bekir Belovacıklı refakatiyle İBİB «İstanbul Bölgesi İşçi Birliği»ne bir süre gittiğini, alâkâlı bir kısım işçiye resim dersleri verdiğini ve işçilerle, çeşitli konularda sohbetler yaptıklarını, ancak bu birliğe en sonuncu gidişinin, bir yıl evveline rasladığını;

Açıklıkla beyan etmekte olan bir kimse durumunda iken, rızai ve iradi vasıftaki işbu ifadesinde, (M. D. D. ci oldukları söylenen talebe muhalefet gurupları tarafından, kendisinin de bulunduğu guruba

oportünist) denildiğini kabul etmesine mukabil, As. Savcılıkta, ifadesinin diğer kısımlarını teyit ederken, bu ikrardan mukni sebepler haricinde rücû eyleyip, çekirdek gurubu toplantılarına hiçbir vesile ile katılmadığını ileri sürmektedir.

1969 yılı Mayıs ayında, M. D. D. stratejisini güden öğrencilerin, F. K. F. bünyesindeki talebe derneklerinde iktidarı almaları sonucu, «Çekirdek» gurubunun teşekkül ettiği hatırlanır ve sanığın, mensup olduğu İ. T. Ü. Ö. B. Yönetim Kurulundaki görevinin de bu cümleden olarak sona erdiği düşünülürse, Harun Karadeniz ile birlikte, aynı fikri paralel içinde bulunması mahsûlü, yukarıdaki eylemleri ortaya koymuş bir kimse olarak, bidayette, M. D. D. stratejisini güdenlere karşı bir muhalefet gurubu durumu da bulunan bu örgüte girmedikçe düşünmeye imkân kalmaz. Kaldıkı, Harun Karadeniz ifadesi serahatı kadar, 11.6.1971 tarihli zabıttaki Masis Kürkçügil, İlkay Demir, Necmi Demir beyanları, F. Hülya Kınalıoğlu'nun -bu vasıftaki ifadesi, sanık beyanı hilâfına, kendisinin de, çekirdek gurubu toplantılarına katıldığını tesbite yeterli bulunmaktadır. Nitekim 290 sıradaki rapora göre, 21 Haziran, 28 Haziran, 29 Ağustos ve 6Ekim günleri yapılan gurup toplantılarına katıldığı da tesbit konusudur.

Aynı derneğin yönetim kurulu üyesi olarak çalışıp, ideoloji birlik ve beraberliği içinde, çeşitli eylemleri Harun ile beraber yürütmüş olan sanıkla Harun aralarında yakınlık doğması tabii ve muhakkak olduğuna göre, proleterya diktatörlüğünün tesisini mucip olacak sosyalist ihtilâl amacına ilişkin çeşitli yayınların, Selma tarafından bu sanığa da gönderilmesine müteallik olarak, 196/1 sıradaki, H. Karadeniz'e ait bölümde ele alınmış mektup, işbu sanığın muvafakati dışında ve hele aksi görüşte olmasına rağmen yazılmış olamaz. Kaldıkı, Harun tarafından Selma'ya yazılmış ve bazı aşırı sol yayınların gönderilebileceği kişiler meyanında Süleyman'dan da bahseden mezkûr mektup, bir an için, Süleyman'ın haberi haricinde yazılmış olsa bile, Süleyman'ın ideolojisini ve stratejisini bilen bir kimsenin mektubu olması bakımından, durum yine değişmemektedir.

D. Özgüden ile Harun Karadeniz arasında mâlûm olan yakınlık sebebiyle, dosya 203/2 sıradaki 10 Kasım 1969 tarihli, S. Ashworth tarafından D. Özgüden'e yazılmış olan mektupla, (T. K. P.'nin hazırlamakta olduğu Milli Demokratik Devrimcilerin içyüzü adlı broşürün gönderileceği kişiler için, Harundan da adres istenmekte olduğu) dikkate alınırsa, Harun tarafından yazılmış 8.12.1969 tarihli işbu mektup, daha evvel de söylendiği gibi, Selma'nın isteğine cevap teşkil etmekte ve sanık Süleyman Balkan'a, S. Ashworth ile yakınlığı bulunan teşekküllerden, yalnız «Bilimsel Komünizm» değil, başka yayınların da gönderildiği, Süleyman'ın ise, bu durumu gizlemekte olduğu neticesine varılır.

İşbu mektup, Süleyman Balkan ve Masis Kürkçügil'in, S. Ashworth tarafından tanındığını, aynı Oralekte, aynı örgütün adamları sıfatıyla çalıştıklarını da göstermektedir. Daha evvel belirtildiği gibi, Harun, soyadı ve adreslerinden, kimlik ve özgeçmişlerinden bahsetmeksizin (Hülya'ya gönderdiklerinizi, Masis'e de, arada bir Süleyman'a da göndermiş olduğum birden fazla broşür veya kitabın Hülya'ya vardığını ve bu iki kimseye de gideceğini bilen bir kimse hüviyetindedir. Aksi halde, yani adı geçenler, daha evvel Selma'ya tanıtılmış olmasaydılar, Harun, mektubunda bu yola da girmek, bu kimselerden, soyadı, açık adres ve özelliklerini de anlatmak suretiyle tafsilatlı olarak bahsetmeye mecbur olacaktı.

Böylece, Harun Karadeniz'in, Selma Ashworth zincirine bağlı bir T. K. P. üyesi olduğu, Selma'ya karşı muhtelif konularda görevli ve sorumlu durumda bulunduğu, bu görev ve sorumluluğu müdrük bir kimse sıfatıyla çalıştığı bir kere daha ortaya çıkmış olmaktadır.

Süleyman Balkan, katıldığını ikrar ettiği eylemlere ilâveten, dosya 205 sırasındaki Adli İşlemlere tabi tutulmasının ve ikrarı dışında kalan 17.1.1969 günü, Teknik Üniversite merdivenleri üzerinde Birleşik Amerika Büyükelçisi Commer'in bir fotoğrafını ve büyük boy bir bez üzerindeki Amerikan Bayrağı rümûzunu bizzat yakmasının gösterdiği üzere, diğer ihtilâlciler sosyalistlerle aynı paralelde maksatlı Amerikan düşmanı, NATO'ya ve sömürü vasıtası dedikleri Montaj Sanayiine, emperyalist eğitim düzeni dedikleri Özel Okullara... velhasıl Türkiye'deki müesses nizamı karşı bir kimsedir.

Mensup olduğu Yüksek tahsil dalı itibariyle, ortaya koyduğu eylemler, külhanbeyilik veya semt kabadayılığı vasfıyla değil, ideolojik durumu ve bu eylemleri, neticeye varacak usul ve yollardan saymasıyla kıymetlendirilebilir. Nitekim, İ. T. Ü. bünyesinde judo öğretimini deruhte etmesi de aynı görüşünün bir ifadesi olmaktadır.

Yukarıdanberi tâdat ve izah olunagelen sebepler tevhidten ele alınıp özetlenirse, Süleyman Balkan:

1 — M. D. D. ciler tarafından kendisine oportünist denilmesinin de gösterdiği üzere, ihtilâlciler sosyalist görüşü icabı, çeşitli eylemler ortaya koyan;

2 — Mahiyeti ve vasfı ifade edilmiş çekirdek gurubu üyelerinden olan;

3 — T. K. P. Koordinatör Üyesi S. Ashworth'a, ideolojisi ve eylemleri itibariyle takdim edilmiş, T. K. P. mensubu, S. Ashworth - L. Ş. Alkılıç - M. Çetin Özek - A. Nihat Sargın - D. Özgüden - H. Karadeniz - M. Kürkçügil zincirinin bir halkası vasfında olan sanıklardan biri sıfatıyla ortaya çıkar ve kendisine, bu gizli kuruluşların, mücerret üyesi nazarıyla bakılmak icabeder.

OSMAN SAFFET AROLAT

Harun Karadeniz konusunda dökümanter izahat verilirken durumu hakkında kısmi bazı açıklamalar yapılan ve Türkiye'deki fraksiyonların uzlaştırılmaya müsait yönleri itibariyle etraflı tartışmalara sahne olan «Çekirdek» adlı Marksist-Leninist grup toplantılarının ve eğitim tatbikatının büyük bir kısmına katılan Osman Saffet Arolat, bu toplantılara evini açacak kadar kendini «Sosyalizm» dâvasına vermiş ve cemiyet halindeki çalışmalara iştirak eylemiş bir kimsedir.

Harun Karadeniz ile çok sıkı ve ideoloji beraberliğinin ifadesi olan arkadaşlığı, karabete yönelmiş ve daha da pekiştirilmiştir. Zira, 1970 yılında evlendiği Nurcan ile, Harun'un nişanlısı Hülya kardeşidir.

Sanığın, (Marksizmi benimsemiş, bilimsel sosyalizmi kendisine eylem kılavuzu olarak kabul eylemiş bir devrimci olduğu) ifadesi serahatından bulunduğu kadar, aynı ifadesine göre (işçi sınıfının öncülüğünde ve yoksul köylünün yardımıyla, onunla ittifak ederek, diğer sınıflar ve tabakalardaki kendilerine yandaş olan güçleri de alıp yönetime gelmek için çalışmaları) ve yandaş güç'ten de (sosyalizme inanmış her sınıf ve tabakadan fertleri) anlamakta olduğu aşıkârdır. Bu anlayış ve anlatım içinde bulunan mumaiyleh, yine kendi ikrarıyla sabit olduğu üzere, çeşitli Marksist-Leninist yayın organlarında mesul görevler almış, Ant'daki yazılarıyla dikkati çektiği kadar, Adli Mercilere intikal etmiş bazı dâvalarıyla da, bu ideolojisinin hâkimiyetini sağlamak gayretine ve gayesine mâtufl eylemlerden sakınmamıştır. Bunlara misâl olarak: İstanbul 4 ncü Ağır Ceza Mahkemesinde üyeyt edilirken Sıkıyönetim Komutanlığınca celp ve As. Savcılığı'na intikâl ettirilen Eyüp Sorgu Hâkimliği 10.3.1970 tarih, 69/83 esas, 970/17 karar sayılı kararnamesine merbut «Hükümetin mânavi şahsiyetini alenen tahkir ve tezyif, fabrika işçilerini kanunsuz greve teşvik» ve İstanbul 1 nci Sorgu Hâkimliği 29.12.1970 tarih, 1970/262-256 sayılı kararnamesine merbut «Neşir yoluyla komünizm propagandası yapmak» suçlarına ait iki dosyadan bahsedilmesi yeterli bulunmakta, sanığın ferden ortaya koyduğu bu suçlar, takip ettiği yola ve buna mahsus stratejiye uygun hareket eylediğini göstermektedir.

D. Özgüden'in sahibi bulunduğu Ant Dergisindeki mesul görevi itibariyle, ismen ayrı bir teşekkül olmakla beraber bu dergiye bağlı olarak yayınlanan ve aralarında «Gerilla nedir», «Militana Notlar», «Şehir Gerillası»nın da bulunduğu, dünyadaki ihtilâl hareketlerinden, metodlarından örnekler veren, ihtilâl metodlarını alâkahlara öğretmeye yarayan, binnetice eğitim plânının uygulanmasına güzel birer nümune teşkil eden kitaplarla mânevi rabitası olmadığını düşünmek yanlış bir yargı olur. Özel iki No. lu Dök. Dos.'nın 16 No. lu dökümanı, Ant yayınlarının listesini vermekte oluşu bakımından dikkati çekecek niteliktedir.

Yurttaki çeşitli gelir dağılımı düzensizliklerini ve istismara müsait çeşitli konuları bulup teşhirde mâhir olduğu anlaşılan bu sahin, faaliyetlerinin bir kısmına misal olarak: 28. Mayıs. 1967 günü Açık Yürüyüşünde pankart asmak, Urfa mintikasına yapılmış bir gezi sonucu olarak hazırladığı ve sosyalist harekette rol verilmesi düşünülen köylüler nezdinde, «mütegalibe hâkimiyetini» dile getirmeye mahsus Oy Cehennem İlleri adlı yazısı, 1968 yılında Üniversite boykot ve işgallerine fiilen katılma ve işgalcilerin istek tasarısını ihzar. hemen arkasından 8. Ekim. 1968 günü yayınlanan 93 sayılı Ant Dergisinde «işgal ve sonrası için öğrenciler ne diyor» başlıklı yazısı, 4 Mart 1969 tarih ve 114 No. lu Ant'da aynı tema'ları işliyerek, «emperyalizme karşı strateji ne olmalıdır» yazısı, Finfinis, Magirus ve Singer grevleri sırasında işçiler arasına tahrik maksadıyla katılışları ve hele 6 Mayıs 1969 tarih, 123 No. lu Ant'daki «Temmuzda Gençliği bekleyen görev» başlıklı yazısıyla, işçi ve talebe hareketlerinin katettikleri tedrici tekâmüllere işaret ederek, devrimci öğrencilerin emekçi halka sınıf bilinci vermek göreviyle mükellef olduklarına temas edilmek suretiyle (örgütlenerek, köyler ve işçi merkezlerinde onlarla birlikte yaşayarak, kısır burjuva popülizmi, bireyciliği ve tartışmalardan kurtulma) tavsiyelerinde bulunması, 14 No. lu Ant(da da (Süreklî Devrim) için müşabih yol ve usulleri tekrarlayarak tavsiye etmesi, özellikle 13 Mart 1970 tarih ve 170 sayılı Ant'daki «Gençlik eylemlerine yeni boyutlar kazandırılmalıdır» başlıklı yazısıyla, emperyalizm ve onun yerli işbirlikçilerine karşı mücadelelerinin, işçi ve köylülere, geniş kitlelere mâl edilmesi onları demokratik halk iktidarına hazırlamaları gerektiği üzerine tavsiyelerini muhtevi yazısı (Öz. Dök. Dos. 32, 34, 39, 40, 41, 42) adı geçenin, bu konuda ne vüsatte çalışmalar yaptığını, aynı dosya 38 No. lu dökümanın gösterdiği üzere yurt dışında T. T. O. ile de hemfikir olarak çalıştığını ve bunlarla, 12 Mart öncesi ortamında görülmüş anarşik havanın yaratıcısı olarak başta gelen kişilerden biri olduğunu gösterir münemcerdir.

Türkiye'de sosyalist ihtilâli gerçekleştirmek maksadı etrafında, plânlı ve programlı, bir metod tahtında çalışan kimseleri ve bu meyanda O. Saffet Arolat'ı hakiki hüviyetleriyle ortaya koyabilmek için, Lenin ilkelerini hatırlamak ve hatırlatmakta zarûret vardır.

(Lenin) sınıf kavgası suretiyle hasım sınıfların zorla bertaraf edilmesi, proleterya diktatörlüğünün sağlanması, binnetice diğer bazı şeyler yapılması yanında, üretim ve tüketim araçlarındaki özel mülkiyetin kaldırılması ve kamu'ya maledilmesi neticesini doğuracak Komünist ihtilâli;

- 1 — İhtilâlin hazırlanması;
- 2 — İhtilâlin yapılması;
- 3 — Elde edilecek neticeden azamî fayda sağlanması; şeklinde üç safhada mütalâa ederek, ilk safha çok iyi düzenlenmişse, âcra safhasının çok kolay olacağını anlatmakta, bunun için de:

a) Her vasıttan faydalanıp propaganda yapılmalı; karışıklıklar çıkarılmalıdır.

b) Toplum üzerinde direkt tesirleri görülebilecek iş yerlerinde hücreler kurulmalıdır.

c) Silâhlı mücadeleler için guruplar kurulmalı, silâh depoları meydana getirilmelidir.

Demektedir.

Sanıkların, örgütsel çalışmalarında Lenin'e ait bu önerilere istinat ettikleri sayısız misallerle ispatlanabilir:

O. Saffet Arolat'da, ihtilâlin hazırlanması safhasının tatbiki cümlesinden olarak, Yurttaki gelir dağılımı düzensizliklerine temas ediyormuş nâmı altında, istismar vesilelerini bilhassa ele almış bulunmaktadır.

Biraz evvel de bahsedildiği gibi «Oy Cehennem İlleri» başlıklı broşüre bakıldıkta, H. Karadeniz'e ait evrak meyânında ele alınmış «Propaganda» usul ve yollarını, görüştükleri kişilere karşı takımları gereken tavır öğütleyen işbu yazı ilkelerine uygun olarak yapılmış temaslara dayanılıp, tokraksız ve fakir köylünün derdleri dile getirilirken, büyük toprak parçalarının gavrimesru yollarla elde edildiği ve büyük toprak sahiplerinin zulme yöneldikleri gibi yargıların ilk plâna çıkarılmakta olduğu, toprak sahiplerinin ayrı ve hasım bir sınıf şeklinde anlatılmasına çalışıldığı;

İşgal ve sonrası için öğrencilerin ne dediklerine dair yazısıyla bu kanunsuz olayları, dünyanın diğer ülkelerindeki durumlarla kıyaslayarak, talebe isteklerinin tahakkukunu, düzen değişikliğine bağlamakta olduğu;

Montaj sanayiini «sömürü unsurları» olarak niteleyip karşı çıktığı Magirus ve Singer işçilerine karşı sürdürülen grevlerdeki tahrikata yönelişlere tasvîpkâr bir tavır takınmasıyla, maksatlı Amerikan düşmanlığı yaptığı;

Emperyalizme karşı strateji ne olmalıdır ve emperyalizme karşı işçi yürüyüşü adlı yazılarında, kanlı olayların cereyan ettiği gösteri yürüyüşünü ele aldığı ve o tarihte, İ. T. Ü. Ö. B. Başkanı bulunan Harun Karadeniz, F. K. F. Genel Başkanı Yusuf Küpeli, yürüyüş yöneticilerinden Taner Kutlay ve diğer bir işçi yönetici ile yaptığı görüşme münasebetiyle, kendisinin de aralarında bulunduğu guruba «Devrimci» ve «Antiemperyalist» diyerek, Devlet kuvvetlerinin emperyalizm ve gericiilikten yana tutumunun tesbit edildiğini söyledikten sonra, konuştuğu bu kimselerle ayrı görüşü paylaştığını gizlemeksizin;

Taner Kutlay'ın (... Örgütlenme ve geniş kitlelere Antiemperyalist bilinç verme dönemindeyiz. Örgütlenme, bugüne kadar öğrenciler arasında yürütülmüştür. Kavga, onların kavgasıymış gibi ortaya konmuştur. Eylemi geniş kitlelere iletme ve sonra da, Millîci sınıf ve tabakalara bu eylemde hakları olan yeri gösterme ilk görevimizdir. Bu aşamada,

bilimsel sosyalizmin bize sağladığı metodla, geniş kitleleri, eylem içinde gereken bilince ulaştırma yöntemi edinilmelidir. Bu yöntem, bu dönemi en kısa zamanda geçmemize yarayacaktır. (..... Yeni taktik uygulamaları devrimci kanat için şart olmalıdır.... İşçi militanlarla gençlik militanları, bir arada, Antiemperyalist eylemin gerçek sahiplerinin işçi ler olduğunu haykırmalıdır....), (son olaydan payımıza düşen dersi almanız gereklidir... olayın kıvanç duyulacak yönü, 30.000 emekçinin uzun bir yolu yürüyerek, antiemperyalist mücadeleye girmesi..... İktidarı kökten tedirgin etmesidir.) şeklindeki sözlerine ve hazır bulunanların da ekleriyle Harun Karadeniz'in, bu yürüyüş polis tarafından dağıtılmış olmakla beraber, dağılmıyacakları zamanın da geleceği, yani ilerde daha kararlı ve ciddi hareketler yapacakları....., zaferin, bağımsızlık savaşlarımızın olacağı... (Amerika ve onun işbirlikçileri, polis ve aldatılmış kişilerle bağımsızlık kavgasını yozlaştırmıyacak ve engelliyemeyeceklerdir..... İktidar, yasal haklarımızı kullanmamıza engel olduğu an..... bizler için hertürlü araçla kendimizi korumak meşru olur..... bağımsızlık savaşları emperyalistlerin ve işbirlikçilerinin ruhsatına tabi değildir..... Türkiye'nin bağımsızlığı ve mutluluğundan yana olan halkımızı, Amerika ve işbirlikçilerine karşı direnmeye çağırırız.) şeklindeki, Türkiye'de, sosyalist ihtilâl için proleterya liderliğinde yapılacak harekette işçi ve talebe militanlarının birlikte ve ısrarla eyleme girişmelerinin devam edeceği, karşılarındaki hasmın, Amerika ve onun işbirlikçileri olduğunu açıklamaya vesile teşkil ettiği, bunun ihtilâlcı sosyalizmin hazırlık safhası içinde bulunduğunun görülmesine de imkân sağladığı;

Avrupa Türk Toplumcuları Ocağı bünyesindeki «İşçi+Aydın» ittifakı içinde «sosyalist kaynaşma» sürdüren kimselerle bu iş üzerine mektuplaştığı;

Temmuzda gençliği bekleyen görev başlıklı yazı ile, (...Türkiye'de sol hareketin liderliğini yapması gereken, örgütün yöneticileri...)nin, Dünyadaki benzer örgüt hareketlerine kıyasla ağır ve aksak işlediğine temas etmekle beraber, Üniversiteden sonra, fabrika ve toprak işgallerinde, daima emekçilerden yana olmuş gençleri övdüğü, omuzdaş ve kavga arkadaşı diye seslendiği Üniversitelilere, Temmuzla gelecek tatilden bilistifade, yurdun çeşitli yerlerindeki emekçilere sınıf bilinci vermek üzere örgütlenip çalışmayı öğütlediği;

Sürekli devrimci omak için başlıklı yazısıyla, yine, omuzdaş ve kavga arkadaşı dediği Üniversitelilerden, (kendi Üniversite olayları içinde kalmamak, evrensel etkinliği ulaşabilecek olaylar yaratmaktan uzak düşmemek) yani proleterya diktatörlüğünün süratle tesisi ve Enternasyonalist görüşün de tatbik edilebilmesi için muhtelif misaller vererek (... Örgütlenme, ortak yaşama ve bu yolda kavga demi)'ne uyma ve kesintisiz çalışma istediği;

16 Aralık 1969 tarih ve 155 sayılı Ant'daki «Gençliğin üç yönlü eylemi» başlıklı yazısıyla, gençlere devrimci diyebilmek için, çağdaş bir devrim ustasının deyimi ile (Kendilerini işçi ve köylü kitleleri içine katmak isteme ve bu yolda eylemde bulunmanın şart olduğu)'nu ifade ederek, (teorik eğitimle doğruları ortaya koymak; bunlar emperyalist kavga bütünü içinde kullanmak; bunlara bağlı olarak kaymaklanma alanı Üniversiteye kök salacak örgütlenme)'nin gereği gibi yapılamadığından şikâyet ile, «devrimcilere» görev ve mesuliyetlerini hatırlatmakta olduğu;

Gençlik eylemlerine yeni boyutlar kazandırılmalıdır başlıklı yazısıyla, diğer yazılarıyla aynı paralelde fakat daha açık şekilde, Mao'nun devrimci târifini başa alıp, devrimci gençlerden, emperyalizm ve onun yerli işbirlikçilerine karşı mücadelelerinin geniş işçi ve köylü kitlelerine mal etme gereğini hatırlatarak, kitleleri demokratik halk iktidarına, yani sosyalist ihtilâle hazırlamaya geçilmesi gerektiğini tekrarladığı;

(Öz. Dök. Dos. 31, 32, 33, 34, 35, 36, 38, 39, 40, 41, 42 No. lu Dök. lar).

O. Saffet Arolat ve omuzdaşlarının, komünist ihtilâlini gerçekleştirecek hazırlık safhası içinde. Lenin'in tavsiyelerini harfîyen yerine getirmek üzere, hakikat dışına nasıl çıkabildiklerini, icat ettikleri senaryolarla, nasıl istismar vesileleri yaratıp menfi propaganda vesileleriyle çalıştıklarını, Öz. Dök. Dos. 11 sırasındaki, Harun Karadeniz ile birlikte çıktıkları Gerze Tütün mitingine ait, 1. Nisan. 1969 tarih ve 118 No. lu ANT'daki, «Tütünçülerin Sömürücüye Karşı Savaşı» başlığını taşıyan O. Saffet Arolat'a ait yazıdan inceleyerek:

Yazının hemen ilk paragrafında, ad ve sanından bahsetmediği ve bu itibarla muhayyel bir şahsiyet olarak kabulü gereken köylü vatandaş, O. Saffet Arolat'la karşılaştığı anda, kendisine (Bak bu kâğıdın tanesi kırk para, bu tütün de kırk para, eder iki kuruş. Al, Sarayım iç, Yeniharmanın haltetmiş, Yeniharman kaç para) demekle, 17.5 kuruş cevabını alınca da, ne nisbette sömürüldüğünü anlamakta (!) olduğu kadar, Harun Karadeniz de Gerze Tütün Ekiçilerine hitap ederek aynı paralelde, 7-10 liraya satılan tütünün, Sigara olarak 75-225 liraya yükselişini, başka bazı şeyler meyhanında «Sömürü» diye niteleyip, bu sömürünün, Amerika ile olan bağlantıların anlatmaya tevessül etmektedir.

Türkiye'de Sigara imal ve satışının Kanunla Devlet Tekelinde bulunduğunu, Maliyet değeri fevkindeki satışlardan elde edilenin de bütçe gelirleri meyhanında olduğunu bilmemeleri imkânsız olan bu kimselerin, Tekel'e uğramadan tüketilmesine tevessül edilen kaçak vasıftaki sigara fiyatını ele alarak, köylüye, kıyaslama sadedinde bundan bahsetmeleri, bundan, «sömürüldükleri» sonucunu çıkarmaları, gayeye varmak için her yolun mübah sayıldığına tipik bir misaldir.

Teker teker bu yazılar ve eylemler üzerinde durulursa, bunların, Marksist-Leninist görüşü içinde, örgütlenmiş olarak, Lenin'in Komünist İhtilâline giden yoldaki önerilerine uygun ilk safhayı teşkil eden

eylemler olduğunu, bu hareketin özelliği icabı, bizzat kendi yazıları ile de ortaya koyduğu üzere. Harun Karadeniz, Taner Kutlay, Çekirdek ve öteki gizli örgütlere mensup kimselerle fikir ve işbirliği halinde bulunan sanığın, Sosyalist İhtilâli gerçekleştirmiş görmek maksadıyla çalıştırdığından şüphe edilemeyeceği, yazılarının, bilimsel izahlar vasfında veya gazetecilik görevinin bir icabı olarak değil, yürütmekte olduğu işbu kavgaanın tatbikatından olarak hazırlandığı, bütün bu sebepler karşısında da, sanığın, Türkiye'de Komünizmi hâkim kılma maksadıyla yapılan çalışmalar için, örgüt yani gizli cemiyet faaliyetlerinde yol gösteren bir kimse hüviyetinde bulunduğu neticesine varılmıştır.

TANER KUTLAY:

Çekirdek gurubu toplantılarına katılmış, hattâ bu gurubun toplantılarının icra edildiği yerlerden biri olarak ikametgâhının kullanıldığı, ikrarı ile sâbit olan bu sanık, keza ikrarı icabı, İktisat Fikir Kulübü ve Fikir Kulüpleri Federasyonu Sekreterliği görevini deruhte etmiş, bu Federasyonun Dev-Genç'e inkılâp edışı ile Dev-Genç üyesi olmuş, TİP, Eminönü İlçesine üye sıfatıyla kaydını yaptırmıştır.

Marksist felsefeyi benimsediğini, Bilimsel Sosyalizmi kendine rehber olarak kabul ettiğini, Dünyadaki baş çelişkinin, Emperyalizm ve onun ortakları vasfındaki işbirlikçi sermaye, Feodal Mütégallibe-Ezilen Uluslar arasında olduğunu bildiren sanık, bu konudaki çeşitli eylemleri, fiilen katılış veya yönetici olarak icra eylediğini de ikrar etmektedir. Hütlâsa edilen bu görüşün, Marksist-Leninist görüş olduğundan şüphe edilemez.

Halkın, işbu çelişki etrafında bilinçleşmesi konusuna ehemmiyet veren sanığın, (1 — Halk bilinçlenecek. 2 — Bilinçlendirme neticesi örgütlenme safhasına geçilecek, 3 — Siyasî anlamda örgütlenmeye gidilecek) şeklindeki öneri ve inançları, M. D. D. paralelindeki bir görüşü benimsediğini ortaya koymakta, esasen Mihri Belli tarafından ortaya atılmış olan M. D. D. stratejisinin Türkiye'deki uygulamasının genel hatlarını tasvip ve Sosyalist İhtilâl tatbikatına mukaddem Millî Demokratik Devrim Aşamasına ihtiyaç bulunduğunu beyan eden mumaileyh bu stratejinin ortaya atılmasından sonra yapılmış birtakım hatalı uygulamalar olduğunu beyan ve bunları tasvip etmediğini söylemekte de:

Sol fikirli bir kimse olmasından mütevellit, «haklı talebe istekleri» nâmi altında ve hakikatte mer'i nizamla açık bir şekilde zıddiyet gösteren Fakülte boykot ve işgallerinde daima birinci plânda olmak, İktisatlılar Fikir Kulübü ve bu örgütün bağlı bulunduğu F. K. F. İstanbul Bölge Yürütme Üyesi sıfatıyla çeşitli talebe forumlarına, A. B. D. Büyük Elçisi Kommer'i protesto, Montaj Sanayine hayır, İ. Öktem'in cenaze töreninde yapılan saldırıyı protesto şeklinde müteaddit yürüyüşlere, Akhisar Tütün Mitingine, Öğretim üyelerinin tartaflanması olayına (Prof. S. ÖZÇELİK), köşesinde, V. Demircioğlu'nun çok ufak bir resmi

bulunan Kızıl bir bez parçasının, Beyazıt Kulesi Bayrak direğine çekilmesi olayına katılışı ve âdeta bir okul gibi düzenli çalışıp Marksist açıdan Sosyoloji-Felsefe dersleri veren F. K. F. Politik eğitimlerine iştiraki, istismara elverişli hertürlü fırsattan istifade ederek, millî müesseselere zaaf iras eyleyen fiiller ihdas eylesini, 1970 yılında 2 nci Dev-Genç Kurultayında İstanbul Bölge Yürütme Kuruluna gelmesi sonucu, Dev-Genç'in müteaddit toplantılarında devrimci (!) fikriyatı onaylamasıyla hatalı hareketlere katılmamak şöyle dursun, bu hareketlerin oluştuğu ortam içinde kalmakta ısrar ettiğinin kesin bir ifadesidir. Dev-Genç'in kapatılmış nedenine bakılırsa, sanığın Dev-Genç'de oluşu dahi, başlı başına bir suç teşkil etmektedir.

O. Saffet Arolat ile ilgili bölümde, ANT Dergisinde yayımlanmış bir röportaj münasebetiyle yaptığı konuşmaya ait olarak metni verilen sözleri, tamamıyla sosyalist düzen getirme faaliyeti içinde olduğunun, bu maksatla örgütlenme ve işçi hareketlerinin tasvipkârı ve müsevvikî bulunduğunun, 16 Haziran olaylarından aldıkları derslerle, bu dâvayı halledeceklerinin ikrarı vasfındadır.

Son safhada Şehir ve Kır Gerilla eylemlerine katıldığı yolunda aleyhine bir delil elde edilememiş olmaktan mütevellit, bu kabil hareketlere katıldığından bahse sebep bulunmayan sanık, Dev-Genç içinde beliren ve kendi ikrarı ile de gün ışığına çıkmış olan fraksiyonların bir ifadesi olarak:

1 — Proleter Devrimci Aydınlik Gurubu,

2 — Aydınlik Sosyalist Dergi Gurubu şeklinde iki gurup mevcut olup, bu 2 nci gurup ise, a) Aydınlik Sosyalist Dergisi Gurubunda kalanlar, b) Kurtuluş Dergisi etrafında toplananlar olmak üzere keza iki ayrı bölümde mütalâa edilebilmektedirler.

2 nci gurubun, a) fıkrasında belirtilmiş mevkide sanığın kaldığı mevzu bahis edilse dahi, bu grup ve kliklerin aralarını bulmaya, çekişmelerini önlemeye mâtuf olarak, 29.9.1970 tarihinde İ. T. U. Taşkıışla Binasında vâki toplantıya katıldığı anlaşılan mumaileyh, M. BELLİ'nin toplantıya gelmesine rağmen, karşı gurup lideri MAHİR ÇAYAN'ın gelmeyişi münasebetiyle, uzlaşma zemini bulunamaması sonucu geçici bölge yürütme kurulunu deruhte edenlerden biri olduğundan ve kesin bir netice istihali yönünden tahakkuk etmemiş olsa bile, bizzat benimsemiş bulunduğu «TOPKAPI, ALİBEYKÖY, KADIKÖY, KARTAL, İZMİT» Bölgeleri işçi birliklerini, proleterya diktatörlüğüne bir kademe olmak üzere kurmaya mâtuf faaliyetlerin içinde bulunduğundan dolayı, hertürlü ahval ve şerait karşısında, Taner KUTLAY'ın, T. C. Kanunu ile kastedilen mânada kesif bir cemiyet çalışması içinde olduğu, bu çalışmalarda yol gösteren kişi hüviyetini taşıdığı neticesine varılmaktadır.

İŞİTAN GÜNDÜZ:

Dünyadaki baş gelişmeyi, emperyalizm ile geri kalmış ülkeler arasındaki ilişki olarak ifade eden ve yurttaki emperyalizm ile Türk halkı arasındaki ilişki üzerinde duran sanık, Türkiye'nin iktisadi yönden tam bağımlı; 12 Mart Muhtırası öncesi dönemde, siyasi yönden de aynı vasıfta olduğuna temas etmekte. İdeolojik yönden bilimsel sosyalizmi benimsemiş Marksist olduğunu kabul ederken, Türkiye'ye sosyalizmin, Sosyalist Devrim ile değil, Milli Demokratik Devrim Aşaması ile gelmesi arzusunda olduğunu beyanla, 1966'da TIP. Fatih İlçesine üye olduğunu, henüz FKE'na bağlı bulunmadığı sırada girdiği İktisatlılar Fikir Kulübünün FKE bünyesine bağlanması üzerine bu örgüt üyeliğini kazandığını, bu sıfatı icat, kanuni ve gayri kanuni şekilde gelişip sokaga taşın forum, miting, yürüyüş şeklindeki talebe hareketlerinin çoğuna katıldığını ikrar etmektedir. Sanığın katıldığını iddia ettiği talebe hareketleri arasında, M. D. D. stratejisinin hedefleri meyânında gösterilmiş «siyasi, ekonomik ve kültürel emperyalizmini» tebarüz ettirmeleri yönünden, Amerikan Filosunun protesto edildiği, özel okul sorununun dile getirildiği yürüyüşler kayda değer önemdedir.

Yine sanık, Taner Kutlay gibi, F. K. F.'nin Marksist Sosyoloji ve Felsefe eğitimi konusundaki kültür ve seminer çalışmalarına iştirak ettiğini, sosyalist devrim ile M. D. D. olmak üzere, solda doğan fraksiyonlar ve M. D. D. cillerin talebe cemiyetlerinde iktidara geçme durumuna ulaşmaları yüzünden, talebe üyelerin bir kısmının ihraç edilmesi mevzu bahis olunca, muhalefet imkânının oluşturulmasına lüzum görüldüğü ve bu maksatla da, kamilerin tertiplemediğini bilemediği Çekirdek gurubu toplanmalarına, NECMİ VE İLKAY DEMİR, Taner Kutlay, Veysi Sarısören, Süleyman Balkan, Ragıp Zarakolu, Masis Kürkçügil, Harun Karademir ve diğerleri ile birlikte iki oturumla katıldığını, ancak M. D. D. cillerin Talebe Cemiyetlerindeki kuvvetli durumları itibarıyla, Çekirdek gurubunun, onlara karşı çıkabilecek kuvvet ve kudret iktisap edememesi, esasen bu gurup mensupları olarak, ağırlarında değişik görüşleri benimseyenlerin de bulunması yüzünden, bu gurubun dağıldığını, bir kısım arkadaşının ANT hareketine katılması gibi, bir diğer kısmının Partizan gurubunu teşkil edip, bu nam altında bir dergi çıkarmaya başladıklarını, İLKAY ve Necmi Demir gibi bir kısmının, M. D. D. ci olarak Dev-Genç'e geçtiklerini, bir süre sonra kendisinin de Dev-Genç'e geçmiş olduğunu ifade ve ikrar etmektedir. Aslında, daha evvel de bir nebze temas edildiği gibi, Çekirdek gurubu, Türkiye'de yapılacak sosyalist hareketin, hangi fraksiyonu ilhak veya hangisine ilhak suretiyle gerçekleştirileceğine şahsına sahip olacağını tayin ve tesbit maksadıyla, Marksist-leninist görüşe sahip kimselerce teşkil edilmiş bir gurup olup, bu gurup mensuplarının çeşitli huziplere mensubiyetlerine rağmen, ittifakla birleştikleri husus, «Türkiye'de sosyalist ihtilali gerçekleştirmek gereği» üzerindedir.

Çekirdek gurubu M. D. D. görüşüne sahip kimselerin talebe derneklerini de geçirmeleri üzerine bir bakıma muhalefet gurubu olarak kurulduğundan, bu gurubu idaresinde sosyalist görüş içinde bir başka fraksiyon olarak kabul etmek de mümkündür.

Nitekim, fraksiyon denilebilecek gruplaşmalar, bundan ibaret de kalmıyacak, Mihri Belli, Ömer Kivilemli, Mahir Çayan, Doğu Perinçek, Deniz Gezmiş grupları şeklinde ayrı ayrı, başka nümuneler de ortaya çıkacak, bu gruplaşmaların, müşterek davalarının tahakkukuna zarar vereceği noktasından, sol kesimde bir «Güç birliği» düşünülecektir. Sanık, olayların bu yönden de içinde ve bu yönden de bir rüknü bulunmaktadırlar.

Bugünkü ekonomik şartlar itibarıyla, ebeveyninin aydan aya kendisine gönderdiğinden bahsettiği (500) liralık meblağla, nişanlı bir genç olarak, değil, tasarruf, zaruri ihtiyaçlarını dahi borçlanmadan gideremeyeceği aşkâr olmak gereken sanığın, şahsi kaynaklarından tefrik etmeğe imkân bulamayacağı (200) liralık bir meblağı, sosyalist gaye birliği içinde olduğu omuzdaşlarına, Kadriye Denizözen vasıtasıyla gönderebilmesinin dahi, talebe cemiyeti parasının, ne gibi bir tesanüt içinde kullanıldığını ve bir başka dosyadan dolayı T. C. K.'nun 146 ncı maddesini ihlalden yargılanan Necmi Demir ve arkadaşlarıyla, ne gibi bir ideolojik yakınlık ve tesanüt içinde olduğunu göstermesi yönünden zikrinde fayda mülâhaza edilmmiştir.

Bu konuda, yâni Türkiye'de Sosyalist İhtilalinin gerçekleştirilmesi maksadıyla, belli bir merkeze, bu merkezin önerisi ile çeşitli örgütlere bağlı olduğu şüphesiz bulunan sanığa ait fiillerden ikisi daha aşağıda belirtilecektir. Bu fiillerdeki müşterek yönler, Marksist-Leninist görüşü icabı, sosyalist ihtilalin gerçekleştirilmesine dair örgütsel faaliyet, hiçbir izaha ihtiyaç hissettirmeyecek kadar açıktır.

1 — Taner Kutlay ve arkadaşları tarafından 4. nüsha kadar yayınlanabilmiş «İktisatlılara bülten» adlı broşürün ilk sahifesinde, başyazı hüviyetindeki İştan Gündüz imzalı yazı aynen şöyledir:

(.....Türkiye'de yoğunlaşan Devrimci mücadelenin en nazik ve acil sorunu, —örgüt—sorunudur..... bizler, gençlik saflarında bilinçlendik, eğitilen devrimciler olarak, devrimci mücadelemizin gençlik kesimindeki örgütlenmesinin şekil ve biçimini kavradık ve en tutarlı devrimci gençlik örgütü Dev-Genç saflarında kavgaya atıldık... örgütlü mücadele olmadan hiçbir inanç veya fikir hedefine ulaşamaz... işte biz..... örgütümüzün görüş açısından Dünyadaki ve Türkiye'deki olayları, Fakülte'deki arkadaşlara bildirmeyi amaç edindik).

Münderecatı yeteri kadar açık bulunan bu ifadede; sanığın, çeşitli kuruluşlarla irtibatlarda bulunduğunun netice itibarıyla, sosyalist devrimi gerçekleştirecek teşekkül olarak Dev-Genç'te karar kıldığını, sosyalist hareket için ütedenberi örgüt konusu üzerinde durduğunun ve böylece ihtilalle sosyalizmi gerçekleştirmek için cemiyet «Örgüt» faaliyetleri için, Cemiyet halinde çalışmak için yol gösteren bir kimse hüviyetinde olduğunun ikrar edilmiş şekli vardır. Nitekim, bahsi geçen broşürün beşinci sahifesinde de, maksatlı tabirlerle, sınıf kavgası yapılmasını, yapılacağını dile getiren aşağıdaki adaptasyon da, yeteri kadar dikkat çekici niteliktedir:

(.....)
Bağımsızlık uğruna Alkanlara böyandik.
Yolumuz devrim yolu gelin kardaşlar gelin
Yurdumuza Yanki doldu vurun kardaşlar vurun
İşçi Köylü hazırız bozuk düzene karşı,
Halk savaşı vereceğiz Emperyalizme karşı).

2 — 22.12.1970 tarihli Cumhuriyet Gazetesinde yayınlanıp, sanık tarafından da teyit olunan, «Silâhı bırak kampanyasına» katı surette karşı olduğunu belirten, «Silâhları bırakıp Emperyalizme teslim olmamızı istiyorlar. Bu durumda silâhlı mücadele, artık zorunlu hale gelmiş bulunmaktadır... Silâhlanma, ancak gerçekten ve tam bağımsız Türkiye yaratıldıktan sonra düşünülebilir» şeklindeki ifadeler, gayet açık olarak, silâhlı mücadelenin devam edeceğini, bunun sınıf kavgası yapanların normal faaliyetleri bulunduğunu, bağımsız Türkiye, yani, sosyalist ihtilâl zaferine şâhit olmuş Türkiye kuruluncaya kadar, bu durumdan vaz geçilmiyeceğini göstermektedir. Zira, «Emperyalizm» dedikleri sistem, ancak sosyalist ihtilâl ile bertaraf olunacaktır.

Bu sözlerde, sınıf tahakkümü gayesine mâtuf cemiyet halinde çalışmak ve cemiyet halinde çalışmanın usul ve yollarını ortaya koymak gayreti içinde olduğu bir kere daha ortaya çıkan sanığın, «Yol gösteren» hüviyeti de kabül edilmek gerekir.

Sanığın gizli cemiyet çalışması ve bunda yol gösteren hüviyetinde olduğunu ispat sadecinde verilmiş yukardaki misal, biraz evvel bahsedilen suçundan ayrı ve T. C. K.'nın 312 nci maddesi ile muayyen, müstakil ve özel bir suç teşkil etmesi itibariyle, ayrı bir tahlile muhtaçtır:

Bilindiği üzere, Üniversite çevrelerinde beliren ideolojik kavgaların belirgin bir hal alması ve karşıt grupların silâhlanması, silâhlı hareketlerin yalnız Üniversite hudutları içinde kalmayıp sokağa da taşınması sonucu, evveleminde genel asayişe müessir olan ve halkı tedirgin eden bu hale son verilebilir ümidi ile, sanığın, Dev-Genç adına verdiği yukardaki beyanata mukaddem, «Silâhı bırak» adlı bir kampanya mevcuttur. Bu kampanya, adının da gösterdiği üzere, kanunla silâh taşıma yetkisi bulunan kişi ve örgütler dışında olanların, silâhlı hareketlerden uzak kalması maksadını güttüğü kadar, kanun dışı olarak silâhlananların çağırına uymaları halinde, kanun hâkimiyetini de sağlayacaktır.

Oysa ki sanık, İktisat Fakültesinde vukua gelmiş silâhlı olayların, yani cürüm teşkil eden vekayinin hemen akabinde yaptığı basın toplantısında, yukarda zikredilen cemiyetin dışında, üyesi olduğu Dev-Genç örgütü adına konuşurken (Bu örgütün silâhı bırakmasının, Emperyalizme teslim olmak mânasına geleceğini ve kendisine göre Türkiye'de o gün

mevcut bulunan şartlar itibariyle silâhı bırakıp teslim olma yoluna girmeyeceklerini) söylemiş olmaktadır. Türkiye'de o günkü ortam itibariyle Emperyalizmin hâkim olduğunu söyleyen ve silâhı, silâhlı mücadeleyi bırakmaları halinde, Emperyalizme karşı yaptıkları mücadeleden vazgeçmeleri mevzu bahis olduğu takdirde, kendilerini Emperyalizme teslim olmuş sayacaklarını anlatmakta olan sanık, Emperyalizmin bertaraf edilmesi ve böylece Türkiye'nin «Tam bağımsız» olacağını, ancak o takdirde silâhın bırakılacağını söylerken, sosyalist düzenin, tesisi halinde silâhın bırakılacağını da anlatmış olmaktadır. Ashında, Marksist-Leninist esaslar tahtında sürdürülen sınıfsal mücadele, sınıf tahakkümü yani Proleterya Diktatörlüğü tesis edilen anda tabiatıyla sona erecek, zaten silâh istimalini gerektiren hal de kalmamış olacak, böylece silâh, sadece «Sosyalist düzen»'in korunması için lüzumlu olabilecektir.

Bütün bu sebeplerle, sanık, mensup olduğu Dev-Genç'in, Marksist-Leninist esaslar tahtında Sınıfsal Mücadeleyi yürüten örgütlerden biri bulunduğunu ortaya koymakta olduğu kadar, silâhlı mücadelenin ne zamana kadar devam edeceğini de açığa ulaştırmış bir kimse hüviyetindedir.

Sanığın, Dev-Genç mensupları arasında, bizzat, silâhlı hareketlere katıldığı tesbit edilebilmiş değildir. Bu itibarla, basın toplantısı esnasında söylediği sözleri ile, silâhlı Militanlara direktif vermiş yani, silâhlı hareketler devam etsin demiş bir kimse olarak, T. C. K.'nın 312 nci maddesindeki «Cemiyetin muhtelif sınıflarını umurun emniyeti için tehlikeli bir tarzda kin ve adavete tahrik eylemek» suçunu işlemiş olmaktadır. Zira, işbu konuşma, bir topluluğun bulunduğu basın toplantısında yapıldığına ve gazete ile kamu oyuna açıklandığına göre, cürümde aleniyet unsuru mevcut olduğu kadar, sınıf kavgasının, umurun emniyeti için tehlikeli olacağı da açıktır; yani, fiilde, mezkûr suçun bütün unsurları vardır.

İLKAY DEMİR - NECMİ DEMİR

İstanbul Sıkıyönetim K. As. Savcılığı 30 Temmuz 1971 tarih ve 1971/343-171-115 No. lu iddianamesinin sonuç ve talep bölümü 3.5 ve 6 ncı maddelerinin açıklıkla gösterdiği üzere, T. C. K.'nın 146/1 maddesi yanında 142/1 ve 141/5 nci maddelerine göre de tecziyeleri talep olunmuş sanıklar, 11.6.1971 tarihli müşterek zabıtname münderecaatı, tesbit edilen ifadeleri, bu konudaki ses bantlarının yekdiğerini teyit ve itimam eyliyen sarîh medlûlleri karşısında, Çekirdek gurubu toplantılarının çoğunda, evvelce adlarından bahsedilen sanıklarla beraber istibâtiyat etmişler, alâkalı konuşmaları yapmışlar, grubun her türlü çalışmasına katılmışlardır.

Karı-Koca durumunda bulunan işbu sanıklardan İlkay, 21 ve 28 Haziran, 16 Ağustos ve 6 Ekim; Necmi, 4 Mayıs, 21 ve 28 Haziran, 29 Ağustos ve 6 Ekim günleri yapılan Çekirdek toplantılarında hazır bulunun, Marksist-Leninist görüşe sahip kimseler sıfatı ile, yaptıkları konuşmalar ve yapılan konuşmaları tasvip etmelerinin gösterdiği üzere,

Türkiye'de gerçekleştirilmesine çalıştıkları sosyalist ihtilâl hareketi için, mevcut fraksiyonlara temas ederek, bu hiziplerin teker teker yer-siz olduğunu, grup olmak, bunlardan hangisine iltihak veya hangisini ilhak etmek icabetliğini ifade ve eleştirme konusu yaptıkları görülür.

Sanık İlkey tarafından açıkça ifade edildiği üzere, Çekirdek üyeleri, tüm itibariyle, sol hareket içinde mevcut fraksiyonlara karşı bulunmakta, ancak mevcut durum itibariyle bu görüşleri kabil olursa tevhit, olmazsa en uygun görüşe yönelme gayesi etrafında birleşmiş olmaktadır. Bu grup mensuplarını birleştiren kökündeki esas, «Türkiye'de «Sosyalizm»'i gerçekleştirmek olup, bu kişiler, asgari müşterek olarak, sosyalist ihtilâl cereği üzerinde durmaktadırlar. Keza sanık İlkey, beyanları cümlesinden olarak, yukardaki hususlar gibi, «Çekirdek»'te, Marksist-Leninist eğitim yapılarak, bu konuda eleştirilere yer verilerek «görüşlerinin kristalleştirildiği» de bir vakiadır.

Sanık İlkey, gruba yapılan çalışmalara rağmen, «ortak mücadeleleri eylem şeklinde yürütebilecek bir hale gelemediklerinden» dolayı işbu grubun dağıldığını ve aslında bu grubun mühimsenecek yönü olmadığını söylemekte ise de, daha evvelki bölümlerde kuruluş gayesi ve çalışma şekli, ele aldığı konular, mensuplarındaki amaç birliği belli olan işbu gayri kanunî kuruluş, T. C. K.'nın 141 nci maddesinin 1 nci fıkrasında belirtilen nesiden bir Cemiyet nazarıyla bakılmaması imkânsızdır. Grup faaliyetlerinin devam ettiği 1969 yılında, soygun, kaçırma, öldürme gibi hareketlerin henüz başlamadığı dikkate alınrsa, sanık tarafından işbu grubun mühimsenmemesi belki haklı görülebilir. Ancak, grubun, ortaya koyduğu veya koymadığı eylemler yönünden kıymetlendirilmesi ve hukuki niteliğinin böylece tesbitine çalışılması yanlış olur. Zira, yukardaki esaslı taşıyan illegal grubun hüviyeti artık belli olmuştur.

Gizli ve kanun dışı bu kuruluş mensuplarından olup, değişik stratejiler gütmeye kararında olanların ayrılarak çeşitli fraksiyonlara katılışlarına rağmen, mensuplarının görüşlerini kristalleştirmesiyle, grup; bir bakıma kendine düşen görevini yapmış sayılabilir. Zira, her hizip, asgari müşterekin gerçekleşmesini sağlamak uğruna, kendi bünyesinde eylemlere devam etmiştir. Nitekim, İştan Gündüz ile ilgili bölüme metni derçedilmiş olan, başlık kısmında sıkılı bir sol yumruk mevcut, «İktisatlılara bülten» adlı broşürün 1970 Aralık sayısında belirtildiği, haber verildiği üzere, İlkey ve Necmi Demir çiftinin, M. D. D. görüşünü tam mânasiyle benimsemiş olarak katılmış oldukları Dev-Genç saflarında, «Çekirdek» grubunda verdikleri neticeler cümlesinden olan örgütsel eylemlere devam ettikleri, yukarıda tarih ve numarası belirtilen İddianameye konu olmuş olayları yaratacakları görülecektir.

Sanık İlkey tarafından, Çekirdek Grup çalışmalarının; sevk ve idaresi mevzuunda, söz sırasının tâyin ve tesbiti, konuşmaların hep bir ağızdan olmamasının sağlanması maksatları ile bir Başkan tarafından idare edilmekte olduğu, bu görevin sırası ile, grup üyelerine terettüp ettiği şeklindeki beyanını, bütün üyelerin başkanlık görevini deruhde ettiği mânasını almağa imkân bulunmamaktadır. Zira, bu grup, mensuplarının adedinden az adette toplantı yapmış bulunuyor.

Netice itibariyle bu konuda söylenebilecek söz, grup toplantılarının sevk ve idare etmek durumundaki kimselerin, mevsuk ve sâbit halde ortaya konulmadığıdır. Lâkin, tesbit edilmiş konuşmalar ve grup içerisindeki temayüz etme halleri bakımından, İlkey ve Necmi Demir'in; İlkey'in ikrarı da dikkate alınarak, grup toplantılarına zaman zaman Başkanlık ettikleri hususunun kabulü gerekmektedir.

Böylece, İlkey ve Necmi Demir'in; amaç beraberliğinin birleştirdiği, sosyalist hareket icabı Çekirdek grup toplantılarına katılmış oldukları ve zaman zaman deruhde ettikleri Başkanlık görevlerinden mütevellit, bu gizli ve illegal cemiyette sevk ve idare eden durumunda oldukları neticesine varılmaktadır.

As. Savcılığın, tarih ve numarası belirli İddianamesindeki T. C. K.'nın 141 nci maddesine ilişkin tatbikat, derdest tahkik konusundan ayrı bir olaya taallük ettiğine göre, adı geçenlerin, bu olay için kamu davasına konu edilmeleri de bir zarurettir.

RAGİP ZARAKOLU

Emniyet Müdürlüğü ve As. Savcılığa tesbit edilen ifadelerinin de açıkça gösterdiği üzere, belirli maksada hâdim bulunan illegal «ÇEKİRDEK» grubu toplantılarından 5'inde bizzat isbatı vücut etmiş ve bu grup dağıldıktan sonra, çalışmalarını «Partizan»'da devam ettirmiş bulunan sanık, Marksizmi benimsemiş, kendini bilimsel sosyalizme bağlamış bir kimsedir. Keza sanık; (Bilimsel Sosyalizmin uygulama metodu olarak Diyalektiği benimsemekte, Dünya olaylarına Diyalektik açıdan bakmakta, materyalist düşünceli ve böylece, Allah'la ilgisi bulunmayan) bir insan hüviyeti ile ortaya çıkmaktadır.

Türkiye'de, Sosyalizmin gerçekleşmesi isteğinde olduğunu ve bunun için de, ismi hariç, Milli Demokratik Devrim Stratejisini benimsemiş ifade etmekte olan sanık, nedense, bu statüye vermek istediği ismi ve Milli Demokratik Devrimin tâcili için, İşgal, Boykot, Grev, Kaçırma, Soygun gibi Milli bunalımlar yaratacak olaylara lüzum olup olmadığını henüz düşünmediğini beyan etmektedir. İfadesinin bu son kısmı, ilerde bahsedilecek ef'al ve hareketi ile kıyaslanırsa, çelişkilğe düştüğü görülür.

Çekirdek gurubu toplantılarının bir çoğuna katıldığı yukarda belirtilmiş olan sanık, bu cümleden olarak kendisine dinletilmiş 28-29 Ekim 1969 gününe mahsus bant'daki sesini tanıyıp kabul etmiş bulunmakta ve 1 No. 11 Öz. Dök. Dos. 30 sırasındaki metnin 45 ve 63 ncü sahifelerinde görüldüğü üzere, sosyalizmin Türkiye'deki başarısını sağlamaya matuf konuşmalar yapılırken, hedef ve hasımlarının Emperyalizm olduğuna ve Dünya'daki sosyalizm hareketleri itibariyle Sovyet politikasının etkinliğine Emperyalizmin hareket alanının böylece daralmasına müteallik konuşmalar yaptığını ikrar etmekte, Çekirdek'in gayesine uygun olarak çalıştığı da şüpheye yer bırakmamaktadır. Zira, geleceğin sosyalist hareketi için güdülecek stratejiyi müzakere edenlerdendir.

Türkiye İşçi Partisi Eminönü İlçesine kayıtlı üyelere olduğu kadar, sonraları Dev-Genç bünyesine katılmış olan İktisatlılar Fikir Kulübünde de, Marksist-Leninist çalışmalar yaptığı kendi beyanından anlaşılan mumaileyh, çeşitli yürüyüş ve mitinglere katılmış, 1969 yılı sonlarında, Üniversitelerin açılış münasebetiyle artık bir araya gelmeleri zorlaşan mensuplarının durumundan dolayı, çekirdek grubunun dağılması sonucu, TİP. Eminönü İlçesinde, 1970 Mayıs ayma kadar devam eden Marksist Felsefe derslerini de takip etmiş, Partizan Grubu ve Dergisi içindeki çalışmaları ile de dikkati çekmiştir. Bu cümleden olarak 2 No. 1. Özel Dök. Dosya 13 ve 14 nci sıralarındaki 1970 Eylül ve Aralık aylarına mahsus Partizan Dergilerinde, M. Ragıp Zaralı adıyla «Köylü Meseleleri üzerine» başlıklı bir seri makalesi, Lenin, Mao-Çe-Tung, Marks Hikmet Kivılcımlı vesair kimselerden esinlenerek hazırlanmış bir yazı olup, proleterya diktatörlüğüne giden yoldaki temel çalışmaları, sınıf mücadelesini öğütleyen birçok misalle doludur. Bizzat sanık ve Dergi Yazı İşleri Müdürü Nabi Yağcı aleyhlerine İstanbul 1 nci Sorgu Hâkimliğinde dâvası devam eden bu yazıdan birkaç bölümü aşağı almakta fayda vardır:

Sahife: 86. (... Türkiye bugün, sınıfsal mücadelelerin şehirlerde ve kırlarda gelişmesi hattı üzerindedir).

Sahife: 88. Proleter mücadelesindeki güçlerden ve ittifaklardan bahsedildikten sonra (Askeri tatbikler üzerine yapılan, kırlardan mı, şehirlerden mi tartışması, Emperyalizmin kaleleri haline gelen şehirlerin kırlardan kuşatılması meselesinin tartışılması, giderek salt bir köylü devriminin imkânlarını teorik tartışması haline gelmiştir... Hâlen şehirlerde söyliyeceklerimiz bitmemiştir. Gelişen ve daha da büyüyeceği açık olan işçi hareketleri içinde büyük görevlerimiz vardır. Fabrikalar, kalelerimiz haline getirilmelidir).

Sahife: 91. (15-16 Haziran direnişi, fiili işçi köylü ittifakının şehirlerde ve kırlarda gelişen hareketlerin bir örgüt tarafından aynı hedefe yönlendirilmesi ile gerçekleşeceğini gösterdi...).

Sahife: 93. (Önümüzdeki dönem asli görevimiz, kitleleri teşkilatlamak, bütün sınıf ve tabakalar içinde çalışma, işçi-Köylü temel ittifakını kırlarda ve şehirlerde fiilen sağlama, Emperyalizme karşı verilmesi kaçınılmaz olan Halk savaşını bu sağlam, örgütlü çelik ittifak çekirdeği etrafında Milli cepheyi yani Halk Kurtuluş Cephesini oluşturarak vermek, Milli Cephe Politikasının başarısı, bu temel çekirdeğin yeterince yaygın ve güçlü olarak gerçekleştirilmesine bağlıdır).

Nihayet 94 nci sahifedeki, Hikmet Kivılcımlı'dan iktibas ettiği (... Bırakın «Soyut-Somut» Sosyalist tekerlemelerini. Batıcı Demokrasi Temcit Pıllavlarını. Düşündüğü gibi yaşamak için güreşmeyen aydın uşaktır. Teşkilatsız halk, köle kalabalığıdır. Halkın teşkilatına dayanmayan her parlak söz, sosyal şarlatanlıktır. İşçi sınıfımız karınca gibi kaynaşmış teşkilatlanıyor. Demek öncü, münevver ve mütefekkir insan değil, işçidir. İşçi saflarında, işçi emrinde iktisadi, siyasi, pratik teşkilat işine katılmayan her aydın, Vatan ve Millet sevgisinde samimiyetsiz ve korkaktır).

Bu yazı konusunda, hakkında açılmış olan dava hangi sonuca ulaşmış olursa olsun, hiçbir katkı veya tavizle ihtiyaç göstermeyecek kadar açık olan bu ifadelerin yazarı, bizzat yazı bünyesinde bulunan «Örgütlenme» icabı ve tabiatı ile örgütsel faaliyetinin mahsulü olarak, sosyalist ihtilâl özlemi içinde ve bunun gerçekleşmesi şartlarını öğütleyen, yanlış tutumları eleştiren hüviyetini açığa vurmakta olan bir kimse vasfındadır.

Aynı dergi bünyesinde bulunan çeşitli imza sahipleri, partizan grubu olarak, Marksist-Leninist ilkeler etrafında kesif çalışma nümuneleri vermişlerdir. Herde durumundan bahsedilecek olan VAHİT TULİS'in yazı ve hitapları da, bu grup çalışmalarının niteliğini bir başka açıdan gösterecek açıklıktadır. Bu itibarla da, sanık R. Zarakolu'nun, (TİP. Program ve Tüzüğü'nün tatbikinden gayri bir meşgale içinde olmadıkları)'na dair savunması vârit bulunmamakta, bu grubun, sosyalist ihtilâlin hazırlık safhası içinde çalışmayı şiar edindiği ve sanığın da, bunlardan biri olduğu neticesi kendiliğinden ortaya çıkmaktadır.

1970 Mayıs tarihli ANT'daki Ho-Şi-Minh'den, «Devrim üzerine» adıyla yaptığı çeviri münasebetiyle, Yazı İşleri Müdürü O. Saffet Arolat ile birlikte İst. 5 nci Ağır Ceza Mahkemesinde muhakeme olunan ve «Çekirdek» den itibaren «PARTİZAN»'a kadar çeşitli gizli örgüt mensuplarıyla sıkı ideolojik temasları ortaya çıkmış olan sanık, bu örgütler mensuplarıyla malûm ve muayyen bir gaye etrafında birleştiği noktasından gizli cemiyet üyesi olduğu kadar, kendisine sadece, «Cemiyet üyesi» nazarıyla bakılmasına imkân olmayacak şekilde ileri derecede, cemiyet teşkilî bir örgütsel çalışmalar tavsiye etmiş, öğütlemiş, usul ve yol göstermiş bir kimse oluşundan dolayı, «Yol gösteren» vasfıyla de ortaya çıkmaktadır.

PARTİZAN GRUBU VE VAHİT TULİS

Mahsus bölümlerde defaatle izah edildiği, dosya 351 sırasındaki yazı, R. Zarakolu ve Vahit TULİS beyanlarının gösterdiği üzere, Çekirdek grubunun dağılması sonucu, bu gruba mensup kimselerden B. Sıtkı COŞKUN, N. YAĞCIOĞLU (Yağcı), Atilla COŞKUN, Veysi SARİSÖZEN, İvrem KESKİNOĞLU, Cihan ŞENOĞUZ, Alpaz BIBER, Ragıp ZARAKOLU, Güray TEKİNÖZ ve Şeref YILDIZ'ı, TİP. Eminönü İlçe Teşkilatı binasına taşınmış, lokal vasfındaki bu binada, aralarına Vahit TULİS, Gülay VARLI, Nurseli VARLI, Şefik ÇAĞLARER, Ağah UYANIK, Mehmet SARİSÖZEN adlı kişiler de katılmış ve böylece çalışmaya başlamış olarak görmekteyiz.

1. No. 1. Öz. Dök. Dos.'nın 1 nci sırasındaki TİP. Eminönü İlçe Yönetim Kurulu imzasını taşıyan önsözdeki:

(Önümüzde aydınlık bir gelecek var. Bütün Partizanlar, kendilerini bu geleceğe fâyak olmaya adanmışlardır. Ökümüz şudur: Geleceği ne kadar yakınlaştırebiliyorsak ve yakınlaştırmak istediğimiz geleceği ne

kadar biliyor, ona ne kadar inanıyorsak o kadar devrimciyiz. Bir PARTİZAN böyle düşünür. Partizan sosyalizmin bilimini öğrenmekle içinde yaşadığı Dünyayı anlar. Sosyalizmin zorunlu olarak Dünyaya Hâkim olacağını kavrar. Diyalektik Materyalizm'le Dünya'nın genel gelişmesinin hep ileriye doğru olduğunu; Tarihi materyalizmle toplumların ileriye doğru olan gelişmesinin sosyalizmle zorunlu olarak varacağını anlayan Partizan geleceği görür: Gelecek sosyalizmdir. (Geleceği yakınlaştırmalıyız; bunun için politik-pratikte yerimizi almalı, stratejik ve taktik bütün esasları öğrenmeliyiz.) (Eğitimimizin amacı geleceği bilmek, geleceğe inanmak ve geleceği yakınlaştırmak yönünden Militanlaşmaktır. Eğitimimizin kaynağı sosyalizmin bilimidir. Eğitimimizin karakteri, karşılıklı öğrenme-öğretmedir. Eğitim, Eminönü İlçe Yönetim Kurulu kararı ile, Tüzüğü Partimizi sosyalist olarak ilân eden ve işçi sınıfının bilimsel öncülüğünde ön gören maddelere dayanarak hazırlanmıştır... Anlatıcının bir Filozof, bir Teorisyen, ya da bir akademisyen olması gerekmez. Görevlendirilenin basit bir militan olması yeter şarttır). Şeklinde mevcut ifadeler, o tarihte kanuni bir kuruluş olan TİP. Eminönü İlçe Yönetim Kurulunun, mensuplarını, 3 ncü Enternasyonale, yani Moskova'ya bağlı bir görüşle yetiştirmek gayesinde olduğunu, dünyaya hâkim bir Sosyalizm yani Enternasyonal Komünizmi benimsemekten asla çekinilmediğini göstermekte ve bu ilk dersin giriş kısmındaki «Nîçin Felsefe öğrenmeliyiz» başlıklı bölümünde ise:

(Şu anda sosyalistlerin fikirleri Demirel ve İnönü ve diğer gerici felsefe taraftarlarına yasaklanmak, ortadan kaldırılmak isteniyor. Ünlü 141 ve 142 ncı maddeler vasıtasıyla bu Emperyalist işbirlikçiler, sosyalist felsefe ile savaşıyorlar. Şu halde ödevimiz kendiliğinden ortaya çıkıyor: Gericî felsefeye karşı işbirlikçi sömürücülerle çarpışmamıza elverişli bir felsefe çıkartmak...) denirken, Türkiye'deki düzen ve bunun koruyucusu mevzuata karşı olmakla beraber, kendilerini hertürlü tehlikeden âzade kılacak tedbirleri alma cümlesinden çalışıldığını ve felsefenin de gayelerine âlet ve maske olarak kullanılacağını ortaya koymaktadırlar.

Marksist Felsefe dersleri, bahsi geçen dosyanın 1 ilâ 9 sıralarındaki metinlerin tedrisi suretiyle, 1969 Aralık ayı bîdayetinden 1970 Nisan ayı sonlarına kadar devam etmiş, 1 Mayıs 1970 tarihinden itibaren, bu konuda Legaliteye çıkmak ihtiyacı hissedilmiş olmalı ki «PARTİZAN» adlı altında bir dergi çıkarılmasına başlanmıştır.

TİP. Eminönü İlçe Yönetim Kurulu Başkanı sıfatıyla o tarihlerde görev ifa eden Vahit TULİS, Marksist Felsefe derslerinin, kendi muvafakatı talhında verildiğini kabul etmekle beraber, bu derslerin, işçilerin aydınlatılması ve bilgi sahibi kılınmalarının sağlanması maksadını güttüğü ve piyasada serbestçe satılan «Felsefenin Temel İlkeleri - Felsefenin Başlangıç İlkeleri» adlı kitaptan yararlanıldığı yolundaki sözleri ile, bu konuda gayri tabii bir taraf olmadığını savunuyorsa da, Parti İlçe Yönetim Kurulunun icâzetini ve vizesini taşıyan önsöz, bilimsel çerçevede içinde, normal bir eğitim görevi değil, Bilimsel Sosyalizme tezel-den ulaşmayı ve çıkacak her türlü engeli devirmeyi öğreten bu «Marksist

felsefe» dersleri; hangi kaynaktan istifade suretiyle hazırlanmış olursa olsun, dikkatleri üstüne çekecek nitelikte özel bir propaganda nevi olarak ortaya çıkmaktadır. Keza Vahit TULİS, Partizan Dergisi'ni çıkarılması kararından haberdar olmadığını, derginin çıkışını bir sürpriz kabul ettiğini, partizan grubu diye birşey bulunmadığını beyan ederken, bu derginin çıkışından aylarca evvel hazırlanmış yukarıdaki önsözde mevcut bulunan, müteaddit «PARTİZAN» tâbirlerini ve derginin ilk nüshasında bir yazısının yayımlandığını unutmış olsa gerekir.

Vahit TULİS, mezkûr dosya 10 sırasındaki; Partizan dergisi 7 ncı sayfasında kendi imzasıyla yayımlanmış «Şimdi Görev Zamanı» başlığını havi makaleyi yazmadığını, bu makalenin Atilla Coşkun tarafından yazılmış olduğunu beyan ederek, münderecatının kendisini ilzam etmeyeceğini ileri sürmektedir. Hakikaten bu yazı kendisine ait olmasaydı ve bilhassa yazı münderecatını kendi görüşlerine aykırı bulsaydı, sanığın, resmi bir merci vesatetine lüzum duymasa bile, dergi idaresini re'sen bir açıklamaya, bir düzeltmeye davet etmesi gerekirdi. Oysaki sanık, herhangi bir şekilde bu yola girmek şöyle dursun, açıkça ikrar ettiği üzere, Atilla COŞKUN'a, yayından hemen sonra «yazıyı beğendiğini» söylemiştir. Böylece Vahit TULİS'in, bu makalesi ile gün ışığına çıkmış olan hakikatleri ketmetmek maksadiyle, şu anda gaip durumda bulunduğu kendisince de malûm olan Atilla COŞKUN'un isminden yararlanmak istediği neticesine varılmaktadır. Aslında, zikre konu edilen makale, yayımlandığı tarihten buyana geçmiş olan süre sebebiyle, bir basın suçu yönünden değil, Partizan dergisinin yayımlanmasına mukadem, sanık ve arkadaşlarının ideolojik durumları ve bununla ilgili olarak tutturdıkları yolu belirtirine bâbında ehemmiyeti haiz bulunmaktadır. Nitekim, mezkûr yazının aşağı alınan alâkalı kısımlarında, bu hususları rahatlıkla bulmak kabildir:

(... bir yandan ideolojik çalışmalarımızı, diğer yandan da eylemleri yoğunlaştırırsak, öncü müfrezeyle doğru üstümüze düşen görevin bir kısmını başarmış oluruz. Meselâ; ilçede girilen Marksist Felsefe dersleri, çalışmalarına katılan arkadaşların ideolojik düzeyini yükseltti. Öte yandan ilçeye bağlı bir kısmı arkadaşların Sungurlar Kazan Fabrikası işçilerini örgütlemek için giriştikleri eylemlerden olumlu sonuçlar alındı. Biraz gayretle, civardaki kundura işçileri ile bağlar kurmak mümkün olacaktır... Hep birlikte Marksizmi öğreneceğiz bu bir iştir. Hep birlikte eylemlere girişeceğiz buda bir iştir. Bize göre boş gevezelik iş değildir ve şimdi görev zamandır).

Bu yazı ile, bir kere daha görüldüğü üzere, Marksist felsefe dersleri, Marksist-Leninst düzenin bir an önce tesisi gayesi ile, bilimsel maksatlar dışında plânlanmış, sanığa göre, semeresini vermiş olduğu için, daha da yaygınlaştırılmasına çalışılması gereken, sosyalist ihtilâlde hazırlığı müeddi bir örgütlenme çeşididir. Teorik yönden yeteri kadar teçhiz edilenler ise, sosyalist ihtilâlde görev alacak «TEMEL GÜÇ»leri örgütlendirme ve eylemlere itme çalışmalarında rol oynamaya başlamışlardır.

Nitekim sanık tarafından da ikrar edildiği üzere, kendisi o tarihlerde Sungurlar Kazan Fabrikasında çalışmakta, işçilerle devamlı temasta bulunmakta, bu fabrikada zaman zaman oturma grevleri, işgaller cereyan etmektedir. Bir kısım işçi ile kendisinin işten uzaklaştırılmaları, fabrikada tekrar işgal vukuuna sebep olmuş, Veysi SARISÖZEN, Atilla COŞKUN, Güray TEKİNÖZ, Nâbi YAĞCI ve bizzat sanık, bu Fabrika civarında âdeta karargâh kurmuş, işçilerle temasta daim olunmuş, 25 Mayıs 1970 tarihinde, kendisinin de işe alınması ile sonuçlanan İşçi-İşveren anlaşması gerçekleşinceye kadar, Fabrika civarına hergün gitmiş, işçilere moral vermiştir. Aslında, Fabrikadaki görevine katılması, partizan grubundaki arkadaşlarının, «Partiye yararlı olacağı noktasından» arzu etmekte oldukları bir husustur. Sol çevrelerin desteği ile, Maden-İş Sendikası İşçi Baştemsilciliğine seçilişi de, bu arzusunun ifadesi olarak gerçekleşmiş bulunmaktadır. Bu fabrikada çeşitli sol fraksiyonlar faaliyet göstermiş, 15-16 Haziran ayaklanmasında, işçilerin tümü eyleme sokulmuştur.

Sanık Vahit TULİS, 15-16 Haziran olaylarının cereyanı sırasında raporlu bulunduğunu ve olaylara katılmadığını söylemektedir. Mezkûr olaylara katılmış olsun veya olmasın, bu olayları tasvip eden bir kişi olduğu, 7 Ekim 1970 tarihinde yapılan partizan grup toplantısındaki, ses bandına alınmış konuşması ile de sabittir.

2 No. 11 Öz. Dök. Dos.'nun 15 nci sırasındaki bantda mevcut ve kendi sesi mahsûlü olduğunu ikrar ettiği konuşmasının, kendisi tarafından kaleme alınmış olmasıyla, Veysi Sarisözen tarafından kaleme alınmış olması arasında bir fark bulunmamakta ve bu iki şıktan hangisi vârit olursa olsun, netice değişmemektedir. Zira, bu konuşma metninin Veysi Sarisözen tarafından hazırlanıp sanığa verildiği biran için kabul edilmiş olsa bile, münderecatını beğenmemiş veya tasvip etmemiş olduğu takdirde, bu metni okumamış olması gerekecekti. Oysa ki, sanık, Veysi Sarisözen tarafından konuşma konusunda kendisine bir metin değil, bazı notlar verildiğini de ikrar etmektedir. Bu durumda, konuşmanın tümü, bizzat sanığı izam eder ve onun fikriyatını açığa vurmaya vesile olur. Böylece, mezkûr konuşmasını, kısaca incelemekte fayda vardır: (... Biz Yönetim Kuruluna geldiğimizden bu yana Devrimci hareketler içine girdik... Daha önce partimizdeki çalışmalarımız dört duvar arasında kalıyordu... Dört duvar arasında teşkilatlanmayı, yayılmayı Devrimci mücadeleyi yerine getirmeyi düşünüyorduk. Artık partili arkadaşlarımız fabrikalarda çalışıyorlar. Fabrikalar içerisindeki işçi arkadaşlarımız derleyip topluyor, bugünkü Aktüel meselelerden hareket ederek mücadeleyi yerine getiriyorlar. Bu çok başarı kazandı... Çok güzel bir yere geldi. Bunu hepimiz biliyoruz. Bizim İlçemizi özellikle Silâhtarğa Bölgesi ilgilendirdi ve kendimin Sungurlar Kazan Fabrikasında çalışmam yüzündendir ki... Orada Devrimci bir mücadeleyi başlattık. Sıkıyönetim'de en çok üzerinde durulan ve yok edilmek istenen Sungurlardaki Devrimci hareketi... Muvaffak oldular. Şimdi burası 4-5 kez kaynayan kazan halinde... İlçelerde yapılacak pek bir şey kalmamıştı. Her akşam burada

toplanacak, tartışılacak mesele yoktu. İşçiler Fabrikalarda idi ve fabrikalarda eylemler yapıyorlardı. Bizim oralarda olmamız lâzımdı. O yüzden Fabrikada idik. Şimdi yeniden işçileri bir mücadeleye sokmak ve Sungurlar Kazan Fabrikasının en azından 15-16 Haziran niteliğine kavuşturmak mücadelesine devam etmekteyiz... Bizim görevimiz Devrimci görevimizi yüklenmek ve bunu sonuna kadar yürütmektir. Bu başarı kazanılmak üzeredir. Alibey Köyünü, Sungurlar Kazan Fabrikasını ve Silâhtarğayı işçi kardeşlerimizin, Devrimci arkadaşlarımızın bir bayram yeri yapacaktır. Bu yüzden ben her akşam burada göremiyenler, ya da alışılmış şekilde her Pazartesi günü toplantıda göremiyenler, bilsinlerki oradaki görevimiz daha ağır bastığı için oradayız... Çalışmalarımız, Marksist Felsefe dersleri, diğer ilçelerin de dikkatini çekmiş ve bizden derslerin tahsisi istenmişti... Sıkıyönetim süresince buna imkân yoktu. Fakat Marksist Felsefe dersleri önümüzdeki Pazartesi günü yine burada arkadaşlarımıza verilecektir... Daha evvel başlattığımız güzel bir hareket, bir aksama ile tekrar eski haline kavuşacaktır...)

Bu sözlerde, 15-16 Haziran olaylarının benzerlerinin tekrar canlandırılması gayretleri, geçen Sıkıyönetim sebebiyle tavsıyan işçi hareketlerinin, örgütlendirme, teşkil ve tanzim sûretiyle tekrarlanacağı, sanığın, bu konuda mes'ul bir görev aldığı, gayrikanunî yönleri itibarıyla, Sıkıyönetim dönemince verilmesi imkânı bulunamamış Marksist Felsefe derslerine tekrar başlanacağı, bu derslerde, diğer ilçelere de ön ayak oldukları, velhâsıl Sosyalist ihtilâl için, Vahit TULİS ve mensubu olduğu Partizan grubunun, temel güç olan işçiyi eylemlere itmek yolunda gereken her şeyi yaptıkları, yapmaya devam edeceklerinin ifadesi vardır.

Nitekim aynı band bünyesinde, Veysi SARISÖZEN'in, bu beyanları teyiden, Sungurlar Kazan Fabrikası gibi Kartal Bölgesinde de yoğun çalışmalara gidildiği, Tekel Fabrikasındaki işçilerle sağkan temaslara kurulduğu şeklindeki hitabında, Sosyalist Devrim için örgütlendikleri yolunda verdikleri nümüneleri bulmak kabildir.

Partizan Grubunun Nâşiriefkârı durumundaki dergi; 1-15 Haziran 1970 tarih ve 3-4' nci sayısının 33, 34, 79, 80, 81 nci sayfelerinde, 15 Mayıs 1970 tarih ve 2 nci sayısının 19-23 nci sayfelerinde, 6 Eylül 1970 tarih ve 5-6 nci sayısının 30 ncu sayfasında Proleterya partisinin gerçekleştirilmesi için TIP'den yararlanmak konusunu ele alışı ve TIP'i, örgütlü — Öncü müfreze haline getirmek isteği, Sovyetler Birliğini Başmüttefik sayıp demokrasiyi reddederek Komünizmi önerişi, «Türkiye Sosyalistlerinin gücü Kemalist Devrimcilerin gücünü kat kat aşmaktadır» deyişi ile, bu grubun ve mensuplarının hangi ideolojiye hâdim olduğunu ve ortaya koydukları bu fikri sistematığın ardında nelerin yatmakta bulunduğunu, gayet açık şekilde ortaya koymaktadır.

Bu anlatılanlardan çıkarılacak neticeler şöylece özetlenebilir:

1) Çekirdek, yer ve isim değiştirmekle, Marksist-Leninist hüviyetinden, Sosyalist ihtilâl hazırlığı yapma ihtiyadından birşey kaybetmemiş,

aksine, bünyesine aldığı TİP. EMİNÖNÜ İlçe İdare Heyetine mensup kişilerle, PARTİZAN namı altında, İşçi Birlikleri ile teması ön planda tutmuş, önceleri illegal, ahirine çıkardığı dergi ile legal, fakat yeralı faaliyetlerine devamdan geri kalmamış özel bir cemiyet türüdür.

2) TİP. Eminönü İlçe Başkanlığı görevi yapmış ve Demokratik yollarla Sosyalizmi gerçekleştirmiş görmekten başka bir eylemi olmadığını ifade eden Vahit TULİS, Partizan Dergisinde çıkan yazısı ve 7.10.1970 tarihli konuşmasının ortaya koyduğu üzere:

a) Polisçe alınıp ifadesindeki ikrarı veçhile, katı ve Enternasyonalist bir Komünizim taraftarıdır.

b) TİP. yoluyla, Demokratik usuller içerisinde değil, TİP'in zâhiri legalitesini maske edince, ihtilâlle Sosyalizmi gerçekleştirme gayretindedir.

b) Bu yoldaki partizan faaliyetleri, Marksist-Felsefe dersleri ile başlamış, İşçi Birliklerini eylemlere itmekle devam etmiştir.

Netice itibarıyla Vahit TULİS, Partizan içindeki diğer arkadaşları misillü, sadece üye değil, aynı amaç etrafında birleşip, gereken işlemler için cemiyetleşme konusunda yol gösterici vasıf ve hüviyet taşımaktadır.

M. SABAHATTİN EYÜBOĞLU — EŞİ MAGDELENA RUFER —
A. AZRA ERİAT — VEDAT GÜNYOL

MAGDELENA RUFER:

İsviçre uyruklu, çeşitli kademelerde Müzik öğrenimi yapmış, tarihçi bir babanın piyanist kızıdır. 20 yıldan beri, M. Sebahattin Eyüboğlu ile, resmi nikâh dışında Karı-Koca hayatı sürdürmekte, babasının hastalığı ve Konserlere katılması namı altında, sık sık Avrupa'ya gidip gelmektedir. Almanca, Fransızca ve şive bozukluğu hariç, Türkçeyi rahatlıkla konuşur.

AYŞE AZRA ERİAT:

Dil-Tarih-Cografya Fakültesi mezunu olup, Klasik Filoloji Doçenti pâyesine ulaşmakla beraber, Billa Szabo adlı Komünist bir Macar Haymatloz'u ile evlenmesi, mezuat gereğince, Ankara Üniversitesi Senatösunca vâki karar icabı, 1947 tarihinde, adı geçenin Üniversite'deki görevinden uzaklaşmasına sebep olmuştur.

Sola mütemayil bir yazar olduğunu bizzat ifade eden, çeşitli yayın organlarında, bazen «Ayşe Nun» takma adını kullanarak, birçok yazı ve tercümeleri yayımlanmış olan sanık, çok eski tarihlerdenberi, meşhur ve müseccel Komünistlerle dâimi temas halinde bulunmakta, Rize Çay Fabrikasının tesisinde çalışmış olan kocası Billa'nın, Enternasyonal Komünizm taraftarı olduğunu da ikrar etmektedir.

1946 yılındanberi tanıdığı Zeki Baştimar, yakın dostları Abidin Dino, Güzin Dino ve eşi Billa ile birlikte, Dino'larda misafir oldukları birgün, Zeki Baştimar ve Abidin Dino'nun «Biz Komünistler» demeleri üzerine, Billa'nın, onları, söyledikleri hususu bir kâğıda yazıp imzalamaya davet ettiğini, adı geçenlerin bu isteği yerine geçerek, imzaladıkları kâğıdı Billa'ya vermeleri sırasında, «Böyle ahlak olmaz» şeklinde konuşmakla beraber, kâğıdı, eşinin elinden kaptığını ve böylece bir daha hiç görüşmediklerini beyan etmiş olan sanık, bu kişileri, bilhassa, hâlihazır Türkiye Gizli Komünist Partisi Lideri Zeki Baştimar'ı tasvip sadedinde hareket eyleminin çok tipik bir nümunesini ortaya koymuş olmakta ve binnetice, dolaylı da olsa, T. K. P. bünyesinde bulunduğunu yüzüha ulaştırmaktadır.

Ashında Komünizm tektir ve sanık, Enternasyonalist Komünist koca ile, kocasının muhatabı olmuş kişilerden hangisine temayül etmiş olursa olsun, «Hümanist bir görüşle Sosyalizmi benimsiyorum» şeklinde ki müdafaasını böylece tezkip eylemiş olmaktadır.

M. SABAHATTİN EYÜBOĞLU:

Polisçe alınıp As. Savcılık huzurunda tevit ettiği ifadesinin de gösterdiği üzere, Üniversitede, H. Âli Yücel'in Vekillliği devresi boyunca Maarif Vekâletinde; Müfettiş, Talim-Terbiye Heyeti Azası, Tercüme Bürosu Başkan Vekillliği gibi çeşitli kademelerde görev ifa etmiş, Üniversitedeki görevi 147'ler meyanında sona ermiştir. Marks ve Lenin'i «Biri Teorisyon, diğeri Tabikatçı olarak, insanlığa büyük hizmetleri geçtiğinden dolayı» takdir ettiğini ifade ile birlikte, bu kişilere ait formüllerin, Dünyadaki bütün ülkeler için geçerli olabileceği zannında bulunmadığını ve cereyan eden anarşist olayların, Hümanist açıdan Marksizm-Leninizm'in ruhuna aykırı düştüğünü beyan ederek, 40 yıllık Hocalığı boyunca, Talebeye Hümanist açıdan öğretiler yaptığını ileri sürmektedir. Ashında Hümanizmin, Hristiyan uygarlığının bir reformasyonu olduğu halde, bu mefhum, 1944'lerde revaç bulmuş tartışmalar icabı, basite irca sonucu «İnsanlık Sevgisi» şeklinde tanımlanmış ve tanımlanmıştır.

Arkadaşları ile birlikte, 60'a yakın eser tercüme ettiğini beyan eden mumailehyin, Sartre'dan «Çağımızın Sorunları», Thomas Moor'dan kâğıdı, eşinin elinden kaptığını ve böylece bir daha hiç görüşmediklerini «Utopya», Babeuf'ten «Devrim Yazıları» adlarını taşıyan çevirileri, tetkik ve tahkik konumuz etrafında, üzerlerinde durulacak niteliktedir. Sayılan çevirilerden son ikisi Vedat Günyol ile birlikte müşterek mesailerinin mahsulü ve aşırı sol akımın, Bilimsel Sosyalizm, yâni, Komünizmin hâkimiyetini sağlamaya matuf «Sosyal ortamı oluşturma» yolundaki çabaların mücehhez birer ifadesidir. Daha evvel açılıp Beraate müntehi olmuş tabikatçı sanık aleyhine Ceza takibatı yapma sebebi bulunmadığını ifade etmekte ise de, bu eserler yönünden ceza takibatı yapılamaması, eser'in ana fikrini incelemeye mâni bulunmamaktadır.

Marx'a mukaddem yazılmış eserlerden olup, hayali vasıfta bulunmuş bu iki kitaptaki Anafikri tanımaya çalışmakta fayda vardır:

1 — Thomas Moor tarafından yazılıp, Çan yayımları meyanında, 1968 yılında basılmış, Sebahattin Eyüboğlu, Mina Urgan ve Vedat Günyol tarafından tercüme edilmiş «Utopia» adlı eserle, Özel Mülkiyet mevcut olmayan bir Devlet şekli ele alınmakta, bütün kötülüklerin kaynağı olarak, servetin belirli ellerde toplanmasına ve zenginlerle fakirler arasında büyük farkların mevcudiyetine değinilmekte, Mülkiyet hakkı Devlete ait olduğundan, ailelerin iltiyaçları Devletçe karşılanmakta, önsözü itibarıyla, Hürmanist vasıfta olduğuna işaret edilen bu eserin, Utopya ülkesinde yaşayan insanlar dışında bir insan sevgisi ihtiva etmediği de görülmektedir. Aksine, Utopya ülkesi dışında yaşayanların Utopya'lılara borçlu oldukları, kolay satılan mânasına «Zapotele»lerin kiralık asker olarak kullanıldığı ve Zapotele'lerin sürüler halinde ölümlerinden yana hiçbir kaygı duyulmadığı da ortaya konmuş bulunan bu eseri; Bilimsel Sosyalizinde hasım sayılmış zümreleri, fantazi şeklinde ele alan bir eser olarak da, nitelenmek kabildir. Bu görüşü teyid eden ifadeyi, eserin dış kapağında mevcut «Utopia'nın Kurumlarının başka Uluslarınkı ile karşılaştırınca, bir taraftaki bilgelige ve insanlığa hayran olmaktan, öbür taraftaki akılsızlığa ve barbarlığa vahlanmaktan kendimi alamıyorum.

Utopya'da yasalar sayıca çok azdır. Yönetim, bütün yurttaşları aynı ölçüde yararlandırır. Herkes, değerinin karşılığını görür. Ortak zenginlik öyle eşitçe dağıtılır ki, herkes bütün yaşama kolaylıklarına böl bol kavuşur» ibarelerinde bulmak da kabildir.

2 — Gracchus Babeuf'ten Sebahattin Eyüboğlu ve Vedat Günyol tarafından, tercüme olunarak, 1964'de Gün Yayınları meyanında çıkmış «Devrim Yazıları» ile, müasir Sosyalist görüşe paralel olarak, Devletin, sömürücü sınıfın bir aleti olduğu, Ordunun, hâkim sınıfın halk üzerinde baskı aracı bulunduğu ileri sürülmekte, aslında yazıların tümü, zenginler-fakirler arasındaki mücadele üzerine müessese kılınmış olmakta, binnetice, (Yedikçe yiyen, tüketen, gözlerini doyurmaktan başka kaygusu olmayan azımlık, çalışan ve üreten büyük çoğunluğu aç bırakıp zayıflatmayacak), (satıcısı, tüccarı kalınyacak artık, bütün üreticiler, ortak ambara çalışacaklar) sözleri ile, sınıf çatışmalarına telmihen, sömürülen sınıfların sömürönlere başkaldırması, özel mülkiyetin olmadığı bir toplum düzeni önerilmekte, böylece «Sosyalist düzenin» tesis edileceği ortaya konulmaktadır.

Çevirdiği eserlerde, yukarıda gösterilen şekilde özellikler bulunmasını çalıştığı dikkati çeken bu gruptaki sanıklar meyanında olan Sebahattin Eyüboğlu'nun, Komünistliği müseccel bulunan Abidin Dino ile irtibatı ve bu kişi tarafından özellikle seçilip gönderildiği anlaşılan bir İstanbul'da halk şarkısı:

«İnsan nice yollardan geçecek insan oluncaya dek,
Kuşlar nice denizler açacak bir kumsal buluncaya dek,
Nekadar insan daha ölecek top tüfek susuncaya dek,
Esen yeller bilir bunu dost, esen yel bunu, esen yellere sor.»

şeklinde tercüme edip, Çan Yücel vasıtasıyla neşrettirmesi dikkati çekmektedir.

Aziz Nesin takma adını kullanan Mehmet Nusret Nesin ile, Sovyet yazarlarına refakat, Sovyet Konsolosluğuna ziyaret sûretiyle seimpati tezahüratında bulunduğu, Sanık beyanı icabıdır. 5.7.1967 tarih ve Ş. 1 K. 1 11256 sayılı Emniyet Müdürlüğü yazısı ile durumu İstanbul C. Savcılığına intikal ettirilmiş olmaktan mütevellit, (308/33 sıra) bu dâvaya ayrıca katılmasını mucip sebep kalmamış Aziz Nesin'in 308/24 ile 29 sıradaki ifade zaptı fotokopisinin gösterdiği üzere, o tarihte Rusya'da bulunan, geçmişte, Tan Gazetesinde beraber çalıştıkları Zekeriya ve Sabiha Ser-tel, Yurt ve Milliyet esaslarını hiçe sayarak Vatanını terkedip Rusya'ya kaçan ve orada terkihiyat eyleyen Nâzım Hikmet gibi müseccel Komünistlerle irtibatla bulunarak, «Nâzım'ın oğlu Memed'e mektubu» başlığını taşıyan ve ilginç kısımları aşağıya alınan manzumesinin kendi sesinden kaydedilmiş bandını getiren Aziz Nesin ile mütene dostlukları, cidden kayda değer görülmüştür.

Tamamı iki sahife tutarında olup, «Memedime son mektubumdur» başlığını taşıyan, vasiyetname vasfındaki manzumenin 308/33 sıradaki son kısmı şöyledir:

«Memed, memleketler içinde

Bir şirin memlekettir

Türkiye bizim memleket

İnsanı da su katılmamış, çalışkandır, ağırbaşlı yigittir.

Ama dehşetli fakir.

Çekmiş Çekiyor millet lâkin güzel gelecek sonun

Sen bizim orda, halkınla beraber

Komünizmi kuracaksın Memed

Gözle göreceksin, elle tutacaksın onu Memed

Ben dilimden, türkülerimden tuzumdan ekmeğimden uzakta

Anana hasret, sana hasret yoldaşlarıma, halkıma hasret öleceğim

Ama sürgünde değil, gurbet ellerde değil

Öleceğim rüyalarımın memleketinde

Beyaz şehrinde en güzel günlerimin

Memed yavrum, seni TÜRKİYE KOMÜNİST PARTİSİNE EMANET EDİYORUM

Gidiyorum içim rahat

Senden daha bir hayli zaman halkımda ölümsüz devam edecek

Benden tükenen hayat»

İşte, kalemşörlük maskesi altında, mükemmel bir vatanperverlik (!) nümunesi ve işte bu ideolojiye mensup kimselerin öz vatan, Anavatan telâkkisine somut bir misal...

İdeolojik durum daha evvel açıklanmış L. Şadi Alkılıç'ı tanımadığından bahsederken, «Neşir yolu ile Komünizm propagandası yapmak» suçundan dolayı, mahpus iken, O'nu destekleme sadedinde, arkadaşlarının açtıklarını ifade ettiği yardım kampanyasının gerçekleşmesi cümlesinden olarak, kendi evinde kumbara şeklinde bir kab hazırlayan M. Sebahattin Eyüboğlu'na ait işbu fiil, —hilâfına düşünseydi açıkça reddetmesi kabil olduğuna göre— açık ve seçik olarak, aynı ideolojinin ve aynı yolun adamı, aynı ideolojinin hâkimiyeti bâbında faaliyet göstermiş birini, kalben desteklemekte oluşundan gayri şekilde mânalandırılabilir mi? Şüphesizki hayır... Nitekim M. Sebahattin Eyüboğlu, bir taraftan fikir suçlusu (!) olmasından dolayı L. Şadi Alkılıç'ı desteklemeye lâıyk gördüğünü söyler ve desteklerken, kendi tâbir ve târifinin şümûlüne giren bir başka şahsı, 20-30 liralık bir sadaka ile savuşturmasını bilmiş, bu konudaki çelişikliği ile de, L. Ş. Alkılıç'ı desteklemesinin, özel ve ehemmiyetli bir sebebi olmak gerektiğini, dolaylı olarak ikrar cümlesiştir.

Sanığım, 1938 yılındanberi tanıdığı Nâzım Hikmet Ran ile ideolojik bir beraberlik içinde olduğu; Nâzım'ın, 1938 yılında Donanma tevkifatı münasebetiyle hapsedilmesine rağmen, Bakanlık Tercüme Bürosunda görevli bulunmasından yararlanarak O'na, hapisanede «Barış ve Savaş» kitabını tercüme için veriş ile belli olduğu kadar, O'nu, cezaevinde müteaddit defalar ziyaret ediş, Zeki Baştımar'ı tanımakta oluşu da entere-san vekayidendir. Sözde Hümanist yönü itibarıyla Üniversitede devam eden boykot ve işgal hareketlerini tasvip etmeyip, «kendilerini iyi ders vermeyen ve memnun etmeyenlere karşı çıkmanın lüzumluluğuna değinen» ve geleneksel Türk terbiyesinde yer alan büyük-küçük, öğretici-öğrenci münasebetlerini kökünden sarsan konuşmaları da, ıstırap vericidir.

M. VEDAT GÜNYOL:

As. Savcılık huzurunda verdiği ifade ile teyid etmekte olduğu Em. Md.'de düzenlenmiş ifade zabıtnamesi sarahatına göre, Hukuk Fakültesini bitirmiş, «Devletler Arasında Ferdin Hukuku» adlı bir tezle Paris Hukuk Fakültesinde Doktor ünvanını almış işbu sanık, çok iyi Fransızca, orta derecede İngilizce ve İtalyanca konuşur. M. S. Eyüboğlu ile ilgili bölümde açıklandığı üzere, adı geçenle, müşterek çevirileri mevcut olup, sadık dostları Eyüboğlu ve A. Azra Erhat tarafından, haberi olmaksızın, «Türk Edebiyatçıları Birliğine» üye olarak kaydedildiğini bildirmektedir. Abidin Dino ve M. Sebahattin Eyüboğlu ile çok eski tarihlerdenberi temas ve dostluk durumları mevcuttur. Azra ve M. S. Eyüboğlu ile tercümeler konusunda müşterek mesaipleri sebkettmiştir. Milli Eğitim Bakanlığınca tercüme bürosunda, Sebahattin Ali gibi müseccel bir kişi ile mesai arkadaşlığı yapmış, Nâzım Hikmet ve eşi Münevver Andas ile, hapisanede ve tahliyelerinden sonra da, münasebetlerini sürdürmüş, N. Hikmet'in, M. S. Eyüboğlu desteği ile, mahpus iken dahi, Rus klâsiklerinden tercümeler yaptığını yalından şahit olmuştur. Müşterek tercümeleri ile Hümanist Sosyalizmin Türkiye için gerçekleşmesine çalıştıklarından ve bu

itibarla bir kültür eylemi içinde bulunduklarından bahseden sanık, «Yeni Ufuklar» dergisi için hazırlanmakta olup, 1968 yılında Fransa'da başlayan «Gençlik olaylarını» konu alan özel sayı için, arkadaşı vasıtasıyla, Güzin ve Abidin Dino'dan doküman talep edilmesine yoluna gidildiğini ifade eylemekte, Ş. Alkılıç'ı destekleme sadedindeki, mensup olduğu grupça alınmış kararı teyit etmekte, Babeuf'un «Deyrim Mektupları» adlı eserini tercüme edilişlerinden dolayı, kendisi ve M. S. Eyüboğlu aleyhine açılmış dava ile gadre uğradıkları mânasına bir belge geldiğini ifade etmesi ile de, bu konuda, Matilda Gökçeli'nin, «Beynelmîlîl Af Teşkilâtı» nezdinde yaptığı mevzu bahis müracaatı teyit ettiği görülmektedir. Böylece, durumu ayrıca ele alınacak olan Matilda Gökçeli'nin de, bu sanıklarla aynı çember içinde, aynı tesanüt havasını terennüm edenlerden biri olduğu ortaya çıktığı kadar, Selma Ashworth'un, mezkûr af teşkilâtında faal üye olduğu dikkate alırsa, Türkiye'deki mer'i nizam tatbikatından olan adli bir kovuşturmanın, Türkiye için bir «iç mesele» olmasına mukabil, Dünya kamu oyuna götürülmesinin uygunsuzluğu ve Türk Adliyesinin Dünya kamu oyununda kötülenmesi pahasına, sol yararına neticeler umulduğunun bir başka nümûnesi daha, gözler önüne serilmiş olur.

M. S. Eyüboğlu — Vedat Günyol — A. Azra Erhat ve tabiatıyla, Eyüboğlu'nun eşi durumunda olmaktan mütevellit Magdalena Rufer ve diğer bir kısım kimselerin katıldıkları müteaddit Pâzartesi toplantılarının edebi sohbetlere mahsus olduğu beyan edilmekteyse de, Marksist-Leninist yapıda olduğu etrafıca açıklanacak olan Masis Kürkçügil'in, edebi yönden yeterli müktesebat sahibi olmamasına rağmen, bu toplantılara katılışı, toplantıların; söylenen dışında bir havası olduğunu göstermekte ve bunun, Vedat — Masis Kürkçügil aralarındaki eski bir talebe-hoca münasebetiyle izahı mantıkla bağdaşmamaktadır.

Beri taraftan Vedat Günyol, Gandi ve Eden'e duyduğu sempatiye müşabih şekilde, Marx'a (Dünya ekonomi politik tarihine bir yenilik getirdiği için) ve Lenin'e (kendi menfaatlerini, toplumun menfaatlerinin altında gördüğü için) sempati duyduğunu ifade etmekteyse de, dünyanın takdir ve hayranlığını üzerlerine toplamış müteaddit Türk büyüklerine mukabil, bu kimselere karşı duyduğunu söylediği sempati, temelde yanlış olduğu kadar, aslında doğru olarak da kabul edilemez. Zira, yukarıda murtabit yönleri izah ve ifade edilen bu sanıklar, «Sosyalizmin Türkiye'deki mutlak hâkimiyetini» sağlamak karar ve azminde olan kimseler olarak, bertürü Teori'nin üstünde, Marksizm-Leninizm esaslarına bağlıdır.

Dosya 350/1 sırasındaki cevap ve sanık beyanları sarahati ile ortaya konulduğu üzere, İstanbul'da; M. Sebahattin Eyüboğlu 48 27 51, A. Azra Erhat ise, 48 08 94 No. 11 telefonların intifa hakkına sahip kimseler olup, 1965 yılı genel seçimlerini müteakıp, bu iki telefonla, Magdalena Rufer ve A. Azra Erhat aralarında, 11-12 Ekim 1965 günü yapılan, tam metni 308/1 ilâ 308/8 sıralardaki evrakta yer almış entere-san telefon konuşması, Hümanist çerçeveye içinde kalan Sosyalizmi temenni ettiklerini savunmuş bu sanıkların, aslında, ihtilâci Sosyalizmin görüşü içinde olduklarını, uzun zamanberi bu görüşün Türkiye'de hâkim kılınması ve

Sosyalist ihtilâlin gerçekleştirilmesi için, metodlu, plân ve program tahdında müsterek bir çalışma içinde bulunduklarını, bâriz bir şekilde ortaya koyacak niteliktedir:

Marksist-Leninist görüşün Türkiye'deki yegâne legal örgütü olan TIP, 1965 genel seçimlerinde, taraftar ve sempatanlarının ümit ve temennileri hilâfına başarılı bir sonuç sağlayamamış, bahsi geçen seçim sonuçlarına, sosyalizm adına bel bağladığı anlaşılan Magdalena Rufer, büyük bir asabiyete kapılarak, yarım saatten fazla süren telefon konuşmasıyla, S. Eyüboğlu — V. Günyol — A. Erhat ile birlikte mensup olduğu grubun hakiki vechesinin açığa çıkmasına âmil olmuştur:

Telefon konuşmasının bant'dan tape edilmiş metnine ait ilk sahife, sanıkların, Thilda (Matilda Gökçeli) ve Yaşar Kemal ile olan yakınlıklarını dile getiren ifadeler taşımakta, Magdalena Rufer, ailevi ve özel meseleleri de kısmen ifade ettikten sonra, 1965 seçimleri üzerine düzenlenmiş bir açık oturumu konuşmaya konu almakta, dört senelik bir seçim dönemi daha beklenmesinin tatminkâr bir sonuç doğurmayacağı söylenildikten sonra, Azra ve Magdalena, sözü, rejim meselelerine yöneltmektedirler.

Magdalena'nın (M); Azra'nın (A) ile gösterileceği bu konuşmanın önemli yerleri şöyledir:

M — İhtilâl, kan akması lâzım, öldürmeli.

A — Evet şüphesiz, fakat...

M — Öldürmeli, öldürmeli, birşeye erişmek için herkes öldürdü.

A — Muhakkak, fakat kâfi derecede halk yok, ihtilâl kendiliğinden olur, bugün siz ve ben, ihtilâl yapıyoruz diyemeyiz, ihtilâl de patliyan birşeydir.

M — Böyle bir köşede patlamaz, siz ve diğerleri iştirak edeceksiniz Azra. Artık makalelerle olmaz bu, makaleler bitti artık, bir çatal alıp gidip öldürmeli.

M — Hayır harekete geçmeli, artık harekete geçmeli.

M — Sebahattin gibi böyle öleceksiniz, bilmiyorum makaleler, tercümelemlerle, artık bunlar delilik, yaptığımız şeylerin artık yeri yok.

A — Ama şimdi hakikaten zamanı değil.

A — ..... Belki de Sebahattin daha ümitsiz. İhtilâl ümitsizlikten mi gelir? Babanıza sorun, size diyecek ki bir ihtilâl hakikaten sosyal olarak birşey... Bu halk bir ihtilâl yapacak, fakat şimdilik.

M — Fransız ihtilâli zamanında halk, anladı mı zannediyorsunuz, halk tamamı ile Anadolu'lular gibiydi. Fransız ihtilâlinde de hiçbir fark yok, fakat ihtilâli yaptılar ve yapanlar da siz ve Sebahattin gibi kimse-lerdi. Başka türlü kimseler değil.

Konuşma bu vâdide devam ederken, Azra, dinlenebilecekleri endişesiyle bu kabil telefon konuşmalarının sakıncasını dile getirirse de, Magdi, muhtemelen, yaygın seçim sonrası heyecanından ötürü böyle bir ihtimâli, yani, kendilerinin dinlenebileceği ihtimâlini varit görmez ve bir süre, aynı konuda eleştiriler yapılır, ihtilâli olmak için realist, hesaplı ve prensiplere sâdik olmak gerektiği üzerine konuşmalardan sonra, müsterek bir gaye uğrunda birleşmiş, bilhassa seçilen kitap ve çevirileriyle bu konuda çalışmaları, Azra'nın ağzından (... Sebahattin, Vedat ve ben, hakikaten bir trio yapıyoruz. Birbirimizi çekirtmiyoruz, filân arkadaşız... fakat tercümelemler, kitaplar haricinde birşey yaptık mı?) sözleri ile ortaya konur ve Magdalena'nın, M. Ali Aybar çevresinde de, kendileri gibi gruplar bulunduğunu ifade etmesinden sonra, muvaffak bir ihtilâl yapılması için, doktrin yönünden her türlü hazırlığın tamamlanması gerektiği üzerine tartışmalar yapılır, Azra tarafından, bu konu ile ilgili olarak, (... Sebahattin Eyüboğlu'nun Türkiye'de yapacak daha başka şeyleri var Paris'e gitmekten ziyade) sözleriyle, Sebahattin Eyüboğlu'na, Sosyalist ihtilâlin hazırlık safhasında daha birçok görevler terettüp ettiğinin açıklanmış olmasından ayrı olarak, bu iki sanık, Türkiye için (Sosyalist diktatörlük) gerektiğini müttefikan ve birbirlerini teyit ile beyan etmiş olurlar.

İhtilâli Sosyalist teoriye göre, neticeye varmak için, kanuni imkân ve yollardan da azamî istifade etmenin esas bulunduğu ve TIP'in, sırf bu maksatla, legal bir örgüt olarak çalıştığı dikkatten uzak tutulmazsa, yukardaki konuşmayı, daha mükemmel bir kıymetlendirmeye tabi tutmak kabil olur.

Önemli bazı kısımları yukarıya alınmış konuşmanın tümtü, Magdalena Rufer ve A. Azra Erhat'ın ağzından, adı geçenler ile Sebahattin Eyüboğlu, Vedat Günyol'un, Türkiye'de Sosyalist ihtilâlin gerçekleştirilmesi gerektiği inancı etrafında birleştiklerini, daha evvelki bölümlerde belirtildiği üzere, Lenin'in önerisine uygun olarak «İhtilâlin hazırlanması» safhası icabı, S. Eyüboğlu — V. Günyol — A. Erhat trjosunun yani üçlüsünün, yayın yolu ile görev ifa ettiklerini, bu görevlerinin, istikbaldeki sosyalist hareketi, seçilmiş eser ve tercümelemler yardımı ile halk kitlelerine kabul ettirmiş olma hedefini güttüğünü gayet açık şekilde ortaya koymaktadır.

İst. Em. Md. lügünce alınmış ifadelerle ait zabıtlarda, herhangi bir kayıt ve şarta bağlanmaksızın M. Rufer ve A. Erhat'ın kabulüne iktiran etmiş olan bu telefon konuşmasının, As. Savcılıkta, «Magdalena'nın o tarihlerde Fransız Pastör Hastanesinde tâbi tutulmuş olduğu alkolizm tedavisinin de gösterdiği gibi sarhoşluk mahsülü bulunduğu» şeklinde izahına tevessül edilmiş ise de:

1 — Bahsi geçen hastaheden alınmış 24.7.1971 tarih ve 82 No. 11 cevap karşısında M. Rufer, mezkûr telefon konuşmasından 11 ay sonra, 10.9.1966 tarihinde, alışıktığı dozun çok üstünde alkol almış olarak «Delirium Tremens» krizi ile, hastaneye şuuruz denilebilecek bir vaziyette götürülmüş, 4 günlük tedaviden sonra taburcu edilmiş, bundan sonra da, fazla alkol almak, tabibe teşekkür etmek gibi sebeplerle, aynı hastaneye birkaç defa daha uğramıştır.

Mezkûr telefon konuşmasını yaptığı tarihte, böyle bir hastalık ve şuuruzluk hali mevcut olsa idi, benzer bir tedaviyi, o tarihte görmüş olacağı noktasından, M. Rufer, telefon konuşması yaptığı gün, alkol almış olsa bile, kendini bilmeyecek halde değildir. Zira, hastane cevabı ile de belli olduğu üzere, alışıktığı dozda içki, M. Rufer'in şuurunda, herhangi bir bozulma yapmamaktadır.

2 — Tercüman-Bilirkişi beyanı ve konuşulan hususlara dair metin de, M. Rufer'in, şuurlu ve insicamlı bir konuşma yaptığı açıkça göstermektedir. Zaten, şuuruz ve insicamsız konuşan bir kimse durumunda olsa idi, A. Erhat tarafından ciddiye alınmaması, müşterek konu etrafında fikir teatisine gilmemesi, Magdi'yi teselli ile veya sâkinleştirmeye çalışmakla iktifa etmesi gerekirdi.

3 — Magdi'nin, işbu konuşma arasında çatalı alıp öldürmek faaliyetine girişmesi mealinde söylediği sözler, çatala adam öldürilemeyeceği ve hele ihtilâl hareketine giremeyeceği şeklinde kıymetlendirilip, konuşmanın tümünü gayri ciddi bulmaya vesile teşkil etmemeli, bu trionun, konuşmanın bu kısmı ile hiçbir alakası olmaksızın açıklandığı dikkate alınarak, «Çatal» konusu, bir anlık aşırı heyecan mahsülü olarak kabul edilmelidir. Konuşmanın tümü, başka türlü düşünmeye mânidir.

Şu hale göre, akli ve mantıki ölçüler içinde, şuurlu ve insicamlı bir şekilde, Magdalena Rufer'in, A. Erhat ile yaptığı konuşma:

Ahvali şahsiyeleri, ideolojik durumları evvelce belirtilmiş olan diğer üç sanıkla, «Türkiye'de sosyalist ihtilâlin yapılması» fikri ve amacı etrafında birleştiklerini; bu dört kişinin Ceza Kanunu mahsus maddesi tatbikatından olarak, bir «Cemiyet» vasfında bulunduklarını; «trio» durumundakilerin, bir örgüt bünyesinde olmamaları hâlinde netice istihsaline imkân bulamayacakları bakımından, gizli bir örgüt içinde ve bir «Baş»a bağlı olmakla beraber, legal hareketleri de dikkatle takip ettiklerini; bu topluluğa mensup bir kimse sıfatı ile, seçimlerden alınan neticeyi görüp, legal kurulunun âkibetinden ümitsizliğe düşmüş Magdalena'nın, arzu ettiği sonuca bir an evvel ulaşmak üzere isticale lüzum görmüş bir kimse sıfatıyla hareket geçtiğini ve böylece de, kendisi gibi, diğer üç sanığın hakiki hüviyetlerinin ortaya çıkmasına âmil olduğunu aydınlığa kavuşturmaktadır.

Böylece, bu sanıkların da, T. K. P. bünyesinde, Selma Ashworth, Matilda Gökçeli zincirinin bir başka halkası olduklarının, S. Eyüboğlu, V. Günyol ve A. Erhat'ın, yazı ve tercümeleri ile, cemiyet faaliyetleri bakımından, örgütlenme yönünden halka yol gösteren hüviyetlerine mukabil, Magdalena Rufer'in, bu özel cemiyet nümunesinde, mücerret üye vasfında bulunduğu neticesine varılmaktadır.

MATILDA GÖKÇELİ:

Hakkında, As. Savcılık 71/260 No. sını taşıyan dosya ile bir başka soruşturma mevcut olduğundan, durumu, ayrıca işbu dosyaya alınmamış bulunan Kemal Sadık Gökçeli (Yaşar Kemal) ile 1956 yılındanberi evli, Yahudi asıllı işbu sanık, Polisçe alınmış ve As. Savcılığa esasta tafsil edilmiş ifadesinin serahatla gösterdiği üzere:

1 — Eşi K. Sadık Gökçeli, D. Özgüden ve Fethi Naci tarafından kurulup neşir hayatına atılmış bulunan ANT dergisinin, Türkiye'de Marksist-Leninist düzenin tesisi için, bir bakıma, bu görüşün nâşiriefkârı olmak gayesiyle kurulduğunu bilmektedir. Aslında, bu derginin her nüshası, hangi görüşe hâdim olduğunu açıklıkla ortaya koyacak nümünelerle doludur.

2 — Yine, sanığın bildiği üzere, işbu dergi, çeşitli mali problemleri hal mecburiyetinde iken, devamlı tiraj düşüklüğü yüzünden, mali sıkıntıları daha da artmaktadır.

Sanık, bu dönemde, Ant Dergisi dışında, D. Özgüden ile, nakdi sermaye koymak sonucu, «Ant Yayınları» ortaklığını kurmuş ve bu yolla sağladığı gelirden, yaşaması arzusunda bulunduğu dergiyi, nakdi yardım yaparak desteklemeye tevessül etmiştir. Hiçbir hukuki mecburiyeti olmamasına rağmen, yaptığı bu sürekli destek, sanığın, dergi ile aynı ideolojiyi paylaştığının açık delilidir.

Bu devamlı destekten şikâyetçi imiş gibi görünmesine ve ortaklığın bozulmasını bu sebebe bağlamakta olmasına rağmen, istemeseydi, bu konuda en ufak bir yardıma bile mecbur olmadığı noktasından, dilediği anda, bu kabil desteklemelere son verebilecekti.

Aslında bu birlik ve beraberlik, lâalettâyin bir iş ortaklığı ve münhasıran mâli bir konu olmayıp, aşırı sol fikirleri enjekte etme, mensup ve sempatizanları eğitme, fikri ortamı oluşturma plânının tatbiki cümlesinden, özel tipte birlik ve beraberlik nümünesi olup, bu münasebet, bir yandan, ideolojik portresi daha evvel çizilmiş, Ant Yayınları arasında çıkması için Che Guavera'nın «Savaş Anıları», Stokely Carmichael'in «Siyah İktidar» adlı eserlerini kendilerine gönderen Selma Ashworth'a; bir yandan da, Babeuf'ten yaptıkları tercüme sebebiyle haklarında kovuşturma açılmasına üzüldüğünü söylediği yakın dostları M. S. Eyüboğlu, Vedat Günyol, Azra Erhat ve Magdalena Rufer'e kadar uzanır. Zira S. Eyüboğlu ile V. Günyol aleyhlerine yapılan kanuni kovuşturma münasebetiyle, Sosyalist dayanışma cümlesinden olarak, beynelmîl af teşkilâtı nezdinde gerekli faaliyeti yapması, adı geçenlere selâbet etmesi için, sanık, S. Ashworth'dan alâka ve yardım talep etmiştir.

O. Saffet Arolat'la ilgili bölümde anlatılan, istisnasız, hepsi de, aşırı sol'un biraz evvel belirtilmiş gayeleri icabı yayınlanmış kitapların tümünden mütevellit, sanık, belirli plân ve program tahtında hareket eden, gayesi belli bir örgütün faal üyelerinden biri olarak, dikkati üzerine çekmektedir.

Yukarıdaki hususlardan gayri, 1970 yılında, eşî ile birlikte çıkışta Avrupa gezisinde, mahkûm Komünistlerden Abdin Dino ve Zekerîya Serice, süreli mahpusda ziyaretçi Ömer Zeyneli, As. Savcılığa karşı suçlamada, kendisine gösterilmiş, D. Örgütlerindeki münaşihler inkâr etmiş ve kendisinin tam bir amaç beraberliği içinde bulunmadıklarını, paylaşıkları aynı ideolojinin hakimiyetini temsil etmesinden ötürük, cemiyet aştasında muvazam bir tempo ile faaliyetlerini devam ettirmekte oldukları ortaya koyan ve ilk planda Selma ile 69 sıradaki mektupları kabul cümleye mecbur kalmışın 1968 tarihli mektup, özellikle etc. dinmek niteliktedir.

1 — Bütün diğer mekâpları gibi, bu mekâp da, fikri beraberlik iç-
rindirdi olduktan çok samimi üslûbıyla göstermekte olusundan gayri,
bir çok fotoğraf da ihtiva etmektedir. Yakınlık durumunda olmayan
kimselerin aile ve çocuk fotoğrafları da ihtiva etmektedir. Bu fotoğraflar
ve, Schmatin, coğrafya ait olduğu anlaşılabilir fotoğraflar Tiflîs'e gön-
derilmiştir, sebebiyle değil, her bir yakınlığın kesin ilâdesidir.

2 — Mekâp L. S. Alkinin davası ile, Matilda (Thilda) nın da ilgili
olduğu; devranlı haberişime hatırlanır, Thilda) nın da ilgili
Asik İhsan'ın kriptalarını; Schmatin ise, Che Guavera vs. konularla il-
gili yayımları Thilda'ya gönderdiğini göstermektedir.

³ — ayrıca, keza Thildanın, O. Star Yalgınla aynı ideolojinin birliği ve beraberliği içinde olduklarını ortaya koymaktadır.

4 — İsmail olmanın eşgisi mekânlardan tinnî itibarile, Selma'nın, Kocası Y. Kemal ve D. Özgüden'e gönderdiği bir çok khaba kar-
şılık beklemekteki kien, onların çekilmiş mah şirhanları bifen bir kim-
tinnînle, İtilâva sipası enüri bir logtan bedelmî odacevleri dle ge-
Selma'nı kendi adına vapıne. İsmaililer de degil, "Soyalist Dâvân-
geçekleşimlerine vaparın" bizzetler biddetler.

moder olmağ gerekir. Çin, gonderilgen kitaplar, birhayl faza ve yek
sek posta nasactan hitvaxim gervektirecek kadar pahalidir. Tevaxim
normal mahi göce bir insan için kulfet teskil eder. Kaldı ki, bu kitaphan
temin için, göce, zaman zaman ingilize ve Amerika ile telefon konus-
maduk yapmağa, keza nezdinde, Londra dan Tükçeyle, Türiden ara-
naktedür. Bu konusma nereden de, elddi, öngmli bir sebept ömadedür.
sik sik goze alınmayacak kadar yuksuktur.

Aynı doxanın 12 suresinde bulunan, 9.5.1968 tarihinde, S. Ashworth şifli kışaplır gönderilmiştir, isimlamakta olduğu (Kocam, Thilda'nın İngilizceine hayran —Notive English— gibi İngilizce yazıyor) seklindeki ita-
atından da cevaplar aldığım, Selma'nın Dogu

— 111 —

Almanya'ya da geçecekleri, oradan kıyıp gemiyle içme suyu bu bavyer ge-
tirdiğini, Vietnam'dan da bu kimselere kıyıp gelmiş ve bu kıyılardan
sevin yapılmışları, ağabey ile, onları kıyıp bisevi gönderdikleri
ortaya çıkarmaya çalışmaktadırlar.

Yukarıdaki işbu içkiyi, Selman'ın, Doğu Almanya'daki T. N. P. ile
tercihi ile görüşmek için zaman zaman seyahatini yapışının kesin bu
delili de olmaktadır.

[illegible][illegible]

Bu husus ve 11 şirakidî doküman bir anda de yinisi a. Şahinler
giveren bir kime olursak, D. Özgüden hakkında bilgi toplama, me-
bel veya meclî kanatı şahidî olma maksadıyla, Mamluk Gölgehan pa-
revlendirilmesi kadur, bu teknik işinde, Ö. Şah Yalınca ile, Şahna ta-
rafından görev tevcih edilmiştir. Bu husus, Şahna ile, Şahna ve Şahna

Batın bu cürkâ edilen hususlar müteessir olma, müteessir
edildi ve çok hareketli bir gâsinde kâinâta, müteessir
de ilâde ve ilâde edilmis S. Ashvârî, müteessir
ilk defa kâinâta müteessir edilmis müteessir
ölümüne dar müteessir müteessir müteessir müteessir
boyu bir beşim, müteessir, müteessir müteessir müteessir
gâsinde ilâde müteessir müteessir müteessir müteessir

Netice itibarıyla, Matilda Gökçeli'nin, S. Eyüboğlu - V. Günyol, A. Azra Erhat gibi, özel maksatlarla seçilmiş eserlerin nâşir ve tâbiî olarak, amaç, birlik ve beraberliğinde olduğu T. K. P.'nin gizli bir üyesi bulunduğu, bu gizli cemiyetten, S. Ashworth tarafından direktif aldığı, piyasaya verdiği eserlerin diliyle, mücerret bir cemiyet üyesi değil, cemiyet (örgüt) halinde çalışmak için yol gösteren bir kimse hüviyetini taşıdığı neticesine varılmıştır.

BOĞOS MASİS KÜRKÇÜGİL

Harun Karadeniz'e ait bölümde etraflıca izah ve irae olunduğu üzere, Marksist-Leninist «Çekirdek» grubu toplantılarının bir rûknü, 196/7 ve 203 sıradaki mektupların gösterdiği üzere, Harun Karadeniz'in Selma ile mevcut bulunan, gizli temas halkasının bir zinciri, «Bilimsel Komünizm» dahil, Komünizme yararlı vasat sağlayacak yayınların gönderildiği bir kişi, Habora Yayinevi idarehancesinin bir kısmından yer olarak istifade suretiyle, sahibi bulunduğu «Köz» yayinevi marifetiyle, aşırı sol görüş üzerine hazırlanmış kitapların nâşiri, ikrarı ve dosya 205/2, 3, 35 sıralardaki belgelerin gösterdiği üzere Adli Mercilere intikal etmiş olan birçok anarşik olaylara adı karışmış, keza ikrarı ile müeyyet olduğu üzere, Marksist-Leninist fikrî yapıda ve Türkiye'de Marksist-Leninist yönetime geçmek için, ilk şart olarak kültür birikimine lüzum gören bir kimsedir. Kültür birikiminden maksadı da, sanat, ekonomik ve sair yönlerden spekülasyonların icrasını sağlamaktır. Anayasa Mahkemesince kanuni fonksiyonlarının dışına çıkmış olmaktan dolayı kapatılmış olan TİP'e kayıtlı ve uzun zamandanberi herhangi bir grupta teması bulunmadığını, çeşitli kliklerin benimsedikleri stratejilerden hiç birisini benimsemediğini söyleyen bu şahsın, (kendisine düşen hizmet, bir yayinevi olarak kitap çıkarmak suretiyle ifa ve bu suretle hem ticaret, hem de ideolojisine uygun çalışmalar yapmakta olduğuna) dair ikrarı, kayda değer görülmektedir. Sanık, ikrarını açıkça gösterdiği üzere, Moskova ile direkt irtibat hâlinde olduğunu bildiği, T. K. P. Genel Sekreteri Yakup Demir (Zeki Başınar) ile bağlılığı keza kendisince de mâlûm ve müsellemlen olan T. K. P.'li Selma Ashworth ile, kendisine «Bilimsel Komünizm» kitabını göndermesinden sonra dahi, mektupla temasta daim olmaya çalışmış, ondan yeni eserler istemiştir. Bilimsel Komünizm kitabında, Sovyet Propagandası mevcudiyeti, bevanı hilâfına sanığın rahatsızlığına vesile teşkil etmiş olmayıp, faaliyetini daha müdâbir bir yürütebilme gayesinin tezahürü olarak ortaya çıkar.

Zâti ifadesinden, tamdığı anlaşılan M. Pervan adlı kimsenin, 24.6.1970 tarihinde, Artvin - Arhavi'den kendisine yazdığı mevzu bahis, sûret şeklindeki mektubuyla:

(Bana mektup yazma zevkinden mahzun kalmıyacaksın. Burjuva özlemi içinde bulunan kişilerden oluşmuş bu kasabamsı yerde, Marx'çı, Lenin'ci bir arkadaşın mektubu, yaşantıma ayrı bir renk katacaktır... İstanbul ve çevresinde, binlerce işçi ayaklanırken, biz de, burada işçi

sınıfı ile biraz meşgul olabilmek için ayaklarına gidip tek tek anket yapıyoruz... Anket sayesinde geçekundu mahallesine tırmandık. «Biraz da gerillâ cğitimi oldu tabii...» Demek ki, şimdiye kadar, fraksiyon ve fraksiyonlararası sürtüşme ve dalaşmalardan başka bir şey yapmamışız, son derece soyut kalmış herşey... Sen ne yaptın, köye gidecek misin? «Sosyal Demokratlar da gençlik köye gidiyor mu, yoksa daha yeni plânları var mı?» Kolektif çalışmanın ve üretimin verdiği coşkunluk, dayanışma ve bağlanma, sorumluluk, kolay kolay ferdi çalışmada bulunmaz... Uğraşında başarılar) ifadeleri, Marksist-Leninist yolda ne kadar sistematik ve çok yönlü bir cemiyet çalışması içinde bulunduğunu anlamaya vesile olmaktadır.

Daha evvelki bölümlerde verilen izahat ve yukarıya dercolunan bilgilerle, gizli T. K. P. üyesi ve özelliği açıklanmış illegal çekirdek grubu mensubu olan sanık, bu yönden mücerret üye değil, T. C. K. 141/1 maddesindeki maksada mâtuf cemiyet faaliyetlerinde yol gösterici hüviyeti ile kabul edilmek gereken bir kimsedir.

Faillerinin suç teşkil eden yönlerini bilen ve bu itibarla, alâkalı mercilere teslim olmak yerine gizlenmek yoluna giden sanığın, aşağıdaki fiilleri de, kendisini tanıtmak yönünden zikre değer görülmektedir.

26.1971 günü giyabi tutuklama kararına (210-215 sıra) konu olmuş sanık, ikrarı sarahatine göre, yukardaki cürüm sebebiyle aranmakta, arandığını bilmekte, takipten kurtulma gayesi ile, kendisi ile aynı fikri paralelde olan kimselerin yataklığından istifade, muhtelif yerlerde gizlenmekte idi. Kaldığı yerlerden bir kısmı, Seçkin Selvi'nin evi, Seçkin tarafından görüldüğü ve isminin Mustafa Dağlar olduğundan bahisle misafir edildiği Ş. Dinsel'in evi ve son olarak 10.6.1971 günü yakalandığı O. Yıldırım'ın evidir. Bu sürece, aralarında çok yakın hissi alâka bulunan ve hattâ, geçen yıl Şeker Bayramında evine gidip anası ile bile tanıştığı Zeynep Sâgnak'la daimi irtibat hâlinde olup, Ş. Dinsel'in evi hâric, bu evlerin sahipleri tarafından, hakiki hüviyeti itibarıyla tanınmakta, bilinmektedir. Görüldüğü verde takipten kurtulma gavesine mâtuf olarak, zâyi ettiğinden bahisle aldığı bir başka nüfus cüzdanına sahip olmasından yararlanıp, «doğumdan» verilmiş nüfus cüzdanını, Boğos Garbis Kılavuzgil şeklinde kendi adı kadar sair yönleriyle de tahrif etmiş, (bu hususta T. C. K. 350 nci maddesine göre işlem yapılmak üzere 21.7.1971 tarihli teskere ile, İst. C. Savcılığına suç evrakı gönderilmesi için İst. Em. Müd. lüğüne gerekli bildirimde bulunuldu), yeni nüfus cüzdanındaki fotoğrafı çıkarıp, Mustafa Dağlar adına tahrif ederek hazırladığı Sinematek Derneği Üye Kartı'na yapıştırmış, ancak bu kartın, herhangi bir görevliye ibrazı mevzu bahis olmamış, arama sonucu, üzerinde bulunduğu görülerek alınan kart, yukardaki tesbitlere âmil olmuştur.

«Hasan» takma adını kullanan Harun Karadeniz ile birlikte, aynı ideolojiye sahip kimseler olarak kaçıp gizlenme, bu cümleden, —Zeynep Sâgnak hazır olduğu halde— Eşek Adasında kamp kurma, orada ihtiyaç duyacakları eşya ve malzemeyi tesbit ve tedarik etme yolunda konuşmalar yaptıkları, işbu fıkrada adı geçen üç sanığın ikrarları ve S. Selvi ifadesiyle sâbittir.

Kaçma ve gizlenmeleri konusu daha etraflı olarak açıklanabilmek üzere, bu konuda, H. Karadeniz'den bahsetmekte de yarar vardır:

Harun Karadeniz, Sıkıyönetim Komutanlığınca, 11 No. lu tebliğ ekli 162 kişilik listenin 1. T. Ü. İnşaat Fakültesi mensupları arasında ve 19 ncu sırada, Hasan Karadeniz adı altında aranmakta olan bir şahıs olup, gerek arandığını bildiğini ifade etmiş bir kimse oluşu, gerekse, kendisine, müstear nam olarak Hasan adını seçiş; Seçkin Selvi'nin evinde, Tanju Cilizoğlu'na; Bakırköy Zuhuratbaba mevkiinde Ş. Dinsel'e ait evde, ev sahibi ile Avukat A. Nihat Darcan'a; bu nam altında tanıtılmasına itiraz etmemesi şeklindeki vekayi' itibariyle, gizlenmesi konusundaki yardımcıların em'aline, doğrudan doğruya tesir etmek mevkiinde bulunduğunu gösterir.

S. Ashworth'un «Kardaş» dergisinde, (dosya 77 sıra) Hasan Kara adıyla bir şiirinin yayımlanmış olması da, yukarıda belirtilen müstear adı kullandığını ve bu itibarla, bu isim üzerinden arandığını bir başka delildir.

A. ZEYNEP SAĞNAK

Masis'in yalnız mukabil cinse mensup arkadaşı olmakla kalmayıp, O'nun ideal arkadaşı da olduğu görülür. Nitekim, inkâr etmesine rağmen, B. Masis Kürkçügil, Seçkin Selvi, Harun Karadeniz'in yekdiğerini teyid ve itimam eyliyen beyanları muvacehesinde, A. Zeynep Sağnak'ın, Yıldız Kalkas adını kullanarak, «Fransa'da İç Savaş» namındaki Marksist-Leninist eseri, Masis'in yayınevi adına tercüme edip, aralarındaki yakınlığa binaen sembolik mânada —500 lira— alışı; Marx'dan, «Mektuplar ve Din Üzerine» adlı eserleri tercüme hazırlığı içinde oluşu; Rus Konsolohuguna mensup İvan adlı biri ile, tanınmış bir aktrisin kızının Rusya'ya davetini sağlamak üzere Rusça yazılmış bir mektupla tavassutta bulunacak kadar yakınlık haline girebilmesi; Marksist yapıda olan bir kimse sıfatıyla, bu yapıdaki arkadaşlar edinişi; ve nihayet bu yapıda olup eylemleri itibariyle aranmakta oldukları kendisince de mâlûm bulunan Harun Karadeniz ile B. Masis Kürkçügil'e, gizlenmeleri, taktipten kaçma hazırlıklarının başarıya ulaşması için kamp malzemesi tedarikine yönelişi gibi çok çeşitli yömlelerden yardımlarda bulunmayı deruhte edışı; Seçkin'in evine, Masis'i misafir etmek üzere yaptığı tavassutlar, sahte bir hüviyet ve isimle dolaylığını bilmesine rağmen Masis'in bu kanun kaçaklarını yadırganamaması, resmi mercilerin bu durumdan haberdar olmalarını sağlanarak yerine, O'na iltica imkânları temin etmesi, yukarıdaki kabulü teyid eden vekayidir.

Bu ideolojik yakınlığa rağmen, sağın, gizli cemiyyet üyesi olduğuna veya T. C. K. 151 nci maddesine muhalefet ettiğine dair herhangi bir tesbit yapılabilmis değildir.

Uzun süre B. M. Kürkçügil'e yataklık yapmasına ilâve olarak, adı geçen, H. Karadeniz'le bir araya geldikleri gün, onları gizlenecekleri yer ve ihtiyaç duyacakları kamp malzemesi tedariki konusundaki konuşmalarında hazır bulunarak, yardım vaadinde bulunması, işbu sağın, T. C. K. 296 ncı maddesini iki ayrı defa ihlâl ettiğini gösterir.

SEÇKİN SELVİ (ÇAĞAN):

«Ayak Bacak Fabrikası» adını taşıyan eserle şöret sahibi ve aşırı solcu bulunan Sermet Çağan'la olan maddi beraberlikte övematla sona ermezden evvel, aşırı sola meyletmiş bir kimsedir. Müteaddit sahne eserine ilâve olarak, aşırı sola müteallik eser lânce etmeğe meraklı bu sağın, Stalin'e ait «Lenin» adlı eseri tercüme etmesi bir tesadüf eseri olmayıp, Yargıtay tetkikatına iktiran etmiş bu kitap hakkındaki kanuni takibat sebebiyle, kitap münderecatını tekrara mahal görülmekte, kitap ismi, mütercim sıfatıyla ideolojisini belirtmeye kâfi görülmektedir. Esasen, kendisi de, Marksist Felsefeyi, Leninizmi, Bilimsel Sosyalizmi benimsemiş devrimci bir yazar olduğunu açıkça ikrar eylemektedir. Çalışmakta olduğu Taksim Otelecilik Anonim Şirketi'ndeki masasında yapılan aramada elde edilmiş T. H. K. C.'ne ait muhtelif bildirilerin orada bulunuşunu kolleksiyon merakı ile izah etmesi ve bunların, posta ile Tiyatro 70 adresine geldiğini ifade etmesi dikkati çekmekle beraber, Sıkıyönetim Komutanlığınca T. C. K. 141 nci maddesine muhalefetten dolayı aranmakta olduğu kendisince mâlûm bulunan Harun Karadeniz ve B. Masis Kürkçügil'i buluşturma, 1971 Mayıs ayının çeşitli günlerinde Masis'i evinde misafir etme, Ş. Dinsel'in Bakırköy'deki evine bu iki kişiyi götürmek şeklindeki fiillerine ilâveten, Emniyet Müdürlüğünce alınmış ifadesinin ikinci sahifesinde mevcut ikrarı, Masis Kürkçügil'in beyan ve birlikte yakalanışlarının gösterdiği üzere, aynı surette aranmakta olan O. Saffet Arolat'a da günlerce melec olduğu, gizlenmesine yardım ettiği zâhire çıkmış, sanıkların bulunmalarına yardım edecek yere onlara sığınma imkânı sağlamasına binaen, Cemiyet halindeki çalışması ve bir Cemiyet bünyesinde üye olduğu tesbit edilememiş, keza T. C. K. 151 nci maddesine muhalefeti de ispatlanamamış bu sağın cürüm sebebiyle aranan sanıklara yataklık etme bâbında, T. C. K. 296 ncı maddesini 3 ayrı defa ihlâl ettiği sübûta ulaşmıştır.

HALUK TANJU CILIZOĞLU:

Seçkin Selvi ile müşterek bir yaşantı içinde bulunan, bir aralık TIP bünyesinde kayıtlı üye sıfatı ile çalışmış, aşırı sol görüşe meyval olduğu aşikâr olan sanık, zaman zaman, Etiler Camilik Mevki, Camilik Apartmanının 2 No. lu dairesi olarak belirli adresteki Seçkin'e, gece yatısına gitmektedir. Seçkin, A. Zeynep, Masis ve Harun tarafından ilâde ve bizzat kendisi tarafından da ikrar olunduğu üzere, yine, Seçkin'in misafiri olduğu 26. Mayıs. 1971 gecesi, Zeynep tarafından vâki talep ve Seçkin'in muvafakati ile, B. Masis Kürkçügil, bahsi geçen eve gelmiş, geceyi orada geçirmiş, ancak hakiki hüviyeti ile değil, Mustafa Dağlar olarak tanıtılmıştır. Lâkin, ertesi günü sabahı, A. Zeynep Sağnak o eve gelince Masis'in hakiki hüviyeti ifşa edilmiş, âkabinde de Seçkin ve Haluk Tanju, Masis ile Zeynep'i bu evde bırakarak sokağa çıkmışlar iken, H. Tanju, aranmakta olduğu kendisince bilinen Masis'i misafir etmesinden ötürü, Seçkin'e kızıp yanından ayrılmış, bilâhare, daha evvelden

götürmeyi plânladıkları Bakıköy-Zuhuratbaba mevkiindeki Ş. Dinsel'e ait eve gitmiş, orada, Seçkin ve A. Zeynep ile beraber Harun Karadeniz ve Masis'in oturduklarını görmüş, onlarla, firarilikleri üzerine konuşmuş, bu kimselerin Sıkıyönetim K. lüğınca aranmakta olduklarını bile bile, yakalanmalarını sağlayacak bir yola girmesi gerekirken, hiçbir merceje haber vermemeyi tercih etmiştir. Seçkin ile yakınlık hallerinin, bu icrai faaliyeti engellemesi veya ilk fiili itibarıyla Seçkin'e kızmaması, O'nu, kanun nazarında suçsuz saymaya kâfi bulunmamaktadır.

Keza, herhangi bir gizli cemiyet bünyesinde olduğu tesbit edilememiş ve T. C. K. 151 nci maddesine muhalefeti sabit olmamış işbu sanığın da, T. C. K. 296 ncı maddesini iki ayrı defa ihlâl etmiş olması noktasından tecziyesi lâzımgelmektedir.

B. Masis Kürkcügil, O. Yıldırım adını taşıyan şahsın Cihangir mevkiindeki evinde yakalanmış olmakla beraber; bu şahsa ait T. C. K. 296 ncı maddesine ilişkin konu, ferdi bir olay şeklinde ayrıca As. Savcılığa intikal ettirilip ayrı bir dosya ile tahkike alındığından, keyfiyetin, derdest dosya ile teahhüdine mahal görülmemiş ve bu şahsın 6136 sayılı kanuna muhalefet, As. eşyayı gizlemek suçlarının, C. Savcılığına intikal ettirilmesi için, 25.8.1971 tarihli mezkere ile eşya İst. Em. Müd. lüğüne iade edilmiştir.

AYDIN ENGİN:

Marksist-Leninist görüşe sahip ve halkta sosyalist bilinç teşekkülü için Tiyatronun yararlı olduğu kanısında bulunan, «Devri Süleyman» ve «Aykırı» adlı iki sahne eserinin yazarı durumundaki işbu sanığın, T. C. K. 141 nci maddesi bünyesinde mütalâa olunması gereken herhangi bir fiili tesbit edilememişse de, keza T. C. K. 151 nci maddesine muhalefeti ispat mümkün olmamakla beraber, icarındaki Taksim-Sağiroğlu Sokağı No. 37/7'deki apartman dairesinde, Harun Karadeniz ve Osman Saffet adlı sanıkların, 1971 Mayıs ve Haziran ayları içinde, birbirlerinden ayrı olarak, uzun süreler boyunca misafir ettiği, adı geçenler ile kendisinin birleşen kararları icabıdır.

Oysa ki, misafir edilen bu kimselerden Harun Karadeniz'in aranmakta olduğu daha evvel yapılmış izahlarla belli olduğu kadar, O. Saffet Arolat da, İst. Sıkıyönetim K. 7 No. lu tebliğine ekli listenin, öğrenil olmayan sivil şahıslar bölümünün 9 ncü sırasında kayıtlı bir kimse sıfatıyla ve bir cürüm güzünden o tarihlerde aratılmakta, bu durum, sanık tarafından da bilinmektedir.

(Misafir ettiğim kimselerin suçluluklarına inanmıyordum) tarzındaki gerekçe, sanığın, T. C. K. 296 ncı maddesindeki müeyyideden kurtarmaya yeterli değildir. Zira, aranmakta olan şahsın suçlu olup olmadığı, sanık tarafından değil, yetkili mercilerce tayin ve taktir edilebilir. Keza bu suçun teşekkülü, arananın suçluluğunun sübutuna bağlı da değildir.

Bu itibarla, Aydın Engin'in de, T. C. K. 296 ncı maddesini iki ayrı ihlâlden dolayı tecziyesi gerekmektedir.

DİNÇER YÜCESAN:

Daha evvel de bahsedildiği gibi «Hasan Kara» adı ile Kardeş Der-gisi'nde şiir yayınlamasının da gösterdiği üzere «Hasan» adını benimsemiş, bu itibarla, İst. Sıkıyönetim K. lüğü 7 No. lu tebliği ile aranan şahsın kendisi olduğunu bilen ve bildiğini de ikrar etmiş olan Harun Karadeniz'in, Güvenlik Kuvvetlerinin takibini semeresiz bırakmak üzere, kendine yakın bulunduğu kimselere ait, değişik yerlerde barınmayı usul edindiği, görülen çeşitli misaller icabatındadır.

Nitekim, Harun Karadeniz'in, cürüm sebebiyle arandığı bu süre boyunca, Dinçer Yücesan'a ait, Kadıköy Acıbadem Caddesi No. 78'deki evde de, 10 gün süre ile, adı geçene misafir olduğu, ikisinin birleşen kararları ile sabittir.

İ. T. Ü. Öğ. B. Başkanı bulunması sırasında, kendisine kitap ve yemek yardımları yapmasından dolayı, Harun'a minnettar olduğunu ifade eden Dinçer Yücesan'ın, Kadıköy'de karşılıktıkları birgün, yersiz-lizten derf yanan Harun'u, (Şimdilik bekârim, anam gelinceye kadar bizde kalabilirsin) diyerek, (evine davet ettiğine, birkaç gün birlikte kaldıktan sonra, anasını getirmek üzere memleketine giderken, evin ikinci anahtarını O'na bıraktığına, avdetinde göremediği mumaleylehin, bilahare tutuklandığından haberdar olduğuna, ancak, evde ders çalışması ve radyosunun da bozuk olması yüzünden, Sıkıyönetim Komutanlığına Harun'un arandığını bilmediğine, bu itibarla, minnet borcunu ödemiş olmak için vukua gelmiş misafir etme olayında suçsuzluğuna) ilişkin beyanlarına inanmak, imkânsız denecek kadar zordur.

Zira, Sıkıyönetim K. Tebliğlerinin, umurun alâkasına mazhar olduğu, heyecan ve merakla takip edildiği bir dönemde, radyosu bozuk olsa bile, bazı ihtiyaçlarını karşılamak maksadı ile olsun, sokağa çıkması tabii Dinçer tarafından bu tebliğlerin duyulmamış olması ve hele, Harun'la beraber olduğu saatler boyunca, söz-sohbet sadedinde, bu konunun Harun tarafından dile getirilmemesi, binnetice, Dinçer'in, Harun'un arandığını bilmemesi vârit olmamak gerekir.

Bu itibarla, Harun'u, 10 gün civarında evine misafir etmiş olması konusundaki Dinçer Yücesan'a ait fiil bakımından, leh vealeyhteki durumların As. Mah. heyetine taktiri kaydı ile, T. C. K. 296 ncı maddesinin tek tatbikatını talep etmek zarûreti hâsıl olmuştur.

NETİCE:

Kendilerine tefrik edilmiş özel bölümlerde, durumları yegân yegân izah edilip, fiilleri ortaya konulmuş sanıkların; Hangi suç işledikleri ve bilhassa T. C. K. 141 nci maddesi bünyesinde mütalâa edilip edilemeyecekleri noktasından tetkiklere sıra geldiğine göre, mezkûr maddedeki, suç unsuru vasfında bulunan kavramlara eğilmekte ve bu kavramların, İlmi-Kazai içtihatlarına göre incelenmesinde de zarûret vardır.

Cemiyet:

Bu kavram, Cemiyetler Kanunu ile teşekkül etmiş hükmî şahsiyetlerin değil, kanunda yazılı amaç etrafında birleşmiş iki veya daha çok insan topluluklarının ifadesidir. Bu adetteki kimselerin, kanunî mânada kurulmuş bir Örgütte (Cemiyet), örgütün, resmen bilinen amacı dışına çıkmaları ve mezkûr maddeler ile muayyen bir amaç etrafında birleşmeleri aynı neticeyi verdiği kadar; aynı neviden bir amaçla kanun dışı fiili bir birleşmenin, bir süre sonra, asıl amaç gizlenerek muvazaalı bir kanunî kuruluş hâlini alması da, kastedilen mânada «Cemiyet» varlığının düşünülmesini mücbittir.

Yâni bu anlamda «Cemiyet», kanunî varlığı bulunan bir örgüt içinde de var olabilir.

Keza, cemiyet mensuplarının, daima bir arada bulunmaları şartı da yoktur. Yâni, ayrı ayrı yerlerde bulunan kimselerin de, kanunda kastedilen anlamdaki bir amaç etrafında birleşmeleri, «Cemiyet» varlığının düşünülmesini kâfil kılar.

Tesis Etmek:

Lügavî ve hukukî mânada, aynı amaç etrafında birleşmeyi kurmak, yaratmak fiilidir. Bir husla tâbirle, mezkûr maddenin yasakladığı maksat etrafındaki fiili birleşmenin gerçekleştirilmesinden ibarettir.

Bu konuda, cemiyet faaliyetlerini tanzim etme, sevk ve idare etme, cemiyet kurmuş olarak çalışmaya mütedair yol gösterme konuları yeteri kadar açık olduğundan, ayrı bir izaha girmeye mahal olmayacağı bellidir.

Sosyal Sınıf:

T. C. Anayasası ile «Sınıfsızlık» esası mevcut iken, T. C. K. 141 nci maddesinde «Sosyal Sınıf» kavramının yer alması anlamsız görünebilir. 1.12.1950 tarih ve 264 sayılı Tutanak Dergisinde yer alan (Devlet topluluğu, muhtelif içtimai kategorilerden mürekkeptir. İktisadî menfaatleri geniş hatlarıyla müşterek olan nüfus kitleleri bir içtimai kategori teşkil ederler. Bir kategoriye diğerlerinden tefrik eden müşterek hatlar ve hususiyetler bütündür. İşte burada içtimai sınıf, içtimai kategori tabiri olarak istimal edilmektedir. İçtimai sınıflar sosyolojik bir hâdisedir ve insan toplulukları, tabii olarak, kendiliklerinden teşekkül eder) şeklindeki, vâzınkanunun anlayış ve anlatış tarzı, konuyu açıklaştıracak yeterlidir.

Nitekim bu husus, müelliflerce de aynen kabul edilerek, çeşitli şekillerde ifade olunmaktadır. Bunlardan birine göre sosyal sınıflar, (İktisadî görüşten tetkik edilirse sermayedar ve ameleler) mânasına; bir diğerine göre, (Feoditenin yıkılmasından sonra toplumlar da teşekkül eden Proleterya ve Burjuva) anlamına gelmektedir. Muhakkak olan, her Cemiyette, Cemiyet kuruluşunu sağlayan, o kuruluşu temadi ettiren ve Sosyal Kanunların mahsülü bulunan Sosyal Sınıfların mevcudiyetidir.

Muhtelif vesilelerle sık sık zikredilmiş olan «Proleterya» kavramının lügavî mânasını açıklamakta da fayda vardır:

Bu kavramın Lâtince «Proletarius» olup, Roma'lılar zamanında, Sosyal ve Ekonomik Sınıfların en altındaki sınıf mânasına kullanılmıştır. «Proleteriat», Fransızca'daki hâlidir. Umumiyetle, sanayide gündelik çalışan işçi mânasına kullanılır. Marksist Terminolojide ise, (kendi üretim araçları olmadığı için emeklerini satarak geçinen, gündelikçi işçi sınıfı) anlamını taşımaktadır.

İktisadî Sosyal yönden temel nizam:

Başlangıç kısmının son taraflarında, kanundaki suç unsurlarından olan bu kavramlara, yeteri kadar yer ayrıldığından, tekrarına mahal görülmüştür.

Kendilerine muhtelif kısımlar ayrılarak, suç teşkil eden fiilleri ve sevk maddeleri yönünden ayrıca durumları belirtilecek sanıklardan, bilhassa T. C. K. 141 nci maddesine muhalefet durumunda olanlar:

1 — Özel bölümlerde gösterilen deliller ve bunları tahlilden çıkarılan neticeler muvacehesinde, Marksist-Leninist fikrî yapıda, Bilimsel Sosyalizmi esaslarını benimsemiş, Türkiye'de, Sosyalizmin ihtilâl yoluyla gerçekleşmesi gerektiği inanç ve amacındadırlar. Yâni, bu bölümde mütalâa olunan sanıklarda, amaç birlik ve beraberliği vardır; Bu amaç beraberliği, çeşitli adlar altında onları birleştirmektedir.

2 — Sanıkların gerçekleştirmek amacıyla oldukları düzen, Bilimsel Sosyalizm, yâni Komünizm düzenidir.

a — Daha evvelki bölümlerde açıklıkla ifade edilmiş olduğu üzere, Sınıfları, kanun önünde eşit tutan gerçek Demokrasilerin zıddına, tesisi kadar, bekası da, cebir ve şiddete müstenit Komünizmde; rakip ve şerik tanımayan Proleterya sınıfının Diktatörlüğü esası vardır. Bu itibarla, daha başlangıçta iken bile, sınıf mücadelesinde temel güc vâfinda bulunan Proleterya; Komünist düzende, hasım saydığı bütün diğer Sosyal Sınıflar üzerinde tahakkümünü kuracak, hatta bu Sosyal Sınıfları ortadan kaldıracaktır.

b — Komünist düzen; özel doktrini gereğince, Dış ticaret, Bankacılık, Sigortacılık, Sanayi, Ziraat, Özel Mülkiyet, Miras, Çalışma-Çalıştırma gibi İktisadî; Düşünce-Vicdan-Düşündüğünü Söyleyebilme, Seçme-Seçilme, Siyasi Parti Kurma, Seyahat, Öğrenim, Sözleşme, Sendika Kurma ve benzeri Sosyal konulardaki, Kanunlarla düzenlenmiş temel nizamları devirecek şekilde büyük çapta reddetmektedir.

3 — Özel bölümlerde durumları izah olunan sanıklar, Türkiye'de, zorla, kuvvetle, şiddetle, velhâsıl ihtilâl yoluyla Komünizmi gerçekleştirmek şeklindeki amaçları cümlesinden olarak, Türkiye Gizli Komünist Partisi, Çekirdek, Partizan, Ant Grupları gibi örgütler bünyesinde birleşmiş, bu örgütlerde cemiyet çalışmaları yapmışlardır.

— 126 —
Özel çalışma metodları uygulayan bu örgütlerin, üyelerini deşifre edecek, aleyhlerine delil olabilecek kuyudat tanzim etmeyecekleri veya etseler bile bunların ele geçmemelerini temin edecek âzami tedbirler alacakları muhakkak olduğuna göre, sanıkların bu örgütlerle ve birbirleriyle olan ilişkileri, şüphesiz ki, kayıt defteri, üyelik kartı veya hüviyet varakası gibi vesaike istinat ettirilebilmiş değildir. Ancak, özel bölümlerde verilen sair neviden deliller, sanıkların, yukarıda belirtilmiş amaç etrafında birleşen, cemiyet çalışması yapan kişiler olduklarını ve bu cemiyet üyelerinin, daima iki kişinin çok üstünde bulunduğunu göstermektedir.

Böylece, Türkiye'de. Proleterya Sınıfının, diğer Sosyal Sınıflar üzerinde tahakkümünü ve hattâ bir kısım Sosyal Sınıfları ortadan kaldırmasını, bu meyanda Türk İktisadi ve Sosyal Temel Nizamlarını devirmesini intaç edecek olan, Komünist düzen tesisine mâtufl cemiyet çalışması yapmış veya bu cemiyetlere üye olmuş kimseler için, T.C.K. 141 nci maddesine göre tatbikat yapılması gerektiği sonucuna varılmaktadır.

Tabiatiyle, bu konuda, T. C. K. 141 nci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen cemiyetlere üye olmuş, fiilleri üyelikten ileri gitmiyen kimselerle, bu üyelik sıfatlarına ilâve olarak, cemiyet faaliyetlerini tanzim etme, cemiyet sevk ve idare etme, cemiyet kurmuş olarak çalışmaya mütedair yol gösterme hallerinden biri veya birkaçını da ortaya koymuş diğer kimselerin fiilleri, mezkûr maddenin ayrı ayrı fıkralarına göre mütalâa olunacaklardır.

Yukardaki paragrafta belirtilen iki ayrı halden birincisi için, yani, T. C. K. 141 nci maddesinin birinci fıkrasında yazılan nitelikteki cemiyetlere girenler, bir başka tâbirle bu cemiyetlere üye olanlar bakımından, maddenin 5 nci fıkrasını, diğer sanıklar için de maddenin birinci fıkrasını, uygulamada ele almak gerekecektir.

Bilindiği gibi, T. C. K. 141 nci maddesinin birinci fıkrası, bu fıkra da belirtilen neviden cemiyetler konusunda:

- 1 — Kurmayı;
  - 2 — Cemiyet kurmaya tevessül etmeyi;
  - 3 — Cemiyet faaliyetlerini tanzim etmeyi;
  - 4 — Cemiyet faaliyetlerini sevk ve idare etmeyi;
  - 5 — Cemiyet kurmuş olarak çalışmaya mütedair yol göstermeyi;
- Aynı ceza tehdidi altında tutmaktadır.

Yukarıda, 5 numaralı hal olarak gösterilen suç, (Sosyal bir sınıfın; a) Diğer sosyal sınıflar üzerinde tahakkümünü tesis..... b) Sosyal sınıfı ortadan kaldırma ..... c) Memlekette müesses İktisadi veya sosyal temel nizamlardan birini devirme) şeklinde neticeler doğuracak eylemlerine yol göstermek, bu hallerden birinin tahakkümünü intaç edecek cemiyetlere girmeye dair olarak yol göstermek konusunu kapsamaktadır. Bu hâlin tahakkuku için, yol gösterilen şahıs veya şahısların, cemiyet mensubu olmaları şartı yoktur; yol gösterilenler, cemiyet mensubu olabilecekleri kadar, olamayabilirler de... Nitekim, bu kategoride mütalâa edilecek olan «Yol Gösteren» sanıkların fiilleri, telif veya tercüme suretiyle olsun, yazıp yayımladıkları çeşitli fıkra, makale, kitap ve benzeri vesaitten yararlanarak, Türkiye'deki aşırı Sol hareket bünyesindeki çeşitli fraksiyonlara mensup kimselerle mukayyet kalmaksızın, «Sosyalist Hareket»te sempatanlar da yaratarak, «Sosyalist İhtilâl»'i gerçekleştirme amacı etrafında kitleleri birleştirmeye, örgütlenmeye, yani cemiyet hâlinde çalışmalar yapmaya sevk etme şeklinde tecelli etmektedir.

— 127 —
Sanık İrfan Gündüz ile O. Şiar Yalçın'ın, mahsus bölümlerde belirtildiği üzere T. C. K. 141 nci maddesi bünyesinde gösterilen suçlardan ayrı olarak, T. C. K. 312 nci maddesinin birinci fıkrasıyla tecziyelerini gerektiren başka suçluluk halleri de vardır. Zira, T. C. K. 312 nci maddesinde yer alan suç, T. C. K. 141 nci maddesindeki suçun unsuru veya şiddet sebebi addedilemez. Bu itibarla, bu sanıklar bakımından, T. C. K. 78 veya 172/2 nci maddesinin tatbik yeri bulunmadığından, haklarında, ayrıca 312/1 inci maddeyi uygulama zarureti vardır.

İst. Sıkıyönetim K. 26.6.1971 gün ve 71/273-30 Ad. Müş. sayılı soruşturma taleplerinde adı geçen sanıklar için, T. C. K. 151 nci maddesi gereğince soruşturma istenmekte ise de, bu konuda düzenlenmiş K. yer olmadığı kararında belirtildiği üzere, derdest dâvada adı geçen sanıklardan herhangi biri bakımından, işbu maddenin tatbikini gerektiren suç ve suçluluk varit bulunmamakta, keza aynı soruşturma isteminde bahsi geçen sanıklardan I. Demir, N. Demir, O. Saffet Arolat, T. Kutlay, I. Gündüz, R. Zarakolu, F. H. Kınalıoğlu'nun fiilleri T. C. K. 151 nci maddesi değil, aşağıda belirtileceği üzere T. C. K. 141 nci maddesi bünyesine girmektedir.

Böylece, derdest dâva sanıklarının, işledikleri suç vâsıflarına göre tefrike tâbi tutunca:

1 — Sosyal bir sınıfın; diğer sosyal sınıflar üzerinde tahakkümünü tesis etmeye, sosyal bir sınıfı ortadan kaldırmaya ve Memleket içinde müesses iktisadi-sosyal temel nizamları topyekûn devirmeye mâtufl cemiyetlere girmek suçunu, ERDÖL BORATAP, A. NİHAAT SARGIN, F. HÜLYA KINALIOĞLU, SÜLEYMAN BALKAN ve MAGDALENA RUFER'in işlemiş oldukları; bundan ötürü, T. C. K. 141/5, 173/3, 31, 33 ncü maddelerine göre tecziyeleri gerektiği ve kadın sanıklar bakımından, 33 ncü maddenin 2 nci fıkrasının uygulanamayacağı neticesine varılmıştır.

2 — Cürüm sebebiyle aranmakta olan kimselerin saklanmasına yardım etmek suretiyle yataklık suçu işledikleri anlaşılan sanıklardan:

SEÇKİN SELVİ'nin, üç defa ihlâl ettiği T. C. K. 296 nci maddesinin üç ayrı uygulamasına tabi tutularak T. C. K. 71 nci maddesi gereğince cezalarının içtimârı;

A. ZEYNEP SAĞNAK'ın, iki defa ihlâl ettiği T. C. K. 296 nci maddesinin iki ayrı uygulamasına tâbi tutularak T. C. K. 71 nci maddesi gereğince cezalarının içtimârı;

II. TANJU CILIZOĞLU'nun, iki defa ihlâl ettiği T. C. K. 296 nci maddesinin iki ayrı uygulamasına tâbi tutularak T. C. K. 71 nci maddesi gereğince cezalarının içtimâi;

AYDIN ENGİN'in, iki defa ihlâl ettiği T. C. K. 296 nci maddesinin iki ayrı uygulamasına tâbi tutularak T. C. K. 71 nci maddesi gereğince cezalarının içtimâi;

DİNÇER YÜCESAN'ın T. C. K. 296 nci maddesine karşı tek muhalefetinden dolayı, leh ve aleyhteki delillerinin As. Mahkeme heyetinece takdiri kaydıyla, mezkûr maddeye göre tatbikata tâbi tutulması;
Gerektiği anlaşılmıştır.

3 — a) Sosyal bir sınıfın; diğer sosyal sınıflar üzerinde tahakkümünü tesis etmeğe, Sosyal bir sınıfı ortadan kaldırmaya ve Memleket içinde müesses iktisadi-sosyal temel nizamları topyekûn devirmeğe matul cemiyetleri kurma-bu cemiyetlerin faaliyetlerini tanzim etme-bu cemiyet faaliyetlerini sevk ve idare etme-bu babda cemiyet kurup çalışma gerektiğine mütedair yol gösterme durumundaki sanıklar olarak, L. ŞADİ ALKILIÇ, M. ÇETİN ÖZEK, HARUN KARADENİZ, M. SEBAHATTİN EYÜPOĞLU, A. VEDAT GÜNYOL, A. AZRA ERHAT, MATİLDA GÖKÇELİ, B. MASİS KURKÇUGİL, NECMİ DEMİR, İLKAY DEMİR, RAGİP ZARAKOLU, VAHİT TULİS, TANER KUTLAY, OSMAN SAFFET AROLAT'ın T. C. K. 141/1, 173/3, 31, 33 ncü maddeleri gereğince ve kadın sanıklar için 33 ncü maddenin 2 nci fıkrasının uygulanamayacağı dikkate alınarak tecziyeleri;

b) Sanık O. ŞİAR YALÇIN'un, yukarıda belirtilen suçtan ayrı olarak, Kanunun cürüm saydığı fiili açıkça övmek suçunu da işlediği dikkate alınarak, T. C. K. 141/1, 312/1, 71, 173/3, 31 ve 33 ncü maddeleri gereğince tecziyesi;

c) Sanık İŞİTAN GÜNDÜZ'ün dahi, (a) fıkrasında belirtilen suçundan gayri, Cemiyetin muhtelif sınıflarını umumun emniyeti için tehlikeli tarzda kin ve adavete tahrik suçunu da işlediği dikkate alınarak, T. C. K. 141/1, 312/1, 71, 173/3, 31 ve 33 ncü maddeleri gereğince tecziyesi;

İcabettiği anlaşılmaktadır.

I — Bu itibarla, sanıkların İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 3 No. lu As. Mahkemesinde yargılanarak, mahsus bölümlerde belirtilen suçları sebebiyle, keza belirtilmiş maddeler gereğince tecziyelerini;

II — Yasaklanmış yayınların T. C. K. 36 nci maddesi gereğince müsaderesini;

Talep ve İddia ederim.

Nevzat ÇİZMECİ
Hâkim Yarbay
Yrd. As. Savcı

«Ben sidi nasıl bırakar giderim» dediği söylenmektedir.

Demirel'in konuşması sırasında, «İçini kurtarmak için, bir fedakarlık yapmak gerektiklerinden» söz ettiğini, olayların bu dereceye varmasında, «Kendisinin kabahatini bulmadığını» söylediği, öğrenilmiştir.

SENATO DA

► **Baştarafı Birincide** kadar tatlıdır. Böylece TBMM birleşik toplantısı 15 gün sonraya kalmıştır.

Bunun dışında Meclis çalışmalarının sona ermesi dolayısıyla Soruşturma Hazırlık Komisyonları dahil bütün komisyonların süresinin bitmiş olması, ya yeni komisyon kurulmasını, veya bir önceki ile devamının istenmesini gerektirecektir.

TBMM'nin ilk toplantısında önce bu mesele halledilecek ondan sonra komisyon raporunun Genel Kurulda ele alınması ayılmakla olacaktır.

HACİ ALİ DEMİREL

► **Baştarafı Birincide** ması düşünülmektedir. Malîyenin elinde, özel yüksek okulların binalarının kamulaştırılması ve kiralanması için bu yıl 200 milyon lira bulunmaktadır.

DEVLETE BAĞIŞLADI

Hacı Fahri Örs, Ankara Bahçelievlerde Kimya ve Tıccaret Özel Yüksek Okulunu borçları ödenmek kaydıyla, devlete bağışlamak istediğini bildirmiş ve ilgili makamlara da başvurmuştur. Örs'in özel yüksek okulunun 3 milyon lira borcu olduğu öğrenilmiştir. Binaların kıymetinin ise 3 milyon liranın üstünde olduğu belirtilmektedir.

REMINGTON

REMINGTON® PORTATİF

REMINGTON
Halidekargazi Cad. 3471 Beşiktaş
Tel: 7387 11

REMINGTON

Yeni Adres: 3531-15229

ANAYASA (Enat Karanuz-tafaloğlu): «Memleketin yüksek menfaatlerini en az bizim kadar Süleyman Demirel de bilir. Bu nedenle onun verdiği karara aynen uyuyoruz. Ayrıca Temsilciler Meclisinin de ölümün karar alacağı kanaatindeyim. Meclisin kararı benim için aynen muhteremdir.»

NIĞDE (Feridun Zeren): «AP dışardan idare edilen bir parti değildir. Partinin yetkili organlarının alacağı karara Bakan dahi olsalar bütün AP'ilerin uyması gerekir.»

ADANA (Selâhattin Cankar): «Bence peşin hükümlü olmak doğru değildir. Genel Kuruldan sonra en yüksek organ olan Temsilciler Meclisinin kararına uymak zorundayız.»

ESKİŞEHİR (Necati Okur-oğlu): «Genel Kurul ve Genel Başkanımızın kararına uyacağız.»

KÜTAHYA (Vedat Cıvıç-oğlu): «AP, yurt menfaati rinde akliselinini en iyi kilde kullanacaktır.»

TEKİRDAĞ (Mehmet İzzet-raveli): «AP Genel İdare Kurulu'nun 5 ekim tarihinde verdiği hükümden çekilme kararını tasvip ediyoruz. Temsilciler Meclisinde, Genel Başkanımızın ve Genel İdare Kurulumuzun getireceği teklif lehine oyumu kullanacağım.»

TUNCELİ (Bekir Şenli - li Yönelim Kurulu üyesi): «AP'li Bakanların hükümetten çekilmesi için verilcek karar, Genel Başkanımızdır. O isterse, biz de isteriz. Bizim için Genel Başkanın vereceği karar, karardır.»

CEKİMSERLER: Anketimize çekimler kalan ve bu konudaki kararlarını ortak yönetim kurullarında alacaklarını bildiren AP yöneticileri ise şunlardır: «ARTVIN (Erdal Taşkan), KIRSEHİR (Abdullah Yılmaz), TUNCELİ (Bekir Şenli - li - Başkan vekili), ÇORLU (Mehmet Ali Aydın), ÇANAK-KALE (Mehmet Eroğlu), ZONGULDAK (Osman Demirel), Sakarya, İzmit.

ÇORUM (Ahmet Cinbek): «AP'nin hükümete Bakan vermesi konusunda birsey söylemek için vakit erken. Temsilciler Meclisi toplantısında bu konuda bir karar verilecek. Benim görüşüm Temsilciler Meclisinin alacağı karar doğrultusunda olacaktır.»

MUĞLA (Halil Tolga): «Ben AP Muğla temsilcisi olarak teşkilatımla görüşmeden bu konuda birsey söylemeye yetkili değilim. İlçe başkanları ile temas halindeyim.»

BURSA (Hüseyin Karaah-metoğlu): «Görüşümüzü 11 Di-van toplantısında tesbit edeceğiz. Konuyu geniş şekilde görüşüp karara bağlamak gerek.»

ADİYAMAN (Hüsnü Yayı-lar): «Ben sidi nasıl bırakar giderim» dediği söylenmektedir.

madılar. Yabancıca kaldıkları yeri anlatıyor. Ben sözümde durdum, onlar yakala-mış ağızlarına yapana kadar kimseye bir şey söylemedim» demistir. Öneri ayna ile ta-nık birbirlerine bakıp gülüm-semişlerdir.

ÖZEK'İN SORGUSU YAPILDI

Yurt dışındaki etli Türk-ye Komünist Partisi ile ilişki kurdular iddiasıyla yargılanan Şadi Alkılıç, Çetin Özek, Sabahattin Eyilboğlu, Azra Erhat, Vedat Günyol ve arkadaşlarının duruşmasına dün 3 Numaralı Sıkıyönetim Mahkemesinde devam edilmiştir. Sorgusu yapılan Şadi Alkılıç hakkındaki iddianın eskir bir MİT raporuna dayan-dığını, AP devrinde bu rapo-ra dayanılarak soruşturma açıldığını, delil diye ileri sürülen mektuplarda Türkiye Komünist Partisinden bahse-dilmediğini söyleyerek söyle-demistir.

«Selma Ashworth yazdığı mektupları günü gününe CIA ve MİT'e veren ajan provak-lordur. Buna bana hadem alınacak bir albay söyledi.» Çetin Özek ise sorgusunda şunları söylemiştir:

«Ben hasbellerim Him ada-mı olmak durumunda bir ki-şiydim. Sosyal çalışmalarla ilgili olduğum için bu konu-ya da belirli bir metod aç-sından bakmak ve incelemek durumundaydım. Bu olayla-rın incelenmesi metodu diye-fektik materyaller ve marksist metodu idi. Bu bir düşünce ve bakış biçimidir. Ve sanıyorum ki yargılanmamın konusu dışında kalmaktadır. Zira ben buraya TCK'nun 141 nci mad-desi ile halden gelmiş bulun-maktayım. İddia konusuna gelince ben hiçbir şekilde gizli bir örgüte girmiş, yol gös-termiş ve 141 fnci maddedeki fiillerden herhangi birini iş-lemiş değilim. Suçu kabul et-miyorum.»

Harun Karadeniz, 2,5 saat süren sorgusunda, iddianameyi inceden inceye eleştirdiğini belirterek «İddianamenin safsata olduğunu» söylemiş-tir. Sosyalist olduğunu söyle-ven Karadeniz, bu konuda suç teskil edecek hiçbir eyleminin olmadığını ileri sürmüştür.

Karadeniz hakkındaki iddiaları reddetmiş, kolundaki kanser tümöründen hasta ola-rak, ettiği İngiltere'de kondi-sine yardım ettiği için Selma'ya mektup yazdığını söyle-miştir.

Mahkeme sonunda sorguları yapılan Alkılıç, Özek ve Ka-radeniz sağlık durumlarını öne sürerek tahliye isteğinde bulunmuşlardır. İstek redde-dilmiştir.

SAKAT OLMAK SUÇ DEĞİL,
SAKATI GÜCSÜZ VE İSSİZ
BIRAKMAK SUÇTUR.
TÜRKİYE SAKATLAR
DERNEĞİ

«Ben sidi nasıl bırakar giderim» dediği söylenmektedir.

Demirel'in konuşması sırasında, «İçini kurtarmak için, bir fedakarlık yapmak gerektiklerinden» söz ettiğini, olayların bu dereceye varmasında, «Kendisinin kabahatini bulmadığını» söylediği, öğrenilmiştir.

Demirel'e yakın bir Genel İdare Kurulu üyesi, THA muhabirine, «Kararı ağızlayarak aldık» demistir. Üye, kararın bir geri dönüş de-ğil, bir erteleme olduğunu belirt-miştir.

Toplantıya katılan Senato Grubu Başkanı Ahmet Necdeti Tuna ile Meclis Grup Başkanvekilleri Ali Naif Hızal, Genel İdare Ku-rulu kararının gruplarda da gö-rüşülmesini önemsiyor, AP'li pa-rlamentarlerin buursuz olduklarına işaret etmişlerdir.

Kurul üyelerinden özellikle Çağ-layangil ve Topaloğlu, Sunay'ın talep ettiği kararın Merkez Tem-silciler Meclisince alınması gö-rül-meli ileri sürmüşler, bu suretle kurulun hem kamuyu'nda müş-kül durumda kalmaktan kurtula-cak, hem de teşkilat başkanları-nın eylemlerinin önlenmesine im-kân verileceği belirtilmiştir.

Buna karşı birçok AP yöneticisi, karar geri alınacaksa, bunun, Genel İdare Kurulunda alınması gerektiğini, Temsilciler Meclisinin aslında işbirlikçi bir organ oldu-ğuna, küçük hükümlerine atıf yapı-larak, bildirmişlerdir. Kurulda bu görüş çoğunluğa savunulduğu hal-de, Çağlayangil'in yeniden söz ala-rak, son onayın Temsilciler Me-clisinden alınmasını önermesi il-e-rine, Genel İdare Kurulu, Ba-kanları tekrar hükümete inde ka-rarının. 6 kasım toplantısına ca-ğırılacak olan Temsilciler Me-clisinde görüşülmesini kabul etmiş-tir. Ancak, öğrenildiğine göre, bun-dan önce 5 ekim'de ve 23 ekim'deki Genel Kurul toplantılarında olduğu gibi, önceki gece yapılan toplantıda da karar oya konna-mış, kurulun, «genel eylemine uy-gun» bir açıklama yapılmıştır.

ÇAĞLAYANGİL, TAĞMAÇ İLE GÖRÜŞTÜ

Görüşildiğine göre, Çağlayangil önceki akşam saat 21.30 da to-planan olağanüstü Genel İdare Ku-rulu toplantısından önce, Genel-Kurmay Başkanı Orgeneral Mem-duh Tağmaç ile bir görüşme yap-mıştır. Çağlayangil, görüşmenin nedenini soran THA muhabirine, «Tamamen özel» demekle yetin-miştir.

Candan teşekkür

Her iki gözümne yaptığı başarılı katarakt ameliyat-larıyla beni yeniden nur'a kavuşturan ve gösterdiği şefkat, iltiham ve yakın alakalarıyla ebediyen min-nettar kalacağım eşsiz in-san, candan dost, sayın,

Prof. Dr.

CAHİT ÖRGEN'e

ve yakın figürlerini görü-şüm sayın Dr. Güler Ge-neci, Dr. Özden Özdemir ve Dr. Alaettin Tançın ile Başhekimşire Muzafer Kürk-çü ve Göz Bankası hem-şire ve personeline candan teşekkürler ederim.

SAADET HUBAY

Mülhiet: 15225